THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Fifteenth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 14th February, 1975.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker Sri R. Dasaratharama Reddy in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

FILLING UP OF THE POSTS OF B. A. P.R.Os IN P. R DEPT.

131—

* 4792—(Q)-Q.—Sri Kona Prabhakara Rao (Bapatla) —Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) the number of posts of B. A. P. R. Os unfilled in the State; and

(b) in view of the crash programme of the Government to distribute House sites to the harijans how soon they will be filled up?

*The Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy):—(a) 48 posts of Block Asst. Public Relations Officers are unfilled in the State

(b) The Director of Information & Public Relations is taking action to fill up the posts.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు) :— అధ్యక్ష, ఈ 48 పోస్టులు ఎంత కాలముగా ఖాళీగా వున్నాయి ? ఎందుకు ఖాళీగా పెట్టారు ? వీరికి లాండ్ ఎక్విజిషన్ వని ఎంట్రస్టు చేశారు. ఒక్కొక్క సమితిలో 40, 50 ప్రొపోజల్స్ వున్నవి. ఒక్క పని కావడము లేదు. 3 బ్లాకులకు ఒకరిని పెట్టారు ఫిల్ అప్ చేయకపోవడానికి కారణమేమిటి ? డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు ద్వారా తీసికొంటారా ? లేక క్రిందివారిని ప్రొమోట్ చేస్తారా ? ఎప్పటిలోగా చేస్తారు ? 6 పాయింటు ఫార్ములా కమిటీ ఏమైనా అభ్యంతరం వస్తున్నదా ?

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— మొత్తము రాష్ట్రంలో 322 మంది బి.ఏ.పి.ఆర్.ఓస్ వున్నారు. అందులో 48 ఖాళీలు వున్నాయని చెప్పాను. ఎప్పటినుంచి అంటే కొంత మంది రిటైర్ అయినారు. కొంతమంది ప్రొమోట్ అయినారు. ఎట్లా అయితేనేమి ఖాళీలు వున్నాయి. పి. డి. ఓ. ల నుంచి కొంత కోటా యివ్వాలనేది వుంది.

According to the rules 55% of the posts of B.A. Public Relations Officers are to be by recruitment by transfer from the S.G. Village Development Officers, 30% of the posts by direct recruitment and 15% of the posts are to be filled by direct recruitment from among the U.D.Cs. U.D Stenographers, Assistant Translators, Readers, Field Assistants and Research Assistants of Public Relations Departments. These posts are under the purview of the Public Service Commission. ఈ విధంగా ఫిల్ అప్ చేయాలని వుంది. ఆలస్యానికి కారణము తమందరకు తెలిసినదే. 18-3-74 వరకు బ్యాన్ వుంది. అటు తరువాత వీటిని ఫిల్ అప్ చేయడానికి ప్రయత్నము జరుగుతున్నది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— 1-4-74 నుంచి బ్యాన్ లిఫ్టు చేశారు అంటే దాదాపు 11 నెలలు అయినది. ఇంతకాలం నుంచి ఎందుకు ఫిల్ అప్ చేయలేదు? బ్యాన్ తీసివేసినట్లు నోటితో చెప్పారు కాని వాటిని ఫిల్ అప్ చేయడం లేదు. దానికి కారణమేమి? వారికి లాండ్ అక్విజిషన్ పని వుంచుతారా? బి.ఏ.పి ఆర్ ఓ లను సచివులకు అటాచ్ చేయకుండా అట్లాగే వుంచుతారా? పబ్లిక్ రిలేషన్స్ డిపార్టుమెంటు స్వాధీనములో వుంచుతారా? అటు, ఇటు కాకుండా వున్నారు. లాండ్ అక్విజిషన్‌కి సంబంధించి వీరు సమితి స్టాఫ్ క్రిందకు రారు. వారి వర్క్ సమితి స్టాండింగు కమిటీలో రెవ్యూ చేయడానికి వీలులేదు. వీరు ఎవరి కంట్రోల్‌లో వున్నట్లు? అర్థము కాకుండా వుంది. ఈ ఖాళీలను ఎప్పటిలోగా ఫిల్ అప్ చేస్తారు?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :— తరువాత ప్రశ్న శ్రీరాములుగారిది కూడ దీనికి సంబంధించే వుంది. కొంత ఆలస్యమైనదనేది అంగీకరిస్తున్నాను. వీటికి రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయవలసివచ్చినది. పి.డి.ఓ.ల నుంచి ఫిల్ అప్ చేయాలనే విషయములో రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయవలసివచ్చినది. 8-1-74 నాటికి ఫ్రేమ్ చేయడము జరిగింది. ఆ రూల్స్ ప్రకారము 55 శాతము పి డి.ఓ ల నుంచి ఫిల్‌అప్ చేయాలంటే సమితుల నుంచి, జిల్లా పరిషత్తుల నుంచి పి.డి ఓ.ల కాన్ఫిడెన్షియల్స్ రావలసి వుంటాయి. వారందరికి వ్రాయడము జరిగింది. కొన్ని వచ్చినవి. ఇంకా కొన్ని రావలసివున్నాయి. త్వరగానే పంపించాలని వ్రాశాము. హరిజన సైట్స్ లాండ్ అక్విజిషన్ కార్యక్రమములో కొంత యిబ్బంది జరుగుతూ వుండవచ్చును. ఏమైనప్పటికీ వీటిని ఫిల్ అప్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. వీరు ఎక్కడ వున్నారనేదానికి తరువాత ప్రశ్నలో పూర్తి సమాచారము చెబుతాను.

Sri A. Sriramulu (Eluru) :— The Minister has explained the procedure for filling up of vacancies; The procedure is clear. Rules have been formulated by March. And right from April till to-day the matter is under correspondence. This is a typical example of Government's lethergy and of the administrative set up. Either you must fill up the posts immediately as soon as it arises or do

something. We calmly think and we create anomalous impression, I am saying whatexactly is the type of action taken by the Government. Is it only writing to the district officers and increasing paper work or any concrete steps have been taken to fill up these posts ?

Sri P. Ranga Reddy :— I agree with the Hon. Member that mostly paper work only has been done. Nothing concrete was done.

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ (ప్రత్తిపాడు) :—బి.ఏ.పి.ఆర్.ఓలు అంటే పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసరు అని తెలుస్తున్నది. వారికి పబ్లిక్ తో టచ్ లేదు. వారు ఎప్పుడూ, ఎక్కడో వుండడం జరుగుతున్నది. వారి అడ్రసాయిషీ ఎవరికి ప్రశ్నడనేది తెలియకుండా వుంది. హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా హౌస్ సైట్స్ ఇవ్వాలనే కార్యక్రమము వుంది. అందువల్ల వీరినుంచి లాండ్ అక్విజిషన్ పని తీసివేసి వేరేవారిని దీనికోసము అప్పాయింట్ చేస్తారా బి. ఏ. పి. ఆర్ ఓస్ మాస్ ఎడ్యుకేషను పనికి పోవాలని వుంటు ది అక్కడి ఎక్విప్‌మెంట్ అంతా చెడిపోయి వుంది వాటిని గురి చి రిపోర్టు ఇచ్చినారా? వాటిని వెంటనే రీప్లేస్ చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—బి ఏ. పి ఆర్. ఓ. కి పబ్లిక్‌తో సంబంధము లేదు అని చెప్పారు. నిజమై వుండవచ్చు. పబ్లిక్‌కి వారితో సంబంధము వుండివుండవచ్చు అనుకొంటాను. ఏమైనప్పటికి ఇంతకుముందు చెప్పినట్లుగా హాజరు సైట్స్ విషయములో కొంత యిబ్బంది జరుగుతున్నది. తరువాత ప్రశ్నకూడ తీసివేసే రీ ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంటు ఏమిటనేది అంతా ఏస్తుంది నేను అప్పుడు చెప్పడానికి వీలుగా వుంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ) :—ప్లానింగ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ 8-40 a. m. పుట్టకముందు ఎన్.ఇ ఓలు పుట్టారు. ముందు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు మారారు. ప్రస్తుతం వేరు బి.ఎ పి.ఆర్.ఓలుగా ఇన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వున్నారు. ఉపాధ్యాయులుగా వున్న ఎమ్.ఎ.బి.యిడియు, బి.ఎ.బి యిడిలు దీనియందు ఆసక్తి వుండి దీనిలో ఆప్షు చేసుకొని ఈ డిపార్టుమెంటుకు వచ్చారు పదిహేను సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ సర్వీసు వున్నవారు వున్నారు. వారి సర్వీసును ప్రమోషన్స్ ఇచ్చేటప్పుడు లెక్కలోకి తీసుకుంటారా? సమితులలో వారు మిసిలేనియస్ జాబ్స్ చేస్తున్నారు భారమైన పనులు చేస్తున్నారు. దయామయమైన పరిస్థితిలో వారు వున్నారు. వారి విషయం సానుభూతితో పరిశీలించి ప్రమోషన్స్ ఇస్తారా? న్యూస్ ఐటమ్స్ పంపించాలంటే డిస్ట్రిక్టు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసరుకు పంపితే వారు అప్రూవ్ చేశాక న్యూస్ రావాలంటే మూడు నాలుగు రోజులు అయి న్యూస్ వాల్యూ లేకుండా పోతున్నది వారు కూడా గ్రాడ్యుయేట్స్, బాధ్యత కలవారు కనుక ఈ బి.ఎ.పి.ఆర్.ఓలకు న్యూస్ పంపే అధికారం ఇస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలు, అడిగిన ఉప ప్రశ్నలు అన్నీ ఆలోచనలో వున్నాయి. అధ్యక్ష, తరువాత ప్రశ్నకు కూడా సమాధానం చెప్పవలసివస్తే రెంటికి కలిపి సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలు అడగవచ్చు. కనుక తమ అనుమతితో తరువాత ప్రశ్నకు కూడా సమాధానం చదువుతాను.

STREAMLINING THE WORKING OF THE INFORMATION DEPT.

132—

* 4812 Q.—Sri A. Sreeramulu:—Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether there are any proposals for streamlining the working of the Department of Information;

(b) if so, the details there of; and

(c) whether the concerned employees' organisations will be consulted before finalising them?

* Sri P. Ranga Reddi:—(a) Two proposals for improving the functioning of the Department in the field are under consideration.

(b) (i) The Director of informotion and Public Relations has suggested that the Block Asst. Public Relations Officer may be made incharge of a taluk with an Office at Taluk Headquarters.

(ii) The Radio Supervisors who are attending to the maintenance work of Community Listening Radio sets are at present stationed in the Asst. Radio Engineer's Office. The Director has proposed to station them at appropriate taluk headquarters with a view to avoid delay and expenditure on T. A. for maintenance work.

(c) This aspect has not been examined so far.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట):—18-3-74 తరువాత బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేసినప్పటికీ ఆర్థిక ఇబ్బంది దృష్ట్యా ఖాళీ ఉద్యోగాలలో కొత్తవారిని తీసుకోకూడదని డిపార్టుమెంటుకు ఓరల్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చినమాట వాస్తవమా? బి.సి పి ఆర్.వోగా వున్నవారినే తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లో పెట్టబోతున్నారా లేక ఇంకెవరినైనా తీసుకోబోతున్నారా? అది స్పష్టం కాలేదు. హరిజనులకు సంబంధించిన లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ ఎక్స్‌పెన్షన్ ఆఫీసర్‌కు ఆ బాధ్యత అప్పగించి చేయిస్తున్నారు. బి.ఎ.పి.ఆర్.వోకు కూడా బాధ్యత వుంది. అంటే అది ఇద్దరి పొత్తులో వుంది. అలా కాక లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ బాధ్యత ప్రత్యేకంగా బి ఎ పి.ఆర్.వోలకు ఇచ్చి వారిద్వారా చేయిస్తారా? ఒక తాలూకాలో రెండు బ్లాకులు వున్నాయి. అప్పుడు ఖాళీగా వున్నవారికి ఏ పని అప్పగిస్తారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—తాలూకాకు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్‌ను నియమించే స్కీములో ఇప్పుడు బ్లాకులో ఎ.పి.ఆర్.వోగా వున్నవారిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అప్పుడు వారికి నేడు వున్న పంచాయితి సమితితో సంబంధం కాని, వారి ఆధ్వర్యం క్రింద వుండటం కాని, లేకపోతే వారు చేస్తున్న క్రాప్ ప్రోగ్రామ్, లాండ్ సైట్స్ ఎసైన్‌మెంట్ వర్క్ కాని వారికి వుండదు. కేవలం పబ్లిసిటీ కార్యక్రమాల కోరకు తీసుకోవాలి, అప్పుడు వారు జిల్లా పి.ఆర్.వో ఆధ్వర్యం క్రింద వుంది, ఇన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వుండటం జరుగుతుంది. వీరినెవరినీ తగ్గించడం అనేది లేదు.

195 తాలూకాలు అనుకుంటాను. వాటిలో ఒక్కొక్కటి వుంటారు. వారుకాకుండా రీఆర్గనైజ్ చేసి ఈ డిపార్టుమెంటును స్ట్రెంథెన్ చేసినప్పుడు ఒక్కొక్క జిల్లా కేంద్రంలో జిల్లా పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్ కార్యాలయములో పని చేయడానికి ముగ్గురు బి.ఎ.పి.ఆర్ వోలు వుండటం జరుగుతుంది. ఇక్కడ రాజధానిలో సెక్రటేరియట్‌లో ఇక్కడ వుండే ట్రైప్, ఇతరి ఇన్‌ఫర్మేషన్ తీసుకొని ట్రైప్‌లో పబ్లిక్ నుండి వచ్చిన ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ తీసుకొని వెంటనే ఆయా డిపార్టుమెంటులకు పంపించటానికి ఇక్కడ కూడా కొందరిని నియమించడం జరుగుతుంది. వున్నవారిని తీసివేయడం అన్నప్రశ్న ఉదయించదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఆర్థిక ఇబ్బంది దృష్ట్యా కొత్తవారిని వేయకూడదని ఓరల్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ఇతర డిపార్టుమెంటుల సంగతి నాకు తెలియదు కాని ఈ డిపార్టుమెంటులో ఇవ్వలేదు.

శ్రీ సి. వి కె. రావు (కాకినాడ) :—పబ్లిక్ రిలేషన్స్ డిపార్టుమెంటు చాలా ప్రముఖమైంది. పబ్లిక్‌తో సంబంధము వుండటమేకాక ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎఫిషియెన్సీతో కూడా సంబంధము కలిగివుండి పని చేయవలసివుంటుంది, దీనిని గురించి ఈ డిపార్టుమెంటును స్ట్రీమ్‌లైను చేయడానికి పూనుకున్నట్లు కన్పించడం లేదు. ఈ డిపార్టుమెంటులో బాధ్యత కల్గినవారికి తగిన ప్రోత్సాహం ఇవ్వటానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఇదివరలో లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు ఇన్ఫర్మేషన్ మినిష్టరుగా వున్నప్పుడు వారు కొన్ని స్కీములు తయారు చేశారు. జిల్లా అధికారులు ఉద్యోగ తరిగతులవారిని ఒంబ్రోతులుగ చూస్తున్నారు. దానివల్ల ఇండిపెండెంట్ ఫంక్షన్ దెబ్బతింటుంది కనుక మంత్రిగారు వాటిని పరిశీలించి చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ పి రంగారెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు ఆలోచిస్తాము పబ్లిసిటి యొక్క ఆవసరాన్ని గ్రహించి స్ట్రీమ్‌లైన్ చేయాలని, ఈ పబ్లిసిటి డిపార్టుమెంటు పబ్లిక్‌కు, ట్రైప్‌కు శాసనసభకు అందరికీ ఉపయోగపడేటట్లు చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఇంతకుముందు పీటర్ పాల్‌గారు చాలా ఎక్విప్‌మెంట్ సమితులలో చెడిపోయిందని చెప్పారు. అదికూడా వాస్తవమే ఎక్కడెక్కడ ఏ ఎక్విప్‌మెంట్ వున్నది, వేసిని మరమ్మత్తు చేయించవచ్చును అనే ఇన్‌ఫర్మేషను సేకరిస్తున్నాము. సేకరించిన తరువాత పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటువారి అనుమతితో దానిని రీ ఆర్గనైజ్ చేసినప్పుడు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్, డి పి. ఆర్ ఒ. ఆధ్వర్యం క్రిందకు తీసుకువచ్చి పబ్లిసిటి భాగా చేయాలని ప్రయత్నం. సి. వి. కె. రావుగారు లక్ష్మణ్ బాపూజిగారు వున్నప్పుడు ఏదో స్కీము వుందన్నారు. దానిగురించి పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ వి బి తిరుమలయ్య (వికారాబాద్):—హరిజనులకోసం ప్రతి సంవత్సరం ఎక్కువగా కేటాయిస్తున్నారుకాని అది ఖర్చుకావటంలేదు. డబ్బు లాప్స్ అవుతున్నది. లాండ్ ఎక్విజేషన్ త్వరగా జరుపుతారా? వి. ఎ. పి. ఆర్. ఒ. లు ప్రమోషన్ కొరకు ఈ హౌస్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు వారికి ప్రమోషన్స్ ఇస్తుంటే ఇక్కడికి ఎందుకు వస్తారు? వారికి వెంటనే ప్రమోషన్స్ ఇప్పిస్తారా?

8-50 a m.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి —త్వరలోనే ఆ యిన్ఫర్మేషన్ అంతా తెప్పిస్తాను. త్వరగానే నిర్ణయం తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటరావు (గోపాలపురం) :—అధ్యక్ష, నూతులలో ప్రొగ్రెసివ్ ఎసిస్టెంట్ను ల్యాండు ఎక్విజిషన్ చేస్తారని గత సంవత్సరము భాట్టం శ్రీరామమూర్తి గారు చెప్పేరు మీటింగు జరిగినప్పుడు చెప్పారు. ఆ ప్రొగ్రెసివ్ ఎసిస్టెంట్ను తీసుకునే అవకాశం వుందా ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—నాదగ్గిర ఆ యిన్ఫర్మేషన్ లేదు. కాని రీ ఆర్గనైజేషన్ కార్యక్రమం చేసేప్పుడు ఎవరో ఒకరు యీ ల్యాండు ఎక్విజిషన్ చూడవలసి వుంటుంది గాబట్టి ఆ సందర్భములో వారు చెప్పినటువంటి కేడరుకు అప్పగించాలనే ఆలోచన వుందేమో చూడాలి. నాకు సంబంధించి సంచవరకు యీ డిపార్టుమెంటులో అటువంటి ఆలోచన లేదు

*శ్రీ కె. సోమోళ్వరరావు (నిడుమోలు) :—అధ్యక్ష, రీ ఆర్గనైజేషన్ చేసేప్పుడు వేరే డ్యూటీస్ యిస్తామని అంటున్నారు. ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కార్యక్రమం అప్పజెప్పడంవల్ల యింటరెస్టు లేకుండా సరిగా పని చేయడం లేదు. అటుయిన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటులో పని చేయడం లేదు. ల్యాండు ఎక్విజిషన్ ఏమో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ఆధీనములో పస్తున్నది. ఈ ద్వంద్వ కార్యక్రమము వల్ల ఎక్విజిషన్ కార్యక్రమం కుంటుపడిపోతున్నది హౌస్ సైట్సు పని జరగడం లేదు, వెంటనే రీ ఆర్గనైజ్ చేసి ఏదో ఒక డిపార్టు మెంటుకు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్సును చేయకపోతే కష్టం. రీ ఆర్గనైజేషన్ ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది వాస్తవమని యింతవరకు మనవి చేశాను. ఈ బి ఎ పి ఆర్, ఓ. లకు యీ కార్యక్రమం అప్పగించి నందువల్ల యింతకు ముందు యీ కార్యక్రమములో అనుభవం కూడా లేదు వారికి హౌస్సైట్స్ ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కార్యక్రమములో ప్రధానమైనటువంటి పని జరిగిందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఈ రీ ఆర్గనైజేషన్ ద్వారా ల్యాండు ఎక్విజిషన్ హౌస్ సైట్స్ చురుకుగా జరిగేదానికి ఏ కేడరు నుండి ఏ వుద్యోగులను ఏర్పాటు చేయాలనేది ఆలోచన వుంది. దానిపైన త్వరగా నిర్ణయం తీసుకుంటాము

Sri A Sreeramulu:— When I used the word "streamlining,, in my question, I expected better information from the Minister, because streamlining is not reorganisation. Locating the Office of the B. A. P. R, O. at the Taluk is certainly not streamlining. My object is this department is not equal to the task assigned to it. Public Relations is a highly technical job requiring a lot of skill. The Public Relations Officer is a liason between the people and the Government He should translate the polices and actions of the Government and the people. This should convey the feelings and aspirations of the people. That is how it should keep a sort of link between the people and the Government. This Department is not doing its job. If I am permitted to call it, it is an unnecessary department which is not doing any work at all. When I put that question I had in my mind whether the Minister is examining this particular aspect to make its

job more effective. I want to know whether the Government has any proposal to streamline it. Kindly tell us the functions of the B. A. P. R. Os and whether they are discharging those functions and if they are not discharging satisfactorily, what steps the government is going to take.

Sri P.Ranga Reddy:—I have said about the reorganisation of the Department which I thought at least some portion of the streamlining also will be there From what the hon. member has questioned by way of supplementary, I understand, he made a very valuable suggestion. I am indeed very grateful. That much of thinking is not in me just at the moment. I would very much like and request if the hon. member could send a paper on how best I could streamline the department or I am also prepared to go to the member and discuss with him to acquire enough knowledge of streamlining the department.

Sri A. Sreeramulu:—You have got experts and specialists under you. I am only an ordinary layman. I can however give my suggestions. But you have got expert advice, and highly paid officers. You have to make use of them You are not using them. That is the only difficulty.

Sri P. Ranga Reddy:—That is not correct. I am trying to make use of them to the best possible extent. Still they are not able to rise to the level of my friend's suggestion.

Sri A. Sreeramulu:—I will certainly give my suggestion. I will certainly give the paper. I am not shirking my responsibility. But make use of your experts also.

Sri P. Ranga Reddy.—I will certainly do that. If I am to tell the present duties of the B. A. P. R. O. I shall mention, Sir.

Sri C. V. K. Rao:—Can you tell the lines on which you like to streamline the department?

Sri P. Ranga Reddy:—I can inform the House. Apart from that, I will never forget Mr. C. V. K. Rao in such matters.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—అధ్యక్ష, ఖాళీలు ఎప్పుడు భర్తి చేస్తారనే ఆదుర్దాతో వుంటే రీ ఆర్గనైజేషన్ పేరుతో భర్తీ అవుతుందనే ఆశ లేకుండా పోయింది. మంత్రి మారినప్పుడల్లా డిపార్టుమెంటు రీఆర్గనైజేషన్ అనే ఆచారము మనకు వస్తూ వుంది. ఈ ఆచారము ఎప్పుడు పోతుంది? ఉన్నటువంటి ఖాళీలను ఎప్పుడు భర్తీ చేస్తారు? బి. ఎ. పి. ఆర్ ఓ. లను నమితులలో వుంచుతారు. ఐ నో దేర్ సెంటిమెట్సు, వారి ఫంక్షన్ ఎమిటీ, ఎట్లా పనిచేస్తారో నాకు తెలుసు. రీ ఆర్గనైజేషన్ అనే పేరుతో వారి జీవితాలు నాశనం చేయకండి. అనేక సంవత్సరాల నుండీ ఆంధ్ర దేశములో యిది జరుగుతున్నది ఎప్పటివరకు ఖాళీలను భర్తీ చేస్తారనేది స్పష్టంగా చెబుతారా? ఇది కేవలం మాటల మందిరముగా మిగిలి పోతున్నది. జనము

దృష్టిలో యిది సమస్యల పరిష్కార సాధనగా కనబడడం లేదు. ఒక ప్రశ్న వచ్చి నప్పుడు ఎంత మంది అడిగారు అనేది గాకుండా ఆ సమస్య మీద వైఖరి ఏమిటి? అనేది తేలేట్లు అధ్యక్షులవారు చూడాలి. ఇది మాటల మందిరముగా మిగిలి పోతున్నట్లుగా వుంది. మంత్రిగారు స్పష్టమైన వైఖరి తెలియజేస్తే బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను,

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—మాటల మందిరముగా వుండకుండా చేతలు, చర్యలు తీసుకోడానికి ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య :—ఖాళీలు ఎప్పు భర్తీ చేస్తారో స్పష్టంగా చెప్పక పోతే యిప్పుడు అర గంట ఖర్చు పెట్టింది నిరుపయోగము. దయచేసి చెప్పండి.

Sri P. Ranga Reddi:- It is very difficult to fix up time because, in view of the rules, as earlier said, we have asked for information from the Zilla Parishads. Some of them have sent and many more have to still submit and after that also that has to be screened by the Department. I promise that it will be done at the earliest possible moment. I cannot commit of a particular date.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి: — అధ్యక్ష, 11 నెలలు అయిపోయింది. యింకా కూడా చెప్పడానికి లేదంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు తీసుకుంటారో అదైనా చెబితే బాగుంటుంది—టు ఫిలప్ ది బోక్స్స్.

Sri P. Ranga Reddy :— I promise the hon lady member that it is definitely in 1975.

9-00 a.m.

శ్రీ పి శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—మన కాన్‌స్టిట్యూషనులో పొందుపరచిన ఆబ్జక్టీవ్సు ఉన్నాయి, పాలసీలు ఉన్నాయి. మనం డెమోక్రసి అని, ఆస్థి కార తమ్యాలను తగ్గిస్తామని చెబుతున్నాము. మన సమాచార శాఖ ఈ పొందు పరచినటు వంటి ఆబ్జక్టివ్సుకు అనుగుణంగా రేడియోలలోను, ఇతరత్రా ప్రచారం చేసే చోట ఆ ఆబ్జక్టివ్సును మరువకుండా జాగ్రత్త పరచడానికి తగినటువంటి బ్రెయిన్‌వింగు ఇవ్వ డానికి సైంటిఫిక్‌గా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—రేడియోకు సంబంధించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రింద లేదు. ఆది ఇన్‌ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం లేదు. We try to keep some sort of liaison, గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినటువంటి విషయం ఆలోచనలో ఉంది. మనకు ఈ డిమాండు ఎట్లాగా వస్తున్నది. అది వచ్చినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు వారి సలహాలు చెప్పండి అధ్యక్ష, తమరు అనుమతిస్తే ఒక ప్రత్యేక చర్య కూడా పెట్టండి. మనకు పెలివిజను కూడా రాబోతున్నది. వీటి గురించి ఈ సభ సాకల్యంగా చర్చ చేస్తే డిపార్టుమెంటుకు ఉపయోగ పడుతుంది, ప్రజలకు ఉపయోగ పడుతుంది. ఈ డిమాండు వచ్చినప్పుడు ఆయినా వారు మంచి సూచనలు చేస్తే లేకపోతే మీరు సమయం ఇచ్చినప్పుడు చేస్తే ఆ దృక్పథంతో ముందుకు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

MODERN EQUIPMENT TO THE GOVERNMENT GLASS FACTORY, GUDUR

133—

* 5195 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi:—Will the Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether any proposal are under consideration of the Govt. to arrange modern equipment to the Govt. Glass Factory and Govt. Ceramic Factories at Gudur in Nellore district;

(b) the place from which raw material is available to these two factories;

(c) whether the Govt. are in receipt of the representations sent by the staff and labourers working in these two factories requesting enhancement of their salaries and other demands during 1974 and steps taken thereon?

(a) No Sir.

(b) Furnace Oil is obtained from M/s Indian Oil Comnany Limited, Madras, cullet is procured from various dealers in Andhra region and Madras, Silica sand from Momidi Village near Gudur and other materials like Soda ash, Potassium nitrates, etc. are obtained from big firms at Bombay and Madras.

(c) So far as the Government Ceramic Factory is concerned, there were no demands from staff and labour during 1974 for enhancement of their salaries. As regards the workers of the Government Glass Factory, the Management agreed to refer the demands relating to revision of wages, D. A. and Compensatory Allowance and payment of bonus to an arbitrator,

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఏ కి నో అని అన్నారు. 1972 లో శ్రీ వెంగళరావుగారు ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు గూడూరులో ఉన్నటువంటి గవర్నమెంటు గ్లాస్‌ఫ్యాక్టరీని, గవర్నమెంటు సెరామిక్ ఫ్యాక్టరీని ఆయన స్వయంగా వచ్చి చూసి నేను ఎక్స్‌పర్టు కమిటిని పంపిస్తానని కమిట్ అయ్యారు. ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకొని ఇక్కడ మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంటు సప్లయి చేయనిదే ఇక్కడ తయారు చేసేటటువంటి వస్తువులు ఓపెన్ మార్కెట్లో కంపిట్ చేయలేకుండా ఉన్నాయి. నాణ్యాకు అయినటువంటి వస్తువులను మనం తయారు చేయలేకపోతున్నాము. అందువల్ల ఇప్పుడు నష్టం వస్తున్నది, అందు చేత మేము ఎక్స్‌పర్టు కమిటిని పంపించి మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంటు సప్లయి చేసి ఇప్పుడు స్థానిక అవసరాలకు సరిపోయేటటువంటి వస్తువులను తయారు చేసేటట్లు చూస్తామని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. వారే ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. ఆ ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని వేసినట్లు ఇక్కడ సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆ రిపోర్టు అందిందా? ఇప్పుడు ఎందుకు నో అంటున్నారు? అనాటి ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరే ఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు కదా? ఇప్పుడు ఎందుకు ఈ మార్పు వచ్చింది?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—మార్పు ఏమీ రాలేదు. ఇప్పుడు ఎక్స్‌పాన్షన్ ప్రపోజల్సు ఏమైనా కన్సిడరేషనులో ఉన్నాయా అంటే లేవు అన్నాము స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసి ఎక్స్‌పాన్షన్ ప్రపోజల్సు తీసుకోవాలని ఆలోచన ఉండేది. కాని వర్కర్సు హై కోర్టులో రిట్ పిటిషన్సు వేసారు. ఈ రకంగా గవర్నమెంటు యూనిట్సు కార్పొరేషనుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడానికి వీలులేదని హై కోర్టు తీర్పు ఇచ్చినందువల్ల ఇబ్బంది. ఇప్పుడు ఈ మేనేజిమెంటును ఏ రకంగా చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది ఈ మేనేజిమెంటు గురించి డిషిషను తీసుకున్న తరువాత expansion proposals will be taken up.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది పొడపాటు. 1972 లో శ్రీ వెంగళరావుగారు ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలు సందర్శించినప్పటికే వర్కర్సుకు సంబంధించి హై కోర్టునుంచి డిసిషను వచ్చివేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనుకు మార్చడానికి వీలులేదని, దానిని ప్రభుత్వం ఉంచుకోవాలని అప్పటికే నిర్ణయం చేసింది. హై కోర్టు నిర్ణయించిన తరువాత వెంగళరావుగారు వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని కూడా పంపించినట్లు శాసనసభలో చెప్పారు. ఆ ఎక్స్‌పర్టు కమిటి రిపోర్టు ఏమైనది? ఆధునికీకరణ ఏమైనది? ఆ పాత సామానే అక్కడ పెట్టుకొని మీరు మార్కెట్లో కంపీట్ చేయలేక పబ్లిక్ సెక్టారులోని ఇండస్ట్రీసుకు నష్టాలు వస్తున్నాయని రుజువు చేయడానికే ఆ రెండు ఫ్యాక్టరీలు పెట్టుకున్నారా?

Sri P. Basi Reddy:—Expansion proposals have not been given up. They are there. The Government is concerned with management. Now, the management is with the Corporation. If the management can be made over to the Corporation, it will be easy to obtain funds. For example, for one modern tunnel kill as much as Rs. 60 lakhs is required. As regards ceramic factory and as regards the Glass Factory, it is hopelessly outmoded. A large amount is required. So, if it could be transferred to Corporation funds would be available there.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కార్పొరేషను మార్చడానికి వీలులేదని హైకోర్టు జడ్జిమెంటు ఇచ్చిన తరువాత దీనిని కార్పొరేషనునకు మార్చితే ఉపయోగముంటుందని ఆలోచించడం ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వం ఎందుకు దీనిని మోడరనైజ్ చేయకూడదు? మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంటు మీరు సప్లయి చేయవచ్చు కదా. ఇండస్ట్రీసు మినిస్టరుగా ఉన్న వ్యక్తే ఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు అయినాడు కదా. ప్రభుత్వం దృక్పథంలో ఎందుకు మార్పు వచ్చింది? ఈ వర్కర్సుకు సంబంధించి ఆర్బిట్రేషనుకు రిఫర్ చేసామని అన్నారు, ఆయన ఎవరు? ఏ వ్యక్తికి రిఫర్ చేసారు? అది ఏ స్టేజిలో ఉంది? కనీసం గూడూరుకువచ్చి అయినా వర్కర్సుకు సంబంధించిన విషయాలు విచారిస్తారా?

9.10 a.m. శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—ఎక్స్‌పాన్షన్ ప్రపోజల్సు వదలి పెట్టలేదు. ఫండ్సు రిఫికల్టీసువల్ల తీసుకోలేదు. జాయింటు వెంచరుగా పెట్టాలనే ఆలోచన ఉంది Expansion proposals will be taken up. Government have not given up those proposals. As regards the demands of the workers:

1) revision of scales of wages of the workers in terms of G. O. 2) payment of D. A. and City allowances as per G Os in force, payment of bonus at the rate of 8 3 % under section 10 of the Payment of Bonus Act, 1965 for the years 1971-72 and 72-73, sanction of casual leave of 10 days for the workers. At the intervention of the Labour Officer, Nellore the workers have called off the strike and joined duty on 16 3-7 pending settlement of their demands Following are the terms of the settlement which are agreed both by the management and the workers' union on behalf of the workers.

a) The management agreed to grant 10 days casual leave per year with immediate effect.

That demand has been conceded.

(b) The Management has agreed to give an adhoc increment of Rs. 3/- Rs. 5/- per month to all workers including compensation with effect from 7-10-1972.

(c) The Management agreed to pay to the workers an advance equivallent to the shortage of production made in month of July, 1974 subject to the condition that the amount equivallent to the shortage of production will be recovered in lumpsum from the pay payable in October, 1974. Shortage in production is not made good.

(d) The Management has also agreed to pay D.A., C.A. and fixed payment of bonus. The name of the Arbitrator is Sri Kursheed Yusuf.

శ్రీ ఒ. వెంకటసుబ్బయ్య (వెంకటగిరి ఎస్. సి.) :—అధ్యక్ష, ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలు స్థాపించిన తర్వాత ఎప్పుడైనా వాటికి లాభం వచ్చిందా ? ఎప్పటికి నష్టంతో రన్ అవుతున్నవా ? నష్టం రావటానికి కారణం ఏమిది ? ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలకు ప్రభుత్వంవారు ఎప్పుడైనా అర్డర్సు ఇచ్చారా ? లేదా ? ఇవ్వకపోతే కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—చాలా మోడరన్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీస్ ఉత్పన్నం అవటం కారణంగా—మన గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీకి నష్టం వచ్చింది. వాటితో కంప్లీట్ చేయటానికి—ఇది పాతది. అది 45 ఆ ప్రాంతంలో స్టార్ట్ చేయబడిన యునిట్. సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీకి లాభాలు వస్తుఉన్నవి ; నష్టాలు వస్తుఉన్నాయి. ఈ సారి లాభం వచ్చే అవకాశం ఉంది. సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీకి నష్టం వచ్చే కారణం ఏమిటంటే—ఎలక్ట్రిసిటి టోర్ 72 లో 4 లక్షల రు.ల అర్డర్ ఇచ్చి, తర్వాత ఎక్కడోనో బయట కొన్నారు. అందువల్ల దానికి నష్టం వచ్చింది. మళ్లీ ఇపుడు ధరలు ఎక్కువ అయిన కారణం చేత ఓల్టుప్రైసెస్ పైన ఆ ఆర్డర్ ఇపుడు ఎగ్జిక్యూట్ చేయండి అని చెబుతున్నారు. అది ఒప్పుకోవటానికి వీలులేదు. ఈ సంవత్సరం సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీకి లాభం వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నవి. తప్పకుండా లాభం వస్తుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వర్కర్స్ వేజ్ విషయంలో డైరక్టుగా ఎగ్రిమెంటు చేసుకొవటానికి వచ్చిన ప్రతిబంధకాలు ఏమిటి ? కొన్ని అంశాలు విషయంలో ఎగ్రిమెంటు చేసుకొన్నారు. అడ్‌హాక్ ఇంక్రిమెంట్ విషయంలో ఎగ్రిమెంటు

చేసుకొన్నారు. షార్టేజ్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్‌కు, అడ్వాన్సు పేమెంట్ అన్నారు. షార్టేజ్ అఫ్ ప్రొడక్షన్‌అంటే—మోడరనైజేషన్‌వల్ల ప్రొడక్షన్ ఇంక్రీజ్ అవుతుంది. దానికి వర్కర్స్‌ను ఎట్లా రెస్పాన్స్‌బులిటీ చేయదలచుకొన్నారు ? ట్రిబ్యునల్ ఎడ్‌జుడికేషన్ కాకుండా నరాసరి వర్కర్స్‌తో చర్చించి ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టర్‌గారు వారి పేజ్ ఇంక్రిమెంట్ చేస్తారా ? లేదా ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—నేను స్వయంగా వెళ్ళదలచుకొన్నాను. గౌరవ సభ్యుల సూచన ప్రకారం నేను అక్కడకు వెళ్లి అది త్వరగా పరిష్కారం చేసి దీనికి ఏ రకంగా ఇంప్రూవ్ చేయాలనేది కూడ ఆలోచన చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—గవర్నమెంట్ ఏ ఫ్యాక్టరీ తీసుకొన్నప్పటికీ అది లాభంతో నడవదు. ఆ ఫ్యాక్టరీకి లాస్ వస్తుంది. ఆ మెషినరీ అమ్మకోవాలని చూస్తూ ఉంటారు. ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్ వారు వాటిని బాగా నడిపిస్తూ ఉంటారు. వారు బాగా డబ్బులు సంపాదిస్తూ ఉంటారు. అక్కడ లేబర్‌కు కష్టం ఉండదు. అది గవర్నమెంట్ ఫ్యాక్టరీ అయినప్పుడు—గవర్నమెంట్ దానిని మోడరనైజ్ చేయకుండా పోవటానికి కారణం ఏమిటి ? ఈ ఫ్యాక్టరీస్ ఎందుకు కుంటుపడి పోతున్నాయి ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—గవర్నమెంట్ కంపినీలు సరిగా పనిచేయటంలేదు అన్నది యదార్థము కాదు. 1974–75లో మన స్టేట్‌లోఉన్న అన్ని గవర్నమెంట్ కంపినీలు లాభం పొందినవి. ఇవి పాతవి ; అవుట్ మోడెడ్. మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంట్ చేస్తే తప్ప లాభం పొందేదానికి అవకాశం లేదు. మోడరన్ ఎక్విప్‌మెంట్ సప్లయి చేసేదానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. ప్రయివేట్ వారు ఎక్కువ లాభం పొందుతారు అంటే—వర్కర్స్‌కు పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్స్‌లో ఇచ్చినట్లు—వీరు వర్కర్స్‌కు సరిగా సౌకర్యాలు ఇవ్వరు. అందువల్ల, ఇంకా కొన్ని కారణాలవల్ల వారు ఎక్కువ లాభం పొందటానికి అవకాశం ఉంది.

ABOLITION OF ONE JOB FOR ONE FAMILY' SCHEME

134—

*5630 Q.—Smt. J. Eshwari Bai:—Will the Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether it is a fact that one job for one family scheme has been abolished; and

(b) if so, the reasons therefor?

*The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah):—(a) Yes Sir.

(b) There have been several complaints that the Certificate produced by the candidates as required under the scheme are spurious. There is no machinery with the Employment Exchanges to check the authenticity of certificates. The Government of India have also made it clear that the scheme should not apply to the vacancise notified by

the Central Government establishments and the Central Public Sector Undertakings. On the whole, there has been a thorough dis-satisfaction about the working of the Scheme apart from the legality of the scheme being in doubt

The Government after considering all aspects of the matter directed that the scheme of 'One Job for One Family' be withdrawn allowing the Employment Exchanges to sponsor the candidates in accordance with the normal rules in force.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (ఆమలాపురం) :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు "నో" అన్నారు. విశాఖపట్నం ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్సేంజ్‌లో ఇంకా "వన్ మేన్ ఇన్ ఫేమిలీ" అన్నది కన్‌సిడర్ చేస్తున్నారు చాలామంది దానికొరకు సర్టిఫికెట్ పట్టుకొని వెళ్ళి ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. అది వెరిఫై చేయిస్తారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—మేము మాత్రం 1-7-74 లో విత్‌డ్రా చేసుకొన్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఎలుకలు ఉన్నవి అని ఇంటికి నిప్పు పెట్టుకొంటే ఎట్లా ? కొన్ని మోసాలు జరుగుతున్నాయి అని అనలు యీ స్కీమ్ రద్దు చేయటం తప్పు ఇప్పటికైనా గమనించి ఆ స్కీమును తిరిగి ప్రవేశపెడతారా ? ఇంత వరకు ఎంతమందిని ఆ రకంగా మోసం చేసినవారిని పెట్టుకొన్నారు ? ఆ రకంగా మోసం చేసి సర్టిఫికెట్స్ తీసుకువచ్చి ఎంతమంది ఉద్యోగాలు పొందినట్లు మీ దృష్టికి వచ్చింది ? ప్రభుత్వం ఏ స్కీమ్ పెట్టినా, సిఫార్సులు ఉన్నవారికే, లంచాలు ఇచ్చుకొన్నవారికే ఉద్యోగాలు దొరుకుతున్నాయి. నిజమైన ఆర్హతలు కలిగినవారికి దొరకటంలేదన్నది వాస్తవము కాదా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఈ స్కీమ్ బోగసు అని నేను చెప్పలేదు సర్టిఫికెట్స్ ఇచ్చిన పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్స్‌ను మీరు ఆ సర్టిఫికెట్స్ ఇచ్చారా అని వారిని అడిగితే ఆ సర్టిఫికెట్స్ మావి కాదని చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా ఉన్నప్పుడు—అవి చెక్ చేయాలంటే అందుకు స్టాఫ్ కావాలి. ఆ స్టాఫ్ కావాలంటే 25 లక్షల రూ.ల అవసరం ఉంటుంది. It is very difficult to check the secheme. That is why, we have withdrawn it. 9.20.a.m

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, in the Land Reforms Act, we have given a definition to the "Family". What is the definition of the family by the Government under this scheme?

(2) Whether this scheme, though abolished now, was then in conformity with the provisions of the Constitution ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఎన్నో ఉత్తరాలు వ్రాశారు. ఇది కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కు వ్యతిరేకంగా ఉంది, ఇది విత్‌డ్రా చేసుకోండి, కనీసం పెండ్రల్ అండర్‌టేకింగ్స్‌లో అయినా అప్లయి చేయవద్దు అని చెప్పారు.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthi) :—I wanted for the definition of the Family.

Mr. Speaker :—No definition.

Sri S. Jaipal Reddy :—When they had thought of the scheme, they should also have thought of the definition of 'family'; otherwise, it is very difficult to know which is bogus and which is not.

Mr. Speaker :—Is there any definition ?

Sri T. Anjaiah :—Family means, husband, wife, children, sisters, brothers.... .

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ :—ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో ఒకే క్వాలిఫికేషన్‌తో, ఒకే మార్కులతో దగ్గర దగ్గర పాస్ అయినవారు యావరేజ్ కాండిడేట్స్ ఉంటారు సెకండ్ క్లాస్, ఫస్టు క్లాస్‌వారు కూడ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో రిజిస్టర్ చేస్తారు. పంపించేటప్పుడు జూనియర్స్‌ను కూడ కలిపి పంపుతున్నారు. ఎంప్లాయర్స్ తమ యిష్టం వచ్చినవారిని ఫేవరిటిజమ్ చూపించి రిక్రూట్ చేసుకుంటున్నారు. ఎకడమిక్ క్వాలిఫిక్షన్స్ క్రైటీరియాగా తీసుకొని సీనియారిటి ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్ క్రైటీరియాగా తీసుకొని అప్పాయింట్‌మెంట్ యిచ్చే పద్ధతి అన్ని ఫ్యాక్టరీలలో గాని, పరిశ్రమలలో గాని, గవర్నమెంటులో గాని, పొందుపరుస్తారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఇప్పుడు ఉన్న ప్రొసీజర్ సీనియారిటి ప్రకారం స్పాన్సర్ చేయాలని అన్నాము. డిస్ట్రిక్టు లెవెల్ కమిటీలో ఎమ్ ఎల్.ఎ.స్‌ను ఎమ్ ఎల్ సి స్‌ను వేస్తున్నాము. మా నోటీసుకు వచ్చిన తరువాత కొంతమంది ఆఫీసర్స్‌పై యాక్షన్ తీసుకొన్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చెప్పింది, విత్‌డ్రా చేసుకొన్నాము. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఉన్నది అంటున్నారు ఇది స్టేట్ గవర్నమెంట్‌ది. కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఏమి యున్నది చదివి చెపుతారా ? విత్‌డ్రా చేసుకోడానికి కారణాలు ఏమిటి ? బోగస్ సర్టిఫికెట్స్ అంటున్నారు. వారికి పని యిచ్చినారు. వారు చేస్తున్నారు. ఫామిలికి ఒక జాబ్ యిచ్చేటప్పుడు బోగస్ అనేది ఏమి యున్నది.

Sri T. Anjaiah :—The Employment Exchanges are covered by Central Act and not State Act. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అండర్ టేకింగ్ లోపల అప్లయి చేయాలని చెప్పారు. భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ వగైరా సెంట్రల్ ప్రాజెక్టు. స్టేట్ ప్రాజెక్టు ఉన్నాయి. కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా వీలు కాదు అని చెప్పారు. గవర్నమెంట్ కూడ లీగల్‌గా ఎగ్జామిన్ చేయించారు. ఈ స్కీమ్ గురించి మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకంగా లేము. కాని స్టాఫ్ కూడ అవసరం. వరంగల్, విశాఖపట్నం, హైదరాబాద్ సిటీలలో వారు యిచ్చిన ఎస్టిమేట్స్‌కు 7 లక్షలు కావాలని. మొత్తం డిస్ట్రిక్ట్సులో పెట్టాలంటే 25 లక్షలు కావాలనిఅన్నారు. ఇంతవరకుదాకా వన్ ఫామిలి వన్ జాబ్ 1974 వరకు 81,000 అడ్‌మిట్ చేశాము. వై జాగ్—2,745 ఉద్యోగాలు, వరంగల్—211,0 ఉద్యోగాలు, హైదరాబాద్—4,370 ఉద్యోగాలు వచ్చాయి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—స్టాఫ్ లేదంటారు, మీ దగ్గర స్టాఫ్ పెట్టుకొనే గదా స్కీమ్ చేశారు ? ఆ స్టాఫ్ తీసి వేశారా ? పనులు ఏమి చేశారు. అది కావాలి.

కాన్‌స్టిట్యూషన్ లేదు అంటున్నారు అ కాన్‌స్టిట్యూషన్ కాపి పెట్టండి. దీనిని మళ్లీ మొదటి నుండి రా? సెంట్రల్ సెక్టార్‌తో సంబంధం లేదు. స్టేట్ సెక్టార్‌లో పెట్టవచ్చు.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఏ స్టేట్‌లో కూడ ఈ స్కీమ్ లేదు. ఏదైనా ఉంటే లేబర్ మినిస్టర్స్ కాన్‌ఫరెన్స్‌లో మాట్లాడుతాను స్కీమ్ ఎగెనిస్టగా లేదని చెపుతున్నాను It is governed by Central Act. There is difficulty.

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవీడు) :—ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజి ఆఫీసులో జరిగేటువంటి అన్యాయం అది ఏదో పై నుంచి క్రిందికి, క్రింద నుంచి పైకి పోతుంది నాన్ అఫిషియర్ మెంబర్స్‌గా ఎమ్. ఎల్. ఏస్‌ను వేసినారు అన్నారు. సంవత్సరం క్రిందట ఒక కమ్యూనికేషన్ వచ్చినది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ సభ్యుడిగా— ఇంతవరకు ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. ఫంక్షన్ అయ్యేటట్లుగా చూస్తారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య : —నెక్స్టు మంత్ నుంచి తప్పకుండా యివన్నీ కమిటిలు వస్తున్నాయి. వీటన్నీ ఫంక్షన్ అయ్యేటట్లుగా చూస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—ఎన్ జాబ్ వన్ ఫామిలి ఉద్దేశ్యం చాల మంచిది. ఈ స్కీమును విడిచి పెట్టడం మంచిది కాదు. బహుశా దీనిని విడిచిపెట్టి అంతకు ముందు ఎవరైనా తీసుకుపోచ్చారు కాబట్టి యిది ఉండాలా లేదా అనేది మనస్సులో ఉంచే అది పెట్టుకోకుండా ఈ స్కీమును అమలు పెట్టడానికి చూడమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కనీసం శాసనసభ్యులతో చర్చించి ఈ స్కీమును అమలులో పెట్టడానికి పూనుకుంటారా?

Sri T. Anjaiah : —Sir, I am prepared to meet the Member and discuss with him-

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (వాయిల్‌పాడు) :—వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ ఫామిలి అనేది పీటీస్‌కే పరిమితం అయి ఉన్నదా? రాయలసీమ జిల్లాలో కూడ ఉద్యోగాలు యివ్వడం జరిగిందా? ఇచ్చి ఉంటే ఎన్ని వేల ఉద్యోగాలు యిచ్చారు?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—వరంగల్, హైదరాబాద్, విశాఖపట్టణంలో పెట్టాము. రాయలసీమకు ఎక్స్‌టెండ్ చేయలేదు. అది ఏక్ట్రా చేసుకుంటున్నాము.

PURCHASE OF HUME PIPES BY THE WARANGAL Z.P.

135—

*4886 Q.—Sarvasri Santosh Chakravarthi (Mulug) and Kasani Narayana (Jangaom):—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether there is an Anti-Corruption Enquiry going on for the purchase of hume pipes in Warangal district from out of Zilla Parishad funds;

(b) if so, the stage of enquiry;

(c) whether any responsibility has been fixed against any officer; and

(d) if so, the names of the officers involved in the case?

The Minister for Panchayati Raj (Sri L. Lakshmana Das) :—

(a) Yes, Sir.

(b) Enquiry is in progress.

(c) and (d) As the enquiry is under progress. It is not possible to fix responsibility against any officers at this stage.

శ్రీ సి. హెచ్ కాశయ్య :—దీనిమీద కంప్లయింట్ ఎప్పుడు వచ్చినది? కంప్లయింట్‌లో ఉన్న అంశాలు ఏమిటి? ఎన్ని మాసాలుగా ఎంక్వయిరిలో ఉన్నది. ఈ ఎంక్వయిరి ఎంత తొందరగా పూర్తి చేస్తారు? ఏమి యాక్షన్ తీసుకోదలచుకొన్నారు?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఈ కంప్లయింట్ 1973 లో వచ్చినది. డిప్యూటి సెక్రటరిగా ఉన్న ఆయనను ఎంక్వయిరీకి పంపించడం జరిగింది. ఎంక్వయిరి చేస్తే ప్రైమఫేసియా కేస్ ఉన్నది కాబట్టి సి. బి. ఐ.కి పంపించడం మంచిదని చెప్పడం వల్ల సి. బి. ఐ.కి పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—ప్రైమ ఫేసియా ఉన్నది అని వారు ఎప్పుడు ఎస్టాబ్లిష్ చేశారు. ప్రైమ ఫేసియా ఉన్నదని ఎస్టాబ్లిష్ చేసినప్పుడు ప్రధానమైన ఆరోపణలు ఏవి అని వారు తేల్చారు? సి.బి.ఐ.కి పంపి ఎంతకాలం ఆయింది?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—సి.బి.ఐ. ఎంక్వయిరికి 22-5-73 న పంపించడం జరిగింది?

9-30 a.m.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ప్రైమాఫేసి వుందన్నారు. నేనడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు, ఆరోపణలు ఏమిటి?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఆరోపణలు ఏమిటంటే—వరంగల్లు నుంచి సిమెంటు పైప్స్ సప్లయ్ చేయడానికని—నార్మల్‌గావున్న రేటు రూ. 4 మైలుకు, వుంటే. ఇందులో రూ. 5 లు యిచ్చారని ఒక చార్జి. ఆ కారణంచేత డెప్యూటీ సెక్రటరి ఎంక్వయిరీ చేసి, ఆయనకు కాస్త డౌట్ కలగడంవలన సి. బి. ఐకి పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—కంప్లెయింట్ 73 లో, ప్రైమా ఫేసి కేసు వున్నదని కూడా ఎస్టాబ్లిషు అయింది. '73 లోనే. ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలైంది. దీనికి కైము లేదా? కేవలం ట్రాన్స్‌ఫోర్టులో డిఫరెన్సే కాదు, మెటీరియల్ బాగోగుల గురించి కూడా పరిశీలన చేశారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఈ పర్టిక్యులర్ కేసులో కంప్లెయింట్ ట్రాన్స్ పోర్టు గురించే. ఈ విషయమై సి. బి. ఐని అడిగాము—ఎంతకాలం పడుతుందని. రెండు మూడు మాసాలలో రిపోర్టు యిస్తామన్నారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—అసలు కొచ్చెన్‌లోనే—సి. డి. క్లియర్‌గా వుంది. ఏ అధికారిపైన అయినా బాధ్యత నిర్ణయించ బడిందా; ఆ కేసులో

సంబంధంగల అధికారుల పేర్లేమిటి ? ప్రైమాఫేసిగా వుంది కేసు, ప్రూవ్ అయింది అన్నారు ఎవరిపై యీ ప్రైమాఫేసి కేసు ప్రూవ్ అయింది ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇది జిల్లా పరిషత్తు, ఆర్ అండ్ బి ఇంజనీర్సు కాంట్రాక్టు చేశారు. ఆ కంపెనీలతో ప్రొడక్షన్ కంపెనీయే యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు కూడా చేయడం జరగడంవలన వారికి అనుమానం లిగి—యీ ఇద్దరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్సు పైన—వీరికి ఏమైనా లాలూచీ వున్నదేమో, యింకేవిధంగానయినా పెడుతున్నారేమో నని, డిపెయిల్స్ ఆయన యివ్వకుండా సి. బి ఐకి పంపించారు

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఆ అధికారుల పేర్లేమిటి ? అని ప్రశ్న. అది మెయిన్ క్వశ్చన్‌లోనే వుంది.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఏ అధికారిపైన అయినా బాధ్యత ఏదేని నిర్ణయించబడినదా ? అని అడిగారు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్స్ ఆఫ్ ఆర్. అండ్ బి పంచాయితీ రాజ్ డిపార్టుమెంట్.

Sri A. Sriramulu :—This is the way the Ministers are answering. The question is very specific i. e, names of officers. And now the minister is searching for papers in the file.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—నేమ్స్ వారు యివ్వలేదు. నేను రేపు తెప్పిస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—This is carelessness.

Mr. Speaker :—What the Minister says is that as the enquiry is in progress it is not possible to fix responsibility against any officers at this stage. Is it possible to give names of the officers involved ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—వారు ఎంక్వయిరీ రిపోర్టులో కూడా ఇద్దరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్సు అని చెప్పారు. కావాలంటే నేమ్స్ రేపు మార్నింగ్ యిస్తాను. ఇప్పటికి ఎవరిపైనా వారు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్స్ చెయ్యలేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి (ఖమ్మం) :—ఈ విచారణ కాలంలో వారిపైన యింకా ఏమైనా ఇలాంటి ఆరోపణలు వచ్చాయా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అసలు విచారణసంగతి ఏమిటంటే—రూ.ం బొప్పన మైలుకు పుచ్చుకోవడం కొరకు వరంగల్లు నుంచి యిస్తామన్న పరుకు—విజయవాడలో కూడా యింకో కంపెనీ వుంది—దానినుంచి సప్లయ్ చేస్తున్నారేమో—విజయవాడ నుంచి డిపెన్స్ తక్కువ—ఆ విషయమై హెచ్చుగా ప్రైస్ చేశారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబలి :—వారిపై యీ విచారణకాలంలో యింకా ఏమైనా ఆరోపణలు, మిస్‌ప్రొపియేషన్‌గాని యితరత్రా చేసినట్లు. వచ్చాయా ? దానికి మంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలి, పేర్లు చెప్పకపోవడానికిగల కారణం కూడా అదే ఎందుకంటే వీరిపైన యీ విచారణకాలంలో మరల కొంత మెటీరియల్ మిస్‌ప్రొపియేట్ చేసినట్లు, కొంత డబ్బు దుర్వినియోగం చేసినట్లుగా వున్నది. అందుకని పేర్లు ఎవాయిడ్ చేయడానికి అది కూడా కారణమేమోఅనే వుద్దేశంతో యీ ప్రశ్న వేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఈ విచారణ అంతా సి.బి.ఐ జరిపిస్తున్నది.

Sri S Jaipal Reddy:—The Minister is confusing Anti-Corruption Bureau with Central Bureau of Investigation. Is this due to unpreparedness or ignorance.

Sri L. Lakhamana Dass:—This is entrusted to Anti-Corruption Bureau.

Sri S. Jaipal Reddy:—But the Minister has been referring to C. B. I.

Mr. Speaker.—It is an error.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—గౌరవసభ్యులు ఒక స్పెసిఫిక్ కొశ్చెన్ వేశారు; యిదే ఆఫీసర్స్ పైన విచారణకాలంలో తిరిగి మళ్లీ ఆరోపణలేమైనా వచ్చాయా? దానికి మౌనంవహించడంకాదు, సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—ఇక్కడికేమీ రాలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ఈ కొశ్చెన్ వేసి దాదాపు సంవత్సరం అయింది కొశ్చెన్‌లో డి.లో క్లియర్‌గా అడగడంజరిగింది. 'If so the names of the officers involved in the case.' Without information how can he come here. ఇంకొకటి—ఆ ఆఫీసర్సును యింకా అలాగే కంటున్యూ చేస్తున్నారా? ఆ కాంట్రాక్టర్సు ఎవరు?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు—కొశ్చెన్‌లో—సిలో ఆరెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్స్ చేశారా? అని అడిగారు. రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్స్ చేయనప్పుడు, ఆ తరువాత, ఇంక పేర్లు ఎట్లా వస్తాయి?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—వారు ఇంకా పని చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—వారింకా పని చేస్తున్నారు

Sri A. Sreeramulu:—After preliminary enquiry, Government or the Department must have come to certain tentative conclusions in regard to responsibility. Without doing that can it be referred in such a routine fashion to the A. C. B. It is only after a thorough preliminary enquiry at the Department level and after the Government came to the conclusion that itis a fit case to be investigated into by the A.C.B. that it has been referred to the A. C. B. What is the good of the Minister telling us – "because responsibility has not been fixed I am not prepared to give the names". This is evasive.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—నేను ఆ విషయం మనవి చేస్తాను. The total cost of the material purchased from the company and the transport charges paid to the same company during the period 1972-73. Cost of the material is Rs. 90,000 and transfort charges are Rs. 23,000. ఈ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టులో యీ ఆఫీసర్సుపై చార్జెస్ ఏమీ ఆయన స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పకుండా ఆయన డౌట్ మాత్రం ఎక్స్‌ప్రెస్ చేస్తూ—విజయవాడలో కూడ యింకొక కంపెనీ వుంది. మైలుకు యింత హెచ్చుగా యివ్వడంవల్ల, విజయవాడ నుంచి

తీసుకొచ్చి ఖమ్మం, నల్గొండలకు—డిస్టెన్స్ దగ్గర, ఆ విధంగా యిస్తున్నారు కాబట్టి ఆ విషయంలో ఎంక్వయిరీ చేస్తే మంచిది అనడంవల్ల ఎ. సి. బి కి పంపించడం జరిగింది తప్ప వేరే చార్జెస్ ఏమీ చెప్పలేదు.

Sri A. Sreeramulu —What are the findings in the preliminary enquiry. The Enquiry Officer must have come to certain findings. It may not be in respect of individuals but in respect of issues. There must be tentative findings. 9-40 a. m

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—ఇప్పుడు నేను చెప్పినవే ఫైండింగ్సు. విజయవాడ నుంచి కూడా ట్రాన్సఫరు చేసి తక్కువ దూరంలోనే హెచ్చు సొమ్ము యిచ్చుకొంటున్నారని దొంగ కలిగి ఎంక్వయిరీ చేయమన్నారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—ఎవరు అలా యిచ్చుకొంటున్నారని అనుమానం ఎచ్చింది?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—అన్నపూర్ణ హ్యాండ్ ఫైవ్స్ కంపెనీకి యిచ్చారు. ట్రాన్సపోర్టుద్వారా ఆన్ ది స్పాట్‌కు తీసుకు రావడానికి పెండర్సు కాల్ ఫర్ చేశారు తక్కువ పెండరు వేసినవారికే యిచ్చారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ఇద్దరు ఇంజనీర్సు కలసి విజయవాడ — దగ్గర నుండి తీసుకువచ్చి దూరం నుంచి తెచ్చినట్లు ట్రాన్సపోర్టు ఛార్జస్ డ్రా చేశారు. ఆ కమీషను డ్రా చేయడంలో యీ కంపెనీ యాజమాన్యమూ, యీ ఇంజనీర్సూ కుమ్మక్కు ఆయ్యారు. ఈ విషయం ప్రైమా ఫేసీ క్లించింగ్‌గా ప్రూవ్ అయినది. ఈ ఇద్దరు ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్సునూ సస్పెండు చేయకుండా ఎందుచేత యింతకాలం నుంచి తాత్సారం చేస్తున్నారు? ఇప్పటికైనా యిందులో యిన్వాల్వ్ అయిన ఆఫీసర్సు యిద్దరినీ సస్పెన్షన్‌లో పెట్టి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :— ఒకటి రెండు మాసాల్లో రిపోర్టు యిస్తామన్నారు ఎవరిమీదనైనా రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్సు చేస్తే ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ప్రిలిమినరీగా ప్రైమా ఫేసీ కేసు ఎస్టాబ్లిష్ అయింది యీ కేసులో ఈ ఆఫీసరుమీద కేసు వుండబట్టి ఎ. సి. బి. కి. రిఫర్ చేశారుకదా. ఎ. సి. బి కి. రిఫర్ చేసిన తరువాత ఆ ఆఫీసరును ట్రాన్సఫరు చేయకుండా సస్పెండు చేయకుండా ఎంక్వయిరీ ఎందుకు కంటిన్యూ చేస్తున్నారనే ప్రశ్నకు వారు సమాధానం చెప్పడం లేదు,

Mr. Speaker :—The answer is that there is no Prima facie case against anybody so far.

Sri V. Srikrishna:—Then why is it referred to the A. C. B. Are they going to blackmail the officers if there is no prima facie case.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :— ఈ ట్రాన్సపోర్టు ఛార్జస్ విషయంలో వచ్చింది. దగ్గర డిస్టెన్సు నుంచి తీసుకువచ్చి హెచ్చు మొత్తాన్ని యీ కంపెనీ తీసుకొంటున్నదా లేదా అనే విషయం గురించి ఎ. సి. బి. కి పంపించడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే ఎవరైనా యిన్వాల్వ్ అయిన ఉద్యోగస్థులు వుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం :—ఈ ప్రశ్న వెళ్లిన తరువాత దీనికి సమాధానంగా మంత్రిగారు చెప్పిన సమాచారానికి విరుద్ధంగా యిప్పుడు మేము అడిగిన దానికి సమాధానం చెబుతున్నారు వారి సమాధానంలో డెప్యూటీ సెక్రటరీని పంపించాము విచారణ చేస్తారు ప్రైమా ఫేసీ కేసు వున్నది కాబట్టి ఎ. సి బి. కి పంపించామన్నారు. విచారణలో వున్నది కాబట్టి పేర్లు చెప్పడానికి లేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు మేమడిగిన వాటికి సమాధానంగా ఎవరి మీదా రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్సు కాలేదు. కాబట్టి అధికారులను గురించి యిక్కడ చెప్పడం సాధ్యంకాదు అంటున్నారు. పరస్పర విరుద్ధమైన సమాధానాలు వారు చెబుతున్నారు. ఇందులో ఏది సరైన సమాచారం అవుతుంది?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—మొదట చెప్పిన సమాధానం యిప్పుడు చెబుతున్న సమాధానం కూడా ఒక్కటే. విరుద్ధమేమీ లేదు.

POSTPONEMENT OF QUESTION NO. 136 (5034)

136 (5036) Q *Sri P. Ranga Reddy :—I have made a request to you and I would like to make a request to the hon. Members who tabled this question to permit for the postponement of this question as I would like to send you a revised answer. I am not myself personally satisfied with the answer and the information given to me. I hope the hon. Members and the House would agree for postponement as requested by me.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నేను యీ ప్రశ్న ఆగస్టు నెలలో పంపించాను. దాదాపు 6-7 నెలలు అయిపోయింది. 6-7 నెలల తరువాత కూడా మంత్రిగారికి సంతృప్తికరమైన సమాచారం డిపార్టుమెంటు నుంచి రావడం లేదంటే ఎట్లా? ఈ ప్రశ్న కూడా—ఒక ప్రత్యేకమైన, విచిత్రమైన ప్రశ్న. ఆరు నెలలయిన తరువాత కూడా సమాచారం అందలేదంటే—పది పదిహేను రోజులనాడే మీకూ, లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియటుకు సమాచారం అందివుండవచ్చు. మంత్రిగారికి కూడా సమాచారం అందివుండవచ్చు. సమాచారం సరిగా లేదంటే మంత్రిగారు ఆ డిపార్టుమెంటును ఆదేశించి వెంటనే తెప్పించుకొని వుండవచ్చు. మంత్రిగారు నిన్న, మొన్న టెలిఫోను ద్వారా అయినా వైజాగు నుంచి గానీ, స్థానికంగా వున్న కార్యాలయాల నుంచి గానీ సమాచారం మెసేజి ద్వారా తెప్పించుకొని వుండవచ్చు. అధ్యక్షా, ఇది న్యాయమని మీరు అనుకుంటే వాయిదా వేయండి. మా సంగతి తరువాత చూద్దాము. ఈనాడు—మూడు ప్రశ్నలు వాయిదా వేయమని కోరివున్నారు. షార్టు నోటీసు క్వశ్చను పోస్టుపోన్ చేయమన్నారు, నిన్ననే మీ దగ్గరకు వచ్చింది, నేను ఒప్పుకొన్నాను. ఈనాడు ఆర్థిక మంత్రిగారు, యింకొక కొంచెం సేపట్లో రెవిన్యూ మంత్రిగారు క్వశ్చను వాయిదా వేయమని యీ సభ ముందుకు రాబోతున్నారు. ఇన్నిటికీ యిట్లా వాయిదా లిస్తూపోతూ వుంటూరా? ఇది ఎంతవరకు సమంజసంగా వుంటుందని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I have not postponed. The question is before the House.

Sri P. Ranga Reddy :—I may explain the position. It is true that this question was tabled much earlier before I took over this Housing portfolio to which this question relates. It is also not correct

that the department sent this answer 15 days earlier. Actually I saw this answer yesterday after I left this House at about 2 p. m. Then I went through the answer and the information supplied for supplementaries. I was not satisfied and as the hon. Member has rightly put it this question relates to a matter which has passed through nearly 10 long years. Therefore I had necessarily to secure lot of information and in fact I am assuring you and this House, I have tried till late in the night to get in touch with Visakhapatnam and secure the information that I wanted but I could not get it. Therefore I am making this plea. If still hon. Members want that I should answer this question, I am prepared with the information that I have.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— దీనిని వాయిదా వేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఒప్పుకుంటాను. కానీ ఆ డిపార్టుమెంటు బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరించిందా లేదా —మంత్రిగారు దానిని ఎడ్మిట్ చేయాలంటున్నాను. నిన్న సాయంత్రమే వారికి సమాచారం యిచ్చి వారు యీ ఉదయం యిక్కడ ఆన్సరు చేయాలంటే ఎట్లా ? డిపార్టుమెంటు వారి కంట్రోలులో వున్నదా లేదా ? ఉంటే, ఆ డిపార్టుమెంటు మీద ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారు ? నిన్న సాయంత్రమే సమాచారం యివ్వడమనేది బాధ్యతారహితం కాదా ? ఏమి యాక్షను తీసుకుంటారో చెప్పాలి వారు. దీనిని వాయిదా వేయండి, వారం రోజుల తరువాతనైనా ఆన్సరు చేయండి, నేను ఒప్పుకుంటాను. కానీ యిది బాధ్యతారహితంగా జరిగినదా లేదా ? మంత్రిగారు ఎడ్మిట్ చేస్తారా లేదా ? డిపార్టుమెంటులో —బాధ్యులైన ఆఫీసరుల మీద ఏమి యాక్షను తీసుకుంటారు ? మాకు పూర్తి సమాచారం కావాలి.

Sri A. Sriramulu :—This is a basic question concerning the very functioning of the Legislature. If the Secretariat Department should be so irresponsible and callous we cannot help it. The Minister will have to take the responsibility for his officers and my friend's point is very pertinent. What action does the Minister propose to take ? They will have to be hauled up. Otherwise the Legislature cannot function like this.

*Sri Konda Lakshman Bapuji (Bhongir) :—I think the hon. Members have to be informed that once the answer is approved by the Minister the file will be circulated only a date earlier to the posted date. I am saying on experience. Here the answer was perhaps approved by the then Minister who is not holding the portfolio now. At the time of approval of the answer for supplementaries, necessary information is called for and perhaps the Minirter who approved the answer might not have called for the information required and we should be glad that the Minister for Finance has taken care to go into the details of the possible supplementaries and he found that information was not available. As per the practice and procedure the file is circulated a day earlier and naturally he had occasion to go into details yesterday and his desire that the question should be postponed is perfectly right and there is no mistake on the part of the Minister. If at all there was any fault, it was with the Minister who approved the answer.

Sri N. Srinivasul Reddy :—Sir, we want a reply from the Finance Minister. 9-50 a.m.

Sri A. Sriramulu :—Sir, let the Finance Minister reply.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కొండా లక్ష్మణ్ గారు ఎంతో శ్రమ పడ్డారు కాని అసలు విషయానికి సమాధానం లేదు ఆరు మాసాల క్రితం ప్రశ్న పంపితే డిపార్టుమెంటు కావలసిన సమాచారం తెప్పించకుండా ఎందుకు ఉంచారు ? డిపార్టుమెంటు బాధ్యత ఉందా, లేదా? అందుకు బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకుంటారా ? దీనికి సమాధానం లేదు. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం ముందుగా మంత్రులకు సమాచారం ఇవ్వరు. మంత్రులు ఇక్కడకు వచ్చి ఉద్యోగుల సమాచారం యివ్వలేదు అంటున్నారు ఇటు వంటి విషయాలలో శ్రద్ధ వహిస్తారా ? లేకపోతే ఒక్కొక్కప్పుడు మంత్రులు, మెంబర్లు, సభ అపహాస్యం పాలవుతూంటుంది.

Sri A. Sriramulu :—Sir, a small clarification. The hon. Member Sri Konda Lakshman Bapuji has cited some procedure. That may be correct. But suppose there is a change in the portfolios, is it not the duty of the Secretariat to re-circulate to the new Ministers? Let the Minister answer that question. There may be Secretariat procedure. But when there is a radical change in regard to the distribution of portfolios—the previous Minister might have approved—is it not the duty of the Secretariat to re-circulate it to the concerned Minister. Apart from that we are not cencered from where he gets the information, whether it is Secretar at or whatever it is.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—డిపార్టుమెంటుది తప్పు అవునా కాదా, మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు మాకు కావాలి. తమరు పోస్టుపోన్ చేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Speaker :—The practice so far has been, as all of us understand that the Minister gets the file the previous day and acquaints himself...

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వారికి నిన్ననే సర్కులేట్ చేసి ఉండవచ్చును. ఇది వరలో మంత్రి గారైనా ఈ మంత్రి గారైనా సరైన సమాచారం తెప్పించుకుని ఉండాలి కదా. అర్ధరాత్రి 12 గంటల వరకు అవస్థ పడడం ఏమిటి ?

Mr. Speaker :—He got the information. But, he was not satisfied because for certain supplementaries he wanted additional information.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సంతృప్తికరంగా సమాధానం ఇవ్వడానికి లేకుండా సమాధానాలు తెప్పించి ఇస్తున్నారు. సమాచారం ఇవ్వడంలో కొంతమందిని ప్రివిలెజ్డు చేసే పరిస్థితులు కూడా ఉంటాయి. దానికి బాధ్యులైన వారిని శిక్షించకపోతే సభ మొత్తం అపహాస్యంగా తయారు అవుతుంది

శ్రీ ఎమ్. టంకార్ :—కొంతమంది ఉద్యోగులు ఇమ్యూనైట్ అయిపోయారు. మేము అడిగే ప్రశ్నలకు ఏ చెత్త వ్రాసి ఇచ్చినా ఇక్కడ చదువుతారనే భావం వారిలో ఉంది. మంత్రులు ప్రతిపక్షంవారు అడిగిన ప్రశ్నలపట్ల చాలా పాక్షిక దృష్టితో ఉంటారు కనుక అధికారులు ఏ తప్పు చేసినా సమర్థిస్తారనే దృష్టికి అలవాటు పడ్డారు. దీనికి బాధ్యత ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉంటుంది. ఇప్పటికైనా ఉద్యోగులను ఎఛ్చరిస్తారా ?

Sri P. Ranga Reddy :—Sir, I am first gratefull to my hon. friend, Sri Konda Lakshman Bapuji who has tried to clarify the correct position. But, in this particular case, that is not correct

because this file was no circulat d earlier to any Minister who held the portfolio earlier than myself. 'I here was some delay but the delay there was, and when I perused the file, there was some valid reason though I cannot say it is valid considering the long time of four or five months. The answer was submitted to me and I approved the answer. I approved the answer only as I said yesterday and immediately sent a copy of that to Mr. Speaker. Then, when I went through the information that was given for answering supplementaries, I thought I should equip myself with more information because as I said earlier, this question relates to starting from 1965 or 1967 and passed through various stages and various offices. Therefore, I thought it would be better to come with additional information I thought I would be giving more information to the hon. Members of the House by getting all the information that I require. Therefore, the question now is, as Sri N. Srinivasul Reddy puts it that somebody should be hauled up. I will certainly go into the matter why there was such delay. But to say that I was not given information and on that count I should haul up, perhaps may not be justified for this reason; according to them, they felt that they are giving enough information and they are giving reasonable answers to the questions. But as you know, Mr. Speaker I had the experience of hearing the Hon. Members for quite a number of years and I can imagine the type of supplementaries that will be put and I can imagine even the idea of the Members who put the question, what it would be and what it should. Therefore, I thought I should get more information and I came with this request. And now I am so sorry for this long discussion on this. As I said earlier, if the Members still want, I am prepared to answer the question with the information I have but still, perhaps on some supplementaries I may have to say, "please put separate question" or the information is not available. So, nothing is lost if you give me time for two or three days. I am not taking months or weeks. Then, I would be in a better position to give all the information possible to the Hon. Members and the House.

Sri A. Sriramulu:—Sir, already there has been a delay of six months in circulating the file.

Sri S. Jaipal Reddy:—Point of order, Sir. This answer of the Minister involves a more fundamental question. According to the present procedure, the file is circulated to the Minister only a day earlier. In view of the experience in this particular case should we not try to change the procedure and see that the file is circulated to Minister concerned a few days earlier so that the Minister would have enough time to satisfy himself about the answer and also get enough information in that regard.

Mr. Speaker:—In view of the discussion that is taking place..

(Interruptions)

Please hear me. Rule 46 says a Member may, by notice at any time before the meeting for which his question has been placed on the list, withdraw his question with the consent of the Speaker, or postpone it to a later day to be specified in the notice and on such later day the question shall be placed on the list after all questions which have not been so postponed. Therefore, the rule only contemplates the postponement of a question at the request of the Member which is put on the question list. I do not know for what reasons the rule does not provide for such postponement of the question at the request of the Minister. Normally, probably it is expected that the Minister would be ready with the answer by the time it is put up on the order paper of the day. At the same time the Speaker has got residuary power under rule 356 which says: "All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may, from time to time direct". Therefore, there is no direct rules which says that at the request of the Minister, it can be postponed. But at the same time power has been conferred on the Speaker and the Speaker can exercise his residuary powers and grant extension. I thought that this is a matter which concerns the interest of the entire House and so I did not exercise my power to-day and brought the matter before the House I am sure you have had complete discussion on this matter and the Ministers would certainly take care to see that they would answer the questions on the date on which it is put on the order paper. But still, there may be extraordinary situations when a Member would require postponement and in other cases the residuary powers can be exercised or the leave of the House can be obtained. With this, I think we will stop further discussion and proceed.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—The opposition has rightly raised the point and drew the attention of the Hon. Speaker and also the Minister that there has been lapse on the part of the administration. Now, after hearing the explanation of the Hon. Minister I feel honestly that there has been lapse on the part of the Minister also. When he has approved the answer so late yesterday itself, along with the approval of the answers he ought to have thought over about the supplementaries. If information was not available with him, he should not have sent the answers to the Hon. Speaker and he could have straightaway said that the answer is not ready. Therefore, for his lapse the administration and the Minister should own responsibility and be careful in future.

Mr. Speaker:—He has not disowned his responsibility.

Sri M. Nagi Reddy:—Point of order, Sir.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— Point of order, Sir. రూల్సులో కూడా 10-00 a.m.
చాలా సక్రమంగా ఉంది, అధ్యక్షా మంత్రిగారికి పోస్టుపోనుమెంటుకు అధికారం యిస్తే ఒక క్వశ్చనుకు కూడా ఆన్సరురాదు. మన రూల్సు చాలాచక్కగా పెట్టారమకుంటాము. తమరు వివరణ చేసిన తరువాత మన మాజీ మంత్రిగారు కొండా లక్ష్మణ బాపూజీ గారు మొదట మంత్రిగారిని సమర్థిస్తూ తరువాత మంత్రిగారిని ఖండిస్తూ మాట్లాడారు. మంత్రిగారిదే తప్పని అన్నారు.

Mr. Speaker :— There is no point of order here. It is the privilege of the Member to take opposite views. I cannot prevent or give any ruling. I am going to the next question.

GRADED SYSTEM OF LEVYING FEES TO CONDONE LACK OF ATTENDANCE IN INTERMEDIATE CLASSES

137—

*5482 Q.– Sri A. Sreeramulu:— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is true that a graded system of levying fees to condone lack of attendance in intermediate classes prescribed by the Board of Intermediate studies is in vogue ; and

(b) if so, the details thereof ?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishnarao) :—

(a) Yes, Sir.

(b) The Board of Intermediate Education, may, on the recommendation of the principal of the College, condone the deficiency in attendance upto 40% of the total number of working days only, subject to payment of prescribed fees and for valid reasons. The following are the fee for grant of condonation of shortage in attendance at present.

(1) Shortage of 5 days and below : Rs. 10/–
(2) Shortage of 6 days to 10 days : Rs. 20/–
(3) Shortage of 11 days to 18 days : Rs. 50/-
(4) Shortage of more than 18 days : Rs. 75/–

Sri A. Sreeramulu ;—What exactly is the object of this gradation ? It is mentioned here for shortage of 5 days and below Rs 10/–; for shortage of 6 days to 10 days—Rs. 20/- for shortage of 11 days to 18 days—Rs. 50/–; and for shortage of more than 18 days— Rs 75/–? What exactly is the object of this gradation? Is it the opinion of the Intermediate Board to get somehow money? Here as the days increased the penalty is also increased.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, దీని యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యం ఎక్కువ రోజులు యాబ్సెంట్ కాకుండా ఉండడానికి పెనాల్టీస్ యింపోజ్ చేయడం జరిగింది. ఎక్కువ రోజులు అబ్సెంట్‌గా ఉన్నవారికి ఎక్కువ పెనాల్టీ, తక్కువ రోజులు ఉన్నవారికి తక్కువ పెనాల్టీ వేయడం జరిగింది.

Sri S. Jayapal Reddy :— The principle involved in this is abnoxious. The rich students can get away with lack of attendance. This principle should really be objected to. At this rate, would the Minister also agree to fix certain rates for total lack of attendance for rich boys ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— దీనిలో రిచ్ అని, పూర్ అని లేదు. ఎవరైనా సరే సక్రమంగా బడికి వెళ్ళకపోతే పెనాల్టీ కట్టవలసినదే. అందరికీ యిది ఆప్లయి అవుతుంది.

Mr. Speaker :— Total lack of attendance, that comes under the fourth item i. e., shortage of more than 18 days.

10. 10 a.m. Sri S. Jaipal Reddy :—The Minister did not understand the spirit of my question. This practice is abnoxious. So, either the Minister should disagree with me in principle or agree with me in principle. But, he is just trying to avoid.

Mr. Speaker :—Would the Minister give an answer ?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు —అధ్యక్ష, దీనిలో ప్రిన్సిపుల్ ఒకటే విద్యార్థులు ఎక్కువ రోజులు యాబ్సెంట్ కాకుండ ఉంచాలనేదే దీనిలోని ప్రిన్సిపుల్. అందుకని పెనాల్టీ ఎక్కువ వేస్తే భయంతో స్కూల్సుకు వెళతారని ప్రిన్సిపుల్.

శ్రీ ఎన్. అమరనాధరెడ్డి :—విద్యార్థులు యాబ్సెంట్ కాకుండా పెనాల్టీ రూలు పెట్టారన్నారు. సంవత్సరం అంతా యాబ్సెంట్ అయితే ఎంత పెనాల్టీ కట్టాలో నిర్ణయిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. వి కృష్ణారావు :—ఎగ్జామినేషన్‌కి వెళ్లడానికి వీలులేదు. పెనాల్టీ అదే.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—వారిచ్చిన సమాధానంలో 18 రోజుల కంటె ఎక్కువ అబ్సెంట్ అయితే 75 రూపాయలన్నారు. అంటే సంవత్సరంలో ఎంతయినా పరవా లేదని కదా ? రెండవది ఇది ఫస్టు ఇయర్ వాళ్లకు, సెకెండ్ ఇయర్ వాళ్లకు కూడా వర్తిస్తుందా ? మూడవది ఈ పద్ధతి పరీక్షలు కాపీలు కొట్టి వ్రాయడానికి అలవాటు పడి అధికారులను పట్టుకొనే వారికి ఉపయోగపడడం కోసం చేయబడిన మార్పు కాదా ?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్ష, ఇది ఫస్టు ఇయర్ వారికి సెకెండ్ ఇయర్ వారికి కూడా వర్తిస్తుంది. తరువాత 40% అటెండెన్సు వరకు రికమెండు చేయాలి ప్రభుత్వం. మరీ తక్కువయితే ఎగ్జామినేషనుకు వెళ్లడానికి వీలుండదు. దీని ముఖ్యోద్దేశ్యము పిల్లలందరు పాఠశాలలకు వెళ్ళి చదవడానికి ప్రోత్సహించడానికి తప్ప మరొకటి కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారి ఉద్దేశం బాగానే ఉండవచ్చు. 18 రోజులపైన 75 రూపాయలు పెనాల్టీ ఇస్తే చాలునని పెడితే వాళ్ళు డబ్బు కక్కేసి తిరుగుతుంటారు. ఇది గొప్పవారి కోసమే పెట్టినది కాదంటారా ?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు :—75 రూపాయలు కట్టినప్పటికి 40% దాటితే ఎగ్జామినేషనుకు వెళ్లడానికి వీలులేదు.

Sri S. Jaipal Reddy:—The Minister has not stated in regard to the basic question I have raised. Does he agree with the system in principle? If he does not agree, should he agree to abolish the principle? 10-10 a.m.

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—ఆది ప్రిన్సిపుల్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ప్రిన్సిపుల్ అంటే డబ్బు సంపాదించడమే ప్రిన్సిపులా?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—పిన్సిపుల్ అంటే పిల్లలు పాఠశాలలకు వెళ్ళడము. డబ్బు సంపాదించడము కాదు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అబ్సెంటు కాకూడదని టీచర్స్ చెప్పడమే విధానము. ఫైన్ వేయడము వల్ల తల్లిదండ్రులను పీనలైజ్ చేసినట్లు అవుతున్నది. ఈ ప్రిన్సిపుల్ తప్పు. తీసివేయండి. అబ్సెంటు కాకూడదని టీచర్స్, తలిదండ్రులు చెప్పాలి. You must adopt modern method, Outmoded methods are not good,

శ్రీ యమ్ వి. కృష్ణారావు :—టీచర్స్ చెబుతారు. ఎక్కువగా అబ్సెంట్ అయితే మొత్తము ఎగ్జామినేషను పోతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—నేను అబ్సెంటు కాను అని కాపీలు వ్రాయించండి.

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ :—40 రోజులు అయిన తరువాత కూడ పరీక్షకు పంపిన కేసులు వున్నాయి, అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినవా?

శ్రీ యమ్ వి. కృష్ణారావు :—మెడికల్ గ్రౌండ్స్ లాంటి స్పెషల్ గ్రౌండ్స్ పైన అలా చేశారేమో.

Mr. Speaker.—Now questions are over.

Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy:—There are 3 questions.

Mr. Speaker:—I cannot help it.

Sri C. V. K. Rao :—There was a precedent.

Mr. Speaker;—I don't think there is any such thing. I cannot agree to it also.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్ష, 10 గంటలయినా కానీ క్వశ్చన్ అవర్ పూర్తి చేసేది లేదు; తరువాత వున్న 3 ప్రశ్నలు చాల ముఖ్యమైనవి. 10 నిమిషాలలో పూర్తి చేద్దాము. అలా చేయాలి. సర్.

Mr. Speaker:—Half an hour is extended to 40 minutes. I cannot help.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—క్వశ్చను పేపరులో వున్న క్వశ్చన్స్ అన్నీ ఎగ్జహాస్టు చేస్తూ వచ్చాము.

Mr. Speaker:—If the members feel it is not the way, I cannot help. The other questions will lapse. There is no precedent and all that.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—క్వశ్చను వేసినవారికి ఒక సప్లిమెంటరీకి అవకాశము యివ్వండి.

Sri C. V. K. Rao :—If you suddenly change, it will be difficult. Let it be clear. Till yesterday you conceded. You went to the last question. So, I request you to continue the procedure. I don't know who gave this idea. How it struck, I don't know. You were generous yesterday. Continue to be generous.

Sri A. Sreeramulu :—This difficulty has mainly arisen on account of the unpreparedness of the Ministers to give information. Otherwise we are not interested to continue the question hour for two hours. It is only one hour. We entirely agree with you. The questions which are now being left out are really important. At least one or two questions. For to-day make it special exception. From to-morrow we shall also agree that we don't exceed the hour. You also instruct the Ministers to give adequate information. There is no point in their simply coming unprepared and standing like lampposts and putting us in difficulty. They must come fully prepared with the information. Then will adhere to the time. For to-day make it an exception.

Sri E. Ayyapu Reddy : —It is highly objectionable to say that our Ministers are standing like lamp-posts.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—చెప్పకుండానే వాస్తవముగా అదే అమలుజరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కొంచెము కష్టము వున్న మాట వాస్తవమే. క్వశ్చన్ అవర్ స్ట్రిక్ట్‌గా అబ్జర్వ్ చేయడము కొంచెము కష్టమే. ముఖ్యమైన క్వశ్చను వచ్చినపుడు కొంచెము - ఎక్కువ టైము యిచ్చి మిగతావాటికి అన్సర్ చదువనిస్తే బాగుంటుంది. చివర ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు వుంటాయి. ముందే ప్లాను వేసుకొని ఎక్కడికక్కడ సప్లిమెంటరీలను ఆపవలసి వుంటుంది. చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ లాంటి ముఖ్యమయిన ప్రశ్నలు వున్నాయి. క్వశ్చన్ అవర్ క్లోజ్ చేస్తే వాటికి అవకాశము లేకుండా పోతుంది. ఈ రోజుకు అన్సర్స్ చెప్పనివ్వండి. మేము అన్నీ అడుగుతూ వుంటాము. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్స్ రెయిజ్ చేస్తూ వుంటాము. కాల్ అటెన్షన్స్‌కి టైము కావాలంటూ వుంటాము. వాటన్నిటిపైన రెయిజ్ చేయాలనే కుతూహలము మాకు వుంటుంది. ఏట్లా చేయాలనేది బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీలో చర్చించుకోవచ్చును. ఈ రోజుకు అలా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—రంగారెడ్డిగారు, బి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారలు స్పీకర్స్‌గా వున్నప్పుడు క్వశ్చన్స్ అన్నీ ఎగ్జహాస్ట్ చేసేవారు.

Mr. Speaker:—You were co-operating.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—బి. ఎ. సి. లో చర్చించి సప్లిమెంటరీలను ఎట్లా తగ్గించుకోవాలనేది ఆలోచిద్దాము. ఈ రోజుకు ఈ కార్యక్రమమును నడిపించండి.

Mr. Speaker:—If I have the assurance of the House that from to-morrow that we will confine strickly to one hour.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—బి. ఎ. సి. లో డిస్కస్ చేసుకొందాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—బి. ఎ. సి. లో డిస్కస్ చేసి నిర్ణయము చేసుకొనవచ్చును సర్.

Mr. Speaker:—In B. A. C., we will decide, how many times the members could ask questions and how many times should persist.

Sri V. Srikrishna:—If these are decided, the functions of the Chair .... otherwise that is left to your discretion. క్వశ్చన్ గంటకే కన్‌ఫైన్ అవుదామా, ఎక్స్‌టెండ్ చేయడానికి అవకాశం వుంటుందా అనేది ఆలోచించాలి.

Mr. Speaker:—After one hour it cannot be 2 hours then. I am permitting you.

DIFFERENCE IN RULES FOR RECRUITMENT OF DISTRICT SOCIAL WELFARE OFFICERS IN ANDHRA & TELANGANA REGIONS

138—

*4797(Q) Q.- Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi :— Will the Ministar for Social Welfare & Technical Education be pleased to state:

(a) whether there is any disparity in the rules of procedure followed for the recruitment of Dist. Social Welfare Officers in Andhra and Telangana region ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) the number of Telangana employees working in Andhra region as District Social Welfare Officers ;

(d) whether it is a fact that the rules will not permit to transfer those employees to Telangana region ; and

(e) whether the Government are contemplating to frame common rules of procedure to both the regions for the recruitment of Dist. Social Welfare Officers and other staff in the Department of Social Welfare ?

The Minister for Social Welfare (Sri B. Sreerama Murthy) :—

(a) Yes Sir.

(b) The District Social Welfare Officers in Telangana region are Governed by the Hyderabad Cadre and Recruitment Rules and the District Social Welfare Officers in Andhra are governed by Adhoc Rules issued in G. O. Ms. No. 1959, Education, dated : 4-11-1968.

(c) Eight.

(d) There is no provision in the Rules for transfer of District Social Welfare Officers from one area to the other.

(e) Yes Sir.

శ్రీ న్ పరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్ష, దీనివల్ల ఆంధ్రప్రాంత ఉద్యోగులకు అన్యాయము జరుగుతున్నదనే విషయాన్ని మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా? ఎప్పటి లోగా రెండు ప్రాంతాలకు సంబంధించిన సర్వీసులను సహన్వయము చేస్తారు?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—ఈ రెండింటిని సాధ్యమైనంత త్వరలో సమన్వయము చేయాలని వుంది. కైము పరిమితి ఇప్పుడు చెప్పలేను. ప్రత్యేకించి ఒకరికి అన్యాయము జరిగిందనుకొనడము లేదు. మొదటినుంచి వారికి వున్న ప్రొమోషనల్ ఛానెల్స్ వారికి వున్నాయి. వీరికి వున్న ప్రొమోషనల్ ఛానెల్స్ వీరికి వున్నాయి. ఈ రెండింటిని యూనిఫై చేయాలనేదే ప్రశ్న. తొందరలోనే చేస్తామని మనవి చేశాను.

Sri A. Sreeramulu:—There is a subtle point in this.. For the post of D. S.O. in Telangana, only Social Welfare Inspectors of Telangana are eligible. For the same post in Andhra Area, the Superintendents from both Andhra and Telangana are eligible. That is how Andhras are being denied access to Telangana area while Telangana Superintendents who are in the Directorate get promoted to the posts in Andhra Area. That is the discrimination. So, I am asking the Minister when this discrimination is going to be ended?

10-20 a. m.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఆంధ్ర రూల్స్‌లో వున్నది నేను మనవి చేస్తాను. అక్కడ ప్రమోషన్ ఛానల్స్ వున్నాయి. తెలంగాణాలో ప్రమోషన్ ఛానల్స్ వున్నాయి. తెలంగాణాలో ప్రమోషన్ ఛానల్ అంటే ముందు ఆర్గనైజర్స్ వున్నారు అక్కడ నుండి ఇన్స్‌పెక్టరుగా ప్రమోట్ అవుతాడు. తరువాత ఎస్. ఎస్ లోగా ప్రమోట్ అవుతాడు. ఇది ప్రమోషన్ ఛానల్. ఆంధ్రలో ప్రమోషన్ ఛానల్ ఇలా వుంది :-

1, By direct recruitment, 2. By Transfer from Superintendents of the Office of the Director of Social Welfare, 3. By transfer from any other class or service if no qalified people are available. మొదటి నుండి ఆంధ్రలో వున్న పద్ధతి ఇది. తెలంగాణాలో వున్న పద్ధతి :— 50% of the vacancies are to be filled in by transfer and the remaining 50% by direct recruitment. తెలంగాణాలో వున్న పద్ధతి ఇది. ఏ రూల్ వున్నదో ఆ రూలు ప్రకారం ప్రస్తుతానికి జరుగుతున్నది. ఈ రెంటిలో వున్న లేదా వల్ల కొంతమందికి ఎక్కువ అవకాశం వచ్చి కొంతమందికి తక్కువ అవకాశాలు వస్తున్నాయనటానికి అవకాశం లేకపోలేదు. దానిని, దీనిని యూనీఫారమ్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ :—వేరే డిపార్టుమెంటుల నుండి తీసుకుంటామని మంత్రి గారు చెప్పారు. 14, 15 సంవత్సరాల సర్వీసు వున్నవారిని ఏవో కారణాలు చెప్పి పైకి రానియ్యకుండా సబ్‌మిసివ్ చేస్తున్న పరిస్థితులు వున్నాయి. అటువంటి వాటిపై చర్య తీసుకుంటారా? 12 మంది కౌన్సిలర్స్ పిటిషన్ ఇచ్చాము. దానిపై ఏ యాక్షన్ తీసుకున్నారు?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—వారు చెప్పిన స్పెసిఫిక్ కేసు గురించి చెకప్ చేయించి చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఆంధ్ర, తెలంగాణా రూల్సును యూనిఫారమ్ చేసే టప్పుడు ప్రమోషన్స్ విషయంలో సీనియారిటి దెబ్బతినకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :—ఎవరికీ ఏ నష్టం రాకుండా చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—డిస్ట్రిక్ట్ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్స్ చాలమంది అన్ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్స్‌గా వున్నారు వారి రికార్డులు పరిశీలించి ప్యూరిఫై చేస్తారా ? కులతత్వం, వేదవారంటే అసహ్యించు కోవడం ఇటువంటివి వున్నాయి కనుక మొత్తం సవరిస్తారా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—సభ్యులు చెప్పిన దానిలోవున్న స్పిరిట్ అర్థం చేసుకున్నాను. ఏ లక్షణాలు కల్గిన మనిషికి ఆ భాద్యత అప్పగిస్తే బాగుంటుందో మహ్మార్తులా ఆ లక్షణాలు మూర్తీభవించిన మనుష్యులు వీరు కారు అని వారు చెప్పిన మాటలను నేను వ్యతిరేకించటంలేదు. కాని అటువంటి మనుష్యులను వెతకటానికి ప్రయత్నిస్తాము. ఇప్పుడు వున్న ఇబ్బందులను బట్టి వున్న వారితో సాధ్యమైనంతవరకూ మంచి పనులు చేయించటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ఎవరికీ నష్టం రాకుండా చూస్తామన్నారు. రెండు విధానాలు యధాతధంగా కొనసాగిస్తారా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఇంటిగ్రేట్ చేయాలనుకున్నప్పుడు దానిగురించి ఆలోచిస్తాము.

SINGLE TEACHER SCHOOLS IN TRIBAL BLOCKS

139—

*4993 Q.– Sri P.V. Ramana (Put by Sri K. V. R. S.) Padmanabha Raju (Srungavarapu kota) :— Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) the number of single teacher schools existing in the tribal blocks in Andhra Pradesh ;

(b) whether there is any proposal to convert them into Ashram schools ; and

(c) if so, the time by which they will be converted ?

Sri Bhattam Sreeramamurthi :—

(a) 589

(b) Yes, Sir. The Director of Tribal Welfare has submitted proposals for converting some of them into 118 Ashram schools

involving an expenditure of Rs. 30.40 lakhs. The matter is under consideration of the Government.

(c) No time limit can be indicated now as it drpends upon avilability of funds.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎన్. పద్మనాభరాజు :—ఎంతలోపు ఈ ఆశ్రమ స్కూల్స్ పూర్తి చేయాలని ఏదైనా ఒక ప్లాను వున్నదా? ఈ సంవత్సరం పెట్టినవి వున్నాయా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— 224 ఆశ్రమ స్కూల్స్ రాష్ట్రంలో వున్నవి. గత సంవత్సరం కొత్తగా 15 ఆశ్రమ స్కూల్సు పెట్టాలని నిర్ణయించాము. బై మెర్జర్ ఆఫ్ సింగిల్ టీచర్ స్కూల్స్ 22 పెట్టాలనుకున్నాము. ఇలా మొత్తం 261 అవుతాయి. ఇక ప్లాన్ గురించి అడిగారు. ముందు 118 ఆశ్రమస్కూల్స్‌కు 30.40 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వున్నది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—గిరిజన పాఠశాలలలో చదువు చెప్పటం లేదు. ఆశ్రమ పాఠశాలలు చేస్తే కాని పిల్లలకు చదువు వచ్చే పరిస్థితిలేదు కనుక వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్ నుండి అయినా ప్రారంభించే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఆశ్రమ పాఠశాలల అవసరాన్ని నేనూ గుర్తించాను. డబ్బు ఇబ్బంది వల్ల జాగు జరుగుతుంది. సాధ్యమయినంతవరకు రిసోర్సెస్ పెంచుకుని చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్:—గిరిజన ప్రాంతాలని, గిరిజన బ్లాకులని సెపరేట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల వాటికి ప్రత్యేక సదుపాయాలు అందటంలేదు. అక్కడ పాఠశాలలు కూడా వుండటం లేదు కనుక మామూలు ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు కాని ఆశ్రమ పాఠశాలలుకాని పెడతారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ప్లెయిన్ ఏరియాలో గిరిజనులకు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. అది కొద్దో గొప్పో జరుగుతున్నదది. పెద్దగా జరగడం లేదు. అదికూడా హెచ్చు స్థాయిలో చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ డైరెక్టరుగారు ఆశ్రమ స్కూల్స్ పెట్టే విషయంలో కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేశారని చెప్పారు. వాటిని బేబిల్ మీద పెడతారా? ఇప్పుడు చాలా గ్రామాలలో ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు లేవు కనుక ఇప్పటికైనా ప్రియారిటి ఇచ్చి పాఠశాలలు లేని గిరిజన గ్రామాలలో ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు తెరుస్తారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—118 ఆశ్రమ స్కూల్స్‌గా మార్చాలనే ప్రతిపాదన పంపినట్లు తెలియచేశాను. ఇక ప్రతి గ్రామంలో సింగిల్ టీచర్ స్కూల్స్ పెట్టాలనే విషయం వుంది. దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నాము. సాధ్యమయినంతవరకు విద్య ప్రతి ఒక్కరికీ అందుబాటులో వుంచడానికి, వారినికూడా ఆకర్షించి సమంగా విద్య నేర్చుకోవాలనే అభిప్రాయాన్ని మానసికంగా కలుగచేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. నాలుగు ఇండ్లు వుంటే ఒక గ్రామం, అయిదు ఇండ్లు వుంటే ఒకగ్రామం అని అటువంటి చోట పెట్టడానికి వీలులేకపోయినా ప్రతి ఒక్కరికి విద్య అందుబాటులో

వుండడానికి అవసరమైన విధానాన్ని అనుసరించే పద్ధతిని రూపొందించటానికి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—డినోటిఫైడ్ ట్రైబ్స్‌ను లంబాడీలను నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారు. వారి ఏరియాలలో ఆశ్రమ పాఠశాలలు పెడతారా ?

Sri B. Sriramamurthy:—It is a legitimate claim. I will consider it.

CONSTITUTION OF HANDLOOM INDUSTRY DEVELOPMENT CORPORATION.

140—

*2765 Q—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddy:—Will the Minister for Handlooms & Textiles be pleased to state:

(a) whether the Government propose to constitute handloom Industry development corporation to meet the requirements of handloom weavers in Andhra Pradesh;

(b) the aims of the said Corporation; and

(c) who will be the members of the said Corporation?

The Minister for Textiles and Handlooms (Sri K.V. Kesavulu)

(a) A proposal to set up Handloom Development Corporation in Andhra Pradesh received from the Director of Handloom & Textiles is under consideration of Government.

(b) The aims are:—

(i) to develop Handloom Industry;

(ii) to arrange for finance, supply of raw material, procurement of finished good and to help marketing of the cloth produced; and

(iii) to undertake such other schemes as are necessary for improving the economic conditions of the weavers;

(c) The Government have not taken up this for consideration yet.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఎప్పుడు పరిశీలనకు తీసుకుంటారు? పరిశీలన ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది ? ఎప్పుడు నిర్ణయానికి వస్తారు ? కేపిటల్ ఇన్వెస్టుమెంటు ఎంత కావలసివస్తుంది 10-30 a.m.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—దానికి ఎంతో సమయం తీసుకోదు. మూడుమాసాలలో దానికి ఒక స్వరూపం ఏర్పడుతుంది అనుకుంటున్నాను. ఇంతవరకే ఆలస్యంఅయింది అనుకుంటున్నాము. ప్రపోజల్సు మావద్ద వున్నవి ప్రొడక్షన్ ఎంప్లాయిమెంటు యివ్వడం, యింప్రూవ్‌డ్ టూల్స్ తీసుకురావడం, మార్కెటింగు ఎట్లా చూపించడం యివన్నీ జోడించి తీసుకురావాలనే ఆలోచన వుంది. ఒక కోటి రూపాయలు అథరైజ్డ్

కేపిటల్‌తో మొదలుపెట్టాలనే ఆలోచన వుంది. ఇప్పటివరకు కొంత డబ్బు నికరంగా మావద్ద వుంది.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు):—ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో చేనేత పారిశ్రామికుల పరిస్థితి చాలా దీనావస్థలో వుంది. ఈ కార్పొరేషన్ పెట్టిన తరువాత మాస్టరు వీవర్సు ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్ తగ్గిపోతుందా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—నిజము చెప్పాలంటే అందుకొరకే యిది ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. మనవద్ద వున్న అయిదున్నర లక్షల లూమ్స్‌లో రెండున్నర లక్షల లూమ్స్ మాత్రము కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో వున్నవి. అవికూడా పూర్తిగా వర్కు యివ్వడానికి చాలడం లేదు. మిగతా రెండున్నర లక్షల లూమ్స్ మాస్టరు వీవర్సు ఆధిపత్యంలో వారి దయాదాక్షిణ్యాలమీద పని చేస్తున్నవి. కో ఆపరేటివ్ సెక్టరులో పాపం మెంబర్సు అయినటువంటివారికి కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు ఆర్థిక స్తోమత లేనందువల్ల పూర్తి పని యివ్వజాలటం లేదు. అందుచేత కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు అయిపోయిన తరువాత కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో లేనటువంటివారికి వుపాధి కల్పన చేసి తద్వారా వారిని కూడా కోఆపరేటివ్ సెక్టరులోకి తీసుకురావాలని వుద్దేశముతో జరుగుతున్నది. మాస్టరు వీవర్సు క్లచెస్ నుండి బయటకు తీసుకు రావడానికే కార్పొరేషన్ అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి:—గత సంవత్సరములో యీ కార్పొరేషన్స్ పుట్ట గొడుగుల్లాగా పెరుగుతున్నది. తగిన డబ్బు లేకుండా కార్పొరేషన్సు పెడుతున్నారు, అవి నామమాత్రంగా వున్నవి. ఈ కార్పొరేషన్ కూడా అలాగే వుండిపోతుందా? రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా యీ కార్పొరేషన్ అక్కర లేదని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చిందా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—కార్పొరేషన్స్ పెరుగుతున్నవని చెప్పిన మాటకు నేను సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఒక విషయం మనవి చేస్తాను, యీ రంగానికి కార్పొరేషన్ యింతవరకు లేదు. దీనికి కార్పొరేషన్ వుండవలసిన ఆవసరం వుందని భావిస్తున్నాము. ఎక్కడ ప్రభుత్వం దగ్గర 100 పర్సంటు మనీ వుందదో కొద్ది మనీ ఎక్కువ మనీ బ్యాంకు నుండి తీసుకొని పెట్టుబడి పెట్టడానికి కార్పొరేషన్ తప్ప గత్యంతరం లేదని భావిస్తున్నాను. ఈ రంగానికి రెండు మూడు కార్పొరేషన్స్ కావాలని ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి వున్నప్పటికి యీ విధంగా విమర్శకు గురి అవుతామని, అన్ని రంగాలను క్రోడీకరించుకుంటూ ఒక కార్పొరేషన్ క్రింద తీసుకురావాలనే ప్రయత్నం వల్ల కొంత ఆలస్యం అవుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా కార్పొరేషను విషయంలో ఎటువంటి అభిప్రాయము వెలిబుచ్చిన సంగతి నాకు తెలియదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—చేనేత పారిశ్రామికుల ప్రయోజనాలు కాపాడే పద్ధతిలో యీ కార్పొరేషన్ కాన్‌స్టిట్యూట్ చేస్తామన్నారు. ఇదివరకు హ్యాండ్లూమ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసినదానిలో యిలాంటివి జరిగినట్లు కనబడ లేదు. ఈ సారి కార్పొరేషన్‌ను నిర్మాణం చేసేప్పుడు యీ హౌస్‌లోనే, చేనేత పారిశ్రామికుల అనుభవం ద్వారా అనేక పద్ధతులు అనుసరించి చార్జెస్ వచ్చి ఆ రకంగా బయటపడినటువంటి వ్యక్తులను మినహాయించి చేనేత పారిశ్రామికులకొరకు పని చేసేవారినే వేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—వారు చెప్పిన సలహాను దృష్టిలో వుంచుకుంటాము.

Sri M. Narayana Reddy (Bodhan):—Sir, it is said that 70% of the allocations made under plan for the development of handloom industry in our State is being spent on giving rebate. If that is so, whether it would make any difference, after the purposed Corporation comes into being, that the entire plan allocations are paid for development and not for grant of rebate?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—కార్పొరేషన్ ఏమ్స్ అండ్ ఆబ్జెక్ట్స్‌లో గాని దాని ప్రోగ్రామ్‌లో గాని రిబేటుకు ఒక్క న. పై. కార్పొరేషన్ డబ్బు ఖర్చు కాదని భావిస్తున్నాము.

* శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజి:—ఈ విషయములో రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ యిండియా పాలసీ, స్టాండు తమకు తెలియదని మంత్రిగారు అన్నారు. మంత్రి వర్యులు యీ కార్పొరేషన్‌ను ప్రమోట్ చేయకపూర్వము రిజర్వుబ్యాంక్ వారితో కన్సల్ట్ చేస్తారా? మదరాసు కేరళవారు కార్పొరేషన్స్ పెట్టేటప్పుడు వారిని కన్సల్టు చేస్తే చాలా కారణాలయక్తంగా వాటిని పెట్టకూడదని, డైవర్షన్ ఆఫ్ ఫండ్సు అయి పోతాయి, ఫండ్సు మీగర్‌గా వున్నవి, బ్యూరెక్రిటిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అవుతుంది కాబెజ్ యిండస్ట్రీ బేసిస్‌మీద యిండస్ట్రీ సర్వ్ కాదు. ఆఫీసర్సు ఎఛెస్నెన్స్ డైవర్ట్ అవుతుంది. యీ రకంగా అనేక కారణాలు చూపించి ప్రాక్టికల్‌గా ఫెల్ అవుతుంది అని రిజర్వు బ్యాంకువారు చెప్పారు. తరువాత స్టేటు గవర్నమెంటు ఒక ఆఫీసరును మదరాసుకు పంపించి స్టడి చేయించి రిపోర్టు తెప్పించుకున్నారు. వారి రిపోర్టు వ్యతిరేకంగా వుందని నా యిన్ఫర్మేషన్, ఏదో వుత్సాహముతో కొత్తపని చేయాలనే దృష్టితో కాకుండా దానిలో వున్న సాధకబాధకాలను గమనించి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—తప్పకుండా దృష్టిలో పెట్టుకుంటాను. నేను రిజర్వు బ్యాంకువారితో కన్సల్ట్ చేయలేదనే మాట చెప్పాను. కార్పొరేషన్ పెడితే బ్యాంకింగ్ యినిస్టిట్యూషన్స్ నుండి పై నాన్సెస్ వస్తాయా లేదా అనేది తెలుసుకోకుండా ఎవరిని అడగకుండా కార్పొరేషన్ పెట్టడం జరగదు. ఎందుకంటే కొంత పేర్ కేపిటల్ పెట్టిన తరువాత దానికి నాలుగైదంతలు డబ్బు బయటి నుండి తెచ్చుకోవాలి: యిచ్చే వారిని అడగకుండా పెట్టే ప్రయత్నం లేదని తెలుసు బాధ్యతాయుతంగా పని చేస్తాను. లక్ష్మణ్‌గారు ఆ రంగంలో అనుభవము వున్నవారు. వారు చెప్పినటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము.

శ్రీ బి. బసప్ప (ఉరవకొండ):—అధ్యక్ష, వ్యవసాయం తరువాత చేనేత పరిశ్రమను ప్రధానంగా పరిగణిస్తాము. సుమారు అయిదారు లక్షల మగ్గాలున్నవి. ఆంధ్రి దేశములో యీ మగ్గాలు లక్ష చిల్లర మాత్రం, కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ క్రింద కొంత భాగము మాస్టరు వీవర్సు క్రింద వున్నవి. ఎక్కువ భాగము వీవర్సు యిండిపెండెంటుగా నేత నేసుకొని బ్రతుకుతున్నారు. నూలుకు వివరీతమైన ధర పెరిగి నేత గుడ్డకు గిరాకిలేని పరిస్థితి వున్నది. వారికి తగిన పదుపాయాలు కల్పించడం లేదు. వీవర్సు సొసైటిస్ యిచ్చేద్రవ్య సదుపాయం కూడా సరిగా లేదు. అనేక

సొసైటీలు అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. వాటి గురించి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. రిబేటు ఎప్పటికప్పుడు కాజేస్తూ వుంటే కూడా చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. వీటి అన్నింటిపైన ఆలోచించి సత్వరంగా సక్రమమైన విధానము అవలంభించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఈ కార్పొరేషన్ నిర్మాణానికి రిబేటు మిన్‌యూట్‌కు ఎక్కడా సంబంధంలేదు. కాకపోతే కోఆపరేటివ్ రంగములో మెంబర్సు అయిన వారికి ఎవరికి చేతినిండా పని లేదు, వారికి వారితోపాటు, ఆ రంగములో సంబంధం లేకుండా బయట వున్నటువంటి వారికి చేతినిండా పని కల్పించే వుద్దేశముతో యీ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రొడ్యూస్ అయినటువంటి హ్యాండ్లూమ్ క్లాత్‌ను మార్కెటు చేసే బాధ్యత కూడా వుంటుంది. ఆ బాధ్యత కోఆపరేటివ్ రంగములో వున్నవారికి ఎవెక్స్ సొసైటీస్ వున్నవి. ఆ రంగానికి సంబంధము లేనివారి గురించి కార్పొరేషన్ బాధ్యతను స్వీకరించవలసి వుంటుంది. వాటి అన్నింటి గురించే కార్పొరేషన్ పెట్టడం జరుగుతుంది.

* శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) :—చేనేత పరిశ్రమ క్షేమం కోరి కార్పొరేషన్ తెస్తామన్నారు. సంతోషం, ఇదివరకు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినటువంటి కార్పొరేషన్స్‌లో గల సభ్యుల యొక్క లిస్టు చూస్తే ఎక్కువ మంది ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్సు, గవర్నమెంటు సెక్రటరీలు వున్నారు. కాని ఆ సంస్థతో సంబంధం వున్నటువంటి ఆ పరిశ్రమల్లో విజ్ఞానం వున్నటువంటి సభ్యుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. ఉదాహరణకు చెబుతాను, టెక్స్‌టైల్ క్లాసెస్ కార్పొరేషన్‌ను వేశారు, అందులో 75 మంది ఆఫిసర్లు వున్నారు. ఈకార్పొరేషనులో ఎక్కువమంది పారిశ్రామికులకు అవకాశం ఇచ్చి చేనేత పరిశ్రమలో అనుభవం ఉన్నటువంటి వారిని ప్రవేశపెట్టి దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

10-40 a.m. శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ప్రభుత్వంవారు కార్పొరేషను పెట్టేప్పుడు దానికి సంబంధించిన కొంతమంది ఆఫీసర్సును పెట్టడం సహజం అవసరం కూడా. పెడతారు. ఇక నాన్ ఆఫీషియల్సును వేసేప్పుడు బాగా అనుభవం ఉన్నవారిని, హానెస్టుగా ఉన్నవారిని, ఏ విధంగా చెడ్డ పేరు లేనటువంటివారిని వేయాలనే సూచనను తప్పకుండా పాటించడం జరుగుతుంది. అయితే ఎవరు హానెస్టు, ఎవరికి ఈ రంగంలో బాగా అనుభవం ఉంది అని రికార్డ్సుతో అయ్యే పని కాదు. వచ్చే సమావేశంలో వారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఎవరు మంచివారు, ఎవరు కారు అనే విషయం గురించి హౌసులో ఉన్న సభ్యులను, బయట పనిచేస్తున్న వారిని అడిగి తెలుసుకొన్న తరువాత చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దొమ్మత్) :—చేనేత పనివారిని దుర్భర పరిస్థితులు నుంచి రక్షించడానికి అనేకసార్లు కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. అయినా పెద్ద మార్పు రాలేదు. ఇప్పుడున్న సమస్యల దృష్ట్యా ప్రభుత్వం ఈ కార్పొరేషనుకు ఎంత కేటాయించాలని యోచిస్తున్నది? ఆ సందర్భంలో చేనేత కార్మికుల సంఖ్యను దృష్టిలో పెట్టుకుంటారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఆథరైజ్డ్ షేర్ కేపిటల్ ఒక కోటి 25 లక్షలతో ప్రారంభించాలని అనుకొంటున్నాము వారికున్నటువంటి తీవ్ర పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని కార్పొరేషను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ కార్పొరేషన్ ఒక కోటి రూపాయలతో పెడతామని అంటున్నారు. అందులో షేర్ కాపిటల్ ఎంత ? రిజర్వు బ్యాంకును కన్‌సల్ట్ చేయకుండా హామీ ఇస్తున్నారా ?

శ్రీ కె వి. కేశవులు :—ఇది తప్పకుండా పెడతారు ఒక కోటి రూపాయలు ఆథరైజ్డ్ కేపిటల్ ఉంటుందని చెబుతున్నాను. 25 లక్షలతో పని ప్రారంభం అవుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—హానెస్టుగా ఉన్నవారిని, ఏ విధంగా చెడ్డ పేరు లేనటువంటివారిని కార్పొరేషనులో సభ్యులుగా వేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. అందులో కొంచెము సందు ఉంచుకున్నారు. రికార్డ్సుతో అయ్యే పని కాదన్నారు. హౌసులో రికార్డెడ్‌గా ఛార్జెస్ కౌంటర్ ఛార్జెస్ వచ్చి బయట పడిన విషయాలున్నటువంటి వ్యక్తులను మినహాయిస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఆ విధంగా ఛార్జెస్ ఫ్రేమ్ అయిన వారిని వేయడం ఎట్లాగా జరుగదని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్:—అనాదినుంచి ఈ చేనేత వృత్తులు చేసేవారిలో హరిజనులు కూడా ఉంటూ వస్తున్నారు. వారికి ఎటువంటి సహాయం లభించడంలేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతంలో దీనిమీద జీవించే వారున్నారు. కాబట్టి ఎక్స్‌పీరియన్స్ ఉన్న హరిజనులను కార్పొరేషనులో వేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఇది చేనేత పరిశ్రమకు సంబంధించిన కార్పొరేషను కాని ఒక కులానికి సంబంధించిన కార్పొరేషను కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ వృత్తికి సంబంధించిన వారు ఎవరైనా—యోగ్యులైన వారిని తప్పకుండా వేస్తాము.

* శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—మంత్రిగారు రాష్ట్రంలో చేనేత పరిశ్రమ వారికి కార్పొరేషను పెట్టడం తప్ప చేరే గత్యంతరం లేదన్నారు. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో ఎన్నో కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి. కార్పొరేషనులు రాకముందు రిజర్వు బ్యాంకు, స్టేట్ బ్యాంకు ఒక పద్ధతిలో వేరు ధనం లేకపోయినా డబ్బు ఇచ్చేవారు కార్పొరేషను వచ్చిన తరువాత వేరు ధనం ముందు ఇస్తేనే డబ్బు ఇస్తామని అంటున్నారు. షెడ్యూల్డు కాస్టు కార్పొరేషను పెట్టారు. పెట్టి సంవత్సరం అయి పోయింది. ప్రజలకు డబ్బు అందడం లేదు. అటువంటి అవకతవకలు లేకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—డబ్బు లేకుండా కార్పొరేషను పెట్టడం జరగదు. కార్పొరేషను పెట్టిన తరువాత ఎట్లాగైనా తంటాలు పడి దానిని నడిపించే బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంటుంది. ఎక్కడైనా లాప్సెస్ జరిగి ఆలస్యం జరిగితే అది అన్ని కార్పొరేషనులకు వర్తిస్తుందని అనుకోవడం మంచిది కాదు. అది సక్రమంగా జరుగుతుందనే విశ్వాసం ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—వీవర్సుకు సంబంధించి ఆంధ్ర ఏరియాలో ఒక ఎపెక్సు సొసైటీ, తెలంగాణా ఏరియాలో ఒక ఎపెక్సు సొసైటీ పని చేస్తున్నాయి. ఇప్పుడు మరొక కార్పొరేషను అంటున్నారు. ఈ ఎపెక్సు సొసైటీలు అందులో కలిపివేసి ఒక కార్పొరేషను తయారు చేసారా ? లేకపోతే రెండింటికి మధ్య పోటీ ఉంటుందా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఇప్పుడు ఎపెక్సు సొసైటిలు 2 ఉన్నాయి. 3వ ఎపెక్స్ సొసైటీ రాయలసీమకు వేరే వస్తున్నది. దీనికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ 3 ప్రయిమరీ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు కేంద్ర సంఘాలే. ఈ ఎపెక్సు సొసైటీలు, ప్రయిమరీ సొసైటీలు కలసి కోఆపరేటివ్ రంగంలో ఉన్నటువంటి వారందరికి పని ఇవ్వడం లేదు. కోఆపరేటివ్ రంగానికి సంబంధించి వారికి ఉపాధి కల్పన చేస్తే అండర్ ఎంప్లాయిమెంటు ఉన్న వారికి సహాయం చేస్తే క్లాస్ ఆఫ్ ఇంప్రెస్టు ఎక్కడా లేదు.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—కార్పొరేషను సక్సెస్‌ఫుల్‌గా పని చేయాలంటే డబ్బు అవసరం. డబ్బు కావాలంటే బ్యాంకులు అవసరం. బ్యాంకులలో ఇంతవరకు ఏ రకమైనటువంటి కాన్‌వర్‌సేషన్ జరిగినట్లు మంత్రిగారి సమాధానంలో కనిపించడం లేదు. 25 లక్షలతో పని ప్రారంభం చేసామని అంటున్నారు. ఏ బ్యాంకు అయినా ఇవ్వడానికి అంగీకరించిందా ? గత శుక్రవారం నాన్ అఫీషియల్ రిజల్యూషనులో కార్పొరేషను చైర్మన్‌కు ఎట్టి అధికారాలు లేవని ఒక విమర్శ కనిపించింది. కార్పొరేషన్సు వేరు, ప్రభుత్వం వేరు అయ్యే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. అందుచేత నూతనంగా ఏర్పరచే కార్పొరేషనుకు కనీసం రెండు మినిస్టరు చైర్మన్‌గా ఉండి మిగిలిన వారిని ఆఫిషియల్సును, నాన్ ఆఫయల్సును వేసి ఈ విమర్శనుంచి దూరం కావడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—బ్యాంకులతో మాట్లాడుతూ ఉన్నాము. బ్యాంకులు సుముఖంగా ఉన్నాయి. ఇదివరకు గవర్నమెంటు గ్యారంటీమీద ఈ రంగానికి లోన్సు ఇచ్చి ఉన్నాయి. వారికి సెంట్రల్ బ్యాంకుద్వారా ఫైనాన్స్ ఏర్పాటు అవుతున్నది. అది ఏర్పాటు చేసుకొని చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. కన్‌వరెండు మినిస్టరు దీనికి అధ్యక్షుడుగా ఉంటే బాగుంటుందని అన్నారు. ఇది బిజినెస్ సంస్థ అవుతుంది కాబట్టి మంత్రి అధ్యక్షుడుగా ఉండడం అంత బాగుండదు కాబట్టి ఉండడని మనవి చేస్తున్నాను.

POSTPONEMENT OF SHORT NOTICE QUESTION 140-A (1966-Q) AND 140 B (1698-B).

Mr. Speaker:— We will postpone this Short Notice Question.

Sri A. Sreeramulu:— Sir, the Minister should be present in the House to tell us as to why this should be postponed. This is a very serious matter relating to cheating and forgery.

Mr. Speaker:—He has sent a letter to me that records have gone to High Court and that it will take some time to get them back.

Sri A. Sriramulu:—That has nothing to do with the records' Sir. This is a very important matter. The Chief Minister, ignoring the advice of the legal opinion and the Departmental assurance, has promptly withdrawn the case. It involves the propriety of the ChiefMinister.

Mr. Speaker:—We will give him time.

Sri A. Sriramulu:—Time should not be given because I have information.....

Sri. C.V.K. Rao:—On a point of order. You have just now given a ruling that a Minister cannot ask for a postponement.

Mr. Speaker:— I did not say that he cannot ask. I said there is no provision.

Sri C.V.K. Rao:— That means, when there is no provision' how can he ask for leave. So, you cannot permit and you have to call the Minister.

Sri A.Sriramulu:— I am explaining the importance of the question Sir.

Mr. Speaker:— That is why, we will give short time.

10-50 a. m.

Sri A. Sriramulu;— My information is that some poeple are trying to tamper with the records because this is a matter concerning particular file and we will have to request file being placed before the Hon'ble Speaker or in the House also. A process is already being put into action to tamper those records. That is why it is very important. We cannot allow because we have got very valid fears that this involves improprieties of high personalities. There is that possibility.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఇపుడు ఇది సభా హక్కులకు భంగము కలిగినట్లుగా నేను చెబుతున్నాను. ఎందుకంటె ఇక్కడ ఆన్సర్ చేయవలసిన మంత్రిగారు కౌన్సిల్‌కు పోతున్నప్పుడు—వారు వారికి బదులు ఇంకొక మంత్రిని ఆథరైజ్ చేసి, మీ పర్మిషన్ తీసుకొని పోవాలి మీరు వ్రాసిన లెటర్‌లో—నేను కౌన్సిల్‌కు పోతున్నానుకాబట్టి యీ క్వశ్చన్ ఆన్సర్ చేయలేను—అని ఒక పాయింట్ చెప్పారు. రెండవ పాయింట్ యీ ఫైల్ హైకోర్టు కాల్‌పర్ చేసింది పంపించాము కాబట్టి మా దగ్గర ఆన్సర్ లేదు—అని చెప్పారు. ఈ రెండు పాయింట్స్ చాలా పొరపాటు అయిన పాయింట్స్ ఈ హవుస్‌ను నిర్లక్ష్యం చేసి ఇంకొకరిని ఆథరైజ్ చేయకుండా నేను అక్కడకు పోవాలి కాబట్టి, ఇక్కడ జవాబు చెప్పలేము—అన్నది సభా హక్కులకు భంగమం కలిగేటటువంటి విషయము. ఫైల్ తొక్కివేశారు. హైకోర్టుకు పోలేదు. కావాలంటే హైకోర్టుకు పోయి కొంత ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొని ఉండవచ్చును. అసలు మొత్తం ఫైల్ సెక్రటేరియట్‌లో కనబడ లేదని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఆ ఫైల్ తొక్కివేసినారు దీనివి తివిశారా,

నమ్మలివేళారా అన్నది యీనాడు తేల్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యునికి సంబంధించిన విషయం. ఒక కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యునిమీద కేస్ విత్‌డ్రా చేశారు. కాబట్టి ఆ ఫైల్ మాయము చేశారని నేను ప్రభుత్వముమీద ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఈ ఫైల్ బయటకు తీయాలి. ఈ రోజు ఆన్సర్ రావాలి. మీరు యీ రోజు పోస్టుపోన్ చేస్తే—అసలు ఫైల్ భస్మం అయిపోతుంది, కాల్చేస్తారు మీరే మా రిస్క్యూకు రాకపోతే ప్రజాస్వామ్యమే లేదని నేను అంటున్నాను. ఇక పార్లమెంటరీ వ్యవస్థమీదనే ప్రజలకు నమ్మకం లేకుండా పోతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ప్రతి ఒక్కరుకూడ ఒక శాసనసభ్యుడై మర్డర్ చేసి అయినా, తప్పించుకొనేదానికి ప్రయత్నం చేయటానికి ఎన్నైనా అవకాశాలు దొరుకుతాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మనం ఒక ఎగ్జాంపుల్‌గా తయారవుతున్నాము, మార్గదర్శకులుగా తయారవుతున్నాము. తప్పును ప్రోత్సహించటానికి మార్గం మార్గదర్శకులుగా తయారవుతున్నాము. చీటింగ్, పోర్జరీ, ఇన్‌ఫర్మేషన్, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్‌లో ఉన్నటువంటి సెక్షన్స్ అన్నీ ఆ ఫైల్‌లో ఉన్నవి, ఆ కేస్‌లో ఉన్నవి. ఎందుకు విత్‌డ్రా చేశారు? ఈ ప్రభుత్వం వెంటనే రిజైన్ చేయాలి; అని నేను అంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు రిజైన్ చేయాలి అని నేను అంటున్నాను.

Mr. Speaker:—Let us not be excited now. The question is I have put it to Mr. Sriramulu I think, he has agreed for a short adjournment.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్ష, ఈ ప్రశ్న షార్ట్‌నోటీసు క్వశ్చన్‌గా అడ్మిట్ చేసినట్లు మాకు సర్క్యులేట్ చేసినపుడు—మీరు మంత్రిగారు యీ ప్రశ్న పంపిస్తూ దానికి రిప్లయి పంపించవలసిన డేట్, ఈ రోజు ఈ ప్రశ్న ఇక్కడ పోస్టు చేసిన డేట్ వారికి పంపినదాంట్లో తెలుపుతారుకదా. మీరు మంత్రిగారికి పంపినదాంట్లో తెలిపిన టైకు మీకు రిప్లయి వచ్చి ఉండాలి. లేకపోతే—మంత్రిగారు మీకు— ఆఫైల్ మాకు వచ్చే అవకాశం లేదు, యీ ప్రశ్నకు యీ రోజు నోటీసు ఇవ్వవద్దు-అని తెలియజేయాలికదా. మీరు ఫలానా టైన రిప్లయివ్వాలి అన్నప్పుడుఅప్పటికి మీకు రిప్లయి రావాలి ఇవుడు యీ క్వశ్చన్ యీ హవుస్‌ముందుకు వచ్చినతర్వాత కోర్ట్‌లో ఫైల్ ఉంది, చెప్పటానికి సమాధానం లేదు-అని చెప్పటం సరైనది కాదు. కోర్టులో ఫైల్ ఉంటే -ఆఫీసర్స్‌వెళ్ళి పర్మిషన్ తీసుకొని దానికి కావలసిన మెటీరియల్ అంతా వ్రాసి తెచ్చుకోవాలి మీరు క్వశ్చన్ అడ్మిట్ చేసి-ఫలానా రోజు ఆన్సర్ చేయాలని డైరక్షన్ ఇచ్చిన తర్వాత—మంత్రిగారి బాధ్యత-అవసరమైతే ఆఫీసర్‌ను కోర్టుకు పంపించి వారి పర్మిషన్ తీసుకుని అక్కడ ఉన్న రికార్డ్ వ్రాసుకుని తీసుకువచ్చి ఇక్కడ సమాధానం చెప్పాలి. ఇది సబ్‌జుడిస్ అనటానికి కూడ వీల్లేదు మెరిట్ ఆఫ్ ది కేస్‌కి పోతే సబ్‌జుడిస్ అవుతుందిగాని ఫ్యాక్ట్ చెబితే సబ్‌జుడిస్ కాదు తమరు యీ విషయాన్ని ఆలోచించి, యీ క్వశ్చన్ పోస్ట్‌పోన్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదా, లేదా అన్నది తమరు డిసైడ్ చేయాలి.

Sri Syed Hasan (Charminar):—Sir, Just now you were referring to a rule of procedure where in you have said that the Minister or the Government has no right to postpone. Again you said, that the Speaker

has the residuary power. Are you coming to the rescue of the Government? We consider that normally that you are impartial and you do not take sides. This way if you go to their rescue, then only, in our minds it would come that you aregoing to the rescue of the Government in the crucical moments wherein so much corruption is invloved. The other point is just now the Minister was present and in order to aviod the answers or the replies which they anticipated left the House is it proper on the part of the Government to make a mockery of this democracy?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అధ్యక్ష, ఇది చాలా సీరియసు మేటర్. ఇందులో రెండు ప్రధాన అంశాలు ఉన్నవి. ఏదో సమాచారం అసమగ్రంగా ఉంటుంది కాబట్టి, ఒక పూట అరపూట టైమ్ అడగటం వేరుగాని, ఆ రకమైన సమాచారం లేక కాదు. ఉద్దేశ పూర్వకంగా మొత్తం రికార్డ్ అంతా టేంపర్ చేసే ప్రమాదం ఉ.ది. అసలు మొత్తం గవర్నమెంటును శంకించే, గవర్నమెంటుయొక్క అస్థిత్వానికి ముప్పుతెచ్చే సమస్యగా ఇది ప్రివేజ్ సమస్యగా తీసుకొంటున్నారు. మీరు యీ ప్రశ్న వాయిదా వేస్తే తర్వాత రికార్డు మొత్తం ధ్వంసం అయిపోతుంది. కాబట్టి మొత్తం రికార్డు మీ కస్టడీలో ఉంచే తప్ప రక్షణ లేదు. వెంటనే రికార్డు మీ చేతిలోకి రావాలి. లేకపోతే వెంటనే దీనిపై డిస్కషను జరిగి తీరాలి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—అధ్యక్ష, ఇందాక తమరు రూలు 45 చదివి వినిపించారు. మంత్రులు—మేము అడగగానే వాయిదా పడుతుంది—అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తున్నారు. మంత్రి రంగారెడ్డిగారు ఉన్నటువంటి సాధకబాధకాలు వివరించారు. దాని మీద హౌసు కన్వెన్స్ అయినది. ఇపుడు వున్న ఆరోపణ ఏమిటంటే—యీ ప్రభుత్వంవారు వత్తిడికి లోంగిపోయి కేసు విత్‌డ్రా చేశారు, యీ రికార్డు అంతా మాఫీ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు—అన్నదే మెయిన్ ఎలిగేషన్. అటువంటి వ్యక్తి ఈ ప్రశ్న వచ్చినపుడు మళ్ళీ టైమ్ తీసుకోవటంలో ఉన్నటువంటి అంతర్యం తమరు గ్రహించాలనే శ్రీరాములుగారు చెప్పారు. తమరు తమ డిస్క్రిషన్ ఉప యోగించవచ్చును. లేదా, తమరు వాయిదా వేయదలచుకొంటే—ఆ రికార్డు అంతా రేపటిలోగా తమ బల్లమీద వచ్చేటట్లు తమరు డైరక్షన్ ఇస్తే ఇక్కడ ఈ కేప్‌కు నష్టం జరగకుండా ఉంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య:—అధ్యక్ష, అసలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యీ తుల్ మోహన్‌రాం ఎవరు? ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఆ తుల్ మోహన్‌రాం వచ్చారా? శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు మాప్రభుత్వమీద చాలా సీరియస్ చార్జెస్ చేశారు. ఇప్పుడు మా ప్రభుత్వం వెంటనే యీ ప్రశ్న తీసుకుని సమాధానం చెప్పకపోతే వారు చేసిన చార్జెస్ మేము ఒప్పుకుంటున్నాము. అనే భావన ఆంధ్ర దేశంలో కలిగే ప్రమాదం ఉంది. ఆ అప్రతిష్టను భరించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాముకాబట్టి దయచేసి—ఆ రికార్డు మాఫీ చేయబడుతుందనే ప్రమాదాన్ని భయాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నారుకాబట్టి—విజాయితీకలిగిన క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కోసం అనేక పందర్భాలలో మా ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసినప్పటికాబట్టి యీ క్వశ్చన్ పోస్టుపోన్ చేయకుండా ప్రభుత్వం ఇపుడే యీ క్వశ్చన్‌ను ఆన్సర్ చేస్తే బాగుంటుంది అని నేను మీ ద్వారా సవినయంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

11-00 a.m. *శ్రీ కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అధ్యక్ష, సమస్య సీరియస్ టైప్‌గా ఉన్నదనే దానిలో సందేహం లేదు. ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు ఉండి కొంచెం సమయం యిచ్చే విషయంలో హౌస్ కన్‌సిడర్ చేయడం కూడ న్యాయంగా ఉండవచ్చు. ఈ షార్ట్ నోటీసు క్వశ్చన్‌కు గవర్నమెంట్‌కు సరైన టైమ్ దొరకక పోయే వాదన నిజమా కాదా అనేది అర్థం చేసుకోడానికి కూడ మాకు యిన్‌ఫర్మేషన్ లేదు. షార్ట్ నోటీసు క్వశ్చన్ ఎప్పుడు ఒప్పుకున్నారు? గవర్నమెంట్‌కు పంపించి ఎన్ని రోజులు అయింది. అది మీకు తెలిసినట్లు ఉంటే, అఫైల్ నిజంగానే హైకోర్టులో యున్నదా అనే విషయం: ఒరిజినల్ ఫైల్ హైకోర్టులో ఉన్నదని అనుకొన్నా, జనరల్ ప్రాక్టీస్ ప్రకారం కాపీలు పెట్టుకోకుండా ఒరిజినల్ ఫైల్ పంపించారు. గవర్నమెంట్ అడ్వకేట్‌కు కాపీలు యివ్వకుండా మొత్తం ఫైల్ పంపించారు. ఇది చాలా డాక్యుమెంట్స్‌తో కూడుకొన్నది. Just it is a matter of withdrawal. నోటీసు ఉండే ఉంటుంది. అప్లికేషన్ ఉండే ఉంటుంది. తమరు ఎప్పుడు అడ్మిట్ చేసి గవర్నమెంట్‌కు యిన్‌ఫారమ్ చేశారు, సఫిషియంట్ టైమ్ యివ్వకపోతే టైమ్ యివ్వడం న్యాయం. Provided there is no suspicion a bout it which our friends are alleging. అంతే కాకుండా టాంపర్ చేశారని ఊహించుకొని చెప్పడం సరైనది కాదు. ఆ వివరాలు మనకు తెలియక పూర్వమే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దిగజారి పోతోందని భావించడం సరైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు ఈ క్వశ్చన్ ఎజెండాలో వచ్చిన మీదట దీని ఆన్సర్ కూడ తమ దగ్గరకు వచ్చే ఉండాలి ఆన్సర్ రాకుండా ఎజెండాలోకి రాదుగదా? సప్లిమెంటరీస్‌కు ఆన్సర్ ఎదైనా మినిస్టర్‌గారి దగ్గర ఉంటుంది. అసలు వేసిన ప్రశ్న ఎ. బి. సి లకు ఆన్సర్ మీ దగ్గర ఉంటుంది. కొంచెం యిర్‌క్లంగా ఉన్నదేమో? వారు చెప్పేలోగా నేను అబ్జెక్ట్ పడవలసిన అవసరం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం యింకా చాల లోతు చూడ వలసి ఉంటుంది. మిగతా సప్లిమెంటరీస్‌కు కొన్ని ఉండకపోవచ్చు. ఏమి వేస్తామో తెలియదు గదా? ఇకపోతే కౌన్సిల్‌లో వర్క్ యున్నది. కాబట్టి వెళ్లిపోయారు అంటున్నారు. అయిపోయి ఉంటుంది. ఇది అయ్యేలోగా పిలిపించండి. దానికి ఉన్న ఆన్సర్ యివ్వండి. తమకు ఆన్సర్ వస్తుంది ప్రెస్‌కు కూడ ఆన్సర్ కాపి యెడుతుంది. చదివించండి. ఒక ఆన్సర్ వెల్లిన మీదట యింకో హౌస్ నుంచి కప్పి పుచ్చడం మంచిది కాదు. సప్లిమెంటరీస్‌కు వేరే టైమ్ కోరుకొనేటట్లయితే కోరుకోవచ్చు. దిస్‌కషన్‌కు వేరే టైమ్ కోరుకొనేటట్లయితే సంపూర్తిగా రికార్డు పెట్టడానికి కోరుకోవచ్చు. తమరు దయ యుంచి .....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ఒక వేళ ప్రభుత్వ పక్షంగా ఈ ఆన్సర్ యిప్పుడే చెప్పాలని తమరు రూలింగ్ యిస్తారు. ఇక్కడ చెప్పేదానికి మంత్రిగారు లేరు. మంత్రిగారు మీ చైర్‌ను కూడ అవమానించారు ఈ సభను కూడ అవమానించారు. కన్‌సర్డన్ మినిస్టర్ ఒక లెటర్ వ్రాశారు మీ దగ్గరనుంచి సమాధానం లేకుండానే కౌన్సిల్‌కు వెళ్లిపోయినప్పుడు బదులుగా యింకో మంత్రిగారిని ఆన్సర్ చేయడానికి పెట్టలేదు. ఈ పరిస్థితిలో ఈ సభ హక్కులకు భంగం కలిగింది అంటారా లేదా? మీ చైర్‌కు అవమానం

జరిగింది అంటారా లేదా ? ఈ పరిస్థితులలో మీరు ముందు నిర్ణయం చేసి ఈ చర్చ కొనసాగిస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తమరు వెంటనే మంత్రిగారిని హౌస్‌లోకి పిలిపించాలని కోరుతున్నాను, ఇందాక ఒక రూలు చెప్పాను గదా ? అప్పుడే వాయిదా అడగడానికి ప్రొవిజన్ లేదు అన్నారు. వెళ్లాడని అనుకోవడం లేదు. చుట్టుప్రక్కల ఉండి వింటున్నాడు చీఫ్ మినిస్టర్ దగ్గర ఉండి యిద్దరు ఆలోచించుకుంటున్నారు కొంచెం పిలిపించండి. ఇంతకు ముందు ప్రిసిడెంట్స్ ఉన్నాయి. అవతలి గదిలో ఉండి వింటూ ఉంటే పిలిపించిన ఘటనలు ఉన్నాయి. దయచేసి పిలిపించమని కోరుతున్నాను

Sri M Narayana Reddy:— Sufficient suspicion has been created. I do not want to heighten it further. It is only a question of principle. Under Rules 355 and 356 you can regulate procedure. It is a question of the principle in the sense that a request has been made by the concerned Minister that he is busy in the other House. Such occasion will arise very frequently when both the Houses are in Session. So, it is not a solitary excention. Such occasions would continue to arise. Therefore, nothing would be lost if it is answered at the end of the meeting or tomorrow or on I8th of this month. The importance of the question has been recoginsed and sensed by the entire House. My humble submission is that you can kindly regulate the procedure under 355. It is for you to permit submissions without allowing further debate on the merits of the question.

Sri A. Sriramulu:—I want to know, as stated by Mr. Narayana Reddy, should we adjust according to the convenience of the Minister or has the Minister to adjust according to the convenience of the House.

శ్రీ పి గోవర్ధన రెడ్డి:—ఒకపారి మీరు ఈ క్వశ్చన్ పోస్టుపోన్ అయిందని అన్న తరువాత మరల ఈ క్వశ్చన్.....

Mr. Speaker —I have not said,

శ్రీ పి గోవర్ధన రెడ్డి:—ఈ క్వశ్చన్ అన్సర్ చేయబోయేముందు ఈ క్వశ్చన్‌లో వచ్చిన డిస్‌కషన్ కంటే ఎక్కువ డిస్‌కషన్ ఎలా చేయడం జరిగింది. ఈ క్వశ్చన్ రేపు ఆన్సర్ చేయడంవల్ల మునిగిపోయింది ఏమీ లేదు. కాబట్టి దీని మీద డెసిషన్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—I would like you to take up the point of order and decide which Sri Srinivasulu Reddy raised, whether the Minister had entrusted his job to any other Minister to take care of the issue on the floor of the Assembly or not. It is the joint reasonsibility, It is not the individual that alone should be present. If for any reason, he is not able to be present, he has to entrust it to another Minister. Whether that has been done and if it is not done....

Mr. Speaker:—It was done.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—Which other Minister has taken the responsibility?

Mr. Speaker:—I think Mr. Krishnarao's name.....

Sri Konda Lakshman Bapuji:—You must be aware. Who is that Mintster? You are searching.

Mr. Speaker:—I think he has mentioned the name of the Minister also.

Sri N. Srinivasul Reddy:—Nobody has come forward. They have no guts to come forward. They cannot reply to this question.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (పాణ్యం) :— జైల్ హైకోర్టుకు పోయిందనే మాట చెప్పారు. హైకోర్టుకు ఎందుకుపోయింది. పోయిందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం తెలియజేసినదా ?

Mr. Speaker :— Yes.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— సెక్రటేరియట్ జైల్ హైకోర్టుకు అనేది సాధారణంగా జరగదు. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ క్రింద, లేకుకూడా తెలుసు, లోయర్ కోర్టునకు మాత్రం పోతుంది. సెక్రటేరియట్ జైల్ తెమ్మంటే ప్రివిలేజ్ కూడ క్లెయిమ్ చేస్తున్నారు, హైకోర్టుకు పంపించకుండా రిట్ ప్రొసీడింగ్స్ పోతే కూడ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ దగ్గర ఉంటుంది గాని హైకోర్టుకు పోవడం అనేది ఉండదు. అది ఒకసారి పరిశీలించి చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్‌క్రింద High Court has no power to call for the records from the Secretariat. They can call for the records from a Lower Criminal Court. No records from the Secretariat would go to the High Court. That is very well known. I request you, Sir, to see that the information given is correct.

Mr. Speaker :— The Minister has informed me and he has given me the letter.

11.10 a.m. Sri N. Srinivasul Reddy :— Has he entrusted his work to any other Minister?

Mr. Speaker :— I think he has entrusted....

Sri N. Srinivasul Reddy :— No. He has not entrusted. It is a clear case of breach of privilege.

Mr. Speaker :— We will send for the Minister.

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్‌పై చెప్పలేదు. ఎవరికి దానిని ఎన్‌ట్రస్టు చేశారు ? ఎవరూ లేవడం లేదుగదా.

Mr. Speaker :— We will send for the Minister.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్, ఈ సమస్య-హైకోర్టులో రిట్స్ పెట్టినది, డిస్మిస్ అయినది '72 లో ; కేసు విత్‌డ్రాల్ అయింది, ఆలంపూర్‌లో ఫస్టక్లాసు మాజిస్ట్రేటు దగ్గర '74 లో హైకోర్టును సంబంధించి

ఒకవేళ అక్కడ పోయిందనుకున్నప్పటికీ అసలు అది వుండదు; పైగా సెక్రెటేరియెట్ నుంచి పోయే సమస్యలేదు. రికార్డు మాత్రం టాంపర్ అయ్యే అవకాశం వుంది.

Sri A. Sriramulu :— Now, a clear case of breach of privilege has been established because as my friend Sri E. Ayyapu Reddy said the High Court does not need these records. So, the Minister has made a wrong statement and it is a sort of lame excuse advanced by the Minister to evade the answer. By himself not being present or assigning the work to some other Minister, he has deliberately disregarded this House and has committed a clear breach of privilege.

శ్రీ ఎ. పీరప్ప (నల్లమడ) :— ఇక్కడ ఎవరికి, మినిస్టరుకు చార్జి యిచ్చి పోలేదు. ఆన్సర్ చెయ్యడానికి అన్నప్పుడు అది సబబైన విషయంకాదు. రికార్డు లేవు, పోస్టుపోన్ చెయ్యమని మీకు చెప్పినప్పుడు ఎవరూ యింక దానిని ఆన్సర్ చెయ్యవలసిన అవసరం లేదు. ఆన్సర్ చెయ్యవలసివున్నప్పుడు ఎవరికయినా చెప్పి వెళ్లడమనేది జరుగుతుంది. అందువల్ల ఎవరికి చార్జి యిచ్చి వెళ్లలేదవడం సబబుకాదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— మంత్రిగారు డిసైడ్‌చేసి కౌన్సిల్‌కు వెళ్లిపోవడం కాదు, దీనిపై డిసైడ్ చెయ్యవలసింది తమరు. మంత్రిగారు ఇవాళ ఆన్సరు చేయాలా, లేదా అన్నది తమరు డిసైడ్ చెయ్యాలి. ఇప్పుడు ఆ ఫైలు కోర్టుకుపోలేదు. సెక్రెటేరియెట్‌లోనే వుంది. దాచిపెట్టి వున్నారు. దానిని తొక్కిపట్టి వున్నారు. ఈ సభను మభ్యపెట్టారు. అందుచేత, యిది క్లియర్ కేస్ ఆఫ్ బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ అని మనవిజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Let us stop this discussion.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—No Minister is coming forward to participate in the discussion and no Minister is prepared to take a stand on this issue.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—తమరు చెలవిస్తూ — మంత్రిగారు మిమ్మల్ని రిక్వెస్టు చేశారు, ఆ రిక్వెస్టులో కూడా ఇంకో మంత్రిగారికి ఆ బాధ్యత అప్పగించారు, వారి పేరుకూడా కృష్ణారావుగారు అని చెలవిచ్చారు. కృష్ణారావుగారు యిక్కడనే వున్నారు. అందుచేత, కృష్ణారావుగారు నిలబడి వారు ఇచ్చిందీ లేదీ చెప్పాలి. వారు నోరు తెరవకుండా ఎంత సేపు అట్లా కూర్చుని ఉంటారు; ఎంత సేపు అట్లా వారు కూర్చుని వుంటారో అంత సేపూ ఇది బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ అవుతుంది. అందువలన మీరు పిలిచినప్పటికి వారు లేవకుండా కూర్చోవడం వల్ల లాభంలేదు. Whether our Minister has to reply or not.

శ్రీ ఎన్. అమరనాధరెడ్డి :—అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. హైకోర్టులో యీ కేసు జరుగుతున్నప్పుడు మనం యీ సభలో చర్చించవచ్చునా; ఈ ప్రశ్నపై మంత్రి జవాబు చెప్పవచ్చునా; దీనిపై తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి.

Mr. Speaker:—The Minister has no objection to answer the question. He only wanted postponement of the question. So, that does not arise. He only wanted Postponement of the question. He did not claim any privllege.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—నేను అక్కడ కౌన్సిల్‌లో-కొశ్చెన్ వుంది; అక్కడికి పోతూ, మీతో-ఒక కాలెటన్‌షన్, తిరుపతి వాటర్ వర్క్స్ విషయమై వున్నదని కృష్ణారావుగారు ఆన్సర్ చేస్తారని మీకు నేను మనవిజేసిపోయాను.

Sri Vanka Satyanarayana :—It is a clear gulf Sir.

Sri Ch. Subbarayudu:—Certainly not.

Sri Vanka Satyanarayana:—Really because the Speaker has categorically said that the resposibility has been taken by the Education Minister.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—నా కాలెటన్‌షన్ గురించికృష్ణారావుగారికి చెప్పి పోయాను. ఇంకొకటి కాదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—దీనితో అర్థమైందిగదా, ఎవరికి డెలిగేట్ చెయ్యలేదని, సుబ్బారెడ్డిగారు క్లియర్‌గా చెప్పారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—కొంత మంది ప్రతిపక్షానికి చెందిన మిత్రులు—ఇది టాంపర్ చెయ్యాలని, ప్రభుత్వ పక్షం దురుద్దేశ్యంతో ఎవాయిడ్ వేస్తున్నదని అన్నారు. మాకుగాని, మా ప్రభుత్వానికిగాని అటువంటి అవసరంలేదని చెబుతున్నాను. ఏ దురుద్దేశానికి అవకాశం లేకుండుటకుగాను ఆ పేపర్సు టేబుల్‌పై పెట్టించమని తమను కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—I will just give a few facts. This question was received on the fifth and it was sent to the Minister on the 7th of this month and it came on the order paper on the 14th for to-day. We have not received the answer so far. For several questions also answers are not received in proper time. In the belief and hope that it will be received atleast before the question-hour commences they have put on the order paper. That it what has happend and is happening. In this case also no answer was received. But yesterday itself the Minister Sri Narasa Reddy made a representation. "That the above short notice question is listed for answer on 14-2-1975. I wanted to peruse the entire records to facilitate answering the main question and the supplementaries. But, I find that all records have been sent to the High Court as the complainant has filed a revision petition.Further I am busy on 14-2-1975 in the Legislative Council where the A.P. Commercial Crops Bill, 1974 has been taken up for consideration. I request that I may be granted time to answer the short notice question Yet another point which the House will kindly notice is the question hour is said to be one hour and we are dragging on to two hours and two and half hours and we are getting so many other questions with the result that no one is definite when exactly a matter is likely to come. I am not saying that this is an excuse for the Minister to be absent or anything of kind. Further, after I received this' I met Sri Sriramulu in my Chambers to-day and I put it to him, that this was the request of the Minister that he was not very clear about it.

and he ultimately said that it may be posted to 19th or 20th and he might not have any objection. This also I mentioned to the Minister. This is what has happened. And the Minister has gone to the other House having informed me about the situation. He has also written this letter. These facts I am bringing to your notice. But all the same, I did not exercise the residuary powers which I have got. I have already explained the position; as I understand the rules, normally the Minister should not ask for adjournment. They should normally be prepared for it. If there are extraordinary cases the Speaker himself can exercise the power. In this case I thought it would be better to know the mind of the House and therefore, I have brought this matter before the House. As far as the present position is concerned, probably he has made a statement to me. After the request was made in writing, I brought this to the notice of Sri Sriramulu. I was under the impression that he had agreed that a short time may be given and he did not want to embarass the Government also, though he was anxious that his question should be answered early. He said that it may be postponed to 19th or 20th and not later than that. This was also intimated to the Minister. The Minister had gone there after having informed me. It is not as if he has shirked and gone. He is discharging his duty in the other House and he is literally on his leg moving the Bill. You are aware that the Ministers will have to discharge their duties in two Houses. It is not a case where he wanted to entrust the answering of the question to another Minister. Physically he is absent and he requested that it may be postponed. Probably I made a statement which has also misled him. This is the situation. In these circumstances, I would request the House, not that I give a ruling–ofcourse, where I am forced to do it, I have to do something–but I request, that in view of the circumstances–the mistake may be mine, the mistake may be of the Minister or of some body else. We are all owning the whole thing. I request the House to stop further discussion and have the matter answered on 19th or 20th.

Sri M. Omkar:—Atleast the records may be called for. 11-20 a.m.

Mr. Speaker:—Records question, I do not know.

*Sri Konda Lakshman Bapuji:—It would have been for better had you given this information to the House about what happened in the Chambers. There would not have been so much agitative type of expressions because the mover himself agreed for postponement for a short period. That was informed to him and tentative date was thought over. Whatever expressions were made in the absence of that information, they would not have been made had we known in advance. Whatever lapses might have happened on either side, I would request the House to support unanimously the postponement of the question. And whatever apprehensions, the Members may have about the records, the Chair should take care of it.

Sri S. Jayapal Reddy :—Point of order, Sir. I do not know anything about the case. But it appears to be a case relating to withdrawal of a case from criminal court. I cannot understand as to how this question is addressed to and answered by the Revenue Minister. This is a question pertaining to Home and the Chief Minister should reply. Kindly give your ruling.

Mr. Speaker :—I think the Chief Minister has entrusted to Revenue Minister to answer.

Sri S. Jayapal Reddy :—The very question shows that it is addressed to the Revenue Minister. It should be answered by the Chief Minister.

Sri A. Sreeramulu :—Chief Minister in charge of Home Department. So, the Minister incharge of Home will have to answer it.

Mr. Speaker :—I have also received a communique from the Deputy Secretary, which reads like this:—

"Legislature Department are informed that the Short Notice question put by Sri A. Sriramulu has been transferred to the Revenue Department as the subject matter of the question entirely relates to that Department. The question will be answered by the Minister for Revenue."

Sri S. Jayapal Reddy :—It is the Home Department which issues order for withdrwal of case from the Court.

Mr. Speaker :—It is a question of joint responsibility.

Sri C.V.K. Rao :—Point of order, Sir. When a member gives a question to be answered by a particular Minister, are the alterations made at the level of the Speaker or the Secretary? How is it that a Deputy Secretary addressed the Speaker and wants that question has to be answered by some one? How is the Deputy Secretary competent to address the Speaker? How is the Deputy Secretary's letter valid here? It appears that certain officialdom is having no respect to this House and I do not know how they are asked to discharge their functions.

Mr. Speaker:—He did not address me. He addressed the Office.

Sri C.V.K. Rao:—Can the Deputy Secretary address like that? To whom did he address, you can enlighten us.

Mr. Speaker:—He has addressed the Assembly Department.

Sri C.V.K. Rao:—It is presided over by the Speaker. Either he should have addressed the Speaker or the Secretary. We cannot address the Legislature Department. We address to either the Speaker or the Secretary. So, it is a contempt of the House, and the Deputy Secretary has to be hauled up for lack of knowledge.

(Interruptions)

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్ష, మీరు సభను కొంచెం రెగ్యులేట్ చేసి నడపాలి. మీరు నన్ను పిలిచారు. మైక్ పనిచేస్తోంది. ఇంతలో మిగిలినవారు లేస్తుంటే మాపు నుంచోవాలో. కూర్చోవాలో తెలియక యిబ్బంది వస్తున్నది. పాయింటాఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేశారు, దానిని డిస్పోజాఫ్ చేయకుండానే సెకండ్ పాయింటాఫ్ ఆర్డరు వస్తున్నది. దీనిని రెగ్యులేట్ చేయకుండా ఎవరంతటవారు లేస్తే బొటాఫ్ ఆర్డరు అయి పోతుంది. శ్రీ జయపాల్ రెడ్డిగారు ఒక రిలవెంట్ పాయింట్ రెయిజ్ చేస్తే సెక్రటేరియట్ నుంచి వచ్చిన రిప్లయి ఒకటి చదివారు. అసలు ఈ సబ్జక్టు మాటర్ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినదనే కంక్లూజనుకు వారెట్లా వచ్చారు? Subject of this mattter pertaining to the Short Notice Question relates to Revenue Department. Reasons for withdrawal, contents of the charge sheet filed, etc. relates to Home Department. If that is so, how can they conclude that it pertains to Revenue Department only? ఈ యిస్యూ వచ్చినప్పుడు మీరు ఒక విషయం డిసైడ్ చేయవలసి వున్నది. మీరు కూడా ఒక యిబ్బందిని తెలియజేశారు డేట్స్ ఫిక్సుచేసి జవాబులు పంపమని మంత్రులకు తెలియచేస్తే చాలా సందర్భాలలో ఆ నిర్ణయించిన తేదీలకు జవాబులు ఇవ్వడంలేదు అన్నారు. ఒక ఉద్దేశ్యంతో మీరు దీనిని ఫ్లోర్‌మీదకు తీసుకువస్తున్నారు. ఎజెండాలో పెట్టిన తరువాత—కనీసం యిక్కడకు వచ్చిన తరువాతనైనా ఆ రిప్లయి వుంటుందేమోనని ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత ఆ రిప్లయి లేకపోతే మీరూ, మేము ఏమి చేయాలో ఆర్థంకా పరిస్థితి. మీరు స్టిప్యులేట్ చేసిన తేదీకి జవాబు రాకపోతే రిప్లయి రాకుండానే ఫ్లోర్ లో పెట్టడం—యిబ్బంది వచ్చింది. మూడవది, ఒక క్వశ్చను వచ్చిన తరువాత, మినిస్టర్సు వాయిదాకోసం రిక్వెస్టు చేసిన తరువాత ప్రశ్న వేసిన మెంబరును తమరు ఛాంబరులోకి పిలిచి.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను పిలిచి మాట్లాడలేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పోసి, వారు అక్కడకు వచ్చి 19వ తేదీకి వాయిదా వేయడానికి కొంకొటీవ్‌గా ఒక అంగీకారానికి వచ్చారు. దానిమీద మంత్రిగారు పని మీద యిక్కడనుంచి వెళ్లిపోయారు. ఆ సమాచారం యీ సభకు తెలియకుండా పోవడంవల్ల యీ సభ అంతా ఎక్సయిట్ అయి—చాలా విషయాలు చర్చలో వచ్చాయి. ఇక్కడ మిస్లీడ్ అవ్వడం జరిగింది ముందు కనుక మాకు యీ సమాచారం వుంటే—వాయిదాకు ఆడిగారు కాబట్టి వాయిదాకు అంగీకరించాను అని మీ దగ్గర నుంచి వచ్చిన మెంబరు చెప్పినా లేక మీ నుంచి అది వచ్చినా మేమంతా యీ డిస్కషనులో యిన్వాల్వ్ అయ్యేవారం కాదు ఈ మూడు విషయాలలోనూ సరిగా లేకపోతే హౌస్ ప్రొసీడింగ్సు చాలా యిర్రెగ్యులర్‌గా జరిగే ప్రమాదం వున్నది.

శ్రీ వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఛార్జిషీటు ఫైలు చేసింది పోలీసు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆన్సరు చేయాలికానీ రెవిన్యూ మినిస్టరు కాదని నేను చెబుతున్నాను. ఛార్జిషీటు ఫైలు చేసినది పోలీసు, విత్‌డ్రా చేసినది గవర్నమెంటు తరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు. దీనిని రెవిన్యూ మంత్రి ఎందుకు ఆన్సరు చేయాలి ?

Mr. Speaker :—Let us decide the question of postponing.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—19 వ తేదీకి వాయిదా వేస్తున్నారు.

Sri A. Sriramulu :—The question may be postponed without further discussion. We can wind up discussion on this.

11-30 a. m. Mr. Speaker :—The question is posted to 19th.

140-B—

There is another Short Notice Question given notice of by Mr. N. Srinivasul Reddy. The Social Welfare Minister wants time.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మంత్రిగారు సమాచారం రాలేదు కనుక పోస్టుపోన్‌మెంట్ అడుగుతారు. నేను అంగీకరిస్తున్నాను. 18—19 తారీఖులలో వేయండి చైర్ అంతా దీనికే పోతున్నది.

Sri Ch. Kasayya :—Has he right to ask for postponement?

Mr. Speaker :—The member has a right to ask for postponement.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :—There is one matter under Rule 341 by Mr. Sreeramulu and Mr. Srinivasul Reddy :—The Chief Minister requested that he is going to tell to-morrow. He is in the other house.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, a woman has been kidnapped and the Police were silent. The Chief Minister has to explain to us.

Mr. Speaker :—He will explain to-morrow. He said that the information is not available.

Sri A. Sreeramulu :—This is a local issue. Is it so difficult to get the information Is the Police sleeping over the matter ? She is a wife of an employee. This is the control the Government is having on the Police. Sir, the Government is not having any control over the police.

Mr. Speaker :—He is answering to-morrow.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఆ సభలో పని ఉండడంవల్ల తమరు ఇక్కడనుంచి వెళ్ళడానికి పర్మిట్ చేసారు. అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉన్న పని ఏమిటి ? ఇవి రెండూ ముఖ్యమైనవి. టెలిఫోన్‌లో నైనా సమాచారం తెప్పించుకోవచ్చును.

Matter under Rule 341

re: Hunger Strike by Urdu Periodicals Association.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— اسیکر صاحب ۔ اردو پیریاڈیکلس اسوسیسن والے انفارمیشن ڈپارٹمینٹ کے سامنے ہڑتال کر رہے ہیں۔ انکے مطالبات چیف منسٹر صاحب کے پاس انفارمیشن منسٹر صاحب کے پاس اور ڈائرکٹر انفارمیشن کے پاس دئیے گئے ہیں۔ ان پر اب تک کوئی غور نہیں کیا گیا ہے۔ اور نہ انکے

ساتھ کوئی اچھا سلوک کیا جارہا ہے ۔ ان میں وہ اخبارات ہیں جنکی اشاعت تین ہزار سے کم ہے اور بڑے اخبارات کی طرح ۱۵ ہزار سے ۳۰ ہزار تک نہیں ہیں۔ ان کا دوسرا مطالبہ یہ ہے کہ آپ بڑے اخبارات کو سالانہ ۳۵ - ۴۰ ہزار کے اشتہارات دیتے ہیں انہیں سالانہ کم سے کم ساڑھے سات ہزار روپئے کے اشتہارات دئے جائیں ۔ اس طرح ان کو ڈکلریشن کے آسان سرائط دئے جائیں ۔ انکے متعلقین وغیرہ کو بھی سہولت دی جائے ۔ انہیں بھی لاٹریز وغیرہ کے اشتہارات دئے جائیں۔ انکے یہ معمولی سے مطالبات ہیں ۔ اگر منسٹر صاحب اس میں دلچسپی لیں تو انکے مطالبات کی بھی آسانی سے تکمیل ہو سکتی ہے اور یہ ہڑتال ختم ہو سکتی ہے۔

شری بی ۔ رنگا ریڈی — صدر صاحب ۔ معزز رکن اویسی صاحب نے بہت اہم سوال اٹھایا ہے ۔ اس بارے میں سب سے پہلے میں آندھرا پردیش اردو پریاذیکس اسوسیشن کی ریلے ہنگر اسٹرائیک پر اپنے بہت ہی افسوس کا ہی نہیں بلکہ اپنے رنج اور دکھ کا بھی اظہار کرتا ہوں ۔ صدر صاحب ۔ یہ صاحبان نے اپنے ۱۴ - ۱۵ مطالبات پیش کئے ہیں ۔ لیکن جہاں تک ہمارے اطلاعات کے دفتر کا اس سے تعلق ہے ان میں اطلاعات کے دفتر سے تعلق رکھنے والے بہت ہی کم مطالبات ہیں .....

شری سلطان صلاح الدین اویسی — کم سے کم وہی مطالبات جو آپکے دفتر سے متعلق ہیں انہیں پورا کر دیجئے —

شری بی ۔ رنگا ریڈی — میں ضرور ان پر غور کرونگا ۔ اور جو میرے دفتر سے متعلق نہیں ہیں انہیں بھی دوسری متعلقہ وزیروں کے پاس بھیجونگا جہاں تک میں انکے سوالوں کا حل نکال سکتا ہوں انکی جانچ کر کے ان کو پورا کرنے کا وعدہ کرتا ہوں ۔ لیکن ساتھ ہی میں پھر ایک دفعہ معزز رکن اویسی صاحب کے ذریعہ اور آپ کے ذریعہ ان صاحبان سے جو بھوک ہڑتال کررہے ہیں یہ درخواست کرونگا کہ وہ اپنی ریلے ہنگر اسٹرائیک واپس لے لیں ۔ آپ بھی ان سے درخواست کیجئے اور میں بھی ان سے درخواست کرتا ہوں ۔ میں ضرور انکے سوال کا برشکار کرونگا —

re : Non-Payment of Salaries to Teachers employed under Half a Million Job Scheme.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— اسپیکر صاحب ۔ ہاف اے ملین جاب سکیم کے تحت یہ کہا گیا تھا کہ ۵ لاکھ بے روزگاروں کو روزگار دیا جائے گا ۔ بنکو روزگار پر لگا دیا گیا ۔ چھ مہینے سے انہیں تنخواہیں نہیں دی گئی ہیں ۔ اس رے میں کئی لوگ درخواست بھی دئے ہیں ۔ انکو صرف ۱۵۰ روپئے ماہانہ دئے ہاتے ہیں لیکن وہ بھی نہیں دئے جارہے ہیں ۔ اور نارائن کھیڑ اور یلا ریڈی ہایت سمیتی والے تو ۱۱ مہینے سے بھی تنخواہ نہیں دئے ہیں ۔ وہ چاہتے ہیں

11-40 a. m. ہ انکو کام دیا جائے تنخواہیں دی جائیں — چیفسسٹر صاحب نے پریس کانفرنس میں کہا ہے کہ سنٹرل گورنمنٹ نے ۳۰ لاکھ روپئے دینے سے انکار کر دیا ہے - لیکن آپ نے کہا تھا کہ اسٹیٹ گورنمنٹ اس کا انتظام کرے گی - مگر جب سے انکو تنخواہ نہیں مل رہی ہے - قرض لیکر کام چلا رہے ہیں - میں یہ عرض کرونگا کہ انکو کم سے کم تنخواہ دینے کا تو انتظام کیا جائے —

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—అధ్యక్ష, హోఫ్-ఎ-మిలియన్ జాబ్స్ ప్రోగ్రాము క్రింద కొన్ని నెలలుగా టీచర్సుకి జీతాలు రావడం లేదని చెప్పడం జరుగుతున్నది. దానికోసం రు. 36 లక్షలు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన నారాయణ భేడ్ ఎల్లారెడ్డి పంచాయతి సమితిలో జీతాలు యిచ్చే ఉంటారు. ఇదివరకు రిలీజ్ చేశాము. వారు చెప్పినది నాకు యింకా అందలేదు. అక్కడ ఉన్నటువంటి డి.ఇ ఓ కి యిన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చి వెంటనే అమలు జరగడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

re: Non-issue of concessional bus passes to students of evening colleges.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ఈవెనింగ్ కాలేజీ విద్యార్థులకు యిదివరకు బస్ పాసెస్ యిచ్చేవారు. కాని యిప్పుడు ఎ. పి యస్. ఆర్. టి. సి. అథారిటీస్ వారికి బస్ పాస్ కన్సెషను యివ్వకుండా రెఫ్యూజ్ చేస్తున్నారు. దానివల్ల యిబ్బందిగా ఉంది. అగర్వాల్ ఈవెనింగ్ కాలేజీలో విద్యార్థులకు బస్సు పాసు దొరకడం లేదు. ఇంటివరకు యిస్తూ ఆల్ ఆఫ్ ఎ సడెన్ యివ్వకపోవడం చాలా విచారకరంగా ఉంటుంది. పిల్లలు నాదగ్గరకు వచ్చి చెప్పారు. ఇదివరకు మాకు బస్సు పాసు యిచ్చేవారు. ఇప్పుడు యివ్వడం లేదు. దానివల్ల యిబ్బందిగా ఉంది. ఇవ్వకపోతే మేము యాజిటేషను చేస్తామంటున్నారు, అటువంటిది కాకుండా మంత్రిగారు దీనిపైన స్టేటుమెంటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్ష, ఈవెనింగ్ కాలేజీలో ఉద్యోగం చేయనటువంటి వారు ప్రిన్సిపాల్ దగ్గరనుంచి సర్టిఫికేటు తెస్తే వారికి కూడా పాస్ యిస్తున్నారు. రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషనువారు ఆపడం జరగలేదు. ఈ రోజు కూడా సిటీలో కోటీలో పీకిందరాబాదులో సెంటర్సులో అప్పుడప్పుడు డేట్సు పెట్టి కాలేజీలకు వెళ్లి యివ్వడం కూడా జరుగుతున్నది.కావాలంటే డేట్సు మరికొన్ని ఫిక్సు చేసి కాలేజీలకు వెళ్లి పాసెస్ యిస్యూ చేయాలని తెలపడం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మంత్రిగారు శలవివ్వడం. పనిచేయనివారికే యిస్తున్నారన్నారు గాని పని చేసేవారు ఎక్కువ మంది ఈవెనింగ్ కళాశాలలో చదువుతున్నారు వారికి వచ్చే కొద్దిపాటి జీతంలో పూర్తి టిక్కెట్లు ఎట్లా కొనగలరు? వారికి కన్‌సెషనల్ పాసెస్ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—పని చేసేవారికి ఈవెనింగ్ కాలేజీలలో చదివే వారికి బస్సుపాసు కన్సెషను యివ్వడం లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—వారు పని చేస్తున్నంత మాత్రంచేత టిక్కెట్లు కొనగలరా ? వారికి కన్ సెషనల్ బస్సు పాసులు యివ్వాలి. I am requesting on behalf of them, Sir they are very poor people. షెడ్యూల్డు క్యాస్ట్స్, వీకర్ సెక్షన్స్, వారి గురించి మాట్లాడుతున్నాను వారికి నాలుగువందలు ఐదువందలు దొరకడం లేదు. చాలా తక్కువ జీతగాళ్లు. వారి గురించి ప్రభుత్వం బ్రాడ్ మైండెడ్‌గా ఆలోచించి సహాయం చేస్తారా ? పాస్ యిస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఎగ్జిస్టింగ్ ఉద్యోగుల విషయం యిదివరకే కార్పొరేషన్ పాలసీ తెలపడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఫ్యూచర్‌లో కన్సిడర్ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—కార్పొరేషను ఆలోచించాలి.

re : Breakdown of newly installed 110 M. W. Generator sets in Kothagudam Thermal Station.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—ఇటీవల భారీ ఎత్తున ప్రచారం జరిగి ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్తగూడెంలో 110 మెగావాట్ల యంత్రాలకు రెండింటికి బ్రహ్మాండంగా ప్రారంభోత్సవం జరిపిన మరునాడే బ్రేక్‌డౌన్ ఐపోయింది. పని చేయడం లేదు. ప్రచారం మాత్రం బ్రహ్మాండంగా చేశారు, ఇంతింత కార్డ్లు యివ్వి సెషన్సు వచ్చినవి. మరునాడు రెండూ పని చేయకుండా నిలిచిపోయినవి. ఇది ఎవరి లోపము ? భారత హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ లోపమా ? ఉద్యోగుల లోపమా ? వచ్చినటువంటి మెషినరి రిపెయిరు చేయడం అర్థంకాని పరిస్థితి తయారైనది. ఇప్పుడున్న విద్యుచ్ఛక్తి కొరతలో యివి బ్రేక్‌డౌన్ కావడం ఘోరమైన విషయం. దీనివల్ల లక్షల రూపాయలు నష్టం జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఎందుకు ఈ పరిస్థితి వచ్చింది ? దీనిని రెక్టిఫై చేశారా ? అవి పని చేస్తున్నాయా లేదో దీనికి ఎవరు బాధ్యులు ? వారిపైన తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ? దీని గురించి ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri G. Rajaram :—Mr. Speaker Sir, the first unit of third stage of Kothagudem got fit at 5-20 A. M. on 4-2-75 and the second unit at 7-45 A. M. on 7-2-75 due to teething troubles like failure of tubes, leakages etc. the repair work is in full swing round the clock. Owing to some unexpected turn of events discovered during the course of repair work sufficient delay is occuring. However, it is expected that one unit will be in service within a week from now, and the other within a fortnight. అధ్యక్ష, శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డిగారు ఎవరు బాధ్యులని అడిగారు. దీనికి బాధ్యులు ఎవరూ కాలేదు. క్రొత్తగా కమీషను అయినప్పుడు ఎక్కడైనా గాని వాటి చరిత్రలో ఫారిన్ కంట్రీస్‌లో చూసుకున్నా మెషినరీ ఎరక్షన్ అయిన తరువాత 5-6 మాసాలు పైబడైనా కావడంలో కష్టం వస్తుంది. బ్రేక్‌డౌన్స్ వస్తవి. ప్రపంచమంతా యిండిజీనస్ కాబట్టి ఎక్కువ ట్రబుల్ వస్తుంది. భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్‌వారు బోర్డు వారు ఇంజనీర్స్ అందరూ అక్కడ రాత్రింబవళ్లు ఉండి పని చేస్తున్నారు. అనుకోకుండా ఒక్కొక్కప్పుడు ట్రబుల్ ఎక్కువగా వస్తుంది. ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇకముందు

సరిగా విద్యుత్ సరఫరా జరిగేటట్లు ప్రయత్నాలు జరుగుతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

re: Youth Hostels' Association.

శ్రీ సి వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, యూత్ హాస్టల్స్ ఆసోసియేషన్ మన దేశంలో ఉన్నది. ఇవి పాశ్చాత్య దేశాలలో ఉన్న యూత్‌హాస్టల్స్ ఆసోసియేషన్‌కి నమూనా ముఖ్యంగా యువజనులు ఈ ఆసోసియేషన్ ద్వారా దేశంలో ఉన్నటువంటి నాగరికతను సాంప్రదాయమును అవగాహన చేసుకొనడానికి కాన్సెషన్‌ను అభివృద్ధి చేసుకొనడానికి ఉపయోగపడుతుంది. యూత్ హాస్టల్స్ ఏ పార్టీకి గాని వర్గానికి గాని సంబంధించకుండా ఉండేటటువంటివి మనదేశంలో కూడా ఇంగ్లండు, అమెరికా యూరపు ఖండంలోని యితర దేశాలలోనేకాకుండా మన దేశంలో కూడా యూత్ హాస్టల్స్ అక్కడక్కడ నిర్మించడం జరుగుతున్నది. హైదరాబాదు సిటీలో యూత్ హాస్టల్‌ను ఇటీని అద్దెకు తీసుకొని నడపడం జరిగింది. ఈ మధ్య సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 5 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఈ హాస్టలును హుసేన్‌సాగర్ దగ్గర కట్టింది. 5 లక్షలరూపాయలతో కట్టించినటువంటి యూత్ హాస్టల్ చాలా ఉపయోగకరమైనటువంటిది. యువకులు అక్కడ ఉండడానికి అతి చౌకగా అంచే రోజుకి రూపాయ అనుకుంటాను. రూపాయి లేక రూపాయిన్నరతో విద్యార్థులు యితరులు కూడా మూడు నాలుగు రోజులు ఉండి పరిసర ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి ప్రజల స్థితిగతులను అవగాహన చేసుకొనడానికి చూడడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

11-50 a.m. సంవత్సరమైనది. ఏ దశలో వుంది అంచే అక్కడ మనుష్యులెవ్వరు వుండడములేదు. గబ్బిలాలు నివాసము చేస్తున్నాయి. అది జంతువులకోసం, గబ్బిలాల కోసము కట్టివదికాదు. యూత్ ఉపయోగము కొరకు కట్టినది. ఎందుచేత ఈ దశ వచ్చిందో అర్థము కావడము లేదు ఆ బిల్డింగ్ కండెమ్డ్ స్టేజీలో వున్నట్లు పత్రికలలో వచ్చినది. ప్రభుత్వములో వున్న వివిధ డిపార్టుమెంట్స్ మధ్య పోటీ బయలుదేరినది. కేంద్ర ప్రభుత్వ గ్రాంటుతో కట్టిన ఈ యూత్ హాస్టలును స్టేటు గవర్నమెంటు యింతవరకు తీసుకొనలేదు. యూత్ సర్వీసెస్ వారు, సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పోటీ పడి ఆ బిల్డింగ్‌ను గబ్బిలాలకు నివాసముగా చేయడం జరిగింది. ఈ బిల్డింగ్‌ని యూత్ ఆసోసియేషనుకు అందచేసి యువకులకు ఉపయోగపడేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా చేస్తామని మంత్రిగారు హామి యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri B Sreerama Murthy :—Sir, the Government of India have undertaken the construction of Youth Hostels throughout the country at an initial total cost of about Rs. 70.00 lakhs. These Youth Hostles were meant to serve both young and less affluent visitors from abroad as well as youth groups from within the country. According to the Director General of Tourism, the Government of India, it would be advantageous to entrust the day to-day management to people with the necessary social background who are interested in the youth movement.

One such Youth Hostel was constructed at a cost of Rs. 5.00 lakhs near the Boat Club, Secunderabad adjacent to the Hussain Sagar tank by the P.W.D. (R & B) Department. The site was provided free by

the State Government. The building was completed in the middle of 1974. The Government of India agreed to transfer the building and management of the Youth Hostel to the State Government under the following terms :—

(1) The building remains the property of the Government of India who will charge a nominal rent of Rs. 1/— per month.

(2) The Government of India would grant a subsidy of Rs. 12,000/- per year towards the salaries of Warden and Assistant Warden, the State Government bearing the expenditure for additional staff like Cooks, Care-taker etc.

(3) This arrangement will be for initial period of five years.

(4) There should be a local Management Committee to manage the Youth Hostel under the guidance from the Central Policy Committee.

Warden should be made responsible for organising Youth activities at the Youth hostel.

The question as to which is the appropriate department to manage the Youth Hostel was carefully examined by the Government and it was decided, keeping in mind the objectives of the Youth Hostel, to entrust the management of this Youth Hostel to the department of Youth Services established in our State to administer programmes and schemes for Youth Welfare.

The building is still under the control of the P.W.D. (R. & B.) Departments and the grant of Rs. 70,000/- provided by the Government of India is yet to be spent for furnishing the Youth Hostel. The necessary staff has also to be appointed. The State Government is taking action for constituting the local Management Committee in consultation with the Government of India. దీన్ని గురించి తొందరగానే చర్య తీసుకొంటాము.

(శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—సంవత్సరము అయినది ఆ బిల్డింగ్ పూర్తి అయి. మంత్రిగారు ఆ బిల్డింగు ఎట్లా వున్నదీ గమనించారా అని అడుగుతున్నాను. నాకు వచ్చిన రిపోర్టు యిది. The premises shows bats and mosquitoes infesting the building and wild growth abounding all over the yards. మంత్రిగారు వెళ్ళి చూసి వెంటనే ఆ బిల్డింగును యూత్ అసోసియేషన్ స్వాధీనం చేయడానికి పూనుకొంటారా ? యూత్ హాస్టల్‌కి అనుకూలముగా దానిని నడపడానికి పూనుకొంటారా ?

(శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—నేను చూడలేదు. వారు చెప్పినది నిజమే. తప్పక చూస్తాను. ఆ బిల్డింగ్‌ని ఫర్నిష్ చేయాలి. 70,000 రూ.లు ఖర్చు పెట్టి ఫర్నిష్ చేయాలి. ఇంకా డిటిరియొరేట్ అవుతున్నదా అనేది చూడవచ్చును. తప్పకుండా పోయి చూస్తాను.

re; In human treatment of political prisoners in the Central Jail, Visakhapatnam.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన రాష్ట్రములో రాజకీయ ఖైదీలు పడుతున్న అవస్థలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చుటకై ఈ మోషను యిచ్చాను. ప్రస్తుతము రాష్ట్రములో రాజకీయ ఖైదీలు నక్సలైట్స్ అనే పేరుతో పిలువబడుతున్నారు. ఒకప్పుడు కమ్యూనిస్టు ఖైదీలు, కాంగ్రెసు ఖైదీలు వుండేవారు. ఇప్పుడు నక్సలైట్ ఖైదీలు వున్నారు. వారి స్థితి చాల దుర్భరముగా వున్నది. ప్రజాస్వామికము అనుకొనే ఈ రోజులలో ఖైదీలను హింసించడము, భోజనము పెట్టకపోవడము, కొట్టడము, బాధలకు గురి చేయడము అమానుషము. నక్సలైట్స్ అని చెప్పి కొందరిని చంపివేస్తున్నారు. తిరుగుబాటు చేస్తున్నారని చెప్పి చంపివేస్తున్నారు. దొరికినవారిని నక్సలైట్స్ అని చెప్పి జైలులో పెట్టి వారిపైన కేసులు పెడుతున్నారు. వారు ప్రభుత్వ కస్టడీలో వున్నారు. అక్కడున్న జైలు సూపరింటెండెంటు కపాడియా అనే ఆయన అవమానకర పద్ధతులను, హింసాత్మక చర్యలను అవలంబిస్తున్నాడని నాకు రెండు ఉత్తరాలు వచ్చినవి. వారికి పత్రికలను యివ్వడము నిషేధించకూడదు. కాని పత్రికలను యివ్వడంలేదు. కనీస సదుపాయాలను కూడ యివ్వడములేదు. నేరము ఋజువు అయ్యేవరకు వారు నేరస్థులు కానేకారు. వారు చేసే పనులను చేయకుండా ఆపాలని, ప్రజల మధ్య పని చేయకుండా వుంచాలనేదే వారి ఉద్దేశ్యము. ప్రజల మధ్య వుండడము అధికార వర్గానికి నష్టము అనే ధోరణిలో వున్నారు కనుక కస్టడీలోకి తీసుకొని జైలులో పెట్టారు. వారికి కనీస సదుపాయాలను కలుగచేయాలి. కాని కపాడియాగారు వారిని కొడుతున్నారు. తిడుతున్నారు. నిరాహార దీక్షకు పూనుకుంటే నానా హింసలకు గురి చేస్తున్నారు. ఈ ఖైదీలు చాల అపాయకరమైన పరిస్థితిలో వున్నారు. అక్కడ చూసి వచ్చినవారు నాకు యిచ్చిన రిపోర్టును నా నోటీసుతోపాటు తమకు అందచేశాను. ఖైదీ వ్రాసాడని మన డిపార్టుమెంటు పోలీసుకు అందచేస్తారేమో, అట్లా చేయకూడదని కోరుతున్నాను. వాస్తవ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే వారికి తగిన సదుపాయములను చేయాలని జైల్స్ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈ సందర్భములో కొంతమంది సభ్యులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి వారి స్థితిగతులను తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ రిపోర్టు ఆధారముగా వారికి తగిన సదుపాయాలను కలుగచేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారు పడుతున్న అవస్థను నేను నమ్మాను. నేను కూడ రాజమండ్రి జైలులో వున్నపుడు ఎట్లా హింసింపబడ్డానో అనుభవమే. రాజకీయ ఖైదీలను హింసించడము ఫాడిస్టిక్ విధానము. మన పరిపాలనా విధానములో వుండడానికి వీలులేదు. కపాడియా చాల దుర్మార్గుడుగా వున్నట్లు అభిప్రాయపడుతున్నాను. వారిని విశాఖపట్టణము జైలునుంచి మార్చివేయాలని కోరుతున్నాను. ఆరీవూర్ కాంప్‌లో ఎట్లా వున్నదీ తమకు కూడ విదితమే. ఖైదీల యెడల సూపరింటెండెంటు మానవతా దృక్పథములో వుండాలి. చూసివచ్చిన వారు నాకు యిచ్చిన రిపోర్టును చూస్తే హృదయము కరిగిపోతుంది. మంత్రిగారు, కొంతమంది శాసన సభ్యులు వెంటనే అక్కడకు వెళ్లి, పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని అక్కడ జరుగుతున్న అక్రమాలను, అవమానాలను ఆపడానికి ప్రయత్నము చేయాలని, వారు దౌర్జన్యాలకు గురికాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

Sri Asif Pasha:—Sir, various allegations have been levelled aginst Sri Kapadia, Superintendent, Central Prison, Visakhapatnam, for his methods of violence, ill-treatment, harassment of political prisoners' etc. in the Central Prison, Visakhapatnam.

What the Hon'ble Member (Sri C.V.K. Rao) says is not correct. It is incorrect to say that Sri C.B. Kapadiya has resorted to violent methods towards the political prisoners. He is acting only as per the provisions contained in the Jail Manual and exercising his powers in the fittest manner to run the prison administration on smooth lines by giving all the neceassary facilities top prisoners as per rules.

The incident at the Central Prison, Rajahmundry, which is referred to as having resulted in a lathi charge pertains to the year 1970. Government have ordered a regular departmental enquiry against Sri Kapadiya, This is in progress.

It is also incorrect to say that Sri C. B. Kapadiya has emyloyed 12-00Noon
80 Warders and got 30 ordinary prisoners beaten inhumanly on 22-5-1974, taking each of them from lockup separately. When these prisoners refused to go to barracks and cells for lockup, some minor force had to be used in order to maintain the prison administration. In the ordinary course, as per the jail rules, interviews, letters, newspapers, etc., were stopped as a jail punishment for misbehaviour.

The health condition of Naxalite prisoners Nagabhusnam Patnaik has not deteriorated and necessary medical treatment is being provided to him. The health of all the naxalite prisoners in question is satisfactory and whenever required they are being treated in the Jail Hospital. Even while Nagabhushanam Patnaik was a condemned prisoner (sentenced to death) he used to be sent to outside hospitals for purpose of treatment, whenever necessary.

It may be stated that Sri Kapadiya has been posted to Central Prison, Visakhapatnam. after the great mishap where so many top ranking naxalite prisoners escaped and the very security of the institution was threatened.

After assuming charge at Central Prison, Visakhapatnam, Sri Kapadiya has improved the security measures of the Jail and took all such steps at the Jail which were necessary within the prison rules, in order to maintain discipline among the various groups of naxalite prisoners.

With regards to the suggestion of the Hon'ble Member for a Committee to be appointed, I feel that there is no necessity as such. But to satisfy the Member, I will certainly send an official to examine the conditions. I am prepared to go myself and satisfy with the conditions, if necessary.

Sri C.V.K. Rao :—I am very much surprised that the Minister in his reply has defended Sri Kapadia. I have received a clear-cut report. I know the psychology of Police and Jail officers. I know the officers will be defended every time. That is the psychology.

The political prisoners are Suffering, and the Minister wants to send an officer who has Supplied him a wrong report.

Political prisoner is one who is sacrificing his life for some cause and here is the official who sacrifices for none but himself. I would suggest to the Minister that we both go together, instead of the officials,and investigate the matters and place before the House a resume of the whole state of affairs. I would insist that an official is not an alternative to a Legislator.

Sri Asif Pasha :—I have no objection to the Hon. ble Member (Sri C. V. K. Rao) following me.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Scarcity of Drinking Water in Tirupathi

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—అధ్యక్ష, తిరుపతి పట్టణములో దాదాపు రెండు మాసాలుగా నీటి ఎద్దడి ఏర్పడి వున్నది. రోజూ 8 లక్షల గాలన్ల నీరు అవసరము. ప్రస్తుతము ఒక లక్ష గాలన్ల నీరు మాత్రమే సప్లయి అవుతున్నది. మునిసిపల్ శాఖా మంత్రిగారు తిరుపతి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి ప్రజలు మంత్రిగారికి రిప్రజెంట్ చేసికొని వున్నారు. వారిదగ్గర డబ్బులేదని, విరాళాలను వసూలుచేయాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఫస్టు గ్రేడ్ మునిసిపాలిటీ అయినందున అక్కడ విరాళాలు రాలేదు. It does not come under the purview of the Rayalaseema Development Board. అని రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు చైర్మన్ చెప్పారు. దేవస్థానము వారు లక్షరూపాయలు ఇస్తామని చెప్పారు. కలెక్టరు 7, 8 బోర్స్ వేశారు కాని చాలదు. అక్కడ 300 వరకు ఓపెన్ వెల్స్ వున్నాయి. తగిన సౌకర్యమును కలుగచేయక పోతే నీటి ఎద్దడివల్ల ప్రజలు నానా ఇబ్బందులకు గురికావలసి వస్తుంది. ప్రభుత్వము దగ్గర డబ్బు లేకపోతే దేవస్థానము వారితో సంప్రదించి వెంటనే విధులను కేటాయింపు చేయించి వున్న పరిస్థితులను సరిదిద్దకపోతే చాల యిబ్బంది అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడున్న బాపులను డీపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కొత్తవాటి మాట ఎట్లా వున్నా ముందు వున్న బాపులను డీపెన్ చేయడము చాల అవసరము. అదయినా జరుగుతున్నదో లేదో తెలియదు. తిరుపతి పెద్ద యాత్రా కేంద్రము ఫ్లోటింగ్ పాప్యులేషను ఎక్కువ. ఈ జనాభాకు సరిపోయినంత నీటిని మునిసిపాలిటీ సరఫరాచేయలేని పరిస్థితిలో వుంది. దేవస్థానము, మునిసిపాలిటీ, ప్రభుత్వము సహాయము చేసిన చాలకపోతే లోన్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాం క్రింద యల్. ఐ. సి. నుంచి సహాయము తీసుకొని చేస్తే బాగుంటుంది. కళ్యాణీ

రిజర్వాయరుకు ఎన్నికల ముందు పౌండేషను వేశారు. అది ఏ పరిస్థితులలో ఉందో తెలియదు. ప్రధానమంత్రిగారిచేత పౌండేషను వేయించారు. పౌండేషనే మిగిలి వున్నట్లుగా వుంది. యల్.ఐ.సి. నుంచి లోన్ తీసుకొని ఈ స్కీమును వెంటనే చేక్ అప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri Ch. Subbarayudu:— The Honourable Members are aware that Tirupati is a fast growing Urban Complex. Its population in 1961 was 35,836 and according to 1971 census its population is 65,847. Presently the population may be about 80,000. In additional to this population, there will be always floating population in Tirupati as it is one of the famous pilgrim centres.

2. The present water supply to the Tirupati Town is from two infiltration galleries laid in the bed of river Kalyani at Mangapuram and Swarnamukhi at Kalur. Consequent to the lowering of water table, the above sources are not yielding even 50% of their designed capacities.

3. To tide over the above position during the year 1973-74, two infiltration wells were sunk at Mangapuram.

4. Presently a quantity of about two lakhs gallons of water per day is being drawing from the above two sources, in additional to the quantities of water being drawing from the several public and private wells in the town.

5. The following steps have been taken to augment the drinking water supply to Tirupati Town during the corrent year:

(i) Four Tankers -- two belonging to the T- T. D., one belonging Fire service and the other belonging to the Tirupathi Municipality have been engaged to supply water at different localities;

(ii) The Collector Chittor has given instructions to dig 12 Bores at different localities in the Tirupathi Town. Three Bores were dug till 9-2--1975 and a few more might have been dug by this time.

(iii) At Akkarampalli near leprosy home, one bore is being dug;

(iv) At Capilatheertham and Medical College Hospital, the T.T.D. has been digging two wells;

(iv) At Kapilatheertham and Medical College Hospital, the T. T. D. has been digging two wells;

(v) At Rayalcheruvu, the T. T. D. is going to dig a well and a pipe line will be laid;

(vi) At Narasimhatheertham, over head Tank is being constructed and pipes will be laid to pump water from there to the existing Service Reservoir in the town.

6. Thus it may be seen that all possible measures are being taken to tide over the scarcity of water to Tirupathi Town.

I may also add that so far as the Kalyani reservoir section service is concerned, it is in full swing. Unfortunately the releases from the L.I.C. for the last 4 months were held up on account of non-payments by some of the municipalities. But even with regard to those releases, only day before yesterday we got clearance and there will be a release of Rs. 76 lakhs, By the end of the rainy season we will bring the reservoir to the required level. We will try to complete as early as possible.

12-10 p.m. శ్రీ డి. వెంకటేశం :—రేసీ సీజన్ వరకు కల్పిస్తామంటే కష్టం, ఇప్పుడు ఆక్కడ డ్రాట్ వుంది. నాలుగు ట్రాక్టర్లు పెట్టి లారీలు పెట్టి నీరు యిస్తున్నారు. డ్రా వెల్స్ ఓపెన్ వెల్స్ మూడువందల దాకా వున్నాయి. రిగ్స్ పెట్టి బోర్స్ వేస్తే నీరు రావడానికి వీలు వుంది. వాటి గురించి ప్రతిపాదన వుంటే తెలియజేయాలి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—రిగ్ పని చేస్తూ వుంది. నాలుగు వేయడం జరిగింది. యింకా కొన్ని వేయవలసిందిగా కలక్టరు ఉత్తర్వు వేశారు. బోర్స్ వేస్తే యిద్దివుంటే ఓవర్ హెడ్ ట్యాంక్ కట్టాలనే ప్రయత్నం వుంది. కొన్నిచోట్ల బోర్స్ వేసినా నీరు పడడం లేదు జియాలోజిస్టు సర్వేచేసి నీరులేదని చెప్పిన చోట వేయడం లేదు.

re: Need for uniform procedure in filling up posts of B.Ed., teachers by Zilla Parishads.

శ్రీ ఎస్. పాపిరెడ్డి (కనిగిరి) :— అధ్యక్షె, ప్రస్తుతం జిల్లా పరిషత్తు మేనేజ్ మెంటు క్రింద వున్న టీచర్సు మూడు రకాలుగా వున్నారు. ఒకటి, సూపర్‌న్యూమరరీ పోస్టులో వున్న టీచర్సు, రెండు, హాఫ్ మిలియన్ జాబ్ స్కీము క్రింద కొంత రరీగా తీసుకోబడిన టీచర్సు, మూడు, గత 15 సంవత్సరాలుగా సర్వీసు వుండి బి. ఇడి. పాను అయినవారు. ప్రమోషన్ వెకేన్సీస్ వచ్చినప్పుడు ఏ రకమైన టీచర్సును ప్రమోట్ చేయాలన్నప్పుడు ప్రభుత్వం దగ్గర స్పెసిఫిక్ పాలసీ లేనందువల్ల వివిధ మేనేజ్‌మెంట్సు వివిధ రకాల డిసిషన్స్ తీసుకొని ఎవరి యిష్టం వచ్చినట్లువారు ప్రమోట్ చేస్తున్నారు. బి. ఇడి. టీచర్సుకు న్యాయం జరగడం లేదు. కొంతమంది కోర్టుకు వెళ్లిన పరిస్థితి కూడా వుంది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం స్పెసిఫిక్ యూనిఫారమ్ పాలసీ తీసుకొని అన్ని జిల్లా పరిషత్తులు ఏదో దామాషా ప్రకారం మూడు కేటగరీస్ వారికి, ఎవరికి ఎక్కువ ప్రిఫరెన్స్ యివ్వాలనే దాని గురించి, యూనిఫారం పాలసీ తీసుకొని అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ప్రభుత్వం ఒకటే వుంది, డిపార్టుమెంటు వేరు. పని చేసేటటువంటి వుద్యోగస్తులందరు ఒకే ప్రభుత్వం క్రింద పనిచేస్తున్నప్పుడు ఒకే రకమైన సర్వీసు కండిషన్స్ వుండాలి. ప్రమోషన్స్ సమస్య కానివ్వండి, వారి వుద్యోగ భద్రత సమస్య కానివ్వండి, జాగ్రత్తగా చూడాలి. దురదృష్టం ఏమంటే,

పంచాయతిరాజ్ డిపార్టుమెంటు క్రింద పనిచేసే వారి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగావుంది. డైరక్టుగా ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వుండేవారి సర్వీసు కండిషన్స్ వేరు భద్రత వేరు, ప్రమోషన్సు, సీనియారిటి లిస్టు వేరుగా వుంటాయి. పంచాయతి రాజ్ విషయములో అది పాటించడంలేదు. ఎస్.టి.బి.టి. అభ్యర్థులు చేరిన తరువాత స్వంత ప్రయత్నము ద్వారా బి.ఇడి. కి వెళ్లి అర్హత పొందిన తరువాత కూడా 15 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న వారు వున్నారు-అయినప్పటికి కూడా వారిని ఓవర్‌లుక్ చేసి, చైర్మన్ సెక్రటరీ వారి యిష్టం వచ్చినవారిని ప్రమోట్ చేస్తున్నారు. పాపిరెడ్డి గారు చెప్పిన మూడు కేటగరీస్‌వారు వున్నారు. జిల్లా పరిషత్తులో ఎస్ టి.బి.టి. ట్రెయినింగు పొంది బి. ఇడి. పూర్తి చేసినా ప్రమోషను రానివాళ్లు వున్నారు. అందుకని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వున్నవారి రూల్సు వీరికి కూడా వర్తింపజేసి సీనియారిటి ప్రకారం రావలసిన ప్రమోషన్సు, మరి వారి స్కేల్స్ క్రమంగా వుండేట్లు చూడాలి. ఒకే ప్రభుత్వం, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు క్రింద వున్నవారికి ఒక రకమైన పద్ధతులు, పంచాయతి రాజ్ క్రింద వున్నవారికి మరొక రకమైన పద్ధతులు గాకుండా వాటిని సమన్వయపర్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్ష, తెలంగాణాలో ఆంధ్ర ప్రాంతపు వారు పనిచేస్తూ వు బే 69–70 లో యిక్కడి నుండి అక్కడికి తరలించబడినప్పుడు సూపర్ న్యూమరరీ పోస్టును క్రియేట్ చేశారు. పరిస్థితి యిప్పటికీ అలాగే వుంది. రెగ్యులర్ పోస్టులోకి ఎందుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలేదో పంచాయతిరాజ్ డిపార్టుమెంటులో అర్థము కాని పరిస్థితిగా వుంది. ఎప్పుడు రెగ్యులర్ పోస్టుగా కనవర్టు చేస్తారనేది తెలియనటువంటి విషయం. ఎందుకు చేయడం లేదో అర్థంకావడంలేదు. పోతే హాఫ్ మిలియన్ జాబ్ స్కీం క్రింద మున్సిపాల్టీలకు పంచాయతి సంస్థలకు డి.ఇ.ఓ. గారు సెలక్టు చేసి పంపించడం జరిగింది. అది వేరే విషయంగా వుంది. ఫిక్స్‌డ్ పేమెంటు వుండి సర్వీసు రెగ్యులరైజేషన్ లేదు. ఖాళీ పోస్టు వచ్చినప్పుడు వారిని అబ్జర్వ్ చేయక డైరక్టు రిక్రూట్‌మెంటు చేస్తున్నారు. సెకండరీ టీచర్సు. హయ్యర్ గ్రేడ్ టీచర్సు పనిచేస్తూ క్రిమేణ గ్రాడ్యుయేట్ అయి బి. ఇడి పాసు అయిన తరువాత వారిని బి.ఇడి. పోస్టులో తీసుకోకుండా డైరక్టుగా రిక్రూట్ చేసుకోవడం అన్యాయం. పైనున్న వారికి ప్రమోషన్ యిస్తే ఆ క్రింద వున్నవారికి ప్రమోషన్స్ రావడానికి వీలుంటుంది. అందుకని పర్సంటేజ్ ఫిక్స్ చేయాలి. టీచర్సుగా వుండి బి.ఎ.బి ఇడి. చేసినవారికి యింత పర్సంటేజ్ అని పెడితే తప్ప అన్యాయం అయ్యే పరిస్థితి వుంది. సెంపరరీ టీచర్సు చాలా చోట్ల వున్నారు. పేనల్ తయారు చేయనందువల్ల —పేనల్స్‌కు సెలక్షన్ జరిగినవి, జరగనివి కూడా వున్నవి— అటువంటి చోట సెంపరరీ టీచర్సు కంటిన్యూ అవుతున్నారు. ఒక సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాల తరువాత సర్వీసు రెగ్యులరైజేషన్ చేస్తే తప్ప, ఎప్పుడు పూష్ అయిపోతామేమోనని ప్రాణాలు గుప్పిట్లో పెట్టుకొని వున్న పరిస్థితి వుంది. ఆ విషయం ప్రభుత్వము దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. తెలంగాణాలో నాన్–ఎల్.టి. అపిష్టెంట్సు వున్నారు. వారి పరిస్థితి అధోగతిగా వుంది. వారికి బి.ఇడి. చదివించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri L. Lakshman Doss:—Mr. Speaker, Sir, there are three categories of teachers to be absorbed in the vacant B.ED. posts under the various managements-teachers working in superior posts, teachers working in half-a-million job scheme and graduate teachers working as secondary grade teachers awa ting promotion. During the Telangana agitation, non-Mul i B.ED assitants working in Telangana area were transferred to the Andhra ragion against superior posts and in the posts created under the Plan scheme some of them are absorbed in the regular vacancies and still some teachers are to be absorbed.

Under half-million job scheme 2854 B.ED. teachers were appointed on a stipendiary basis of Rs. 175/- p.m. for a peri od of 12months. This is a Centrally-sponsored scheme: the period of 12 months is over and they have to be absorbed.

Some persons with B.ED. qualifications were appointed as Secondary Grade teachers; some other persons who were appointed initially as secondary grade teachers but who have subsequently acquired B.ED. qualification- these two categories to teachers with B.ED. qualification have to be considered for promotion. The question of absorption of taachers referred to above is under examination of the Government in the Education Department and orders will be issued shortly.

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి :— ఏ ప్రశ్న అడిగినా సరైన సమాధానం ఇవ్వకుండా అండర్ కన్సిడరేషన్ అంటున్నారు. సంవత్సరాలు జరుగుతున్నాయి. స్పెసిఫిక్‌గా ఇన్ని రోజులలోపల చేస్తామని చెప్పండి. ఖచ్చితంగా నెక్స్టు ఎకాడమిక్ ఇయర్‌లో అయినా పాలసీ డిసైడ్ చేసి చేస్తారా ?

(జవాబులేదు)

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో టీచర్సుకు వర్తింప జేసే రూల్సును పంచాయతీ రాజ్‌కు కూడా వర్తింప జేస్తారా ? స్పష్టంగా దీనిని గురించి ఒక డేట్ చెప్పండి ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :— ఈ హాఫ్ ఎ మిలియనే కాబ్బు విషయంలో 12 మాసాల పీరియడ్ అయిపోయింది. ఇంకా 2 మాసాలు పొడిగించి ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేగాకుండా 2,854 బి.ఇడి పోస్టుల కాంక్షనుకు సైనాన్సు డిపార్టుమెంటు అంగీకరించింది. ఈ 3 కేటగిరీలను ఎలాగ అబ్జార్బు చేసుకోవాలి, ఎలాగ ప్రమోషన్సు ఇవ్వాలనే విషయంలో కొద్ది రోజులలో నిర్ణయం తీసుకొనడం జరుగుతుంది. తరువాత ఆ విషయం తెలియజేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి :— ఎకాడమిక్ ఇయర్ లోపల చేస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :— వీలై నంతవరకు వేగంగా చేస్తాము.

re: Opening of Post Graduate Centres in Telangana region.

*Sri M. Narayan Reddy:—Sometime ago in pursuance of the

establishment of a Central University in Hyderabad city the Governe ment have decided to establish a few Post Graduate centres in som- Telangana districts and the decision was to start them during the academic year 1974-75. But somehow the post-graduate centres could not come into being during this academic year and the precise reasons for not establishing during this year are not known. But what was reported in newspapers sometime ago was that there was a controversy regarding who would establish these centres - whether they would be established by the Education Department as such or by the Osmani University. On account of this controversy the U.G.C. did not give their clearance so as to enable the Government or the University to establish these centres during this year. The U.G.C. wanted that the University should establish these centres and not the Government- We are also of the view that the Post-Graduate centres which very much necessary in this region, must be established under the aegies or auspices of the Osmania University and not on behalf of the Government. In fact the Government Degree colleges which are functioning either in the city or in the rural areas can also be handed over to the respective universities as the Education Department may not be in a position to effectively manage the colleges. Therefore the post-graduate centres should be under the University. On account of this controversy the post-graduate centres could not come during this year and the candidate seeking admission have lost one valuable year. A part from the post-graduare centres the Central University has also not yet started functioning These are two issue which have agitated the minds of the people and there is a great deal of disappointment that the centres could not come this year. Therefore I request the Hon'ble Minister to make a statement on two issues. First, the precise reasons for the postponement of establtshment of post-graduate centres in the Telangana region. Secondly, if they are supposed to come next year, whether they would start functioning at least from the very first day of the next academic year and whose aegieus or management. i.e., whether under the University or the Government.

If at all they are coming during the next year; will they really start on the very first day of the academic year so that the students can be sure of getting seats or admission in the rural areas and the names of places where they are going to be established.

Sri Syed Hasan :—As explained by my friend, we are leased interested in the controversy as to who has to run these post-graduate centres. It remains a fact that Telanagana area is for the backwardness. Now the people of this area are anxious to get into the stream of the present education and it is the duty of the Government to see that assurances already given to start these centres in backward areas

such as Khammam Mahaboobnagar, Nizambad and Karimnagar districts are kept up. These are the most backward areas and people are economically hard hit. It is impossible for them after completion of graduation to go over to other universities or to come Hyderabad, which is a very expensive place and with the petty earnings of their parents they cannot continue their studies. It is high time the Government take a decision immediately to start these centres at least from the coming academic year.

12-20 p. m. శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:—అధ్యక్ష, ప్రధానంగా వరంగల్‌లో ఒక పి. జి. సెంటరు, తెలంగాణా మొత్తంమీద ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ తప్ప ఇంకొక పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను సెంటరు అంటూ లేదు. కొన్ని జూనియర్ కాలేజీలు, డిగ్రీ కాలేజీలు ఉన్నాయి. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకాని వరంగల్‌లో ఉన్న పి.జి. సెంటరుకాని ఈ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్సుకు కావలసిన అవసరాలను తీర్చలేకపోతున్నవి. ఇప్పుడు ఇక్కడ సెంట్రల్ యూనివర్శిటీ మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికి ఏర్పడేది. తెలంగాణాలో మొదటినుంచి సీట్లు దొరకడంలేదనే బాధ ఉన్నది. మన రాష్ట్ర సమైక్యత దృష్ట్యా అటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్సు తెలంగాణాలో అదనంగా తెరుస్తామని ముందుకు రావాలి. ఇటీవల ప్రయివేటుగా శ్రీ రంగదాసుగారి నాయకత్వంలో హైదరాబాద్‌లో ఒకటి మొదలుపెట్టారు— ఒకటి రెండు సబ్జక్టులతో. తరువాత ఆది విస్తరించవచ్చు అనుకోండి, గవర్నమెంటు తొందరగా ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుతోను, ఉస్మానియా యూనివర్శిటీతోను సంప్రదించి తెలంగాణా ఏరియాలో వెంటనే అదనంగా పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్సు ఓపెన్ చేయడం అనేది జరుగాలి. దానిపై మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్ష, తెలంగాణా ప్రాంతం వెనుకబడిన ప్రాంతమని అందరికి తెలిసిన విషయమే, విద్యార్థులు సీట్లు దొరకడంలేదని ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకొని కొన్ని సెంటర్లు ఓపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri M.V. Krishna Rao:—Government have decided in October, 1974 to start one Post-graduate Centre in each University area at Nizamabad, Kurnool and the third one in the Andhra University area and Post-Graduate Courses in two Government Colleges of the three University areas at Karimnagar, Khammam, Cuddapah, Nellore, Srikakulam and Kakinada. Accordingly, the above decision of the State Government was comunicated to the Government of India and University Grants Commission in November, 1974for their concurrence.

2. The matter was discussed again in detailed on 16-12-1974 in a meeting consisting of Chief Minister, Chairman, University Grants Commission, Member-Secretary, University Grants Commission and

the Vice-Chancellors of the three Universities. In that meeting the relative implications of having Post-Graduate Centres and Post-graduate Courses were fully discussed. It was agreed that the balance of advantage lay in the establishment of Post-Graduate Centres under the management and guidance of the Universities concerned. It was agreed that in future as far as possible no Post-graduate course need be started in any college either Government or private aided, and that all resourses available by way of finances, buildings etc. would be concentrated on the establishment and maintenance of Post-graduate Centres. It was provisionally agreed that there should be two Post-graduate Centres for each of the existing Universities. However, the number as well as the location would be finalised by a Location Committee constituted by the State Government with a representative of the University Grants Commission also on it. The State Government had hoped to start these Centres/Courses during the present academic year, but it was pointed out at the meeting that this may not be physically possible.

3. In pursuance of the decisions, the State Government have constituted a Location Committee with the Vice-Chancellors of the three Universities nominee of the University Grants Commission and Secretary Education as its Members and the Director of Public Instruction as Member-Convenor to indentify the places for the location of new Post-graduate Centres under the Osmania University, Andhra University and Sri Venkateswara University, and submit its report by 31-1-1975. However, since the University Grants Commission have not so far intimated the name of their nominee on the Committee, and the first meeting of the Location Committee has not yet been convened, the Director of Public Instruction who is the Member-Convenor of the Committee, has requested to extend the time limit upto April, 1975 for the submission of the Committee's report. It is prosed to sanction Rs. 5 lakhs each to Osmania, Andhra and Sri Venkateswara Universities towards the starting of new Post-graduate Centres.

4. On receipt of the Location Committee's report, further action would be taken by the Government so as to enable the Post-graduate Centres to function from the academic year 1975-76.

Sri Syed Hassan:—From the request given by the Director of public Instruction that the extension of time be given till April, 1975 it is clear that the Goverament or the Department is not interested in this and we presume that it has been shelved and put into could storage.

12-30 p. m. శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:—యు.జి.సి. మెంబర్ ఆ కమిటీలో ఉన్నారు. ఆ మెంబర్‌ను ఇంతవరకు నామినేట్ చేయలేదు. అది పర్‌స్యూ చేశాము. యు.జి.సి. వచ్చినప్పుడు వారికి చెప్పాము. ఇన్‌ప్రిన్సిపల్ వారు ఒప్పుకొన్నారు. లొకేషన్ డిసైడ్ చేయటానికి యు.జి సి. వారు ఉండటం అవ రము.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి:—లొకేషన్ ఫైనలైజ్ అయినదా?

శ్రీ ఎం. వి కృష్ణారావు:—వచ్చే సంవత్సరంనుంచి ప్రారంభించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. లొకేషన్ అంటే— అక్కడ ఉన్న ఫెసిలిటీస్, అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులు చూడాలి. వైస్‌ఛాన్సలర్ చూస్తున్నారు. హైదరాబాద్ వెళ్ళి సైట్ చూశారు. యూనివర్సిటీవారు చూస్తున్నారు. యు. జి. సి. వారి పర్మిషన్ కావలసి ఉన్నది. ఆ మెంబర్‌కూడ యీ కమిటీలో ఉండాలి. వారి మెంబర్‌కూడ ఉండి డిసైడ్ చేస్తే వారి కమిట్‌మెంట్‌కూడ ఉంటుంది. దానికొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి:—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ బడ్జెట్‌లో ఆ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్స్‌కు అవసరమైన నిధులు కేటాయించారా? ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌వాటికి యీ విధంగా ఫండ్స్ ఎవైలబుల్‌గా ఉన్నవని ఆయా యూనివర్సిటీలకు చెప్పటం జరిగిందా?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు:—ప్రతి సెంటర్‌కు 5 లక్షల చొప్పున ఇస్తామని మేము చెప్పాము. అది కమిట్‌మెంట్.

RE: FREQUENT POSTPONEMENTS OF MATRICULATION EXAMINATION BY OSMANIA UNIVERSITY.

Sri Syed Hassan:—No body seems to be interested in the matter of Education and it is the least important matter in the agenda of the Government. This matter was brought to the notice of the Assembly in the last session also. Matriculation examination is being conducted in all the Universities of the State. In other States also similar system prevails. All of a sudden the Osmania University decided that there will be no examinations for Matriculation. When the matter was raised and the Minister for Education stated that the H.S.C. examination are being conducted which is equivatent to matriculation and therefore, there will be no necessity to have the Osmania matriculation examination. When a question was asked about the difference between the HSC examination and the matriculation examination, the Minister wanted time to study the matter. I hope the Ministers would at least try to explain the difference now. What I know is that children whose mother-tongue is not Telugu and those coming from the nearby Hindi speaking States and those who are not anxious to persecute their studies further and want

to acquire the minimum equivalent qualifications to get into profes" ional course they appear for this examination. Every year not less than 10,000 students appear for the matr culation examination of the Osmania University. This time more than 20,000 candidates have applied to appear for the examination and unfortunately the examination has been postponed four times. No date has been fixed. There are some who adjusted their age accordingly so that they may get into professional courses or get into the jobs. There are so many hurdles and monetary problem is also there But nobody seems to be bothered about the examinations and as to when they should be conducted. I do not know why the dates are being postponed indefinitely. This sort of fear is very unfortunate for the younger generati m. And we are responsible for that.

And another point is when the other two Unvesities in the other regions are containning this matriculation examination and other States are also having this system this should also be continued here. Otherwise, there will be the problem of unemployment and monetary loss to parents of the boys who are already preparing for this examination.

12.40 p.m.

(శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్: —అధ్యక్ష, విద్యలేని వారు చేయవలసిన పనులు విద్యా వంతులు చేయడం దురదృష్టకరం అవుతుంది. అన్ని ఎక్స్‌పెరిమెంట్స్ విద్యార్థుల మీద జరుగుతున్నాయి. ఉస్మానియా మెట్రికులేషన్ అని ఆంధ్ర మెట్రికులేషన్ అని రెండు ఉన్నాయి పై ప్రైవేటు ఫాక్టరీలో మాన్యుయల్ లేబర్ క్రింద రెండు మూడు రూపాయలు రోజు కూలి పనిచేయాలన్నా 10 వ తరగతి పాస్ ఆయ్యావా, మెట్రికులేషన్ పాస్ అయ్యావా అంటున్నారు ఈ పరిస్థితులలో 7 వ తరగతి తరువాత ఉస్మానియా మెట్రికులేషనుకు పై ప్రైవేటుగా కూర్చునే అవకాశం రద్దుచేయబోతున్నారనే వదంతి చాల బలమైన అనుమానాలకు, ఆందోళనకు కారణం అవుతున్నది. ఆంధ్ర మెట్రికులేషను సిస్టమ్ కంటిన్యూ చేస్తూ ఈ ప్రాంతంలో ఉస్మానియా మెట్రిక్ ఆవడానికి నిర్ణయం తీసుకోకూడదు. చాల హానికరం. దానిని కంటిన్యూ చేసేవిషయంలో గవర్నమెంట్ ఖచ్చితమైన నిర్ణయంతో ఉండాలి. ఈ ఎకడమిక్ యియర్‌లో పరీక్షలకు కూర్చోడానికి 20 వేల మంది దరఖాస్తులు తీసుకొని ఉన్నారు అంచనా మాత్రం చెపుతున్నాను. ఇంకా ఎక్కువనే ఉంటుంది. ఏప్రిల్‌లో జరగవలసిన ఎగ్జామినేషన్స్ తరువాత జూలైలో పెడతాము అన్నారు. ఇవ్వాళ ఫిబ్రవరి లోఉన్నాము ఈ రోజువరకు ఎప్పుడు జరగబోతుంది తెలియదు. ఏప్రిల్‌లో అయినా ఖచ్చితంగా జరుపుతారా ? 10 రోజులకొకసారి, 15 రోజులకొకసారి తేదీలు మార్చకుండా గట్టి నిర్ణయం తీసుకొని ఉండాలని కోరుతున్నాను. ఉస్మానియా మెట్రికులేషను రద్దు కాకుండా కంటిన్యూ అయ్యేటట్లు చూడండి. పరీక్షలు వికరంగా డేట్ పెట్టి ఆ డేట్‌మీ పొడిగించకండి. ఏజ్ లిమిట్, యితర ప్రొఫెషనల్‌కోర్సులకు పోవడానికి, ఉద్యోగాలకు

పోవడానికి చాల యిబ్బందులు ఉంటాయి. త్వరగా ఈ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొని ఖచ్చితంగా తెలపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఆంధ్ర మెట్రికులేషన్ గాని, ఉస్మానియా మెట్రికులేషన్ గాని యివ్వాళ క్రొత్తగా వచ్చినది కాదు. మెట్రిక్ పాస్‌కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో తల్లిదండ్రులు పిల్లలను ఆ విధంగా ప్రైవేటుగా చదివించుకుంటున్నారు. మంత్రిగారి యిన్‌టెన్‌షన్ ఏమో తెలియడం లేదు. దానిని ఆపివేయాలి. మెట్రికులేషన్‌ను ఆపడానికి కారణం ఏమిటి ? 20 వేల మంది పిల్లలు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొన్నారు. ఎగ్జామినేషన్స్ గురించి దూర దూరంనుంచి వస్తూ ఉంటారు. ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది. అది కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి అది గాని తిసివేసినట్లయితే ఈ పిల్లలు పాడై పోతారనే సంగతి మంత్రిగారికి తెలియాలి. మళ్లి దీనిని పోస్ట్‌పోన్ చేయకుండా తొందరలో ఏ డేట్ ఫిక్స్ చేస్తారో ఆ డేట్ ప్రకారం పెట్టుకుంటే బాగా ఉంటుంది, రద్దు చేస్తే చాల విచారకరమైన సంగతి. కూలిపనికి పోయినాకూడ ఏమి చదువుకొన్నావని అడుగుతున్నారు. వాళ్లే చదువుకుంటే మీకు వచ్చిన బాధ ఏమో తెలియడం లేదు. చక్కని పని చేయకుండా క్వరీలు పెట్టుకొని ఏదో చేస్తూ ఉంటారు. దీనిని రద్దు చేయకుండా వెంటనే ఎగ్జామినేషన్స్ పెట్టాలి. డేట్‌ఫిక్స్ చేయాలి.

Sri M.V. Krishna Rao:— The Osmania Matriculation was to commence on 16th December, 1974 when affiliated and constituent colleges were closed forvacation from 18th November to 2nd January, 1975. Usually 4 to 5 thousand candidates appear for Osmania Matriculation Examination.

The Osmania University Senate at its meeting held on 29th November, 1974 resolved to do away with the examination. This being the last chance for fresh candidates as many as 15000 applicants have registered their applications for the examination As the accommodation available with the Constituent and Affiliated Colleges is not sufficient to accommodate such a large number, no immediate arrangements could be made by the Osmania University to conduct the examination as per schedule.

The Vice-Chancellor, Osmania University had a detailed discussion with the Director of Public Instruction, regarding accommodation for the conduct of the Osmania Matriculation examination. The matter is therefore under active consideration of the Osmania University in consultation with the Director of Public Instruction. వైస్ ఛాన్సెలర్, డి. పి. ఐ. యిద్దరు డిస్కస్ చేశారు. ఎస్. ఎస్. సి. ఎగ్జామినేషన్స్ మార్చి 29 నుంచి ప్రారంభం అవుతున్నాయి. వాళ్లకు ఎకామడేషన్ ఉండదు. హైస్కూల్స్ ఎకామడేషన్ కావాలి. ఇప్పుడు పరీక్షలు పెట్టేటట్లయితే స్కూల్స్ క్లోజ్ చేయాలి. అందుచేత స్కూల్ యియర్ దెబ్బతినకుండా, వారికి శెలవలు

యివ్వకుండా, మార్చి 29 నుంచి ఎస్. ఎస్. సి ఎగ్జామినేషన్స్ ఉన్నాయి కనుక ఉదయం ఎస్. ఎస్. సి ఎగ్జామినేషన్ పెట్టి సాయంత్రం రెండు గంటలనుంచి మెట్రిక్ ఎగ్జామినేషన్ పెడితే బాగా ఉంటుందనే ఆలోచనలో ఉన్నారు. బహుశ: ఆ డేట్‌కు కమెన్స్ అవుతాయి.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఎగ్జామినేషన్ గురించి తేదీలు ప్రకటించినందుకు సంతోషం. ఆ తేదీలు అయినా మార్పులేకుండా ఖచ్చితంగా జరిగేటట్లు చూడాలి. ఉస్మానియా మెట్రిక్యులేషన్ పద్ధతి ఎత్తి వేయాలి అనే నిర్ణయం జరిగిందా లేదా ? ఎత్తి వేయకుండా అమలులో ఉండేందుకు ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—మెట్రిక్యులేషను ఎగ్జామినేషన్ చాల యూని వర్శిటీలలో ఎత్తి వేస్తున్నారు. వారిది హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్. డిగ్రి లెవెల్‌కు సంబంధించిన ఎడ్యుకేషన్. మెట్రిక్ సంబంధం లేదు. మధ్యలో జూనియర్ కాలేజెస్ పెట్టాము. ఇంటర్‌మీడియేట్ పెట్టాము. డిగ్రి లెవెల్ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ లెవెల్ యూనివర్శిటిలది. మెట్రిక్ సెకండరీ స్కూల్‌కు సంబంధించినది. దానివల్ల కొంత ఆదాయం వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో కొంతమంది ఉంచినారు తప్ప చాలమంది మెట్రిక్ తీసివేసినారు ఉస్మానియా యూనివర్శిటి కూడ మెట్రిక్ తీసివేయడానికి నిర్ణయం చేసినది. మెట్రిక్‌కు ఎస్. ఎస్. సి. కి కొంచెం తేడా యున్నది గాని మెట్రిక్‌కు బదులు ఎస్. ఎస్. సి. పరీక్షకు వెళ్ళడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నాము, అంతకన్న ఏమి కావాలి ?

Sri Syed Hasan :—I am a member of the Senate and the decision to do away with the Osmania Matric Examination is wrong as furnished by the Minister. Without ascertaining the correct particulars, he is wasting the time of the House simply reading a report prepared by a Clerk. I have also asked him to furnish information about the difference between Matriculation and S. S. C. He has not answered to that point.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—మెట్రిక్‌కు ఎస్. ఎస్. కి తేడా యున్నది. మెట్రిక్ తీసివేసి ఎస్. ఎస్. సి. కి వెళ్ళడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నాము. ఏదో క్వాలిఫైడ్ పెట్టు కావాలి. ఆ క్వాలిఫైడ్ పెట్టు—ఎస్. ఎస్. సి. ఎగ్జామినేషనుకు వెళ్ళడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మెట్రిక్యులేషను ఎందుకు తీసివేయాలి.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—అన్ని యూనివర్శిటీలు మంచి తీసివేస్తున్నారు. ఒక యూనివర్శిటీ అని కాదు. మెట్రిక్, సెకండరి ఎడ్యుకేషన్, డిగ్రీ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ యూనివర్శిటి వారు చేస్తున్నారు. అందుచేత మెట్రిక్ వారికి ఉండడం న్యాయం కాదు. మనం అంతా అడ్వాన్స్ అయిపోతున్నాము. చాల రాడికల్‌గా వెళుతూ ఉంటే మెట్రిక్ కూడ యూనివర్శిటిలో ఎట్లా ఉంచుతారు ?

PAPERS LAID ON THE TABLE

REPORT OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA FOR 1972-73 (COMMERCIAL) OF THE GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

Sri M.V. Krishna Rao:—On behalf of the Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy) I beg to lay on the Table a copy of the Report 12.50 p.m.

of the Comptroller of Auditor General of India for the year 1972-73 (Commercial) of the Government of Andhra Pradesh under clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

Mr. Speaker:—Report laid on the table.

PRESENTATION OF THE THIRD REPORT OF THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE ON THE APPROPRIATION AND FINANCE ACCOUNTS (1970-71)

Sri V. Srikrishna:—I beg to present a copy of the Third Roport of the Public Accounts 1970-71, Finance Accounts 1970-71 and report of the Comptroller and Auditor-General of India for the year 1970-71 of the Government of Andhra Predesh."

Mr. Speaker:—Report Presented.

RULING BY THE HON'BLE SPEAKER
RE : WITHDRAWAL OF A BILL.

On 19th July, 1974 when Mr. Ayyapu Reddy moved a motion for leave to introduce the Criminal Procedure Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1974 Sri Bhattam Srirama Murthi, Minister for Social Welfare opposed the introduction of the Bill. On this many members quoted precedents that at introduction stage the Bill should not be opposed. Ultimately the Minister for Social Welfare agreed to allow the passage of the Motion and the Bill was introduced on that day. On 6th February, 1975 Sri Ayyapu Reddy moved the Motion for consideration of the Bill and made an elaborate speech explaining the purpose of the Bill. Before other members were called upon to speak on the motion Sri Asif Pasha, Minister for Law stated that the Government was seized of the matter and he requested the Hon'ble member to withdraw the Bill as the Government propose to undertake legislation for amending the new Criminal Procedure Code on the lines suggested by the Hon'ble Member. Sri Ayyapu Reddy, Sri Sriramulu Sri C. V. K. Rao and Sri N. Venkataratnam stated that at that stage when the motion for consideration was being considered the Minister could not ask the member for withdrawal of the Bill. Sri M. Narayana Reddy on the other hand opined that as the Hon'ble Minister had accepted the principles of the Bill and wanted to bring the same legislation on behalf of the Government the time of the House should be spared for other business by allowing the Hon. Member to withdraw if he was willing to withdraw the Bill.

Sri Asif Pasha. the Minister for Law once again appealed to Hon'ble Member to withdraw the Bill. Sri Ch. Parasurama Naidu

supported the stand taken by Sri M. Narayana Reddy. At that stage I suggested that normally when the Government undertakes such legislation all members would agree for withdrawal. Sri Ayyapu Reddy moved for withdrawal of the Bill on the assurance given by the Government that a comprehensive amendment Bill, to the Criminal Procedure Code would be brought before the House.

There was lot of controversy about the procedure to be followed in respect of the withdrawal of the Bill.

Rule 302 of the assembly Rules provides for withdrawal of Motion and Rule 133 of the Assembly Rules provides for withdrawal of Bill. Sri C. V. K. Rao, Sri M. Omkar and Sri A. Sriramulu opposed for withdrawal of the motion and suggested that Rule 302 should be followed as the Motion moved by Sri Ayyapu Reddy is a Motion for withdrawal of a Bill. But Sri M. Narayana Reddy clarified to the House stating that Rule 302 should not be applicable to withdrawal of a Bill as Rule 133 specifically provides the procedure for withdrawal of the Bill. Sri Ayyapu Reddy supported the stand taken by Sri M. Narayana Reddy stating that the Motion regarding withdrawal of a Bill was fully covered by Rule 133 and that Rule alone should be applied and not Rule 302. Sri M. Venkataratnam intervened to suggest that Rule 302 would apply. However, as the matter agitated the minds of the members on both the sides regarding the exact procedure to be followed for withdrawal of a Bill, I decided to consider the opinions of the members and also to cousult authorities on the matter and decided that I would give a ruling on Friday the 14th February, 1975.

Rule 302 of the Assembly Rules reads as follows:

"302. Withdrawal of Motion : (1) A member who has made a motion may withdraw the same by leave of the House.

(2) The leave shall be signified not upon question but by the Speaker taking the pleasure of the House. The Speaker shall ask "is it your pleasure that the motion be withdrawn?". If no one dissents the Speaker shall say "The Motion is by leave withdrawn." But if any dissenting voice be heard or a member rises to continue the debate, the Speaker shall forthwith put the motion:

Provided that if an amendment has been proposed to a motion the original motion shall not be withdrawn until the amendment has been disposed of."

The rule is quite clear and when leave to withdrawn a motion is objected to even by a single member, the motion cannot be withdrawn and the Speaker shall forth with put the motion to vote.

This has been the procedure followed even in the Lok Sabha and the House of Commons.

Rule 133 of the Assembly Rules reads as follows: "133. Withdrawal of a Bill: The member-in-charge, may at any stage of a Bill, withdraw the Bill, with the have of the Assembly."

As Rule 133 is specifically intended for withdrawal of bill and as his Rule finds place under Chapter 'Legislation', it goes without saying that withdrawl of Bill is clearly covered by Rule 133 and that procedure mentioned in the Rule should be followed and not that under Rule 302 which deals withdrawal of motion. Even in Lok Sabha there are Rules relating to withdrawal of Bills and Rules 110 and 111 of the Lok Sabha Rules clearly provide the procedure to be followed with respect to withdrawl of Bills. Rules 110 and 111 read as follows:

110. Withdrawal of bill: The member incharge of a Bill may at any stage of the Bill move for leave to withdraw the Bill on the ground that–

(a) the legislative proposal contained in the Bill is to be dropped; or

(b) the Bill is to be replaced subsquently by a new Bill which substantially alters the provisons contained therein ; or

(c) the Bill is to be replaced subsequently by another Bill which includes all or any its provisons in addition to other provisions; and if such leave is granted no further motion shall made with reference to the Bill:

Provided that where a Bill is under consideration by a Select Committee of the House or a Joint Committee of the Houses, as the case may be, notice of any motion for the withdrawal of the Bill shall automatically stand referred to the Committee and after the Committee has expressed its opinion in a peport to the House, the motion shall be set down in the list of business:

Provided further that where a Bill has originated in the Council and is pending before the House, the member incharge shall move a motian in the House, recommending to the Council that the Council do agree to leave being granted by the House to withdraw the Bill and after the motion is adopted by the House and concurred in by the Council, the member in charge shall move for leave to withdraw the Bill.

"111. Explanatory statement by member who moves or opposes withdrawal motion. If a motion for leave to withdraw a Bill is opposed, the Speaker if he thinks fit, permit the member who moves and

the member who opposes the motion to make brief explanatory statements and may thereafter, without further debate, put the question.

No doubt the procedure followed in Lok Sabha is made amply clear and 111 provides that if a Motion for leave to withdraw a Bill is opposed, the Speaker if he thinks fit, permit the member who moves and the member who opposes the motion to make brief explanatory statements and may thereafter put the question without further debate. As explained by May's Parliamentary Practice with respect to the motions for withdrawing Bills "it is not regular to discuss the merit of a bill or other order of the day upon a motion for its withdrawal, and debate must be strictly confined to the object of the motion."

Kaul and Shakdher' in practice and procedure of Parliament, stated that the memder incharge of a bill may at any stage of the Bill, move for leave to withdraw a Bill. If a motion for leave to withdraw a Bill is opposed the Speaker permits, if he thinks fit the member who moves and the member who opposes the motion to make brief explanatory statements and thereafter puts the question without further debate.

Thus a distinction should be made with respect to withdrawal of motion and withdrawal of a Bill. With respect to motions as clearly mentioned by May's Parliamentary Practice and as borne out by the Rules in Andhra Pradesh Legislative Assembly and Lok Sabha member who has proposed a motion can withdraw it only by leave of the House and this leave is signified not upon question but by the Speaker taking the pleasure of the House. He asks, "Is it your pleasure that the Motion be withdrawn". If no one dissents he says "the motion is, by leave withdrawn,,. but if any dissentient voice be heard or a Member rises to continue the debate, he must put the question at the end of the debates as the motion cannot now be withdrawn, even though the dissentient subsequently signifies that he has no longer any objection to that course.

With respect to Bill a member incharge of a Bill may at any stage of the Bill move for leave to withdraw the Bill and if such leave is granted no further motion shall be made with reference to the Bill. If any member opposes for withdrawal of a Bill as provided in Kaul and Shakdher's Practice and Procedure of Parliament the Speaker may permit the member who moves and the member who opposes the motion to make brief explanatory statements and thereafter puts the question without further debates.

Thus a distinction is made when a question is put to the House for taking the pleasure of the house with respect to motions and a question is put to the House for leave to withdraw the Bill. After having gone through the practice and

Procedure follwed in the House of Commons and in the Lok Sabha I am clear about the procedure to be followed with respect to withdrawal of Bills. As there is specific provision for withdrawal of a Bill, i.e., Rule 133, or 144 as the case may be that rule has to be applied with respect to Bills. Hence a member incharge of a bill, may at any stage of the Bill move for leave to withdraw the Bill and if such leave is granted no further discussion shall be made with reference to the Bill. If any member opposes to the withdrawal of the Bill the mover of the Motion as well as the member who apposes the Motion will be allowed to state what they have to state and then the motion for withdrawal of the Bill shall be put to vote.

NON-OFFICIAL BILLS

1.00 p.m. (1) The Criminal Procedure Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1974 (Withdrawn)

Sri C. V. K. Rao:—The Member who opposes the bill must be given an opportunity to have his statement.

Mr. Speaker:—Not 'must be', may be given.

Sri C. V. K. Rao:—That is true. The member who wants to withdraw may be permitted to ....

Mr. Speaker:—You have made all the statements already.

Sri C. V. K. Rao:—I have not made. I only objected on the Bill. The Member who has pilotted the bill may make a statement and then the member who is opposing that thing may make a statement and then you put it to the House according to your Ruling.

Sri E. Ayyapu Reddy :—Sir, I beg leave of the House to withdraw the Bill. Now, a heavy responsibility devolves on the Government to stand by the assurance given by them. They themselves are going to introduce a comprehensive bill. I am confident that the Minister for Law will take up the matter immediately and see that the proposed bill is introduced expeditiously. If they think that they can introduce the bill by the end of March, if not atleast by the end of the next session....

Sri A. Sriramulu:—I raise a Point of order, Sir.

Mr. Speaker:—What is the Point of order,

Sri A. Sriramulu:—Will the hon.Member make a conditional withdrawal. He is stipulating condition, putting responsibility on the Government.

Mr. Speaker.—He did not make it conditional.

Sri E. Ayyapu Reddy:—I request that leave be granted to withdraw the Bill.

Mr. Speaker:—Yes. Mr. C. V. K. Rao is the only member who opposes the bill.

Sri C. V. K. Rao:—I am opposing the bill as such. I want the hon. Member who has taken pains to bring about this bill before this House should have taken into account the views of different members. Now, the Government has come forth asking the member to withdraw the bill because the Government itself is considering how best to introduce a bill on these lines. Now, no commitment has been made. It is not fair on the part of the Minister to adopt this type of procedure. He should have heard all the members speaking either in support of this bill or in opposition. Then only the Government would be in a better position to bring forth its piece of legislation. My objection is that the member being a member of the ruling party should not have succumbed so easily. It creates a very bad precedent. My view is that, if the Government is proposing to bring a bill on the lines on which the member has brought about, the Government will not be correct. I suggest that would not be the procedure. What I would like to impress on the ruling party is that the Code of Criminal Procedure of 1973, Central Act II has introduced radical change. That is good. According to the bill, my friend is of the opinion that it makes the lower Court just a nominal thing and as such in criminal trials it should follow the old procedure. I feel that the old procedure is totally bad and from the stand point of view of an advocate it may be all right.

Sri P. Basi Reedy:—The hon, Member is speaking on the merits of the bill.

Mr. Speaker:—You should not speak on the merits of the bill.

Sri C. V. K. Rao:—I am opposing the bill. I am not only opposing the withdrawal of the bill, but the bill also.

Mr. Speaker:—Not now.

Sri C. V. K. Rao:—That is your observation, Sir, I am opposing the bill itself.

Sri V. Palavelli—(Chodavaram): The hon. Member cannot curtail the rights of others.

Sri C. V. K. Rao:—I am opposing the bill, Sir. Why should there be a panic on that side which has got numbers. Let them come forth. with their own piece of legislation.

Sri E. Ayyapu Reddy:—Sir, I beg leave of the House to withdraw the bill.

The Bill was, by the leave of the House, withdrawn.

(2) THE CONFISCATION OF EXCESS GAINS BILL, 1974.

Sri N. Venkataratnam:—Sir, I beg to move:

"That the Confiscation of Excess Gains Bill, 1974 be taken into consideration."

Mr. Speaker:—Motion moved:

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—అ య్యా, ఈ బిల్లు తమరు చూచే వుంటారు. దీనినిగురించి చెప్పడానికి కొంత సైము తీసుకొంటుంది.

It opens a wide range of discussion which is likely to take sometime either by me or by the other hon. Members. This bill is called the Confiscation of Excess Gains Act and the excess gains is defined. నిర్వచనంలో మీన్ అండ్ యిన్‌క్లూడు ఆల్ మూవబుల్ అండు యిమ్మూవబుల్ ప్రాపర్టీ అని వున్నది. స్టేటుమెంటు ఆఫ్ ఆబ్జక్ట్సు అండ్ రీజన్సు కూడా
12-00 Noon మెంబర్సు చూడాలని కోరుతున్నాను. చాలామంది సభ్యులు యిది చూచి వుండరనే ఉద్దేశంతో దీనిని చదివి వినిపిస్తాను.

Excess gains mean and include all movable and immovable properties, shares, stocks. dividents. deposits and investments gained by person or group of persons by way of sale, gift, exchange, mortgage, partition or trust, got through in profession or occupation and obtained beyond his personal capacity or earning and in his possession in excess of it or the rightful needs". Many illegal activities of easy earning of property like counterfeiting, block money, gambling, corrup ion, illegal gratification, speculation, commission, exploiting the human energy of others are leading to inflationary trends in the economy and tilting the bal nce of society in favour of illegal riches, acorroding the rupees value making it difficult.

* Sri M. Narayana Reddy:—Mr. Speaker, I raise a point of order. Kindly see the agenda List of Business on page 2. This is under item No. 5. The Criminal Procedure Code Amendment Bill was pending for giving a ruling. That ruling is given and then what happened? When that bill was pending on the last Friday for giving a ruling, you were good enough to reserve the ruling and took the next item on the agenda on that day, was the resolution listered under item No. 6. There was an inconclusive debate on this resolution. Therefore, the non-official resolution which has not concluded and which was in the possession of the House last Friday ought to have been continued; after that resolution, discussion on the resolution is concluded. This non-official business should have been put up for consideration.

Mr.Speaker:—But the rule seems to be arrangement of private member business. First bills have precendence and then only resolutions every day.....

*Sri M.Narayana Reddy:—I beg your pardon. The House was in possession of the resolution on which it was having a continuous discussion. The dicussion on the last resolution has not been concluded. You may kindly see item no, 5: discussion on the following non-official will be continued when taken two things—resolution and the bill together as first item than the bill will have precedence not over a resolution which was under discussion. That is a partly discussed resolution which will be naturally continued on Friday; otherwise, the whole time will be lost and it cannot be listed on Friday.

Mr.Speaker:— Why? it will come up again. 1.10 p.m.

Sri M. Narayana Reddy:—No Sir. Because again the Bill will have the precedence,

Mr.Speaker:—I cannot help.

*Sri M. Narayana Reddy:—My only submission is, this is a fundamental point, you may kindly consider. What I was submitting is it is not a question of precedence, bill or resolution. On the last Friday, the House was in possession of the resolution and there was an inconclusive debate. Can we take up any other item with reference to any rule without discussing at all the resolution which is already listed? I can understand if the resolution had been listed in the list of business of the last day. It is listed among the items being a partly discussed resolution and the House was in possession of the resolution; it must be listed on the top on the next following non-official day. That rule refers to the matter when two items are to be taken than the bills will have precedence. There is nodoubt about it. Now that will not apply. The matter has been partly discussed and the House was in possession of the resolution. We are faced with a situation; it is for consideration and not for introduction. There will be debate on this bill and this day it would not be taken up because it will be repeated on the next Friday. So the normal procedure is once a matter which has been partly discussed, must be discussed on the following day. Then only the other items has to be taken.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రూల్సుప్రకారం అనధికార దినం నాడు మొదట బిల్సు తీసుకోవాలని ఉంది. గత అనధికార దినంనాడు బిల్సు ఐపోయిన తరువాత తీర్మానాన్ని తీసుకున్నాము. దానిపై చర్చ పూర్తికాలేదు. అందువల్ల దానిని కంటిన్యూ చేయవలసి ఉంది. కాని రూల్సు ప్రకారం బిల్లు చర్చకు రావాలి. బిల్లు చర్చకు తీసుకుంటే రాబోయే అనధికార దినం నాడు కూడా బిల్లు చర్చకు వస్తుంది. మరిం క్రొత్త బిల్సు వస్తాయి; సగంలో విడిచిపెట్టిన తీర్మానం అట్లాగే ఉండిపోతుంది. అందువల్ల

ఒకసారి చభవాడు చేకవ్ చేసిన తరువాత కొంత చర్చ జరిగిన తరువాత ఉండిపోయిన తీర్మానాన్ని తరువాత వచ్చిన అన్ధకారదినం నాడు పూర్తిచేసి తరువాత బిల్లు తీసుకుంటే కరెక్ట్ అవుతుంది. లేకపోతే తీర్మానాలపై చర్చ ఎప్పటికి పూర్తికాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ రోజు అన్ధకార కార్యక్రమం వచ్చే రోజు. ఇక 15 నిముషాలు మాత్రమే ఉంది. క్రితంసారి తీర్మానం ప్రతిపాదించాము. దానిని కంటిన్యూ చేస్తే బాగుంటుంది. బిల్లు తీసుకుంటే తీర్మానం అట్లాగే ఉండిపోతుంది.

Sri A. Sriramulu:—I invited your kind attention to page 13, Rule 29, sub-rule 8 : "All non-official business appointed for any day not discussed on that day, shall stand over untill the next day of a continuous meeting available for business of the class in which it belongs and shall be included in any ballot held for any other day subsequent meeting and if selected set down in the list of members for such other day according to the priority gained at the ballot held with reference to that day. Provided that any motion which is under consideration of the Assembly at the time of adjournment shall stand postponed to the next day available in that session for private members business and shall be placed in the list of business for that day as the first item in the class of bussiness to which it relates according to the precedence given to that class by rule." The bill gets precedence and so that objection does not stand.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఏ తీర్మానమూ ఇక రావడానికి అవకాశం ఉండదు ఇప్పటి రూల్సు ప్రకారం అవి నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పారు. బిల్లు విషయంలోకూడా అదే పరిస్థితి వస్తుంది వారు చెప్పిన పద్ధతి ఒప్పుకున్నట్లయితే. బిల్లుకు ప్రిసిడెన్స్ ఇవ్వకుండా తీర్మానాన్ని పూర్తి చేయాలంటే ఆ బిల్లు అట్లాగే కంటిన్యూ అవుతూంటుంది. ఆదీ ప్రమాదం రెంటికి ఉంది. రెండూ జరిగేటూ ఏదైనా మార్గం ఆలోచించాలి. శుక్రవారంనాడు మాత్రమే నాన్-ఆఫీషియల్ బిజినెస్ ఉంటుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అది ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి. బిల్లును ఎలా చేస్తే రెండవ బిల్లు వస్తుంది. తరువాతకూడా ప్రయారటీ దానికే వస్తుంది. ఎప్పుడూ బిల్సుమాత్రమే చర్చకు వస్తాయి. సగం చర్చ జరిగిన తీర్మానాలు అట్లాగే ఉండిపోతాయి. రెంటికి న్యాయం జరిగేట్లు ప్రొసీజరు ఉండాలి. సగంలో ఉన్నది పూర్తి అన తరువాత బిల్లు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. లాటరీ ద్వారా బిజినెస్ తీర్మయం చేసే టప్పుడు ఏదో బిల్లుకే ప్రయారటీ వస్తుంది. వెంకటరత్నంగారు చెప్పిందిరైటే నేను చెప్పింది రైటే. దీనికి మార్గం ఆలోచించాలి.

Sri N. Venkataratnam :—There is a discretion. The hon. Member may call for a priority but that priority is over resolulions. You can call for a priority over the resolution but not over the Bill. The resolution can have no prior claim over the bill.

*Sri M. Narayana Reddy :—You may kindly refer Rule 29, "Provided sub-rule 8 on page 13: that any motion which is under consideration of the Assembly at the time of an adjournment shall stand postponed to the next day available in that session for private

members' business and shall be placed in the list of business for that day as the first item in the class of business according to the precedence given to that class by this Rule."

Sir, I may also invite your attention to Rule 29 (8) & (9), which 1.20 p.m.
give ample power whenever any difficulty arises.

Rule 29 (9) clearly puts it :

"whenever any difficulty arises in applying this Rule, the Speaker shall have power to solve the same in such manner as may seem reasonable to him."

My submission is the phraseology of the Rule is not happily worded. However, you have ample power to give an oppotunity to the House to express opinion. Mv point is, the House is in possession of a particular subject and that subject has to be listed as first item, but without expressing our views on that item. It is not proper to go to another item, which may again be Pending, and therefore, resort to Rule 29. Under this Rule you have permitted a Member to take up the Bill. Discussion is going on. Now you have to allow the Hon'ble Member to put the Bill for consideration, and therefore..

Smt. J. Eswari Bai:—Sir, already a Non-official Resolution is there.

Mr. Speaker:—I have only to interpret the Rules and condut the business in the order in which the Rules provide. So, it is not as if I have the liberty to discuss or interpret a Rule in a manner which does not connote that meaning.

There is an order of priorities. The Bill which was under consideration, has to be put up for the next time also.

Smt. J. Eswari Bai:— No, no Sir, our Resolution has to be taken up.

Mr. Speaker:— Every time the House has to arrange the business, it must be arranged in this order: First, any New Bill; Secondly, any partly heard Bill. It is only after hearing and explaining a Bill, that Resolution could be taken up.

As a matter of fact, when Mr. Narayan Reddy opend the discussion he brought a point, but subsequently has realised that he is not quite clear that the business must be in a different order. Therefore, he quoted Rule 29 (9).

I am exercising the discretion. No difficulty has arisen. I have followed the Rule, and according to Rule, the Bill gets precedence.

Moreover, unless the House decides to modify the Rules itself, the procedure will be the same. From my Ruling if you find any difficulty the Rules may be amended. But as far as the present Rules, are concerned they have been obeyed by me.

Smt. J. Eswari Bai:—you suspend the Rules.

Mr. Speaker;— It is always open to the House that a particular Rule may be suspended and business other than that may be taken up. It is for you not for me.

Sri V. Palavelli:— Ruling may be alright, but still we have to..

Mr. Speaker:— You cannot do both. You cannot say Ruling is alright and still disobey. You may ask for the amendment of the Rules. It is always open.

Sri V. Srikrishna:— It is a matter to be dealt with separately, I mean the amending of Rules.

Mr. Speaker:— Now, that I have given my Ruling, it is open to the Members to seek amedment to Rules, and bring it in conformity with the wishes of the House.

Smt. J. Eswari Bai:— Today is the non-official Day. Now you are giving Ruling that we have to take up the Bills, whereas on the Resolution, discussion has taken place.

Mr. Speaker:— I cannot help. I cannot allow. You have got the liberty for suspending the Rule; if it is passed by the House, you get precedence.

Sri Vanka Satyanarayana:—That has to be considered.

Mr. Speaker:— Please immediately ask for the modification of Rules.

Sri V. Srikrishna:— Sir, much time is consumed on modalities.

Mr. Speaker:— I cannot help If a point of order is raised, either by Mr. Rao (C.V.K.), or some other Members I have to give a Ruling.

Smt. J. Eswari Bai;— Even in B.A.C. we had taken decisions that after Question Hour, we would take private business.

Mr. Speaker:— The House has got the authority to suspend a particular Rule. When I gave a Ruling, the entire House suggested somethingelse, I had to obey with the wishes.

Smt. J. Eswari Bai:— But there is a decision of the B.A.C.

Mr. Speaker:— There is no decision about this particular thing.

Smt. J. Eswari Bai:— There was a decision.

Mr. Speaker:— We did not take decision on this matter.

శ్రీమతి జే. ఈశ్వరీబాయి: —చాలా అన్యాయము జరిగింది. మా రిజల్యూషన్స్ ఎక్కడివక్కడే ఉన్నాయి.

Mr. Speaker :—I am helpless. As far as I am concerned I had to arrange business in this order according to rules. If you think the rules do not do justice to the resolutions, it was open to you to have pin-pointed the business to-day or you have to amend rules themselves. Otherwise you cannot ask me to do things irregularly.

(శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—అన్‌ఫినిష్డ్ బిజినెస్ కంప్లీట్ చేయడానికి మూడు రోజులు కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I cannot give any guarantee. They will come in their own turn.

The House now stands adjourned to meet again at 3 p.m.to-day.

(The House then adjourned till 3 -00 p.m.)

THE HOUSE REASSEMBLED AT 3 00 P.M. AND ADJOURNED FOR WANT OF QUORUM, TO MEET AGAIN AT 3-20 p.m

The House re-assembled. (3-20 p.m)

(Mr. Speaker in the Chair)

MESSAGE FROM COUNCIL

Mr. Speaker :—In accordance with Rule 150 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Wet Assesment) Bill, 1975 which was passed by the Assembly and transmitted to the Legislative Council for its recommendations and state that this House has no recommendation to make with regard to the said Bill, your faithfully Sd. N.Venkata Subbaiah, Chairman, Council. A.P. Legislative.

GOVERNMENT BILLS

ANDHRA PRADESH RESERVE FORESTS (VALIDATION OF NOTIFICATION) BILL, 1975 (Consideration)

Sri M. Omkar :—Mr. Speaker, Sir, the Government has come forward with an amendment to the Forest Act. In this connection, I would like to submit that under what circumstances the Government has contemplated to bring forward this amendment? It is clear when the Erstwhile Hyderabad Government was in existance, there was a clear provision that reserve forests were two kinds. One was actual baroon and another was the reserve forest. Baroon forest area was exclusively under the control of the Revenue Department. The Revenue authorities used to allocate that land to the landless poor, particularly to the tribals whenever necessity arose. After 1956 the Erstwhile Hyderabad Government amended the Act and all the baroons were amalgamated into the reserve forest. At that time, there was heated discussion in the Assembly. Then the Government issued some

modifications under which all cultivations that were made prior to 1948 were legalised and orders of assignment were issued. At that time also, the opposition vehemently opposed this amendment and they demanded that while taking all these baroons into reserve forest, the villages in existance must be taken into consideration and the required area must be earmarked for the purpose of assignments. But due to huge majority of the then Ruling party have not paid any heed those suggestions and they made as they wished. Subsequently even that G.O that was permitting all prior 1948 cultivations, was not applied scrupulously After sometime, when these baroons were taken into the reserve forest, all formalities were not applied. As such several cases have been filed in the Court and several cases against the culitivators have been instituted, particularly the tribals were put under severe harassment.

In this connection, I would like to bring forth the realities that are going on in the villages. As usual these people were entertainng and enjoying the lands that were under their possession since some decades, Recently the Government, that is, four years back, issued a G.O. under which it has provided that all cultivatons that were made prior to 1964 are to be legalised and assignments are to be made. Even that G. O. is not being implemented Scrupulously. I can quote some hundreds of cases particularly in my constituency and in Warangal District that all the cultivations that were made prior to 1954 were not being allowed. On the other hand,the cultivators are being harassed by the existing cases and other things. There are certain cases in which the Revenue Department assigned pattas but the forest people are not allowing them to those lands. They are obstructing them statting that the Revenue people have no authority to assign these lands, since we have taken them to the reserve forest.

The second thing is even after their inclusion in the reserve forests according to the existing G.O. all pre-1964 cultivations must be allowed and assignmeuts must be made. That is not being implemented scrupulously. In this connection, my humble submission is that according to the village needs, baroons must be reserved as was agreed to by the previous government. This government also must do that. Some lands must be ear-marked for the purpose of assignment to the landless poor as well as to the village needs. I can cite one example. Kothagudem is a village in the Parkal block No I. The boundary line is very nearer to the houses of the people and the people are unable to move on either side because on four sides the village is surrounded by the reserved forest. That is why the forest authorities are putting them to so many difficulties. The cattle are driven from hadgar (Baddar doddi), and when some people carry some

firewood, they are also being harassed like that. I can cite several examples wherein the people are not having even one inch of land wherein he can stock has erect a cattle shed. So, my submission should earmark some barren lands for the village needs as was done by the erstwhile Hyderabad Government.

Another submission is, it is an admitted fact with continued poverty and hunger, the people have been cultivating some forest lands. Of course, from legal point of view it is illegal. But from the humanitarian point of view it is justified. The previous government used to consider all these factors and never used to exercise the powers by allotting those lands to the landless people and orders were issued exempting those lands from the reserve forests. My submission is the existing G.O. of allowing cultivation of pre 1964 is not sufficient. It does not meet the needs of the present day. So, the Government must amend the G.O. to the effect that all the lands that are hitherto under the cultivation of the poorer sections must be regularised and the lands that were included in the reserve forests and which are under the cultivation of the poorer sections, they must be excluded from the reserve forest. The Government must make a categorical statement.

Sri C.V.K. Rao:—Sir, on a point of order, I would like to draw your attention to this aspect. Some of the copies of the acts must be made available. We are working round the clock and now we have got to work on a particular piece of legislation. We should be extremely alert. That is the responsibility of a legislator. When that is the position, I do expect the office to be equally alert. If the staff is not sufficient, you should provide enough staff. And if the papers are not enough, you should get the things ordered to be done. I consider that the old fashion of things won't help us. The old method is the Member himself struggles and prepares himself. What I do except of this House in order to keep the dignity of this House is full facilitise must be given. The meeting was over by 1.30 p.m. and again we are meeting now. And so if I do not find a copy available here, where am I to go? And to go from room to room for this particulars copy of the Bill? If this is the position, well, I am sorry, we cannot be able to function, Sir. How is it that this takes place at this hour and I do not get a copy. How am I to function? Ofcourse Bills were given. We and we have to carry lot of material along with us. Atleast a copy of the bill should be made available. Unless you gear up the entire Secretariat, it is not possible for us to function. Ofcourse, I go to somebody and try to get a copy. But when all this fails, I come to you. Not a single copy is available how can we participate.

Mr. Speaker:—They have already been given to you.

Sri C.V.K. Rao:—That is true, Sir. At 1.30 we go and 3 O'clock we come. Can I carry all these things. If I carry, some of them

would be missing. Is it not the duty of the office to have some bills kept ready. When I go and ask, there I do not get a copy. That is the position. If you defend the present system, we cannot function, Sir.

Mr. Speaker: I agree. We shall ask them to provide.

Now, Sri. B. Rama Sarma

3-30 p m

*శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ):—అధ్యక్ష, రిజర్వు ఫారెస్టుగా ప్రకటన చేసేముందు ఆది రిజర్వు ఫారెస్టుకు వుపయోగపడుతుందా లేదా అనేది పరిశీలించాలి. ఇందులో చెప్పింది భూదాన యజ్ఞ బోర్డు 2500 ఎకరాల భూమి రిజర్వు ఫారెస్టు భూమికి పనికిరాదని కోర్టులో రిట్ పిటీషన్ వేస్తే కోర్టు దానిని అంగీకరించి తీర్పు చెప్పినది. తరువాత రిజర్వు ఫారెస్టుగా చేయడానికి ఆర్డినెన్సు జారీ చేసి ముందుకు తెచ్చారు, యీ ఆంధ్ర దేశములో రిజర్వు ఫారెస్టుకు వుపయోగపడని భూములు చాలా వున్నవి. చాలాచోట్ల అటువంటి భూములలో రైతులు సేద్యం చేస్తున్నారు గుంటూరు జిల్లాలో చెన్నాయపాలెములో ఎంతోమంది హౌసింగ్ సొసైటీ పెట్టుకొని సాగు చేస్తున్నారు 30 సంవత్సరాల నుండి ప్రతి సంవత్సరము లీజుకు యిస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరము ఆ విధంగా ప్రభుత్వము నుండి లీజుకు తీసుకుని చేసుకునే బదులు అలాంటి భూములను రిజర్వు ఫారెస్టు నుండి మినహాయించి సేద్యానికి యిస్తే రైతాంగము బాగుపడుతుంది. ప్రభుత్వానికి యిబ్బంది తప్పుతుంది. ఆ రకంగా యివ్వకపోవడంవల్ల రైతాంగము మీద అనేక రకాల దాడులు చేయడం, ఫారెస్టు అధికారులు, పోలీసు అధికారులు, కోర్టులలో కేసులు పెట్టడం జరిమానాలు చెల్లించే పరిస్థితి వుంది. ఉదాహరణకు నల్లగొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలో చెరుకుపల్లి రెండు రకాలు మధ్య 50 ఎకరాలు మహిను ల్యాండు తరి అవుతున్నది. అక్కడ చెట్టు చేమ లేదు. రైతులు సేద్యం చేసి అనుభవిస్తున్నారు, కాని వారి మీద కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది. అదే విధంగా చీటరాల అడవుల ప్రాంతములో గుట్టలలో చెంచులు వున్నారు. వారికి ఏలాంటి ఆస్తి లేదు. చెట్లమీద తేనెలు తోపుకొని బ్రతుకవలసిన పరిస్థితి వుంది. వారు అక్కడ వ్యవసాయం చేసుకోటానికి సిద్ధపడితే—ఫారెస్టు అధికారులకు డబ్బు కక్కుతూ—పోలీసు అధికారులు ఫారెస్టు అధికారులు కేసులు పెడుతూ నానా భీభత్సం చేస్తున్నారు. ఈ మధ్యన 19 నాడు చెంచుకుటుంబాల జాతుల దినోత్సవం జరిపి అక్కడ నూరు చెంచు కుటుంబాలకు కప్పుకోడానికి దుప్పట్లు యిచ్చారు. కప్పుకొని పడుకోవడం గాదు, వారికి తిండి దొరకడానికి అవసరమైన ఏర్పాటు చేయాలి. రిజర్వు ఫారెస్టు అన్నారు, చెట్టు చేమ లేదు. సేద్యానికి వుపయోగిస్తుంది, వారు సేద్యం చేసుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అలాంటి అవకాశం కల్పిస్తూ, ప్రతి కుటుంబానికి 5 ఎకరాలు, 2 పశువులు యిచ్చి నట్లయితే బాగుపడతారని కలక్టరు దృష్టికి తెచ్చారు. ఇప్పటికి వది సంవత్సరాల నుండి సేద్యం చేస్తున్నప్పటికి పట్టాలు యివ్వకుండా కోర్టుల చుట్టూ తిప్పుతూ నానా రకాల యిబ్బందులు పెడుతున్నారు. దానిని ఆసరాగా తీసుకొని ఫారెస్టు అధికారులు డబ్బు దోచుకోడానికి అవకాశాలు ఏర్పడుతున్నవి. అది ఏ విధంగాను ప్రభుత్వానికి తోడ్పడడంలేదు. అందువల్ల ఫారెస్టు భూములు ప్రకటించడానికి కమిటీని వేసి ఏ ఏ భూములు ఫారెస్టుకు వుపయోగపడుతవి ఏవి వుపయోగపడవు అనేది

పరిశీలించాలి. ఫారెస్టులు పెంచడి, చెట్లు పెంచండి ఎవరు ఒద్దు అనరు. కాని ఫారెస్టుకు వుపయోగపడని భూములను రిజర్వు ఫారెస్టు అనే పేరుతో రైతాంగాన్ని యిబ్బందులపాలు చేస్తూ ప్రభుత్వ అధికారులు అక్రమాల దోపిడి ఆలవాట్లకు గురి అయ్యేట్లు చేయడం బాగుండదు. ఎక్కడెక్కడైతే సేభ్యం చేస్తున్నారో వది 20 సంవత్సరాల నుండి వారికి పట్టాలు యివ్వాలి. 1964 నుండి పున్నటువంటి వారికి యివ్వాలని 1972 లో కేబినెట్ డెసిషన్ తీసుకొని కొన్ని చోట్ల ఆర్డరులు యిచ్చారు. అలాగే షరొకసారి అలాంటి భూములను పరిశీలన చేయండి. రెవిన్యూ అధికారులను ఫారెస్టు అధికారులను కొంతమంది నాన్ ఆఫీషియల్స్ మెంబర్సును వేసి న్యాయంగా రిజర్వు ఫారెస్టుకు అవసరము లేని భూమిని తీసివేసి సేభ్యం చేసుకునే రైతాంగానికి పట్టాలు యివ్వాలని, రిజర్వు ఫారెస్టుకు వుపయోగపడేవానిని మాత్రమే రిజర్వు ఫారెస్టుగా వుంచడానికి పూనుకోవాలని చెపుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ పి. నరసింహారావు :—అధ్యక్ష, ప్రభుత్వంవారు ఈ బిల్లును తీసుకొని రావడం చాలా సంతోషం. కాని దీనివల్ల గిరిజనులకు నష్టమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఫారెస్టును రిజర్వు చేయడంలో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. గిరిజన ఏరియాలో ఒక్కొక్క కొండమీద ఒక్కొక్క గ్రామం ఉంటుంది. 10, 15 ఇళ్లతో కూడా గ్రామం ఉంటుంది. ఆ ఇళ్ల చుట్టూ ఫారెస్టు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో శ్రీకాంపేట, భద్రగిరి సమితులలో ఎక్కువ గ్రామాలు ఫారెస్టు ఏరియాలో ఉన్నాయి. అక్కడ సర్వే చేయించి ఆ గ్రామాలను రిజర్వునుంచి తప్పించాలని కోరుతున్నాను ఎందుకంటే అక్కడ పళువులు కాని గొర్రెలు కాని బయటకు వెళ్లడానికి వీలులేకుండా ఉంది. కట్టెలు తెచ్చుకొనడానికి కూడా లేదు. వారు కట్టెలు తీసుకొని వెళితే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు పోలీసులకు రిపోర్టు ఇచ్చి కోర్టు చడం కూడా జరిగింది. నేను ఈ విషయంపై షార్టు నోటీసు క్వశ్చను ఇస్తే రిజర్వు చేయడం జరిగింది. రిజర్వు ఫారెస్టు చేసేముందు కొండలమీద ఉండే గిరిజనుల గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఫారెస్టు ఏరియాలో సాగుకు పనికి వచ్చే భూములు ఉన్నాయి. అవి రిజర్వులో ఉన్నాయి. వాటిని డిఫారెస్టు చేసి గిరిజనులు దున్నుకునేందుకు వీలు కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ భూమి ఖాళీగానే ఉంది. కాని ఎవరకూ పాగు లేకుండా పోయింది. కాబట్టి శ్రీ రామశర్మగారు చెప్పినట్లు ఒక కమిటీని వేసి ఎక్కడెక్కడ డీఫారెస్టు చేయాలనే ఆలోచన చేయించి తరువాత రిజర్వు ఫారెస్టు గురించి ఆలోచించాలని కోరుతూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎమ్. వి. సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల) :—అధ్యక్ష మహాశయా, కర్నూలు జిల్లా కోయిల కుంట్ల నియోజకవర్గంలో బనగానపల్లి సంస్థానం అనేది ఉన్నది. అక్కడ ఎక్కువ భాగం ఎర్రమల కొండల ప్రాంతం. అక్కడ చెట్లు చేమలు లేవు. వట్టి ఎర్ర రాతి గుండ్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతులు సుగాలీలు ఆ కొండ ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నారు. అది రిజర్వు ఫారెస్టు క్రింద ఉండడంవల్ల వారికి నివాసం చాలా దుర్భరం అయిపోయింది. కొన్ని గ్రామాలలో వారిని వంశ చేసుకునే పొయ్యి మధ్యలో కూడా ఈ రిజర్వు ఫారెస్టు లెమ్ తీసుకొని

పోవడం వారు చూపించారు. ఈ మధ్య భాగంనుంచి కూడా రిజర్వు ఫారెస్టు పోతున్నది అక్కడ వారి ఏజెన్సులు ఫారెస్టులో పడితే ఫారెస్టు ఉద్యోగులు వారిని నానా హింసలు పెడుతూ అష్టకష్టాలకు గురి చేస్తున్నారు. అందుచేత నిరంతరం మేము ఆ దోళన చేసి ఆ చిన్న సంస్థానంలో 275 చ. మైళ్ల ఉన్నటువంటి రిజర్వు ఫారెస్టు విస్తీర్ణాన్ని 75 చ మైళ్ల వరకు తుదించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆ 75 చ మైళ్లలో ఉన్న కొన్ని గ్రామాలో రిజర్వు లైను పోతున్నది. అక్కడ మంచి వ్యవసాయ క్షేత్రం ఉన్నది. అక్కడ పుష్కలంగా నీరు ఉన్నది. బావి త్రవ్వితే పైనే వాటరు వస్తుంది. ఆ ప్రాంతంలో ఒక్కొక్క గ్రామంలో 30, 40 బావులు ఉన్నాయి. సాగు అయ్యే ప్రాంతంలోకి కూడా రిజర్వు ఫారెస్టు చొచ్చుకొని ఉన్నది. పీటర్సన్‌బిని మినహాయిస్తే 2, 3 వేల ఎకరాలు తక్షణం పంపిణీకి సిద్ధంగా ఉంటుంది ఆ బిన్‌గాన్ పల్లిలో. నేను ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ సభ్యుడుగా ఉన్నప్పటి నుంచి నిరంతరమైన ఆందోళన చేసి ఫలితంగా నాలా గ్రామాలు మినహాయించ బడ్డాయి. పంపిణీకి సిద్ధంగా ఉంది. మిగిలిన ప్రాంతాన్ని కూడా బంజరు భూములుగా చేసి ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న సుగాలీలకు పంచితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. వారు సాగు చేసుకొంటూ ఉంటే వారిని తొలగించి రాజకీయ బాధితుల పేర బాహ్యత గల వదవులలో ఉన్నటువంటివారు కూడా బాధలు పెడుతున్నారు. వారికి ఉన్న పలుకుబడిని ఉపయోగించి ఈ సుగాలీలను జైళ్ళ పాలు చేస్తున్నారు పోయిన సంవత్సరం 2, 3 మాసాలు జైలులో మ్రగ్గిపోయారు అక్కడ ఇటువంటి దారుణమైన సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ఉత్తరోత్తరా ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా అక్కడున్న బంజరు భూమిని వెంటనే వారికి పంపిణీ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆలాగ చేసే ప్రజల కోసం మనం పాటుపడుతున్నామని నిరూపించినట్లుగా ఉంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి జే ఈశ్వరీ బాయి — مجھے فارسٹ منسٹر صاحب سے یہ کہنا ہے کہ فارسٹ کی جتنی بھی زمینات ہیں اور اسکے علاوہ ان زمینات کو جنہیں برمبوک کہتے ہیں انہیں بھی فارسٹ میں داخل کرکے اسکی حد بندی کردیگئی ہے - میری کانسٹیٹیوانس یلاریڈی میں نظام ساگر کے اطراف ایسے فارسٹ ہیں - میں یہ نہیں چاہتی کہ فارسٹ نہ ہوں - میں اسکے خلاف نہیں ہوں - میں چاہتی ہوں کہ فارسٹ جتنا زیادہ ہو اتنا اچھا ہے کیونکہ فارسٹ کی وجہہ سے ہی بارش آتی ہے - اس لحاظ سے جتنا زیادہ فارسٹ ایریا ہوگا اتنی زیادہ بارش ہونے کا امکان ہے - لیکن بعض ایریاز ایسے بھی ہوتے ہیں جہاں جنگل نہیں ہوتا - وہاں جھاڑ نہیں ہوتے بلکہ وہ بالکل خالی بڑی ہوئی زمین ہوتے ہیں - ایسی بعض جگہوں پر باؤلیاں بھی ہوتے ہیں - کہیں بیس ایکر کہیں تیس ایکر اور کہیں چالیس ایکر کے ٹکڑے پڑے ہوئے ہیں - اسکو ویریفائی کر کہ زمین کی جن لوگوں کو ضرورت ہے خاص طور پر شیڈولڈ کاسٹس اور ویکر سکشنس کو ایسی زمینات دینا چاہئیے - شیڈولڈ کاسٹس کے لئے تو دنیا میں ڈنکا بجایا جاتا ہے - انہیں اور دیگر

ویکر سکشن کو دیں - جنگلات میں معمولی ملازم سے لیکر اعلیٰ عہدہ دار تک سب پیسے کھاتے ہیں - پہلے وہ کہتے ہیں کہ ٹھیکہ دے کاشت کرو پھر وہ زراعت بلا دیتے ہیں - تلف کر دیے ہیں اور فارسٹ نوٹیس کے حوالہ کر دیتے ہیں - یہ تمام باتیں منسٹر صاحب پیش نظر رکھیں -

ضلع عادل آباد میں مرہٹے زیادہ ہیں انکے لئے ۱۹۵۴ء اور ۱۹۷۲ء میں رزولیوشن پاس کیا گیا کہ انہیں کاشت کرنے کی اجازت دی جائے - دو تین سال تک انہیں موقع بھی دیا گیا لیکن بعد میں انکو بند کر دیا گیا حالانکہ وہ ریونیو بھی باندھتے ہیں - وہاں انکی عورتیں تھیں انکو بھی وہاں سے نکال دیا گیا - اسبارے میں ٹائم لیکر میں چیف منسٹر صاحب سے بھی ملی تھی - میں صرف فیاکٹس عادل آباد میں بتیس سال میں پانچ چھ سال سے ایسا ہو رہا ہے آج آپکو دیکھنا چاہئے کہ کیسا نازک زمانہ ہے آدمی کو محنت کرنے پر بھی کھانا نہیں مل رہا ہے - نوکریاں بھی نہیں مل رہی ہیں - میں سمجھتی ہوں کہ بچھڑی ہوئی ذات پر کسی کو رحم نہیں آرہا ہے - بلکہ انہیں جو کچھ بھی دئے ہیں وہ بھی چھین لئے ہیں - یلاریڈی میں ایک زمین ایسی ہے جہاں ایک بھی جھاڑ نہیں اگتا اور وہاں باؤلی بھی ہے - اس زمین کو آپ کیوں نہیں دیتے - میں پہلے ہی کہہ چکی ہوں کہ میں فارسٹ کے خلاف نہیں ہوں - یہاں کی گورنمنٹ کو چاہئے کہ زیادہ سے زیادہ فارسٹ اگائے جیسا کہ فارن کنٹریز میں ہوتا ہے - ہمارے پاس باوا آدم کے زمانے میں جنگلات اگائے گئے تھے - اب کیوں نہیں اگائے جاتے - اسکے برخلاف غریب لوگ کچھ لکڑی کاٹ لیتے ہیں تو انکے خلاف ایکشن لیتے ہیں لیکن بڑے بڑے لوگ جنگل کے جنگل کاٹ لیتے ہیں تو کوئی ایکشن نہیں لیا جاتا - بہرحال میں کہونگی کہ جو بڑاؤ زمین ہمارے پاس ہے اسپر فوراً جنگل اگانا چاہئے - آج جو مصائب لوگوں پر ہیں اسپر غور کرتے ہوئے پرمبوک زمینات پر باضابطہ پتھر وغیرہ گڑھوا کر محکمہ جنگلات جنہیں اپنے قبضہ میں رکھا ہے وہ لوگوں کو دینا چاہئے - میں خواہش کرونگی کہ ان چیزوں پر غور کیا جائے -

(శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య ;--అధ్యక్ష, ఈ బిల్లు పెట్టడము మంచిది. మంచిది కాదని ఎవరూ చెప్పటం లేదు. కాని అది అమలుజరగటంలేదు. అమలు జరగాలి. ఫారెస్టు కూడ మనకు కావాలి. ఫారెస్టు మనకు అవసరము. ఫారెస్టు అవసరం ఉన్నచోట్ల పెంచాలి. అవసరం లేనిచోట్ల గవర్నమెంట్ పోరంబోకులను ఫారెస్టుగా పెట్టి అక్కడి భూములు కాస్త చేసుకొంటున్నవారిని పోలీసుప్లేషన్‌లో పెట్టి అదాలత్‌లలో పెట్టి పరేశాన్ చేస్తున్నారు. అక్కడ ఫారెస్టు లేకపోయినా ఆఫీసర్స్‌ను పెట్టి వారి జీతము గవర్నమెంట్ భరిస్తున్నది. అది గవర్నమెంట్‌కు చాలా నష్టము. ఎక్కడ ఫారెస్టు అవుతుందో అక్కడ ఫారెస్టు పెంచితే దానివల్ల గవర్నమెంట్‌కు లాభం ఉంది. కట్టె లేనిచోట్ల ఫారెస్టు అని పెద్ద మనుషులను

పెట్టి పబ్లిక్‌ను తిప్పలు పెడుతున్నారు. అది శోచనీయమైన విషయము. ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిమీద శ్రద్ధ తీసుకొని ఒక కమిటీ వేసి యీ ఫారెస్టు ఎక్కడ పెంచాలి, ఎక్కడ ఉంచాలి, ఎక్కడ ఫారుస్టు లేకుండా ఉన్నచోట్ల కాస్తు చేసుకొనటానికి మంచి భూమి ఇన్నది, అన్నది నిర్ణయం చేయాలి. కొన్ని వేల ఎకరాలు ఫారెస్టు అని పెట్టి—అక్కడ కాస్తు చేయనివ్వకుండా ఊరికే పడిఉంచితే ఏమి లాభం? పంటలు ఎక్కువ పండించాలని చెబుతున్నాము కాస్తుకు పనికివచ్చే భూమిని ప్రజలు కాస్తు చేసుకొనే అవకాశం ఇవ్వాలి, వికారాబాద్ తాలూకాలో రెండు వేల ఎకరాలు ఉంది. 6 వేల రూ.లు గడ్డి కంచలమ్మడు పోతున్నది. ఐదారు సంవత్సరాలనుండి ప్రయత్నం చేస్తున్నా—అది కాస్తుకు ఇవ్వటానికి వీలులేదు అన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఫారెస్టులో తీసుకున్నారు. అక్కడ రెండుమూడు వేల కుటుంబాలు జీవించటానికి అవకాశం ఉంది. బేసారా గ్రామం అది. గౌతారం అని దాని పేరు. దానగుండం ఉంది. ఎంత ప్రయత్నం చేసినప్పటికి—దానిమీద చర్య తీసుకోవటంలేదు. 15 సం.ల నుండి అక్కడ కాస్తు చేస్తున్నారు. గవర్నమెంట్‌కు రెవిన్యూ వస్తున్నది. తహశీల్‌దార్‌ను—పట్టా చేయమంటే అది ఫారెస్టులో ఉంది; పట్టా చేయటానికి వీలులేదు అంటారు. ఫారెస్టులో ఉన్నప్పుడు పన్ను ఎందుకు వసూలు చేయాలి? పన్ను వసూలు చేయకూడదు. వారు కాస్తు చేస్తుంటే తహశీల్‌దార్ పట్టా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? దీనికి ఒక కమిటీ వేసి ఫారెస్టు ఎక్కడ ఉంచాలి, ఎక్కడ ఉంచ కూడదు అన్నది ఏర్పాటుచేస్తే చాలామంది పేదలు, హరిజనులు, లంబాడీలు, గిరిజనులు ఆ భూములపై జీవించటానికి అవకాశం కలుగుతుంది; అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

3-50 p.m. Sri C. V. K. Rao:—Mr. Speaker, Sir. For some gentlemen, a Legislature appears to be too burdensome a thing. They feel that a Governor is enough and the whole of governing could be done. I hold a different view altogether. The Governor cannot be used in order to bring forth ordinances. On forests also, the Governor has given an Ordinance. Leave alone other things. Even on Forests, he is asked to issue an Ordinance in order to validate certain notifications that were made by the Government. Governor has come to the rescue. I advise, this kind of thing should not be resorted to by this Ministry in future.

This concerns about the amendment to the Forest Act of Telangana. This concerns with the declaration.

" No notification made or purporting to have been made by the former Government of Hyderabad under sec. 18 of the Forests Act while that Act was in force, declaring certain forests as reserved forests and no action taken or thing done in connection with such declaration, shall be deemed to be invalid or even to have become invalid by reason only of the fact that such notification did not fix a date from which the forest is declared to be reserved forest".

So, they have declared certain forests as reserved forests by notification. It ts known that the forest Act is a very old one in Nizam. At a later stage, the Nizam felt that the forests shoul be made secure, because in olden times, it was in the forests that the revolt took place against the British regime. You know Alluru Sitaramaraju revolted agatnst the British in the forest. So British took care of the forestes not because the forests contained natural wealth, but because the forests may be places where the rebels may live. As such they have created very stringent rules and regulations. In a welfare State, the forest is in fact a vergin area wherein much natural resources are to be found and the Government ought to have taken steps in order that the forest is used for natural resources to be fully tapped. That is not there. The Government is behaving as though we are still in the olden days of British regime.

I wish the Government should have taken steps to see entire administration is overhauld in order to make the administration as a useful one. It is not done. With regard to certain forests which are to be made into reserved forests, now they have brought about this thing. They say there are certain judgments given by some courts. It is stated that there are some court orders. I don't know about these judgments, I don't know what judgments they are. What was the order and what was given. The Minister should have taken this House into account and should have furnished the necessary material. On what ground did the court held that a particular forest cannot be a reserved forests according to that order. Is it because human beings are living there, is it because animals are living there, is it because heaven exists there. They are going anywhere to live, to have shelter or to till the land. I don't have enough material. If the material is made available, it would be good. There is forest, there are natural resources. The State needs it, the people need it. They simply bring in some kind of legislation by an Ordinance of the Governor and then make it a reserved forests. That is so simple What about the people? Why should you make everything reserved. Today the man wants it, the people want to till the land and it is much more useful. We are able to make this earth a habitable area. While making earth a habitable area, what is the fun in making those places of forests into reserved forests. I oppose this thing. That is my simple explanation. I thank you very much even for giving me this little time.

شری مسعود احمد (عادل آباد) ۔ جناب صدر ۔ ریزرو فارسٹ کے تعلق سے جو بل ایوان میں پیش کیا گیا ہے میں اسکی حمایت کرتا ہوں ۔ جیسا کہ میرے پیش رو مقرر نے کہا جنگلات ہماری قومی دولت ہیں انکی حفاظت کیجانی چاہئے

کیونکہ جنگلات ہی کی وجہہ سے ہم بارش حاصل کرتے ہیں اتفاق سے میں جس علاقہ کو ریپریزنٹ کرتا ہوں وہاں ایک تہائی علاقہ حصے پر جنگل ہی جنگل ہے۔ میں آپکو یہ بتلانا چاہتا ہوں کہ وہاں محصورہ جنگلات میں بعض لوگ دانستہ طور پر بعض نادانستہ طور پر کاشت کرتے ہیں۔ ۱۹۶۶ء میں حکومت نے یہ کمیشن لیا کہ انہیں وہ اراضیات پٹہ پر دیجائیں۔ حکومت کے اس فیصلہ کے نتیجہ خود ضلع عادل آباد میں ۶۴ ہزار ایکر اراضی کو جنگلات سے خارج کیا گیا جسکے منجملہ ۴۰ ہزار ایکر پر ہریجن اور ویکر سکشن ہیں۔ میں حکومت کی اسبات پر ستائش کرتے ہوئے آپکے توسط سے اس موقع پر یہ کہنا چاہتا ہوں کہ وہاں ۵۰۰۰ ایکر ایسی اراضیات بھی ہیں جن پر ۱۹۶۴ء سے پہلے بھی ہریجن کاشت کیا کرتے تھے لیکن اسکو محکمہ جنگلات نے خارج نہیں کیا ہے کیونکہ جو احکام جاری ہوئے اسمیں یہ کہا گیا تھا کہ اراضیات کو اسطرح خارج کیا جائے کہ اس سے جنگلات کا سفاد متاثر نہ ہونے پائے۔ اس شرط کی آڑ لیکر محکمہ جنگلات کے کارندوں نے اسکو خارج نہیں کیا ہے۔ میں عرض کرونگا کہ اس شرط کو نظر انداز کرتے ہوئے اسکو جنگلات سے خارج کرکے انکے نام پٹہ کیا جائے۔

4-00 p. m. اسکے سوا میں ایک اور بات جو آپکے علم میں لانا چاہتا ہوں وہ یہ ہے کہ ریزرو فارسٹ کے علاوہ بعض ایسے مقامات جہاں پر جنگل وافر مقدار میں مثال کے طور پر وہاں پر موجود ہے — اسکی خاطر خواہ دیکھ بھال نہیں ہورہی ہے کیونکہ وہ بیرون جنگلات تھے۔ اسکی دیکھ بھال کی ذمہ داری محکمہ جنگلات پر عائد نہیں ہوتی۔ یہ انکا استدلال ہے۔ یہاں پر کارآمد اور قیمتی جوبینہ موجود ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ اسکی نگرانی کی ذمہ داری محکمہ جنگلات کو قبول کرنا چاہئے لینڈ ریونیو کی دفعات ۲۸ اور ۲۹ کے تحت اس بات کو تسلیم کیا گیا ہے کہ لکڑی چوبینہ پٹہ دار کی زمین پر ہے۔ وہ اسکی ملکیت ہے۔ لیکن آج تک اسکی صراحت محکمہ جنگلات یا ریوینیو ڈپارٹمنٹ سے نہیں کیگئی۔ میں آپکے توسط سے حکومت سے یہ درخواست کرونگا کہ ایسی اراضیات پر جو چوبینہ ہے اور اسے پٹہ دار کو استفادہ کی اجازت دیجائے۔ اسکے علاوہ میں یہ عرض کرونگا کہ ۱۹۶۴ء کے قابضین کو پٹہ دینے کے احکام حکومت نے دئے ہیں لیکن اسمیں بہت سارے لوگ چھوٹ گئے ہیں اور انکے نام تاحال پٹہ نہیں ہوا ہے میں آپکے توسط سے حکومت سے یہ خواہش کرونگا کہ عوامی نمائندوں پر مشتمل ایک کمیٹی بنا کر اسکا تصفیہ کیا جائے۔

آخر میں یہ عرض کرونگا کہ فارسٹ اور ٹرائبل لوگ ایک دوسرے سے مربوط ہیں اسلئے یہ دونوں پورٹ فولیو ایک ہی منسٹر سے متعلق ہونا چاہئے تاکہ بروقت فیصلے انجام دی جاسکیں۔

میں آپکا شکریہ ادا کرتا ہوں کہ آپ نے مجھے موقع دیا۔

(Sri J. Damodara Rao rose to speak)

Sri A. Sriramulu:—I raise a Point of Order, Sir If it is converted it into general debate, it will consume the entire time of the House. Please see Rule No. 100- Discussion of Principal of Bill

Mr. Speaker:—Please be brief.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (ఖమ్మం) :—అధ్యక్ష, ఫారెస్ట్ యాక్ట్‌లో కొంత మార్పు తేదలచు కొన్నాము. బేరూన్ కొంత మైసూరాలో కలపాలి అనుకొన్నా యాక్ట్‌లో మార్పు రావాలి. అవసరం. ఏదో మన దృష్టికి వచ్చినది, ఎవరో చెప్పినది చేయడమే కాదు. ప్రభుత్వం కండ్లు చెవులే కాకుండా హృదయంతో ఆలోచించి ఉపయోగంలో పెట్టాలి. బేరూన్ మైసూరాలో కలపాలి. మైసూర్‌లో కూడ సేవ్యయోగ్యమైన భూమి కొన్ని వందల ఎకరాలు వట్టిగా పడి యున్నది ఫర్టైల్ లాండ్. దానిని కూడ ఎక్కువ తీసి సేద్యానికి యిచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. దున్నపోతు ఈనింది అంటే దూడను కట్టి వేయమనే పద్ధతిగా మన ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నది. అటువంటి వ్యవహారం చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. 8, 10 సంవత్సరాల క్రితం ప్రభుత్వం ఒక వేలం వేసినది. బేరూన్ కొట్టాలి. ప్రజలకు వంచవలసి యున్నది. మా జిల్లాలో ఒక గుట్ట యున్నది. బేరూన్ యున్నది. కొట్టడం జరిగింది. దానిని సేద్యం చేయడం మాత్రం జరగలు జరగకూడదు అనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. అటువంటి ప్రయత్నాలు చేయ కూడదు. గ్రామం నుంచి రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ కనీసం అరమైలు దూరం అయినా ఉండాలి. అలాంటి సేవ్యయోగ్యమైన భూమి జంగిల్ లేనటువంటిది, బేరూన్‌లో లేకుండా దానిని ఆ తీరుగానే రిజర్వ్ చేసి ఉంచాలి. ఈ జంగిల్ యాక్ట్‌లో మనం చాల మార్పులు చేసుకోవాలి.

మేకల విషయం వుంది. ఇప్పుడు అప్రస్తుతమైనా, మినిస్టర్‌గారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

منسٹر صاحب مختلف جنگلات کو جانے والے ہیں - انکے علم میں یہ بات بھی آئی ہوگی کہ جنگل کو جانے والی بکریاں محصورہ میں بھی جاتی ہیں - اور شیپرڈس (چرواہے) انکو معمول دیتے ہیں - اسکے متعلق قانون بنانا چاہئے تا کہ جو ٹیکس معمول کی شکل میں آفیسروں کو ملتا ہے وہ گورنمنٹ کو ملے - ہماری خوش قسمتی سے ایک پرانے اور تجربہ کار منسٹر صاحب اسی محکمہ کو ڈیل کر رہے ہیں - ہم امید کرتے ہیں کہ وہ اپنے دور میں کچھ تبدیلیاں لائینگے اور کنزرویٹر جو کچھ کرتے ہیں اسپر اکتفا نہ کرینگے - اگر منسٹر صاحب ریفارمس لائیں تو ہم انکا شکریہ ادا کرینگے -

Sri Md. Ibrahin Ali Ansari :—Sir, I humbly submit, while introducing the Bill, neither we are amending the Act nor declaring any fresy areas to Reserve Forests but just to validate certain notifications which were issued by the Erstwhile Hyderabad Government 4.10 p.m.

during the year 1341 F and 1354. Regarding the other points I have taken note all of them. I humbly request all the Members to help us in reserving the forests to keep balance of nature.

Sri D. Omkar :—They have amalgamated two reserve forest and to that effect they have suggested to the Minister to reserve some area.....

Mr. Speaker :—After this is validated.. . .

Sri M. Omkar :—Whether the Government is going to take a decision with regard to illegal cultivation to regularise.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు: —శ్రీరాముడు గారు ఇందాక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేశారు. వాస్తవానికి బిల్లుకు సంబంధం లేని విషయాలు చెబుతున్నారు. వెనక హైదరాబాద్ గవర్నమెంటు యిచ్చిన నోటిఫికేషన్స్ హైకోర్టు జడ్జిమెంటు ద్వారా ఇన్‌వాలిడ్ అయినవి వాలిడ్ చేయడానికి వచ్చినటువంటిది.

Mr. Speaker.—The question is :
" That the Andhra Pradesh Reserved Forests (Validation of Notification) Bill, 1975 be taken into consideration ".

The motion was adopted.

CLAUSES 2 and 3.

Mr. Speaker:—There are no amendments to Clauses 2 and 3

The question is:
'That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

The motion was carried and Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. Speaker:—There are no amendments to Clause I Enacting Formula and Long Title.

The question is:

" Clauses I Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

The motion was carried and Clause I, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—Sir, I beg to move: "that the Bill be passed."

Mr. Speaker:—The question is:

"That the Bill be passed"

The motion was adopted, and the Bill was passed.

(2) THE JAWAHARLAL NEHRU TECHNOLOGICAL UNIVERSITY (AMENDMENT) BILL, 1975. (as passed by the Council)

Sri B. Sreerama Murty :—Sir, I beg to move:

"that the Jawaharlal Nehru Technogical University (Amendment) Bill, 1975, (as passed by the Gouncil be taken into consideration.

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ భట్టం శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్ష ఈ బిల్లుపై పెద్దగా, ప్రత్యేకించి, ప్రవంగించ వలసిన ప్రధానమైన అంశాలు అట్టే లేవని ముందుగా నేను మనవి జేసుకుంటున్నాను. నిజానికి, విధాన మండలిలో దీనిని ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు యిది ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించ బడినది చాలా తక్కువ వ్యవధిలోనే ఆమోదించ బడినదనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అంచే, అందరూ అమకుంటున్న, కావాలనుకుంటున్న, ఆమోదించ దగిన సూత్రాలు మాత్రం ఇందులో ప్రధానంగా పొందు పరచబడినాయనే అభిప్రాయాన్ని నేను ముందుగా వివేదిస్తున్నాను

ఇందులో ప్రధానమైన ఒక అంశం—వరంగల్లులో వున్న రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజికి కాన్‌స్టిట్యుయే ట్ కాలేజిగా వుండేది, ఇది ఎసోసియేట్ కాలేజిగా వుంటుంది అనే సవరణ చాలా ప్రధానమైనది. రెండవది—ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి కేంద్రం ఇంతకు పూర్వం వరంగల్లులో వున్నది. అని ఒట్టంలో వ్రాసుకొని వుంచే, యదార్థానికి హైదరాబాద్‌లోనే వుంటున్నది. ఆ రకంగా ఇటువైపవ కూడా ఉంటుందని యిందులో స్థిరీకరణ చేయబడినది. ఎంతకాలమైతే వరంగల్లులో వున్న రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజి కాన్‌స్టిట్యూయేంట్ కాలేజిగా వుంటుందో అంతవరకు కేంద్రం నుంచి ఏరకమైన గ్రాంటు దానికి వచ్చే అవకాశం లేదు అన్ని విధాలా యిది స్టార్వ్ కావలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అటువంటి పరిస్థితి రాకూడదని, ఒక ప్రత్యేకించిన స్టేటస్ దీనికి యిస్తూ, ఒక ఎసోసియేట్ కాలేజిగా రూపొందించడానికి తీసుకువస్తున్న సవరణ అని మనవి జేస్తున్నాను. దీనికి పెద్ద ఉపోద్ఘాతం అవసరం లేదు. ఈ విశ్వవిద్యాలయం తాలూకు హెడ్‌క్వార్టర్సు కూడ మార్చడం ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుకూలంగా వున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. ఎప్పుడయితే ఏసోసియేట్ కాలేజ్ కాదో, వరంగల్లులో వున్నప్పుడు, ఆ కాలేజిపై మనకు హక్కులేదు. అవకాశం లేదు. అందులోనే మన హెడ్‌క్వార్టర్సు పెట్టడానికి అవకాశం లేదు. సెపరేట్ స్టేటస్ వచ్చింది కాబట్టి, కనుక యీవిధంగా చేయడంలో వున్న ఎడ్వాంటేజెస్ దృష్టిలో పెట్టుకుని యీరూపంలో యిది తీసుకురావడం జరుగు తున్నదని మనవిజేస్తూ గౌరవ సభ్యులు దీనిని ఆమోదించ వలసినదిగా మనఃపూర్వకంగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు అనివార్య పరిస్థితులలోనే 4-20 p.m.
యీ సవరణ తేవలసిన అవసరం వచ్చినమాట వాస్తవం. వరంగల్లు పట్టణానికి కూడా యిటువంటి యినిస్టిట్యూషన్సు వెళ్లడం మంచిది. హెడ్‌క్వార్టర్సు వరంగల్లులో పెట్టాలనుకున్నారు. రీజినలు యింజనీరింగు కాలేజీ వున్నచోట యీ యూనివర్సిటీ కాంపస్ కూడా పెట్టడం మంచిదని మొట్టమొదట బిల్లు తెచ్చినప్పుడు అనుకున్నారు. అయితే..కేంద్ర ప్రభుత్వం రీజినలు యింజనీరింగు కాలేజీని మన కాన్‌స్టిట్యూయంటు

కాలేజీగా ఇవ్వడానికి అంగీకరించలేదు. ఎనోసిమేట్ స్టేటస్ మాత్రమే యిప్పుడు యిస్తున్నాము అందుచే యిప్పుడు హెడ్‌క్వార్టర్సు అక్కడ పెట్టినా యూనివర్సిటీ స్టేటస్‌రాదు. ఈ పరిస్థితులలో యిక్కడ పెట్టడం బాగానే ఉంటుంది. దీనికి వరంగల్లు నుంచి వచ్చిన శాసన సభ్యులను, అక్కడి ప్రజలను కూడా అభినందించాలి ఇదివరకు మూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు కూడా యీ పరిస్థితి వస్తే సెంటిమెంట్సు పని చేస్తాయేమో, అయినా మా జిల్లాలో వుండే శాసన సభ్యులతో మాట్లాడి సర్దుకోవచ్చు అన్నారు. ప్రాంతీయ భేదాలు లేకుండా యిది కొన్నిటిలో పాపము యిక్కడకు రావడం సంతోషం. ఇప్పుడు హెడ్‌క్వార్టర్సును హైదరాబాదుకు మారుస్తున్నాము. ఇక్కడ ఫైన్ ఆర్ట్సుకు సంబంధించినదాంట్లో యూనివర్సిటీ ఆఫీసు ఉంటుంది. నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజీ నాగార్జున సాగర్ దగ్గరి పెట్టాలనే నిర్ణయం చేసిన తరువాత, అక్కడ తగిన వసతులు కల్పించకుండా, వాయిదాలు వేయడంవల్ల పెంపొరరీగా హైదరాబాదులోనే పెట్టారు. దానిని డిలాపిడేటెడ్ బిల్డింగులో పెట్టితే ఆ విద్యార్థులంతా ఆందోళన చేశారు. అప్పుడు 5 లక్షలు పెట్టి నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజీకి ఒక బిల్డింగు కట్టారు. ఈ యూనివర్సిటీ హెడ్‌క్వార్టర్సు స్టేటస్ పెరగడానికి, కాంపస్‌లో ఫుల్ ఫ్లెడ్జుడ్ కాలేజీగా వుండడానికి పార్టుటైము కోర్సెస్ కూడా యిప్పుడు ఫుల్ ఫ్లెడ్జుడ్‌గా నడుస్తున్నాయి కాబట్టి ఆ అవకాశం వచ్చింది. హైదరాబాదులో రెండు ఇంజనీరింగు కాలేజీలు ఉండడంలో తప్పేమీ లేదు. బెంగుళూరులో 3 కోయంబత్తూరులో 3, మదరాసులో 4-5 ఇంజనీరింగు కాలేజీలున్నాయి. అందువల్ల మన స్టేట్ హెడ్‌క్వార్టర్సులో రెండు కాలేజీలుండడంలో తప్పులేదు. నల్లగొండ జిల్లాలో వెనుకబడితామనుకున్నచోట, ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధికి--ఒక ఆయిల్ కాంప్లెక్స్ బ్రిటీషు కోలాబొరేషనులో రాబోతున్నది. మిరియాలగూడెంలో షుగర్ ఫాక్టరీ రాబోతున్నది. అవలలివైపున గురజాలలో ఒక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ రాబోతున్నది మాచవరంలో యిప్పటికే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వున్నది. కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టాలంటే ముఖ్యంగా వాటర్ కావలి--కోవ్వూరు, నాగార్జున సాగరు ప్రాంతాలలో యిన్‌ఫ్రా స్ట్రక్చరు అక్కడ ఎవైలబుల్‌గా వున్నది. ఇప్పుడు ట్రేడిషనల్ ఇండస్ట్రీస్ కాకుండా డైవర్సిఫైడ్ యిండస్ట్రీలు ఆగ్రో బేస్డ్‌గా వస్తున్నప్పుడు--అయిల్ టెక్నాలజీ, షుగర్ టెక్నాలజీ, టెక్స్‌టయిల్ టెక్నాలజీ, లెదర్ టెక్నాలజీ, మైనింగు టెక్నాలజీ--యీ క్రొత్త కోర్సెస్ ప్రారంభం చేసి అక్కడ టెక్నాలజీకి ఒక కాలేజి ప్రారంభం చేస్తే నల్లగొండ జిల్లాలో వస్తుందని యిది వర్షాకు నుంచీ ఆశిస్తున్న ప్రజలను సంతృప్తి పరచగలుగుతాము. ఇదివరకు నాగార్జున కాలేజీకి ఇవ్వదలచుకున్న డబ్బు--షిప్టుచేస్తే 80 లక్షలవుతుంది-అందులో 10 లక్షలు వీరికియ్యవలసి వస్తే సరిపోతుంది. 70 లక్షలు యిక్కడ యివ్వవచ్చు. ఈ రెండింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తే బాగుంటుంది. Shifting of Headquarters from Warangal to Hyderabad, ఇదివరకు యూనివర్సిటీ బిల్లు తెచ్చినప్పుడు ఒక ప్రదానమైన ఆలోచన ఉన్నది. అదేమంటే--గ్రాడ్యుయేషను పూర్తయ్యేలోపలనే స్టూడెంటుకు యిన్‌ప్లాంట్ యివ్వాలని. కాలేజీలో యిచ్చే ఎడ్యుకేషనుతోపాటు ఆ ప్రక్కనే పరిశ్రమలలో ప్రాక్టికల్స్ ట్రెయినింగ్ వుంటే గ్రాడ్యుయేషన్ వచ్చేటప్పటికి ఇండస్ట్రీలను సాధ్యతతో నిర్వహించడానికి తగిన ప్రావీణ్యత, అనుభవం వస్తాయనే ఉద్దేశంతో

స్టాట్యూట్‌లో ఒక వెట్టాము. ప్రొవిజను to provide such sandwichcouses ఆది ఆబ్లిగేషనుగా వున్నది. యూనివర్సిటీ వచ్చిన తరువాత — కాకినాడలో ఒకచోట యిది ప్రారంభించారు. వారు స్టయిపెండు ఆడిగారు. ఆనాడు సెంట్రలు గవర్నమెంటు రీయంబర్సు చేస్తుంది, అప్పుడప్పుడు మూడునెలలు యిండస్ట్రీస్‌కు వెళ్ళి ప్రాక్టికల్ కోర్సు పొందాలి అనుకున్నాము సెంట్రలు గవర్నమెంటు రియింబర్సు చేసేది 50 పర్సంటుకు అవకాశం ఉన్నది. దానికి ఎగ్జామినేషను పెట్టి. క్వాలిఫైడ్ పీపుల్‌కు 1/3 వంతుమందికి సాండ్‌విచ్ కోర్సెస్ ఏర్పాటుచేస్తే—మా అందరికీ కావాలని స్టూడెంట్స్ అందోళనచేస్తే ఖర్చులు వారే పెట్టుకోమంటే యీ సంవత్సరం అందరికీ పోస్ట్‌పైడ్ చేశారు. సాండ్‌విచ్ కోర్సెస్ యీ సంవత్సరం కాకినాడ, వచ్చే సంవత్సరం యింకొకచోట అట్లా గ్రాడ్యువల్‌గా డెవలప్‌చేసుకోవచ్చు 4-5 సంవత్సరాలలో రికరింగ్ ఎక్స్‌పెండిచరుకు కమిట్ కావలసి వుంటుంది దానిని మనం ప్రొవైడ్ చేస్తే అందులో 50 శాతం సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి తెచ్చుకోడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఆ ప్రొవిజనుకూడా యిప్పుడు పెట్టుకుంటే యీ ఎమెండ్‌మెంట్ బిల్లును సార్థకం చేసుకోడానికి అవకాశమున్నది. మంత్రిగారు దీనిని గురించి వాగ్దానం చేయాలి. ఇప్పుడు దీనిని ఎఫ్లోసియెట్ కాలేజీగా తీసుకున్నాము. కరికులం మీద యూనివర్సిటీకి అధికారం వున్నది. కానీ స్టాఫ్, క్వాలిఫికేషన్సు, పాట్రన్ మీద అధికారం లేకుండా పోతోంది. యూనిఫారం స్టాండర్డ్సు వుండాలి, న్యూసిసెన్స్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషను సాండ్‌విచ్ కోర్సెస్ పెట్టడం, ఇండస్ట్రీస్‌ను చూడడం—ఎక్స్‌పెర్‌మెంటు చేస్తున్నప్పుడు దానికి తగిన స్టాఫింగ్ పాట్రన్ క్వాలిఫికేషన్సు వున్నవారు ఆ యూనివర్సిటీకి వుండేటట్లుగా—యూనివర్సిటీకి అధికారం వుండేటట్లుగా సెంటరుతో నెగోషియేట్ చేసి తెచ్చుకుంటే ఉపయోగిస్తుంది. దానిని గురించికూడా ఆలోచించాలని చెబుతూ యీ బిల్లును బలపరుస్తూ నేను విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్ష, 1972లో జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ టెక్నలాజికల్ విశ్వవిద్యాలయా చట్టాన్ని తయారు చేసుకున్నాము. చట్టం తయారైనది కాని ప్రభుత్వమే దానిని ధిక్కరించింది. అమలు జరుపవలసిన ప్రభుత్వమే చట్టాన్ని ధిక్కరించినప్పుడు ప్రజలకు ఈ చట్టాన్ని గురించి లెక్క ఏమి ఉంటుందని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఈ శాసనాన్ని చేసి అమలు జరపకుండా ధిక్కరించింది అనడానికి ఉదాహరణలు చెబుతాను. వరంగల్లులో కార్యాలయం ఉండాలని చట్టంలో ఉన్నప్పటికి హైదరాబాదులోనే ఇప్పటికి ఉంది. 1972 నుంచి 1975 వరకు మూడు సంవత్సరాల కాలం ప్రభుత్వమే చట్టాన్ని ధిక్కరించి యూనివర్సిటీ కేంద్ర కార్యాలయాన్ని హైదరాబాదులో నెలకొల్పిందంటే చట్టాన్ని ధిక్కరించి చేసినవనేది మొదటి భయం. నేను ఆరోజునే చెప్పాను —డిప్లొమాలు ఇచ్చే పాలిటెక్నిక్స్‌ను తెచ్చి ఈ యూనివర్సిటీలో కలపడం సరైనది కాదంటే వినలేదు. పాలిటెక్నిక్స్‌ను కూడా ఈ విశ్వవిద్యాలయం క్రింద తెచ్చారు. ఆ విధంగా చట్టం చేసినప్పటికి యూనివర్సిటీ పాలిటెక్నిక్స్ ఈనాటి వరకు తీసుకోలేదు. ఈ సవరణలో కూడా కవిపించడం లేదు. పాలిటెక్నిక్స్‌ను తీసుకుంటారా తీసుకోరా, లేక చట్టాన్ని ధిక్కరిస్తూ ఇట్లాగే కొనసాగిస్తారా అనేది తేల్చవలసిన విషయం. మూడవది యూనివర్సిటీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను కూడా ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి చేర్చాలని ఉంది. ఎందుకు తీసుకోలేదని

అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ కళాశాలలు మాత్రమే తీసుకున్నారు కాని ఇతర యూనివర్శిటీలు నడుపుతున్న ఇంజనీరింగు కళాశాలలను ఎందువల్లనో తీసుకోలేకపోయారు. ప్రవేటువారు నడుపుతున్న ఇంజనీరింగు కళాశాలలను పాలిటెక్నిక్కును కూడా తీసుకోలేకపోయారు. అందువల్లనే మొన్ననే వచ్చిన ఒక విచిత్రమైన ఉదంతం జరిగింది. 73 సంవత్సరములు వచ్చిన వ్యక్తి పాలిటెక్నిక్ ప్రిన్సిపాల్‌గా కొనసాగాడు ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లనే ప్రభుత్వం ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయనందువల్లనే ఇది జరిగిందని చెబుతున్నాను. హైదరాబాదులో నాలుగు విశ్వ విద్యాలయాలను తెచ్చి పెడుతున్నాం. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ, అగ్రికల్చర్ యూనివర్శిటీ, సెంట్రల్ యూనివర్శిటీ, టెక్నలాజికల్ యూనివర్శిటీ నాలుగు ఐనాయి. ఒక్కమ్మకిగా అన్నీ ఒక చోట చేరుస్తున్నాము టెక్నలాజికల్ విశ్వ విద్యాలయం కార్యాలయాన్ని ఒక కాలేజీలో రెండు మూడు గదులలో పెట్టుకుంటున్నాచుని ఇందులో ఉంది. ప్రత్యేకంగా భవనాలు కట్టబడలేదు ఒక విశ్వవిద్యాలయం కార్యాలయాన్ని ఒక కాలేజీలో రెండు మూడు గదులలో పెట్టుకుంటున్నామంటే ఏమిచెప్పాలో తెలియకుండా ఉంది. రీజినల్ ఇంజనీరింగు కాలేజి, వరంగల్లులో పెట్టుకోలేకపోయాం కనుక హైదరాబాదుకు మారుస్తున్నాము అంటున్నారు. కాని అందుకు ఒక భవనంకూడా నిర్మించుకోలేకపోయారు. వెనుకబడిన ప్రాంతం అని వరంగల్లులో పెట్టాలని అనుకున్న విశ్వ విద్యాలయ కేంద్రాన్ని హైదరాబాదుకు తెచ్చి రెండు మూడు గదుల్లో పెట్టుకున్నాం. వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని చెప్పే వ్యక్తులు మూడు సంవత్సరాలుగా చట్టాన్ని అమలుచేయకుండా ఇప్పుడు హైదరాబాదుకు మారుస్తున్నారంటే ఘోరమైన విషయం. వరంగల్లులోని రీజినల్ ఇంజనీరింగు కాలేజీని మొదట కాన్‌స్టిట్యుయెంట్ కాలేజీగా పెట్టి అట్లాఐతే కేంద్రప్రభుత్వం నిధులు ఇవ్వదనితెలిసి ఇప్పుడు ఎసోసియేట్ కాలేజి చేస్తున్నారు. ఆనాడు చెప్పినా వినలేదు. ఆత్రం జాస్తి, అంతా కబళించాలని కోరిక. రాజ్య విస్తరణ కాంక్ష మాదిరిగా ఇది తయారైనది. ఈనాడు రాజ్యాన్ని విస్తరించుకోలేకపోయాం. సరికదా ఉన్న రాజ్యాన్ని నిలుపుకోలేని పరిస్థితులు తయారయినాయి. ఇటువంటి మార్పులతో కాలాన్ని వృధా చేస్తున్నాం. ఇటువంటి దొర్లాటన లేకుండా పూర్తిగా కేంద్రాన్ని ఒప్పించి అంతా వారికే ఇవ్వగలిగితే మీకు భారం తగ్గుతుందని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజిని నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు వైటుకు తరలిస్తామని 1972 లోనే వాగ్దానాలు వచ్చాయి విజయపురిలో పెడతామని చెప్పారు. ఈనాటికి ఎందుకు తరలి చలేదని అడుగుతున్నాను. సాంకేతిక విద్యా మంత్రిగారి సమక్షంలో వైస్ ఛాన్సెలర్ గారు ఒక ప్రకటన చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇక్కడ నుంచి ఏ పరిస్థితులలో కూడా నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజిని జైటకు తరలించే ప్రశ్న
4-30 p.m. లేదని చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. నేను ఉన్నాను రక్షకునిగా అంటూ వైస్ ఛాన్సెలరు గారు మంత్రిగారు సమక్షంలో ప్రకటన చేయడం నిజమా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి :— అది నిజం కాదు

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అయితే విజయపురికి తరలించి ఒకప్పుడు ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను. లేకపోతే చేసిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకోలేని మనుష్యులుగా తయారవుతారా అని

అడుగుతున్నాను. అధికారులకు జవాబు చెప్పుకోలేని పరిస్థితి వస్తున్నదని హెచ్చరిస్తున్నాను. యు జి సి ఈ విశ్వ విద్యాలయానికి గ్రాంటు ఇవ్వటానికి నిరాకరించినట్లు స్పష్టంగానే అర్థమవుతున్నది ఏ విధంగా సాధించాలో అర్థంకాని పరిస్థితి వచ్చింది. ఏ విధంగా గ్రాంటు తేగలుగో అర్థం కాని పరిస్థితి వచ్చింది ఏ మేరకు సాధించగలుగుతున్నారు? ము. ఖ్యమంత్రి దీనిని గుర్తించని పరిస్థితిలో దీని భవిష్యత్తు విషయమై ఎంతో చదివే విద్యార్థులే భయపడుతున్నారు. ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో గ్రాడ్యుయేట్స్ ఇతర ఆ డిగ్రీకి ఇతర విశ్వ విద్యాలయాలలో గుర్తింపు ఉంటుందా, పి. జి కోర్సులకు సీట్లు పొందుతారా లేదా అనే పరిస్థితి వస్తున్నది ఆలోచనా రహితంగా దూరదృష్టి లేకుండా అంశాలను పొందుపరుచుకుని విద్యార్థులకు అపకారం చేస్తున్నామో అనిపిస్తున్నది. వీటిని ఏ విధంగా సరిచేయాలో అర్థంకాని పరిస్థితి. కొన్ని సవరణలు మాత్రమే తెచ్చారు. అన్నీ ఎందుకు తీసుకురాలేదు? ప్రివేటు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల సంగతి ఏమిటి? ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్స్, ప్రవేటు పాలిటెక్నిక్స్ సంగతి ఏమిటి? ఇతర విశ్వ విద్యాలయాలకు అనుబంధంగా ఉంటే కళాశాలల సంగతి ఏమిటి? వాటిని ఎందుకు వదలిపెట్టారు? చట్టంలో కాన్‌స్టిట్యుయెంట్ చేస్తామని చెప్పి ఎందుకు అమలు చేయలేకపోతున్నారు? అన్ని విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇటువంటి చట్టాలను అమలు చేయాలి రెండు సంవత్సరాలయినా డి. టి. ఇ పోస్టు ఖాళీగా ఉంది. ఇది చాలా ఘోరమైన విషయం. డైరక్టరు ప్లానింగ్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్‌ను ఇన్-చార్జిగా పెట్టి డి. టి ఇ కి ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిని లేకుండా ఆయన వారానికి ఒక రోజు వచ్చి చూసి పోతుంటే ఇది ఎంత వరకు న్యాయమో ఆలోచించాలి ఇట్టి పద్ధతిలో ఈ డైరక్టరేటుతో సక్రమంగా కార్యకలాపాలు జరగడానికి ఎట్లా అవకాశం ఉందో ఆలోచించాలి. బాట్లా శ్రీరామమూర్తిగారు ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించుకుంటారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, the amendments appear to have been proposed with two principal objectives. Sir, I am in full agreement and sympathy with the first objective. The first objective deals with the change of status of Warangal Regional Engineering College from that of a constituent college to an associate college I may recall here that it was I who brought this to the notice of the House during the last session. Dealing with the second objective of shifting the location of headquarters of the university from Warangal to Hyderabad, at the very outset I must give expression to a deep sense of shock. It will be very instructive and interesting for us to recall that when the University was first set up the then Hon'ble Minister Sri Madan Mohan made a categorical assurance that the headquarters of the University would be located only at Warangal. This assurance was also extracted from him in the Telangana Regional Committee which was then in existence. This attempt at shifting the location is in absolute contravention of that solemn assurance. We do not mind if the assurances are violated for valid reasons. Now let me deal with the reasons enunciated in the statement of objects and reasons.

Sir, the first reason which I state is, now that the Warangal Regional Engineering College is being made an associate college, this University is being shifted to Warangal for want of place. I have been a keen student of the problem of education. This is the first example of this kind. Here is the University which is shifting its location for want of shed building. This is a caricature and a farce of University. This is a farce of University for two reasons. It has no building; it has no colleges worth the name. All the Engineering Colleges are affiliated to the respective Universities. The only two Engineering Colleges, that is Nagarjunasagar Engineering College and Warangal Engineering College are affiliated to this University.

Secondly, this is a parody of a University for the reason, it has no funds of its own worth the name. When we raised this question, the Government there assured that sufficient funds would be made available.

Let me now deal with the Statement of Objects and Reasons. If this logic is to be accepted, all the Engineering Colleges should be shifted to Hyderabad city because it is one place which has a vast industrial complex in and around Hyderabad City. Therefore all the Engineering Colleges should be located in Hyderabad City. We do not know why this University is again rejected out of it. These people are just taking it around the world for mere shelter.

Thirdly, the possibility of obtaining facilities required from the local Engineering Colleges. Here is a full-fledged Technological University which is anxious to acquire facilities from an Engineering College. You can really appreciate the ridiculous and ludicrous nature of this Institution when we consider the aspect of a University taking facilities from an Engineering College. Therefore, I am opposed squarely to this proposal for shifting of location of the University headquarters from Warangal to Hyderabad. My Hon'ble friend Mr. N. Srinivasul Reddy has rightly pointed out that this will be a 4th University to set up in the Hyderabad City.

Too much of centralisation and concentration of educational facilities in the capital city is not going to be healthy from the view point of the balanced economic development of the people of the State. It is also on this ground that we should base the shifting of location from Warangal to Hyderabad City.

Lastly Sir, I would like to urge upon the present Minister for
4-40 p.m. Technical Education to see that adequate funds are provided to this University. Otherwise it is not too late to wind up this University and forget the whole thing as a bad dream. I hope the Minister for Technical Education would either provide funds or wind it up. Thank you very much.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—ఆధ్యక్షె, జవహార్లాల్ నెహ్రూ టెక్నాలజికల్ యూనివర్సిటీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చాలా ఎవసరమైనటువంటి [illegible] దానిని స్థాపించినప్పటి కాసను సభ గతసారి ఈ బిల్లును ఆమోదించినప్పటి [illegible] చాలా లోచించారు. ఎందుచేతనంటే రాష్ట్రంలో ఈ [illegible] టెక్నికల్ విద్య అభివృద్ధి అయేటట్లయితే రాష్ట్రానికి పూర్తిగా పారిశ్రామికాభివృద్ధికి [illegible] ఉపయోగపడుతుందని ఆశించారు. అంతేకాకుండా మొత్తం భారత దేశంలో ఉన్నటువంటి చాలా కొద్దిగా ఒకటో రెండో ఉన్నాయి మనం ముందడుగు వేస్తూ యూనివర్సిటీని స్థాపించాము యూనివర్సిటీని స్థాపించినప్పటి జరగవలసినది [illegible] అభివృద్ధి పరచాలి. ఎంతవరకు అభివృద్ధి పరచాలని అడుగుతున్నాను ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ తీసుకోనేలేదు ప్రభుత్వానికి బయటనుంచి రాజకీయాల ప్రభావమే కాకుండా అంతర్గతంగా రాజకీయ ప్రభావాలు పడి ఈ యూనివర్సిటీపైన సవతి తల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నదనుకుంటున్నాను. లేకపోతే యూనివర్సిటీని నిర్మించి దానిని రిజిస్టరు చేయించడమే కాకుండా దానికి కావలసిన వసతి ప్రభుత్వం కల్పించవలసి ఉంటుంది. అట్లాంటి పని ఏమీ చేయలేదు. యూనివర్సిటీ పెట్టినాలంటే ప్రభుత్వం దీనికి కావలసిన సదుపాయాలన్నీ చేయవలసి ఉంటుందని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. భారత దేశంలో ఉన్నటువంటి రాష్ట్రాలలో మనం యిటువంటి యూనివర్సిటీని స్థాపించడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకున్నవారము. అందుచేత దీనిని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం తగినటువంటి వనరులే కాకుండా తగినటువంటి సిబ్బందిని, తగినటువంటి స్పెషలిస్టులను దానికి ఏర్పరచవలసి ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. రెండవ విషయం ఏమిటంటే ఈ రీజియల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ దీనికి ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీగా ఉండడంవల్ల దానికి ప్రత్యేకమైన కష్టాలు సంప్రాప్తించాయి. దానిని అసోసియేటెడ్ కాలేజీ క్రింద చేయవలసి వస్తుందన్నమాట యూనివర్సిటీతో ఒక కాలేజీ చేరేటట్లయితే ఆ కాలేజీకి సదుపాయాలు, విద్యార్థులకు ఆర్హతలు పోతున్నాయన్నమాట. కనుక యిప్పుడు తీసుకువచ్చినటువంటి ఈ సవరణ బిల్లు అంతాకూడా యూనివర్సిటీలో అఫిలియేటెడ్ కాలేజీగా ఒక కాలేజీ ఉండేటట్లయితే ఆ కాలేజీకి ఆర్హతలు తగ్గిపోతాయనే అమెండుమెంటు తీసుకువచ్చింది ప్రభుత్వం. ఇది దాని నిర్మాణ మూల సూత్రాన్ని కాలతన్నుతుందని భావిస్తున్నామ ఆ యూనివర్సిటీకి ఉండవలసిన పరపతి సదుపాయాలు యివన్నీ కూడా ప్రభుత్వం సంపాదించడానికి విఫలం అయినది. కనుక యిక ఈ పరిస్థితిలో యూనివర్సిటీలో చేసినటువంటి అఫిలియేటెడుగా ఉన్నటువంటి కాలేజీని డిసఫిలియేటు చేస్తే తప్ప దానికి ప్రత్యామ్నాయం లేదు. ఇది విడ్డూరమైన విషయం. అయితే దానిని అఫిలియేటెడుగా ఉంచాలని కోరడం లేదు. ఒకవేళ యూనివర్సిటీ నామమాత్రం యూనివర్సిటీ క్రింద తయారు చేయడానికి పూనుకుంటుందనేటటువంటిది ఈ అమెండింగ్ బిల్లు యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం అన్న మాట. కనుక అసలు ప్రభుత్వ విధానము, కారణాలు ఏ దృక్పథంతో చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. అయ్యవారు చేసిన తప్పులు దిద్దుకుంటున్న విధానంగా ఉంది. ప్రధానంగా ఈ నాడు సాంకేతిక విద్యకు సంబంధించి ప్రభావ

స్టాండింగ్ ఉందని ప్రభుత్వం గుర్తించడం లేనే లేదు ప్రభుత్వం గుర్తించేది అంతా ఇదంతా రాజకీయం మాత్రమే. ఆ రాజకీయాలు ఎంత్రం అర్థం కావడం లేదు అని శ్రీ కొత్తం శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పవలసి ఉంటుంది రాజకీయం మినహాయించి ప్రభుత్వం దాన్ని ఎంతగా తీసినారు మనిషి సంపాదించినటువంటి విద్యను విజ్ఞానాన్ని సరిగా ఉపయోగించడామనే ధోరణి లేకుండా ఉంది యూనివర్సిటీ ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీగా ఉన్నట్లయితే కొన్ని సదుపాయాలను పొందే అవకాశము వుంటుంది. కాని డిస్ ఆఫిలియేట్ అయితే కొంత కష్టం వుండే పరిస్థితి వుంది. కాలేజీకి వున్న అవకాశాలు అన్నీ పోతున్నాయని నాకు కొన్ని రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినవి. ఇక్కడ యిచ్చిన వాదన అంతా వింతగా వుంది యూనివర్సిటీలో వున్నట్లయితే లోకల్ కాండిడేట్ డెఫినిషన్ ద్వారా పరంగల్లు కాలేజీ విద్యార్థులకు భంగము కలుగుతుందని చెబుతున్నారు ఒప్పుకొందాము లోకల్ కాండిడేట్ అనేది ఈ రాష్ట్రములో వున్న పౌరులకు భంగకరము అని బుజువు చేస్తున్నారు లోకల్ కాండిడేట్ అనేది భంగకరమైనది దాని నుంచి తప్పించుకోడానికి ఇల్లు చేస్తున్నాము అంటే ఒకటి అడుగుతున్నాను లా డిపార్టుమెంటు ఏం లా అయినది? వారి సలహాదారులు ఏమి అయినారు? లోకల్ కాండిడేట్ ఇంపాక్టు నుంచి తప్పించుకొనడానికి డిస్ అఫిలియేట్ చేస్తున్నాము అంటే ఒక శాసనము ద్వారా లోకల్ కాండిడేట్ అనేది ఎంత వైరుధ్యమయినదో తెలుస్తున్నది. నందిని పంది చేసే విధానమును అవలంబించడము మంచిది కాదు. లోకల్ కాండిడేట్ అనేది విరుద్ధమైనది సమ్మతము కానిది. ఒక స్టేటును ముక్కలు, ముక్కలు చేసే విధానము అని గుర్తిస్తున్నపుడు దానిని వెంటనే నరికిడుకోవాలి. ఈ సవరణ బిల్లు పూర్తి స్వరూప స్వభావాలు కేంద్రానికి చెందుతుంది లోకల్ కాండిడేట్ యొక్క దుష్పరిణామాలు స్టేటులో వస్తున్నవి కనుక దానిని మారుస్తున్నామంటున్నారు కేంద్ర యూనివర్సిటీ క్రింద పెట్టండి. స్టేటులో వున్న ప్రజలకు స్వేచ్ఛ, భవిష్యత్తు లేనపుడు మొత్తము కేంద్రముయొక్క అధికారము క్రింద ఎందుకు పెట్టకూడదు? సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ వస్తున్నది కదా. ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ అన్నీ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీకి అఫిలియేట్ చేయండి. ఒక శాసనమును చేసేటపుడు దూరదృష్టిలో ఆలోచించి చేయవలసివుంటుంది. ఆర్డినెన్సును జారీ చేసారు. వారి సలహాదారులు వున్నారు. ఆర్డినెన్సు బిల్లుకు శాసనసభ ముద్ర వేయవచ్చును. ప్రజలు ఆలోచిస్తారు బ్రిటిష్‌వారు మన దేశమును సుమారు 200 సంలు పాలించి ప్రజల శాశనార్థములకు గురి అయి మన దేశమును విడిచి వెళ్లిపోవలసివచ్చినది. అట్లాగే మన ప్రభుత్వము కూడ స్వప్రయోజనముతో, హ్రస్వదృష్టితో దీనిని తీసుకువచ్చారని మనవిచేస్తున్నాను. టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ ఆఫీసు వరంగల్లులో వుండాలా లేక హైదరాబాదులో వుండాలా అన్నవుడు ఎక్కడ వున్నా ఒకటే. అది ప్రాణము లేని వస్తువు. వారికి కావలసిన వ్యక్తులను దానిలో పెట్టుకొన్నారు. ఇది అభివృద్ధిలోకి వచ్చే విధానమును అవలంబించినట్లయితే హర్షించడానికి వీలవుతుంది. ఇక్కడ వుంచే మనకు అందుబాటులో వుంటుంది. దాని బాగోగులు తెలుసుకొనడానికి మనకు అవకాశము వుంటుంది ఈ అమెండింగ్ బిల్లు దూరదృష్టి లేకుండా చేసినది అంటాను. పరంగల్లు

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీవారు గొడవ చేస్తున్నారు దానికి మార్గము ఏమని ఇటువంటి చక్క మార్గము కూడా ఏమని చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

4 50 p.m

శ్రీ యస్ టంకార్ —అధ్యక్షా, ఈ సవరణకు నేను కొన్ని సూచనలను చెప్పవలసి వుంటుంది. మొత్తము భారతదేశములో 8 రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేశారు. అందులో వరంగల్లులోకూడ ఏర్పాటు చేసినప్పుడు ఆది రాష్ట్రీ కేంద్ర ప్రభుత్వాల యాజమాన్యముక్రింద వుండాలని, రికరింగ్ ఎక్స్పెండిచరు పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వము భరించాలని వుంది. 5 సం.లు తరువాత రాష్ట్రీ ప్రభుత్వాలు భరించాలనేది గమనార్హము. కాని రాష్ట్రీ ప్రభుత్వములన్నీ వారిపల్ల కాదనితెల్పినవి. ఒక రెవ్యూ కమిటీ ఏర్పాటు కావడము వారు ఆలోచించి ఈ రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు అన్నీ నేరుగా కేంద్ర ప్రభుత్వము క్రిందనే వుంటే వాటికి కావాలసిన ఫండ్స్ అందుతాయి, రాష్ట్రీ ప్రభుత్వము ఇప్పుడు వాటికి వున్న ఆర్థిక చిక్కులవల్ల ఫండ్స్ ఇవ్వలేవు అభివృద్ధి చేయలేదు అన్నారు వరంగల్లు రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ అభివృద్ధి కావాలన్నా, అక్కడి ఉపాధ్యాయులకు జీతభత్యాలు రావాలన్నా, విద్యాభివృద్ధి ఉన్నత ప్రమాణములో పెరగాలన్నా కేంద్ర ప్రభుత్వము క్రిందవుండడము అవసరము. ఆ దృష్ట్యా అసోసియేటెడ్ కాలేజీగా చేయడమనే సవరణ సక్రమమైనదే. దానిని నేను బలపరుస్తున్నాను. కాని యూనివర్సిటీ హెడ్క్వార్టర్సు ఇక్కడకు మార్చడము హర్షదాయకము కారు రీజినల్ ఇంబాలెన్స్‌ని తొలగించడానికి వరంగల్లులోనే వుండడము అవసరము. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వము పునరాలోచించాలని కోరుతున్నాను. కాలేజీలో విద్యార్థులలో గ్రూపు తగాదాలు వుండవచ్చు తప్పు చేసినవారి వరకు పరిమితము చేయవలసి వుంటుంది. అభివృద్ధి భావాలు కలవారు వున్నారు. నక్సలైట్స్ వున్నారు అని పోలీసు కాంప్ గా తయారుచేసి అందరిమీద, విద్యార్థులపైన ఉపాధ్యాయులపైన హింసాకాండ సాగించడము దుర్మార్గపు చర్య. దానిని మార్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్షా, చాలమంది గౌరవ సభ్యులు వారితాలూకు అమూల్యమైన సలహాలను యిచ్చి ఈ సవరణకు కొంతబలము చేకూర్చినందుకు ముందుగా వారికి నా కృతజ్ఞతాభివందనములు తెలియచేసుకొంటున్నాను. శ్రీకృష్ణగారు ఆదిలో ప్రసంగిస్తూ హెడ్క్వార్టర్స్ మార్చడం బాగానే వుంది, డైవర్సిఫికేషన్ ఆఫ్ కోర్సెస్ చాల అవసరము అని చెప్పారు షుగర్ టెక్నాలజీకాని, పెట్రోలియమ్ టెక్నాలజీకాని. మైనింగ్ టెక్నాలజీ కాని వీటిలో క్రెడిషివల్‌గా, కన్వెన్షనల్‌గా వున్న 3 కోర్సులుమాత్రమే పనికిరాదని వారు చేసిన సూచనకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఆ దిశలో కొంత ప్రయత్నము ప్రారంభించామని మనవిచేస్తున్నాను. కాండిచ్ కోర్సులు ప్రత్యేకించి కొంత కేటాయించి విద్యార్థులకు సహాయము యివ్వవలసిన అవసరము వుంది./ యిస్తేకాని వీలులేదనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. కాదని చెప్పడము లేదు. ఇప్పుడున్న విధానములో ఆ రకముగా చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. కాండిచ్ కోర్సులకు చాలా ప్రాధాన్యము యిస్తున్నామనేది నిర్వివాదాంశము. పోతే ఇది డబ్బుకు సంబంధించిన వ్యవహారం. దానికి తగిన సరంజామా వున్న 4-55 p.m.

తిరువా దానికి కాపలసిన మొత్తం చేకూరిన తరువాత ఈకార్యక్రమం చేయవలసి వుంటుంది. ఇది కేవలం ఒక క్లాజుకు మాత్రం సంబంధించిన వ్యవహారం అయితే ఏదోటకంగా ఇన్నాడబ్బుతో కొద్దో గొప్పో డైవర్ట్ చేసి చేసుకోవటానికి అవకాశము వుండేది ఒక్క కాకినాడకు ఇస్తే సరిపోయేదికాదు ఇంజనీరింగు కళాశాలలు ప్రస్తుతం వెస్ట్ జికిల్ యూనివర్సిటీకి ఎఫిలియేట్ అయివున్నవికాక ఉయట ఉన్నవాటికి మొత్తం అన్నటి అదివర్తిస్తుంది ఆ రకంగా చేస్తే దాదాపు 34 లక్షలు అదనంగా కేటాయించి కోర్సు నమిక్రం సంపన్నానికి ఖరు పెట్టవలసి వుంటుంది. ఎనిమిదో సంకల్పంలో వున్న ప్లాన్ ఎమౌంట్ 93 కోట్లు వుంది, కాబట్టి ఒక సంపన్నర్ చేయడం నాన్ ప్లాన్ కాదు, ఇది నాన్ ఎనలిటిక్ ప్రిన్సిపల్ అని వారు చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తూ కాలక్రమేణా ఆర్థిక వనరులను అనుసరించి అమలు చేయాలి కాని హఠాత్తుగా చేయడం బహుశా సాధ్యంకాదనే అనుమానాన్ని వ్యక్తంచేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. స్టాఫ్ క్వాలిఫికేషన్స్‌కు సంబంధించి వారి చిత్తం వచ్చి కోవ్వు. వారి ఇష్టం వచ్చిన క్వాలిఫికేషన్స్ పెట్టటానికి అవకాశం వున్నదా అనే మాటకూడా చెప్పాను ఈ సందర్భంలో సి.పి.కె.రావుగారు కాని, శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు కాని ఇంకా పెద్దలు చెప్పిన మాటలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒకమాట చెప్పవలసి వుంది కాన్‌స్టిట్యూయంట్ కాలేజిఅనేదానికి డెఫినిషన్ వుంది Constituent College means any college established or maintained by the University for providing courses of study for qualifying students, etc. వరంగల్లు కాలేజి ఎస్టాబ్లిష్ చెయ్యాలనే ఆలోచన వచ్చినప్పుడు ఆ కాలేజి యూనివర్సిటీ అనడానికి వీలులేదు. మేన్‌టేన్డ్ బై యూనివర్సిటీ మరొక భాగ్యత తీసుకొంటూనే కేంద్ర ప్రభుత్వం ధన సహాయంతో నడపటానికి అవకాశం ఉన్నప్పుడు అద్భుతమైన బరువు తీసుకోవటానికి అవసరం ఏమి వున్నదిా సెపరేట్ స్టేటస్ ఇవ్వటానికి ఆవసరం ఎర్పడింది కాబట్టి దానిని ఎసోసియేటెడ్ కాలేజి అనే మాట అనవలసి వచ్చింది. ఎసోసియేటెడ్ కాలేజీ అన్నప్పుడు దానిపై హక్కులేకుండా పోతుందా ? యూనిఫార్మిటి లేకుండాపోతుందా ఎకడమిక్ ఫ్రీడమ్ అనే పేరుతో వారికిష్టమైన క్వాలిఫికేషన్స్ నిర్ణయం చేసుకని వారి చిత్తం వచ్చినట్లు చేస్తారా అంటే ఆదేమీ లేదు. ఎసోసియేటెడ్ కాలేజి డిఫినిషన్ చదువుతాను. "Associated College' means the Regional Engineering College, Warangal, established and maintained by its Society and associated with University as providing courses of study qualifying students for admission to University Examinations in accordance with the Regulations prescribed." అందుచేత ఇదికూడా ఇన్ ఎకార్డెన్స్ విత్ ది రిగ్యులేషన్స్ ప్రిస్క్రైబ్డు, పేరులో మార్పు మినహాయిస్తే మిగిలిన ఇంజ్రీడియేట్స్ మిగిలిన ఎసోసియేటెడ్ కాలేజీలకు వున్న మాదిరి సమానంగా వుంటాయని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ప్రభుత్వం చట్టాన్ని ధిక్కరించింది, పాలిటెక్నిక్స్‌ను ఇంజనీరింగ్ కాలేజికి ఎఫిలియేట్ చేస్తామని ఎందుకు చేయలేదు. చేస్తామని చెప్పి తరువాత చేయక పోతే చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినట్లు కాదా అని అన్నారు. మొత్తం పాలిటెక్నిక్స్‌ను ఎఫిలియేట్ చేస్తామని చట్టంలో లేదు. ఈ చట్టంలో వున్నవి రెండు భాగాలు, ఫెడరల్

ఒకటి చూస్తే స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఏవీ కాలేజీలు ఎఫిలియేట్ అయి వున్నాయో ముందు ముందు ఎటువంటి కొన్ని కాలేజీలు ఎఫిలియేట్ చేయడానికి అవకాశం వుంది అనేవి రెండు ఉపసెక్షన్ ఒకటిలో పొందుపర్చటం జరిగింది. దానిలోవున్న ఉపసెక్షన్ నేను చదువుతాను. According to that Sub Section, the Government may by notification apply the provisions of this Act to any other College or Institution with effect from such date as they may specify in this behalf., అది ఎప్పుడైనా చేయవచ్చు, ఆ నిర్ణయం చేసిన తేదీ నుండి. " and thereupon, the provisions of Section 28 shall mutatis mutandis apply to such College or Institution "

The definition about the institution is as follows :—Institution means an institution, organisation, training centre or the establishment providing teaching, research, experimentation of practical training in engineering, technology, physical and social sciences, architecture or fine arts and includes polytechnic." పాలిటెక్నిక్ అనేమాట ఎక్కడ పెట్టారంటే అది ఎనేబ్లింగ్ పొజిషన్. ఈ తర్వాత ప్రభుత్వం ఏరోజునైనా ఈ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ తీసుకొని దీనికి ఎఫిలియేట్ చేయదలచుకుంటే ఆ విధంగా చేయటానికి అవకాశం కల్పిస్తూ చేసింది కాని నిర్బంధంగా విధిగా తీసుకొని తీరాలి అని కాదు దానిని పైలేట్ చేసుకుంటూ పోయిన ధోరణానికి ఇది ఒదాహరణ కాదు సుమా అనేమాట మనవి చేస్తున్నాను. పాలిటెక్నిక్‌కు సంబంధించి ఇది, ఇక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు యూ ఎఫిలియేటు అయి వున్నాయి అని ఎందుకు తీసుకోవడం లేదు, మీరు చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినట్లు కాదా అని వారు చెప్పారు. ఈ సందర్భంలో కూడా ప్రభుత్వం చట్టాన్ని ఉల్లంఘించడం లేదు. దీనిలో సెక్షన్ 1, సబ్‌క్లాజ్ 4-1—చూడండి. I shall apply it in the first instance from the date notified under sub-section 1) of Section 28 in respect of the Government Engineering College at Anantapur and Kakinada, the Nagarjunasagar Engineering College, Hyderabad Government College of Fine Arts and Architeciure, Hyderabad and the Regional Engineering College, Warangal" దేనికి వర్తిస్తుంది ? యా యూనివర్శిటి యొక్క పరిధి ఎంతవరకు వుంటే అంతవరకే అని చెప్పారు. మిగిలిన యూనివర్శిటికి, ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలకు వర్తిస్తుందని అనలేదు. కమిక ధిక్కరించారనేది లేదు. అవి కూడా ఒక రోజు దీనిక్రిందకు రావలసి వుంటుంది సుమా అనే మాటగా చెబితే దానిని అంగీకరిస్తాను. అ రకంగా రావడం మంచిదే. మొత్తం ఇంజనీరింగు కళాశాలకు సంబంధించిన హైయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ అంతా ఒక గొడుగు క్రిందకు తీసుకురావాలి. యూనివర్శిటి పెట్టడంలో ఉద్దేశం అదే. ఆ ఉద్దేశం నెరవేరితే మన అభిప్రాయం పరిపూర్ణంగా నెరవేరినట్లు అవుతుంది. మధ్య వున్న కొన్నిష్టాయి దాటి ఇది కూడా వైబిలైజ్ అయి, ఎక్స్‌పాండ్ అయి ప్రోగ్రెస్ అయి ముందుకు పోతున్న తరుణంలో మనం చేయవలసిన ఆలోచనలో ఇది ఒకటని మనవి చేస్తున్నాను. ధిక్కారణ అనేమాట లేకుండా.....

5. 00 p. m,

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఒక్క విషయంలో ధిక్కరించినట్లు ఒప్పుకుంటారా ? హెడ్ క్వార్టర్స్ ఖచ్చితంగా వరంగల్లులో వుండాలని వుంటే మూడు సంవత్సరాలుగా హైదరాబాదులో వుంది. అది చట్టాన్ని ధిక్కరించినట్లు కాదా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఏదీ దాయాలనే ఉద్దేశం నాకు లేదు. హెడ్ క్వార్టర్స్ వరంగల్లులో వుంటుందని వుంది దీని విషయంలో గౌరవసభ్యులు ఉదాహరణగా, ఓపీ లో ష్ణ్న పరిస్థితి గమనించవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. అసలు జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటి పెట్టేటప్పుడు ఒక ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేశారు హెడ్ క్వార్టర్సు పెట్టే విషయం లో ఆ రిపోర్టులో వారు ఉదహరించిన కొన్ని మాటలు చెబుతాను. అందులో ఏమి వున్నదంటే...

Sri N. Srinivasa Reddy :—Sir,..

Sri B Sr rama Murthy :—Let me complete. Sir. If there are any doubts, I will certainly clarify. మొదటి కండిషన్ ఏమి చేప్పారంటే యాజ్ సూయంటెడొట్ Above any institution or campus that will lend itself for easy assimilation into such project. యూజీగా ఎసిమిలేట్ చేయాలి. ఎక్కడ పెడుతామో అది మనది అయి పోవాలి. ఒక రోజు మొత్తం మనది అయిపోవాలి. ఆ రకంగా చేయగలిగి నటువంటి చోట పెట్టాలి, అన్న మాటగా మొదటి కండిషన్ పెడితే వరంగల్‌లో చేయడానికి వీలుందని భావించి కానిస్టిట్యూయంటు కాలేజీగా చేయడం మనకు సాధ్యమని అనుకొని అక్కడ పెట్టాలన్నారు. కాని ప్రాజక్టు రిపోర్టులో వుంది ఏమంటే ఎక్కడ పెట్టాలంటే అటువంటి చోట పెట్టాలి ఎక్కడ? 'That will lend itself for easy assimilation' వారు చెప్పిందానికో కూడా ఉద్దేశం యిదే. పెట్టారు. అది మనవి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మాకనటువంటి పరిస్థితులు ఆ రకంగా లేవు. అటువంటి పరిస్థితులు కావు యిప్పుడు. ఎందుకంటే కానిస్టిట్యూయెంటు కాలేజి అంటే ముందుగా మనవి చేశాను, కానిస్టిట్యూయెంటు కాలేజీ అన్నది That which is maintained byth e University and that which is established by the University వరంగల్లులో వున్నది It is not established by us. It is maintained by us. అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం డబ్బు యిస్తుంది కొంత సహాయం చేస్తున్నది. మనము మేంటేన్ చేద్దామనే వుద్దేశముతో వారి డబ్బును నిరాకరిస్తామా? వచ్చే అవకాశం పోగొట్టుకుంటామా? అది మంచిది కాదు అన్న వుద్దేశముతో విచ్ యూజ్ మేంటేన్ట్ ఆనే ప్రోవిజను క్రింద తీసుకు రావద్దని వారు మేంటేన్ చేయనివ్వండి. మనది వింటే నరిపోతుంది అనే వుద్దేశ ముతో చేయడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితులవల్ల, వరంగల్‌లో హెడ్‌క్వార్టర్సు వుండాలను కున్నామో, పెట్టలేక పోయిన మాట నిజం. I am only explaining the circumstances under which it was not done పోతే యింకా కటి చెప్పాలి. నాగార్జున సాగర్ యింజినీరింగు కళాశాల గురించి యిందాక మనవి చేశాను. వైస్ ఛాన్సలర్ ఏ పరిస్థితులలో యిక్కడనే వుంటాడనే మాట లేదు, ఆ ఎదుట అటువంటిది ఏమీ జరుగలేదని మనవి చేసుకుంటున్నాను. పోతే రికగ్నిషన్ గురించి— విద్యార్థులు ఎప్పటికప్పుడు భయపడుతున్నారు అసలు రికగ్నిషన్ వుంటుందా పోతుందా ఏమిటి పరిస్థితి అని ఒక మాట చెప్పారు. దాని గురించి చెప్పాలి. గౌరవ నీయ విద్యా శాఖామాత్యులు ఆ రోజు యిక్కడ చెప్పి

విషయాలు నేను విన్నాను. ఈ విషయములో ఏ రకంగాను అనుమానపడవలసిన అవసరము లేదు. దానికి ప్రత్యేకించి రికగ్నిషన్ లేదని గాని రాదని గాని ఎక్కడి నుండో తేవాలని ఆలోచించ వలసిన అగత్యం అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే అతి స్పష్టంగా కొన్ని విషయాలు పేర్కొనవలసిన అవసరం వుంది. తరుచుగా యీ అనుమానాలు తల ఎత్తుతున్నాయి The degree of any university incorporated by an Act of the Central or State Legislature in India or other educational Institution established by an Act of Parliament are declared to be deemed as Universities under Section 3 of the University Grants Commission Act 1956 అది యిందులో వుంది. 1956 వ సంవత్సరం యూనివర్శిటి గ్రాంట్సు కమీషను యాక్టు ప్రకారము ఏదైనా ఒక యూనివర్శిటి 5-10 p.m.
ఒక స్టేటు లెజిస్లేచరు గాని పార్లమెంట్ గాని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే అది ఆటోమేటిక్‌గా రికగ్నయిజ్ అయినట్లు—మనము చెప్పినటువంటి మాట గాదు—యూనివర్శిటి గ్రాంట్సు కమీషన్ యాక్టులో వున్నటువంటి మాట మనవి చేస్తున్నాను. ఆ యాక్టు ప్రకారము ఆటోమేటిక్‌గా దానికి రికగ్నిషన్ వుంది. లేకపోవడం ఏమిటి? It has come into being by an Act of Legislature. అంతేగాదు, యిందులో యింకొకటి వుంది They are recognised by the Union Public Service Commission and the Public Service Commission in the State for the purpose of employment and similar is the case for employment in the public undertakings, armed forces etc., అందుచేత దీనికి రికగ్నిషనే గాదు యిందులో మండి వచ్చిన ప్రతిఒక్కరికి వుద్యోగం విషయములో తగిన హామీ వుందనే విషయం మనవి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో ఒక విషయం గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తెస్తున్నాను, It may be further said that as per section 2 (f) of the U. G. C. Act of 1956, a University established or incorporated by an order under the Central Act or provincial Act or the State Act and include any institution as it may, in consultation with the University concerned be recognised by the Commission in accordance with the regulations made in this behalf under this Act. in as much as the Jawaharlal Nehru Technological University established by the Act of the State Legislature. It is a technological University under the.U.G.C.Act without requiring any formality of the recognition. అందుచేత రికగ్నిషన్ ప్రత్యేకించి రావాలని అనుమానపడవలసిన పని లేదు. ఉద్యోగాలు దొరకక భవిష్యత్తు ఏమి అవుతుందోనని దానికి పందేహం లేదు. అనుమానం లేదు. ఈ రెండింటిని కూడా చట్టం ప్రకారం యూనివర్శిటి గ్రాంట్సు కమీషను యాక్టు ప్రకారము వున్న పరిస్థితిని వివరించడానికి ప్రయత్నం చేశాను పోతే పెద్దలు సి. వి. కె. రావుగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. మీరు యూనివర్శిటి పుట్టిన తరువాత చేసిన పని ఏమిటి, అభివృద్ధి చెందారా, ఏ రంగములో అయినా ముందుకు వెళ్లారా అని యీ రకంగా యూనివర్శిటి గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఒకమాట ఆలోచించుమని చెబుతున్నాను. అది పుట్టి రెండున్నర పంవత్సరాలు అయింది. మూడు ఏండ్లు పూర్తి కాలేదు. అనేక యిబ్బందుల మధ్యన అది పుట్టిన మాట నిజం. కేంద్రములో

దానికి నేటివరకు ఆమోదం లభించని మాట నిజం. అటువంటి పరిస్థితులలో ఏ మేరకు వారు ముందుకు పోతారో ఆ ప్రమాణముతో కొలిచి ఆ మేరకు వెళ్ళారా లేదా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ యూనివర్శిటి మొత్తం దేశములో మొట్టమొదటిది. ఒక సింగిల్ ఫేకల్టీ యూనివర్శిటి యింతవరకు ఎక్కడా లేదు మొట్టమొదటి ఎక్స్‌పెరిమెంటు. ముఖ్యమైన మూడు విషయాలు ముందు పెట్టుకొని పని చేయడం జరుగుతున్నది. ఎటానమీ ఆఫ్ ది కాలేజెస్—దీనితో కలిపి వున్నటువంటి కాలేజస్‌కు ఎటానమీ యివ్వాలి, అది ఒకటి, రెండు, కంటిన్యూస్ యింటర్నల్ ఎసెస్‌మెంటు, మూడు స్యాండ్‌విచ్ కోర్సెస్. ఈ మూడు ముఖ్యమైన ధ్యేయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆల్ ఇండియా కౌన్సిల్ ఆఫ్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ వారు ఏ ధ్యేయాన్ని తరుచు చెబుతూ వచ్చారో దానిని అమలు చేయడానికి మాత్రమే యిది పుట్టింది చూపిస్తామనే పద్ధతి పెట్టుకొని కంకణం కట్టుకొని యీ రంగములో ముందుకు పోతున్నారు. We must be proud of it. మొత్తము మీద దేశములో మొట్ట మొదట పెట్టుకున్న, అనుకున్నటువంటి వున్నత ఆశయాలకనుగుణంగా ముందుకు పోతున్నది. అందుచేత దీని గురించి సంకోచించి తగ్గించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. వారు కన్సల్టెన్సీ సర్వీసు అని యీ మధ్యన కొత్తగా ప్రారంభించారు. ఏదైన ఒక ప్రాజక్టును ఎవరైన చెకప్ చేస్తే పరిశ్రమను పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారు ప్రత్యేకించి కన్సల్టెన్సీ ఎక్స్‌పర్ట్ ఎడ్వయిస్ యిచ్చి వారికి తోడ్పడడానికి యీ మధ్యన ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. కర్నూలులో పేపరు మిల్లు పెట్టడానికి వారి సహాయ సహకారాలు యివ్వడం జరిగింది పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ లెవల్‌లో ఇండస్ట్రియల్ ఇంజనీరింగులో బిజినెస్ మేనేజ్‌మెంటు to meet the needs of the industry అదికూడా కొత్తగా పెట్టారు. అదికూడా విజయవంతంగా నడుస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను, అదిగాక In this in collaboration with the Institute of Applied Man-power Research ఈ మధ్యన ప్రారంభించారు ఏదైనా పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్నటువంటి అధికారులకు వారికి వున్నటువంటి గుణాలను, మానసికంగా, శారీరకంగా, నైపుణ్యారీత్యా వున్నటువంటివి, పరిశీలించి ఎనలైజ్ చేసి ఏ రకమైనటువంటి తోడ్పాటు యిస్తే ట్రెయినింగు యిస్తే బాగుంటుందో అది కనుగొనడం నిమిత్తం హైలీ ఎక్సపర్టయిజ్ యార్జవిటి కూడా చెకప్ చేసారు. దేశము మొత్తం మీద తీసుకున్న ప్రక్రియ అని మనవి చేస్తున్నాను వారికి బిల్డింగ్ లేని మాట నిజమే ఏమీ లేని దాని నుండి ముందుకు పోతున్నాము, ఏమీలేదు అనుకుంటే వుంది అని చూపించబోతున్నాము. ఘంటి స్తావరాన్ని స్థాయిని కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అందుచేత యీ మధ్యన 4 స్టోరీడ్ బిల్డింగ్ కట్టారు. అయిదున్నర లక్షలతో కట్టారు స్క్వేరుపుట్ రు.19.60 ఖర్చు అయినది. ప్రయివేటు కంట్రాక్టరు వద్ద 40 నుండి 42 రూపాయలు వరకు అవుతుంది. స్వంతంగా నిర్మాణం చేపింది చక్కగా వుంది. క్యాంప్ ఆఫీస్ క్యాంప్ బిల్డింగ్ అని కట్టుకున్నారు. ఈ రకంగా వారు చేసినటువంటి ట్రయోగాలన్నీ

చెప్పి సమయంతీసుకోదలచుకోలేదు ఉన్నత యింజనీరింగు విద్యలో జరుగుతున్నటు వంటి మొట్టమొదటి ప్రధానమైనటువంటి ప్రయోగం, ఇది చరిత్రాత్మకమైన ప్రయోగం. ఈ యింజనీరింగు విద్యలో నూతన అధ్యాయం ప్రారంభించిన కీర్తి యీ యూనివర్సిటి వల్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు దక్కించని మనవిచేస్తున్నాను. శక్తి లేకపోతే శక్తియివ్వాలి, ధనం లేకపోతే ధనం వచ్చేట్లు చూడాలి, గుర్తింపు లేకపోతే గుర్తింపు వచ్చేటట్లు చూడాలి. ఆరకంగా ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తామనే ఆశను యీ సందర్భములో మనవిచేస్తు . ను. పెద్దలు చెప్పిన అన్ని విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముందు కార్యక్రమం రూపొందించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని సవినయంగా మనవిచేస్తూ యీచట్టాన్ని ఏకగ్రీవంగా అందరు ఆమోదించాలని కోరుతు వెలువు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :—అధ్యక్ష, మినిష్టరుగారు యిక్కడ యూనివర్సిటి కొరకు బిల్డింగు కట్టాలని చెప్పారు. అదే బిల్డింగు వరంగల్‌లో కడితేకూడా నరిపోయేది. రెండవ విషయం, మినిష్టరుగారు చెబుతూ యీ యూనివర్సిటి యినోవేషన్ ఒంటి ఏమంటే I think autonomous college and University are contradictory in terms, because antonomous college is deemed as University.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏర్పాటు చేసిన రెవ్యూ కమిటీ యొక్క 4 వ రికమెండేషనులో "Admissions to all the Central Engineering Colleges should be made through an entrance examination for both the State quota of seats and the quota of seats for other States according to accepted pattern and choice of candidates." అన్నారు. దీనిక్రింద మన స్టేటుకు 50% సీట్లు ఉన్నాయి. ఇది మనకు వర్తిస్తుందా? లేకపోతే దానిలో మన స్టేటు కోటా తగ్గుతుందా? 16 వ రికమెండేషనులో "The individual colleges should have autonomous Boards of Governors with the suggested composition and should be set up by the Central Council." అన్నారు. అంటే మన సెంట్రల్ కౌన్సిలు సూచన ప్రకారంగా ఏర్పాటు చేసిన ఈ బోర్డుకే పూర్తి అధికారాలు ఉంటాయనేటటువంటి విషయం ఉందాలేక ఇందులో ఏమైనా మార్పులు ఉన్నాయా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—యు.జి.సి వారు ఈ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటికి గ్రాంట్సు ఏమైనా ఇస్తున్నారా? డిగ్రీలు రికగ్నిషన్ మేరకు, గ్రాంట్సు వచ్చేది వేరు. గ్రాంట్సు ఇవ్వకపోతే ఏ కారణంచేత ఇవ్వడం లేదు. నాగార్జున ఇంజనీరింగు కళాశాల నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతానికి తరలిపోమని 1972లో కూడా వాగ్దానం చేసారు. అది ఎప్పుడు తరలిస్తారు? వరంగల్‌తో ఉన్నజువలజీ రీజనల్ ఇంజనీరింగు కాలేజీకి ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత వారా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత వారా భరిస్తున్నాయి. ఆ కాలేజీని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, పూర్తిగా స్వాధీన పరచడానికి మీకు ఏమైనా అభ్యంతరం ఉందా? లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దానిని పూర్తిగా స్వాధీనపరచడానికి ఏమాంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ బాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు ఈ అటానమస్ కాలేజెస్, కాన్వెన్షన్ గురించి జేసిగారు క్వశ్చన్ చేస్తూ శ్రీ జైపాల్‌రెడ్డిగారు ఒక మాట అన్నారు. యూనివర్సిటీ ఎక్కువ, అటానమస్ కాలేజీ తక్కువ అన్నట్లు ప్రివిలేజెస్ ఇది సరికాదు. వీళ్ళు

రంగంలో వస్తున్నటువంటి నూతన ప్రక్రియ ప్రక్కకు వారి శాలూకు దృష్టికి ఆహ్వానించడం తప్ప అంతకన్నా దీనిని గురించి నేను ఏమీ చెప్పలేను యూనివర్శిటీ గ్రాంట్సు కమిషనువారు గ్రాంట్సు ఇవ్వడంలేదు. వారు గ్రాంట్సు ఇస్తే ఈ సమస్యే లేదు. ఆ గ్రాంట్సు రావాలి. వారు ఇవ్వాలి. ఇందులో రెండు పద్ధతులు ఉన్నాయి. ఇది ఒక రికగ్నైజ్డు యూనివర్శిటీ. దీనికి గ్రాంటు కావాలని అంటే ఒక దరఖాస్తు వేస్తాము. దరఖాస్తు వేసిన తరువాత వారు ఒక కమిషనును అప్పాయింటు చేయాలి. వారు ఇక్కడకు వచ్చి చూడాలి. చూసిన తరువాత వారు ఒక నివేదిక ఇవ్వాలి తరువాత ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. మనం ఆ రకంగా ఒక కమిషనును అప్పాయింటు చేయమని కోరాము కాని ఇప్పటికీ కమిషనును అప్పాయింటు చేయలేదు. వారు రాలేదు, నివేదిక పంపించలేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో న్యాయం జరుగలేదేమోనని, ఇది సాధించుకోవాలి అనే పద్ధతులలో కొంత ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజి నాగార్జునసాగరులోనే ఉండాలి. అక్కడ ఉండాలనే అది పెట్టింది. ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేరాలి. నేడో, రేపో జరిగిన తరువాత వారికి తెలుస్తుంది. అంతకుమించి చెప్పేది లేదు నాగార్జున ఇంజనీరింగు కాలేజి నాగార్జునసాగరులోనే ఉంటుందని మాత్రం ఖచ్చితంగా చెప్పగలుగుతాను. శ్రీ ఓంకార్‌గారు అడ్మిషన్సు గురించి చెప్పారు. మన పొజిషను దీనివల్ల ఇంప్రూవ్ అవుతుంది, ఏమీ తగ్గదు రీజనల్ ఇంజనీరింగు కాలేజీలన్నింటికి యూనిఫారం పాటరన్ ఇన్ ఎడ్మిషన్సు టు వేరియస్ కాలేజెస్ ఒకటి కావాలసి ఉంటుంది. అది 50 : 50. అదర్ స్టేట్సు వారికి 50 ఉంటాయి. ఇది అసోసియేటెడ్ కాలేజి అయింది కాబట్టి It will not be under the purview of the presidential order. కాబట్టి 85% ఆఫ్ ది సీట్సు లోకల్సుకే కావాలనేటటువంటి ఉత్తర్వు దీనికి వర్తించకుండా పోతుంది. మనకు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను కోర్సెస్‌లో బెనిఫిట్ వస్తుంది. ముందు అయితే కాదు. 5 సంవత్సరాలు ఇక్కడ ఎవరైతే చదువుకున్నారో వారు కూడా లోకల్సు అయినారు కాబట్టి వారికి కూడా అడ్మిషన్సు వస్తాయి. ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డరువల్ల పైవాళ్ళకు కూడా పోస్టు గ్రాడ్యుయేషను కోర్సులలో విధిగా వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఇది అసోసియేటెడ్ కాలేజీ అన్న కారణంగా From out of the purview of the presidential order. పోతుంది కాబట్టి ఆ రకంగా రిజర్వేషను వర్తించదు. కాబట్టి మొత్తం స్థానికులకు ఇచ్చుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుందని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. 50 : 50 అవేది ఏమీ తగ్గదు. మన పొజిషను ఇంప్రూవ్ అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రీజనల్ ఇంజనీరింగు కాలేజీని పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పాక్షీనం చేసే ప్రతిపాదన ఉందా ? ఉంటే మీరు ఏమి కృషి చేస్తున్నారు ? పోలిటెక్నిక్సు ఇతర ఇంజనీరింగు కాలేజీలు కొన్ని యాక్టులో ప్రొవైడ్ చేసి ఉన్నారు. మీరు తీసుకునే ఉద్దేశ్యం ఉందా లేదా ? ఉద్దేశ్యం లేకపోతే ఎందుకు లేదు ? తీసుకుంటే ఎప్పుడు తీసుకుంటారు ?

5-20 p.m.

శ్రీ కొట్టం శ్రీరామమూర్తి :—అందులో ఎనేబ్లింగ్ ప్రొవిజను ఉందని మనవి చేసాను. శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఈ చర్చలో పాల్గొంటూ ఒక అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసామని చెప్పారు. డిగ్రీ కానటువంటిది కేవలం డిప్లమో కోర్సును ఎందుకు

దానిలో ఎప్లియేట్ చేయాలి అన్నారు. ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఒక నిర్ణయం తీసుకోలేదు. పోలిటెక్నిక్కు ఇప్పుడు ఏ పద్ధతిలో అయితే డైరక్టరేటు క్రింద ఉన్నాయో ఆ రకంగా ఉంటాయి వాటిని డిస్టర్బ్ చేయదలచుకోలేదు. ఈ ఇంజనీరింగు యూనివర్శిటీకి ఎప్లియేట్ చేయాలనే ఆలోచన ఇప్పుడు లేదని మనవి చేస్తున్నాను రీజినల్ ఇంజనీరింగు కాలేజి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించాలనేటటువంటి ఆలోచన ఏ రూపంలోనూ లేదు. Now it is part of the Jawaharlal Nehru Technological University. It is an associate college now

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అసోసియేట్ కాలేజి కావచ్చు. కాని మెయింటెనెన్సు భారం పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా ?

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి —వారు ఇచ్చే డబ్బు రాబట్టుకొనడానికి అసోసియేట్ కాలేజీ అన్నాము. అది ఏమీ పోదు. ఇదివరకు వచ్చేది ఇప్పుడూ వస్తుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మేనేజిమెంటు పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎందుకు అప్పగించకూడదు ?

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—దానికి ఒక కాన్స్టిట్యూషను ఉంది అది ఒక సొసైటీ యాక్టు క్రింద రిజిస్టరు చేయబడి ఉంది దానికి ప్రత్యేకించి గవర్నింగు బాడీ ఒకటి ఉన్నది. దానికి టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషను చైర్మనుమ, ఎడ్యుకేషను సెక్రటరీ ఒక మెంబరు అని, అందులో ప్రిన్సిపాల్‌ను ఒక మెంబరు అని ఈ రకంగా కొంతమంది మెంబర్సుతో కూడినటువంటి ఒక గవర్నింగు బాడి అది. అప్పుడూ ఉంది, ఇప్పుడు ఉంది. ఆ పద్ధతిలోనే నడుస్తూ ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించే ఆలోచన లేదు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితివల్ల వీలు కూడా లేదు. ఇదివరకు వచ్చే గ్రాంట్ ఆఫ్ ఫండ్సు ఇప్పుడు ఏ రకంగాను తగ్గవు.

Sri M. Omkar :—According to Recommendation No. 34 of the Reviewing Committee of Regional Engineering Colleges, it is like this: "Financing of the Colleges from two sources is not very satisfactory and future financial responsibility for the colleges should be entirely from the central sources. If necessary adjustments should be made for the recommendation made by the Finance Commission regarding devolution of resources to States in respect of Central Engineering Colleges. దీనినిబట్టి ఆ ఇంజనీరింగ్ కాలేజి ఫైనాన్షియలు బార్యత అంతా సెంటర్‌ది. ఈ విషయంలో స్టేటు గవర్నమెంటుకు సెంటర్‌తో పొత్తు లేనేలేదు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు కూడ అంతే. ప్రస్తుతం అదే పరిస్థితి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇప్పుడు మనది సెంట్ పర్సంట్. కాన్స్టిట్యూయంట్ కాలేజి కాకముందు మనది 50 పర్సంట్. వారిది 50 పర్సెంట్ ఉండేది. 5 సంవత్సరాల తర్వాత మొత్తం మనం మోయవలసి ఉండెను. కాన్స్టిట్యూయంటు కాలేజిగా ఉన్నప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇవ్వవలసిన ఫండ్—మేము ఇవ్వవలసిన పని లేదని వారు పేచీ పెట్టారు. ఎందుకంటె మేము ఇచ్చినది ఆ కాలేజీకే ఉపయోగ

పడుతుందని ఏమి ఉన్నది-అది ఆ యూనివర్శిటీకి పోయిన తర్వాత మీరు యీ డబ్బు ఎట్లాగైనా వినియోగించుకో వచ్చును. అందువలన మేము ఇవ్వము అని అనటమువల్ల —వారు చెప్పిన అబ్జక్షన్ దృష్ట్యా మనం ఇపుడు ఎనోసియేట్ కాలేజి-అని చేయ వలసి వస్తున్నది. లేకపోతే-ఆట్లానే కాన్‌స్టిట్యుయంట్ కాలేజి అని ఉంచుకొనే వారము కదా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు కొంత భాగము కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత భాగము రాష్ట్ర ప్రభుత్వము భరిస్తూ వచ్చింది. ఎప్పటివరకూ అంటే—అది కాన్‌స్టిట్యుయంట్ కాలేజి కాకముందువరకు-కాన్‌స్టిట్యుయంట్ కాలేజి అయిన తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వము అసలు ఇవ్వటం ముగించింది. అందువల్ల యీ అమెండ్‌మెంటు ఇపుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం—యీ కాలేజి టెక్నాలాజికల్ యూనివర్శిటీకి ఎఫిలియేషన్ ఉంచుకోండి, కాన్‌స్టిట్యుయంటు కాకుండా చేసుకోండి-అప్పుడు పూర్తిగా సెంట్ పర్సెంటు మేము భరిస్తాము, మాకు ఇస్తారా—అని వారు అడిగినట్లు కూడ నాకు తెలిసింది. ఆ ప్రకారంగా చేస్తే మనకు వచ్చిన నష్టము ఏమటి ? సెంట్ పర్సెంట్ వారు భరించేటపుడు మీరు ప్రయత్నం చేసి వారికి అప్పగించాలి కదా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—34 రికమెండేషన్ స్పష్టంగా ఉంది. Government of India have recently agreed to continue the existing pattern. Recommendation No. 34 of the Reviewing Committee reads thus :

"Financing of the Colleges from the two sources is not very satisfactory and future financial responsibility for the Colleges should be entirely from the central sources If necessary adjustments should be made for the recommendations made by the Finance Commission...."

ఇది ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి పరిస్థితి. ఈ రకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైతే సెంట్ పర్సెంట్ బాధ్యత భరించిందో ఆ రకమైన బాధ్యత ఇపుడు కూడ భరించటానికి వారు అంగీకరించారు. ఇదీ ఉన్న పరిస్థితి. ఇది మన పర్‌వ్యూలోకి రాకముందు, యీ జవహర్లాల్ టెక్నాలాజికల్ యూనివర్శిటీకి ఎఫిలియేట్ కాకముందు కాన్‌స్ట్యుయంట్ కాలేజి అని మనం అనకముందు వారి దగ్గరనుండి వచ్చినటువంటి సహాయం పోయిందని, తగ్గిందని నేను మనవిచేశాను. అయితే అప్పుడు మనం ఎంత భరించాము, వారు ఎంత ఇచ్చారు అన్నది ఆడిటెయిల్స్ నా దగ్గర లేదు కొంత మాత్రం భరించాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అంతకుముందు కొంత సహాయం మాత్రం వస్తూ ఉండినది, కాన్‌స్టిట్యుయంట్ అయిన తర్వాత తగ్గింది, ఇపుడు మళ్ళీ అంతే వస్తుంది అని అంటున్నారు. అది నేను కాదనటంలేదు. అసలు ఆ రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజి టెక్నలాజికల్ యూనివర్శిటీకి ఎఫిలియేషన్ పెట్టకుండా నూటికి మూరు భాగాలు వారికే ఎందుకు వప్పచెప్పకూడదు ? సెంట్ పర్సెంట్ వారే భరించేటట్లు వారికి హేండోవర్ చేయండి అనేదానికి మీ ఉద్దేశ్యము ఏమిటి ? కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడ దానికి సుముఖంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అట్లా చేస్తే—సెంట్ పర్సెంట్ వాళ్ళే భరిస్తారు కదా. అందుకు మీరు ప్రయత్నమైనా చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇపుడు వారు చదివినది—అది రికమెండేషన్. ఆ రికమెండేషన్ ఎవరు యాక్సెప్ట చేశారు ? వారు రికమెండేషన్ చేశారు. అది యాక్సెప్ట కాలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఆ రికమెండేషన్ అనుసరించేకదా ఇపుడు మనం చేసేది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవువండి. దాని ప్రకారం మొత్తం భరించాలంటే అది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా యాక్సెప్ట చేయలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఇపుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసిందా ? సెంట్ పర్సెంట్ గ్రాంట్స్ మీరే భరిస్తూ—మీరు దానిని స్వాధీనం చేసుకోమని వ్రాశారా ? ఆ ప్రయత్నం చేశారా ? చేయకపోతే ఇప్పుడు చేస్తారా ? చేసి—వారు కాదంటే కదా మీరు ఆమాట చెప్పాలి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి—కేంద్రప్రభుత్వం జయకృష్ణ కమిటీ అని—ఒక కమిటీని ఎపాయింట్ చేయటం జరిగింది ఆ కమిటీవారు రిజినల్ ఇంజనీరింగు కాలేజిని డెవలప్ చేయటానికి, ఇంప్రూవ్ చేయటానికి అనేకమైన సిఫార్సులు చేశారు. ఆ సిఫార్సులలో ఇది కూడ ఒకటి. మొత్తం ఖర్చు కేంద్రప్రభుత్వం భరించాలి అన్నది ఒక సిఫార్సు. ఆ సిఫార్సు ఎవరు కన్సిడర్ చేయాలి ? అవి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా దగ్గర ఉన్నవి. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా దీనిపైన నిర్ణయం తీసుకోలేదు ఇంకా అవి వారి దృష్టిలో ఉన్నవి, ఆలోచనలో ఉన్నవి. వారు దీనిపై నిర్ణయం తీసుకోకుండా ఉండగా—యీ సిఫార్సు చేశారు కాబట్టి మనకు ఇది రావాలంటే—వచ్చేది కాదు. We must abide by the decision of the Government of India on Jaikishan Report. ఇది మొదటినుండి ఉన్నటువంటి విషయము. ఇంతవరకు 50 పర్సెంట్ వారు, 50 పర్సెంట్ మనం భరిస్తూవుండే వారము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఆ రికమెండేషన్ ఇంప్లిమెంట్ చేయమని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్రాయకూడదా ? వ్రాశారా ? వ్రాయకపోతే వ్రాస్తారా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—వ్రాయటంకాదు. ఈ వివేదిక గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించారు. దానిపైన వారు డిసిషన్ తీసుకోవాలి. ఆ డెసిషన్స్ తీసుకొన్న తర్వాత అది మనకు అనుకూలంగా ఉంటే—అది మనకు ఎందుకు ఆప్లయి చేయలేదు, అప్లయి చేయండి అని తర్వాత ఆడగవలసిఉంటుంది. కాని వారు దీనిపై నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఆధ్యక్ష, వారు ఫండ్స్ రిలీజ్ చేయము అంటే—జవహర్లాల్ టెక్నాలాజికల్ యూనివర్శిటివారు 14-8-73 న వారికి డి.ఓ లెటర్ పంపించారు ఆ లెటర్ వ్రాస్తూ—అందులో యీ ఫండ్స్ రీలీజ్ చేయండి రెవ్యూ కమిటీ యొక్క రికమెండేషన్స్ ప్రకారం మేము కాన్స్టిట్యూయంట్ కాలేజి అవే పేరు మార్చేస్తాము అని తెల్పారు. ఆ విధంగా చేయండి. ముందు ముందు మొత్తం గ్రాంట్ మేము భరిస్తాము—అనేమాట. వారు ఇక్కడమంది పోయిన డెలిగేట్స్‌కు చెప్పారు.

శ్రీ వి. శ్రీరామమూర్తి :—నేను ఏమీ కాదనటం లేదు. ఆది వారు రికమెండ్ చేశారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ విర్ణయం తీసుకోవాలి. వారు ఆ నిర్ణయం తీసుకొన్నట్లయితే-దానిని ఉపయోగించుకోవటంలో మనం ఏ రూపంలోను వెనక వడము. ఈలోగా యీ రికమెండేషన్ అనుసరించి కూడ మనం అడగవచ్చును. ఆ రకంగా అడిగినప్పటికీ-ఆల్టిమేట్‌గా వారి డిసిషన్‌మీద ఆది ఆధారపడి ఉంటుంది

Mr. Speaker :—The question is :

" That Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1975, (As passed by the Council), be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES 2 to 16

Mr. Speaker :—The question is :

" That Clauses 2 to 16 do stand part of the Bill ".

The motion was adopted and Clauses 2 to 16 were added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE :

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri Bhattum Sriramamurthy :—Sir, I beg to move that :
" The Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1975, be passed."

Mr. Speaker:—Motion moved. The question is:

"The Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1975, be passed."

The motion was adopted and the Bill was passed.

ANDHRA PRADESH RECOGNISED PRIVATE EDUCATIONAL INSTITUTIONS (CONTROL) BILL, 1975 (PASSED)

Sri C.V.K. Rao:—Sir, I beg to move :

5-30 p. m. "Whereas it is the Democratic and legitimate right of the Legislature to improve the conditions of the teaching staff and eradicate the malpractices prevailing in private educational institutions on which repeated attention was brought to the notice of the Government on the Floor of the Legislature ; and whereas Government having failed

in its duty and the Governor having promulgated a truncated and piecemeal Ordinance No. 3 of 1974, this House disapproves that defective Ordinance and requests the minister in charge to put forth solid, effective praposals for improvement of the conditions of the teaching staff and to eradicate malpractices of private educational system and abolish private agencies managing educational institutions."

Mr. Speaker:—Statutory Resolution moved.

Sri M.V. Krishna Rao :—Sir, I beg to move :

" The Andhra Pradesh Recognised Private Educational institutions(Control)Bill, 1975, (As passed by the Council), be taken into consideration."

Mr. Speaker:—Motion moved.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, ఈ నాడు రెండు రకాల విద్యాసంస్థలు దేశంలో ఉన్నాయి. 1 ప్రభుత్వం నడిపేవి. 2 ప్రయివేటు వ్యక్తులు నడిపేవి. ఈ నాడు రెండు వాదనలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం నడిపే విద్యాసంస్థలు వక్రంగా ఉన్నాయని, వాటిల్లో ప్రభుత్వం విద్యతో చెలగాటం ఆడుతున్నదనే వాదన ఉన్నది. ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలు నడిపే విద్యాసంస్థలు వెస్టెడ్ యింటరెస్టు చేతులో ఉన్నవని, వ్యాపార సంస్థలుగా ఉన్నాయని రెండవ వాదన యున్నది. వక్రమైనా సక్రమమైనా ప్రభుత్వం అనేది ప్రజల చేతులో ఉండవలసిన వ్యవస్థ కనుక ప్రభుత్వమే విద్యా సంస్థలు సంపూర్ణంగా నడపవలసి ఉంటుందని భావిస్తున్నాము. ఎన్ని లోపాలు ఉన్నప్పటికి ఈ దేశంలో ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకు ప్రత్యేకమైన బాధ్యత యున్నది కనుక, సక్రమమైనా గ్రుడ్డిది అయినా, మంచిది అయినా ప్రభుత్వాన్ని దారిలో పెట్టడానికి అవకాశంగా ఉంటుంది. ఈ నాడు ప్రయివేటు సంస్థలు ఎందుకు బైలుదేరినాయి? ప్రయివేటు సంస్థలు వ్యాపార సంస్థలుగా ఎందుకు బైలుదేరాయంటే — ఈ ప్రయివేటు సంస్థలను ప్రోత్సహించిన శక్తులు ప్రభుత్వంలో ఉన్నాయి కాబట్టి అవి బైలుదేరినాయని భావిస్తున్నాము. ప్రభుత్వంలోకి వచ్చే శక్తులు కూడ బైట ఉండే వెస్టెడ్ యింటరెస్టు నుంచే వస్తున్నాయి ఒక వర్గంగా మేము నడుపుతాము. యింకో వర్గంగా మీరు నడపాలి అని లాలోచి కూడ ఉన్నదని భావిస్తున్నాము. విద్యాసంస్థలను ప్రయివేటు వ్యక్తుల చేతుల నుంచి రిమూవ్‌చేయాలని కోరుతున్నాము. ఈ ప్రయివేటు వ్యక్తులు కూడ విద్యయందు అభిమానంఉన్న వారు కారు. ప్రయివేటు వ్యక్తులు డబ్బులు సంపాదించి పదవులను సంపాదించి తద్వారా పంపంలో ఒకవిధమైన పెత్తనదారీ తనం గురించి ఈ సంస్థలను చేతులలో పెట్టుకొన్నారు. ప్రయివేటు సంస్థలపైన ప్రభుత్వానికి కంట్రోల్ లేదని ప్రభుత్వంపైన నెపాన్ని ఆరోపిస్తున్నాము. ప్రభుత్వం ప్రయివేటు సంస్థలపైన సరైన కంట్రోల్ చేపట్టయితే ప్రయివేటు సంస్థలు యిలా ఉండేవి కావు వ్యాపార సంస్థలు అయిపోయేవి కావు. విద్యాసంస్థలో విద్య నేర్పాలి. విద్యావిధానాన్ని పరైన విధానంలోకి తీసుకురావాలి అని ఆలోచించే మనుష్యులు కూడ శక్తిహీనులు అయిపోతున్నారు. దీనికి అంతటికి కారణం ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న విద్యావిధానం.

ప్రభుత్వానికి ఉన్న షార్ట్ సైడెడ్ పాలసీ అని చెపుతున్నాను. ఈ ప్రైవేటు సంస్థలను ఎందుకే ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయలేకపోయింది. ఒక ఆర్డినెన్స్ తీసుకుని కంట్రోల్ చేస్తున్నామంటున్నారు. ప్రైవేటు సంస్థలను కంట్రోల్ చేయకపోవడానికి కారణం, విద్యా సంస్థల, ఎడ్యుకేషన్ సిస్టమ్, దీని ఆర్గనైజేషన్, దీని మెకానిజం సక్రమంగా లేనేలేదని చెప్పివలసి వస్తున్నది. ఎడ్యుకేషనల్ మెషినరీ సక్రమంగా ఉండేటట్లయితే, డైరక్టరేట్, సెక్రటేరియట్, మినిస్టీరియల్ భాగం సక్రమంగా ఉండేటట్లయితే ఈ ప్రైవేటు సంస్థలు యిలాగ అధ్వాన్న స్థితిలోకి వచ్చేవి కావు. అయితే దానిని సరిదిద్దడానికి కానం సరిపోతుందా? సరిపోయేది కాదు. ఈ విధంగా జీతాలు ఉండాలి, టీచర్‌ను ఉంచాలా తీసివేయాలా ఎంతెంత మంది టీచర్స్ ఉండాలి, కంప్లయింట్ చేసుకుంటే ఎవరికి కంప్లయింట్ చేసుకోవాలి అనే గదా ఈ బిల్లులో పెట్టిన నియమాలలో తీసుకువచ్చారు. కాని కంట్రోల్ చేసే విధంగా మీ నియమాలు లేవు. వారి జీతాలు ఎలా ఉండాలి, తీసివేయాలా, తీసివేయకూడదా? తీసివేసేటట్లయితే ఎవరికి అప్పీల్ చేసుకోవాలి, యింకా వాక్యూమ్‌లోనే ఉండాలా వీటికి నియమాలు లేవు. ఆ రూల్స్ కూడ లేవు. ప్రజలను మభ్యపెట్టడానికి మాయచేయడానికి ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలను ఆర్డర్‌లో పెట్టడానికి పూనుకుంటున్నామని చెప్పడం తప్ప అవి బాగుపడి దానిలో ఉండవు అని భావిస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటి? ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలలో ఎటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి, ఎటువంటి దుస్థితి యున్నది? ఆ దుస్థితి చెప్పనక్కరలేదా? హౌస్‌ను కాన్‌ఫిడెన్స్‌లోకి తీసుకుని ఫలానా విద్యా సంస్థ ఫలానా కాకినాడ, గుంటూరు, నెల్లూరు, రాజమండ్రిలో యివి ఉన్నాయి. ఈ పద్ధతిలో లోపాలు ఉన్నాయి మాల్‌ప్రాక్టీసెస్ ఉన్నాయి. దానిలో పని చేసే ఉపాధ్యాయులకు సదుపాయాలు లేవు, విద్యార్థులకు సంబంధించినంతవరకు తల్లితండ్రుల నుంచి కాపిటేషన్ ఫీజ్ గుంజుతున్నారని, కొంతమంది వ్యక్తులు స్వప్రయోజనానికి చేస్తున్నారని ప్రభుత్వం దగ్గర రికార్డు లేదా? ఉన్నది. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ కూడ పరోక్షంగా మరొక విధంగా సహాయం చేస్తున్నది. కాబట్టి అవి తీసుకోలేదని చెపుతున్నాను. ప్రైవేటు ఎడ్యుకేషనల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ తాత్పర్యం ఏమిటి? ఈ నిర్వచనం ప్రకారం క్లాజ్–7 సబ్–క్లాజ్–2 ప్రకారం Educational Institutions means:

"An Institution imparting education or training, and administered and maintained by any person or body of persons, recognised by the Government, and includes a College."

But it does not include 'An Educational Institution'
5.40 p. m. mparting Technical or Professional Education.

ఎందుచేత యివి యిన్‌క్లూడ్ కాదు. టెక్నికల్ ప్రొఫెషనల్ ఎడ్యుకేషన్ ఎందుకు యిన్‌క్లూడ్ కాదు. హైదరాబాదులోనే ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా యున్నది. ఇంపార్టింగ్ టెక్నికల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో ఎందుకు యిన్‌క్లూడ్ కాదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. హైదరాబాద్‌లో కాలేజ్ ఆఫ్ యింజనీరింగ్ అని బైలుదేరింది

చిక్కడపల్లిలో కాలేజ్ ఆఫ్ యింజనీరింగ్, బిపిన్ చంద్ర అనే పేరుగల ఆయన నడుపు తున్నాడు. అది బీహార్ నుంచి, యు. పి నుంచి బెంగాల్ నుంచి విద్యార్థులను ఆకర్షి స్తున్నది. పెద్ద మూయగాడితో కూడిన సంస్థ. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు అపఖ్యాతి వచ్చే టట్లుగా చేస్తున్నదిగదా ఎందుచేత తగిన రికార్డు లేదు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాలేజ్ ఆఫ్ యింజనీరింగ్ ఉన్నది, ఎవరు దీనిని స్థాపించినదీ దీనియొక్క బోపథైడీస్ ఏమిటీ అనే విధానం ప్రభుత్వానికి తెలియదా పోలీసులను వేసుకొని అక్కడ వచ్చిన విద్యార్థు లను భయపెట్టి ఒక్కొక్క మనిషికి 1000 రూపాయలు వసూలు చేసుకొని ఈ విధంగా మాల్ ప్రాక్టీస్ జరుగుతున్నటువంటివి ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో యిప్పుడు టెక్నికల్ ప్రొఫెషనల్ ఎడ్యుకేషన్, ప్రైవేటు ఎడ్యుకేషన్ యిన్స్టి ట్యూషన్స్ పేరుతో సాగేటట్లయితే అవి ఒమిట్ చేస్తాము అంటున్నారు. వారి కళ్ళ ముందు ఉన్నది ఎందుకు కనబడలేదు మైనారటీ ఎడ్యుకేషనల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ అమలులో ఉన్నటువంటివి శాసనంక్రింద బోక్యం చేసుకోము అన్నారు క్రైస్తవ మతాలు, కాథలిక్ సొసైటీలు ఏర్పాటు చేసినవి బోక్యం కలుగచేసుకోము అన్నారు. ఈమధ్య కొన్ని వెస్టెడ్ యింటరెస్టు బయలుదేరినప్పుడు కొత్తరకమైన యిన్‌స్టి ట్యూషన్స్‌ను తయారుచేసి పెట్టించేటప్పుడు ఎందుచేత సక్రమమైన బిల్లు తీసుకురాలేదని అడుగుతున్నాను.

ఇక, టర్మ్స్ అండ్ కండిషన్స్ ఆఫ్ టీచర్స్ ఎక్కడ వున్నాయి ఎక్కడా టర్మ్స్ అండ్ కండిషన్స్ నిర్ధారణ చెయ్యలేదు. విళాకి, యీ బిల్లు ఉద్దేశం అదే అన్నట్లయితే యీ ప్రైవేట్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో పీడింపబడే టీచర్స్‌కు, యీ స్కేళ్లలో, యీ విధంగా వుండాలని కాకుండా అది తదుపరి నిర్ణయిస్తాం అన్నారు. బిల్లుయొక్క ఉద్దేశం ఏమిటీ ఒక టీచరుకు రెండు వందలు, మూడువందలు జీతం యిస్తామని అన్నప్పటికి అంత వారు యివ్వకపోయినప్పటికి, మూడు వందలూ ముట్టినట్లు వ్రాస్తున్నారు దానిని మన యంత్రాంగం ఏవిధంగా చెకప్ చేస్తున్నదీ అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ మాల్ ప్రాక్టీస్ కంటిన్యూ అవుతూనే వున్నది. ఆదేవిధంగా, కాపిటేషన్ ఫీజు పిల్లల దగ్గరనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. కాపి. కాపిటేషన్ ఫీజు వసూలు చేయడం లేదంటున్నారు. నేను అనేకసార్లు వాదిస్తు న్నప్పుడు ఎక్కడ వుంది చెప్పండీ అంటున్నారు. ఎక్కడవుందో చెబితే ప్రభుత్వం కనుక్కుంటుందట. ఏ ప్రైవేట్ ఇనిస్టిట్యూషన్‌లో కాపిటేషన్ ఫీజు లేదు ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి ఆమాత్రం తెలియదా కాబట్టి, యివన్నీ చాలా వేగ్‌గా వున్నాయి. హాఫ్‌హార్టెడ్ మెజర్స్, నిజంగా విద్యావిధానాన్ని సక్రమమైన వంతాలో పెట్టాలంటే ప్రభుత్వం ఒక సమగ్రమైన విద్యాబిల్లును తీసుకురావలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే విద్యఅన్నది చెలగాటమాడవలసిన వస్తువుకాదు. భవిష్యత్తరంయొక్క రూపరేఖలు దిద్దేది విద్యకాబట్టి, విద్యనబట్టే మనిషియొక్క నాగరికత, జాతియొక్క నాగరికత ఆధారపడి వుంటుంది కాబట్టి, దీనితో చెలగాటం ఆడవద్దని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాను. అప్పుడప్పుడు పిన్‌మీట్ లెజిస్లేషన్ చేయడం సరికాదు. ఈవాడు యీ ఆర్డినెన్సును ఉపసంహరించుకొని సమగ్రమైన బిల్లును తీసుకురమ్మని కోరడానికే యీ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాను. సభ్యులందరినీ బలపరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయుల కడగండ్లను గురించి కొద్దిగానయినా యిప్పుడు ప్రభుత్వం గుర్తించగలిగింది. ఇంకా వారికి మనం చేయవలసినది చాలా వున్నది. ఇప్పుడు యీ ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసిన తరువాత, యీ ఆర్డినెన్స్‌లో పీనల్ క్లాజుకూడా పెట్టిన తరువాత యీ క్లాజును ధిక్కరిస్తున్న వ్యక్తులపై మీరు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? అనేక అంశాలపై నేను డి. ఓ. లెటర్సు వ్రాశాను వ్రాసిన తరువాతకూడా, యీ ఆర్డినెన్స్‌ను ధిక్కరిస్తున్నవారిపై, ఒక్కరిపైకూడా, ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను. అనేకమంది బినామీ టీచర్సు వున్నారు. యీ ప్రైవేటు ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో బినామీ టీచర్సు అంటే—ఎవరయితే ఆ ప్రైవేటు సంస్థకు అధినేతగా వుంటారో వారి బంధువులను, స్నేహితులను అందులో టీచర్సుగా వున్నట్లుగా వ్రాసిపెట్టుకుంటారు. ముఖ్యంగా, నాన్-టీచింగ్ స్టాఫ్‌లో ఎక్కువగా యీ బినామీ వ్యవహారం జరుగుతూ వుంటుంది. నాన్-టీచింగ్ స్టాఫ్ అంటే—క్లెరికల్ స్టాఫ్, ఎల్ డి.సి గాని, ఎటెండర్స్ గాని, లాబ్ ఎటెండర్స్‌గాని, లైబ్రరీ ఎటెండర్సుగాని, ఫ్యూన్స్‌గాని, గార్డనర్‌గాని వాచ్‌మన్‌గాని, వాటర్ మన్‌గాని వీరంధరూ— ఆ ఇంట్లోవారిని బంధువులని వారి వారి పేర్లు వ్రాసుకొని మొత్తం మేనేజిమెంటు వ్రాచేస్తూవుంటుంది. అది విచారణ జరిపించండి అని అంటే విచారణ జరిపిన పాపాన పోలేదు. ఎంతకాలం అయినప్పటికి, మరల సెంట్‌పర్సెంట్ గ్రాంట్ ప్రభుత్వం యిస్తూ వుంటుంది. ఎక్కడయినా ప్రభుత్వ దృష్టికి యిటువంటిది తెచ్చినప్పటికి, కాసన భ్యులు డి. ఓ. లెటర్సు వ్రాసినప్పటికి, దానికి ఎటెనాలెడ్జిమెంట్‌కూడా వుండదు దీనిని ఏవిధంగా నివారించాలో ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నది కాలరీస్ ప్రతినెలా ఖచ్చితంగా చెల్లించేట్లు చెయ్యాలి. చెల్లించని విద్యా సంస్థలు బోలెడు వున్నాయి. డి ఓ. లెటర్సు నేను వ్రాసాను. మూడు నెలలయినా చెల్లించలేదు—అంటే, దానికి సమాధానం లేదు వారు నెల నెలా చెల్లించకపోతే, ఒక ఆఫీసర్ ద్వారా నయినా చెల్లించే ఏర్పాటు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంది ఆ విధంగా కాకుండా, సెంట్‌పర్సెంట్ మీరు యిస్తుంటే వారు తీసుకొని మిసప్రోప్రియేట్ చేసి, మూడు నెలలయినా జీతాలు యివ్వకుండా మూడోనెలఅంతంలో యాంటి-డేట్స్‌తో సంతకాలు పెట్టమంటున్నారు ఎంప్లాయీస్‌ను. యాంటి—డేట్స్‌తో పెట్టకపోతే వారికి ప్రమాదం వస్తుంది కాబట్టి విధిలేక చచ్చినట్లు వారు పెడుతున్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పటికి, దానిపై విచారణ చేయడంలేదని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, యీ సంస్థలవన్నీ కూడా ప్రొవిన్షియలైజ్ చేయగలిగితే తప్ప— మీరు ఎట్లాగూ సెంట్‌పర్సెంట్ యిస్తున్నారు; అసలు యివ్వకపోతే వారినేమీ అనడానికి లేదు, కాని నూటికి నూరుపాళ్లూ యిస్తూ, ఎవరినో ఆజమాయిషీ పెట్టి, వారు మిసప్రోప్రియేషన్ రకరకాలైన భంగిమలలో చేస్తూవుంటే. దీనిలో మొత్తంమీద యింత ప్రాఫిట్, బోగస్ యిట్లా వుంటుంటే ఎందుకు యీ ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలకి ఎవరయినా దీని గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? అంటే లేదు మొత్తం మీరు భరిస్తూ, పెత్తనం మ్యాంకొకరికి యిచ్చి యీ విద్యాసంస్థలు యీ విధంగా తయారయ్యాయి

రిపోర్టు చివరి రోజున—ఆ సెమినార్ లాస్టుడేన మన ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడా పిలిచారు. వచ్చి ఆ డిస్కషన్‌లో, యీ ప్రైవేటు మానేజిమెంట్సుకు చాలా కష్టం కలిగించే విధంగా అన్ని సంఘాలలో కూడ జరిగింది—వీటిని ఎదుర్కొంటామని అన్నారు; అక్కడికి ప్రైవేటు మేనేజిమెంట్సుకు సంబంధించిన మనుషులు వచ్చి స్వయంవర్గంలో కూర్చునే రాజపుత్రులులాగా కూర్చున్నారు—వరుసగా మొదటి వరుస లోనే, చీఫ్ మినిస్టరుగారి ఎడ్రెస్ వుంది. వారి ఎడ్రెస్‌లో ఒకే ఒక మాట అన్నారు. ఆ మాట చెబితే పరిస్థితి ఎట్లావున్నదీ తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఆనుకుంటున్నది తెలుస్తుంది. 'మా డబ్బు తీసుకొని మీరు స్వంత సామ్రాజ్యాలు నిర్మించుకుంటున్నారు; ప్రభుత్వం యిక దీనిని సహించదు' అని.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—'మా డబ్బు' కాదు, ప్రభుత్వం డబ్బు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—'ప్రభుత్వం డబ్బు తీసుకుని మీరు స్వంత సామ్రాజ్యాలు నిర్మించుకుంటున్నారు; ప్రభుత్వం సహించబోదు' అని. ఆ మాటతో దేశంలో ఎంత సంతోషం పచ్చిందో, సంతృప్తి వచ్చిందో చెప్పడానికి వీల్లేదు. కాని, ఆంతటితో వూరుకోకుండా, దానిపై చాలా తీవ్రమైన ప్రయత్నాలు చేస్తూనే వున్నారు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, మేముకూడ మంచి పని చేస్తే మెచ్చుకోడానికి మేము వెనుకాడము. దీనివి గురించి విద్యామంత్రిగారు చాలా తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నారు. అందుకు వారికి ముందుగా అభినందనలు అందజేయాలి. వారికి అండగా వున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా అభినందనలు అందజేయాలి. ఇది ఎంత భారుణమైన పరిస్థితికి వచ్చిందంటే—ఒక్కొక్కసారి ప్రభుత్వాన్ని చూస్తుంటే జాలి వేస్తుంది. డబ్బు యిచ్చికూడా ప్రభుత్వం నిస్సహాయ స్థితిలో వుండడం; యీ ప్రభుత్వం ఎవరు, యీ యూనివర్సిటీ ఎవరు ఎదిరించడానికి? అనేస్థితికి వారువస్తే, అంత భారుణమైన పరిస్థితులు జరుగుతూ వుంటే ఏమనాలి; చాలాసార్లు పేగుకూడా వచ్చిందికి బట్టి చెబితే నష్టం లేదు; వి.వి.ఎన్. కాలేజి, నిడుబ్రోలు వుంది. అక్కడ వ్యవహారం సరిగాలేదని కలెక్టరును డర్యాప్తుకు పంపిస్తే కలెక్టరును ఆ మేనేజిమెంటు గేటుదాటి లోపలకు కూడా రానీయలేదు. మీకు సంబంధం లేదు, యిక్కడ అడుగుపెట్టడానికి వీలులేదన్నారు. సెమినారులో కూడా దానికి సంబంధించిన మేనేజిమెంటువారన్నారు. అన్నమాట నిజమే. వారికి అధికారం లేదని కోర్టుకుకూడా వెళ్లారు. వారు ఏ విధంగా మేనేజి చేసినప్పటికి గవర్నమెంటు మాత్రం డబ్బు యిచ్చి తీరాలి, యివ్వకుండా వుండడానికి వీలులేదని హైకోర్టు వారు తీర్పు యిచ్చారు. వారికి మాస్టర్ అండ్ సర్వెంట్ రిలేషన్‌షిప్‌తప్ప ఎంప్లాయర్ ఎంప్లాయీ రిలేషన్‌షిప్ కాదని తీర్పు వచ్చింది. డబ్బు పోగొట్టుకొని కూడా ప్రభుత్వం చాలా నిస్సహాయస్థితిలో పడిపోయింది. టీచర్సునుంచి చాలా అందోళన, ఆక్రందనలు వస్తున్నాయి. వారికి దిక్కులేకుండా వున్నది. ఇష్టమైతే ఉద్యోగం యిస్తాము, లేకపోతే తీసేస్తాము, మీరు మా క్రింద సర్వెంట్సు అనే పద్ధతిలో వారు వ్యవహరించారు. ఈ భారుణమైన పరిస్థితి వల్ల చాలా ఆందోళన రేగింది, మన రాష్ట్రంలోని విద్యా విధానం జి. ఓ.ల మీద నడుస్తోంది తప్ప—సక్రమమైన పద్ధతిలేదు. ఈ అవరోధం

తట్టుకోలేక ప్రభుత్వంవారు కాంప్రహెన్సివ్ బిల్లు తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ ప్రయత్నంలో నేనుకూడా భాగం పంచుకుంటున్నాను కాబట్టి నేను విశ్వాసంగా చెబుతున్నాను. సెమినారు అయిన తరువాత స్టీరింగు కమిటీనేశారు. కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో డిస్కస్ చేశారు. కాబినెట్ సబ్ కమిటీకి పంపించారు. దానిని ఇక్కడ యింట్రొడ్యూస్ చేసారేమో, జాయింటు సెలెక్టు కమిటీకి కూడా పోవచ్చునేమో అది. ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నా కూడా వినని మేనేజిమెంటును ఏ విధంగా దోవలోకి తీసుకురావాలనేదానిమీద, టీచర్సుకు ఏ విధంగా రక్షణ యివ్వాలనేదానిమీద కూడా 6 00 p. m.
ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నాము. చివరకు ఆర్డినెన్సు తెచ్చారు. దానికి సంతోషించవలసిందే. ఈ ఒక్క విషయంలోనూ ప్రభుత్వాన్ని సపోర్టు చేయక తప్పదు. శ్రీ సి.వి.కె. రావు గారు అసెంబ్లీలో బిల్లు తేవచ్చుకదా. ఆర్డినెన్సు ఎందుకు అన్నారు. కానీ అర్జంటుగా ఆర్డినెన్సు తేవడం అవసరమైంది. అసెంబ్లీలో బిల్లు పెట్టి అది పాసయ్యే లోపల ఆ టీచర్సు గతి చెప్పడానికి వీలులేకుండ ఉన్నది. చెట్టుకు ఒకరూ, పుట్టకు ఒకరూ అయి కోర్టులకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకోడం కోసం బాధలు పడలేకుండా వున్నారు. ఆర్డినెన్సు తెచ్చినందుకూ, బిల్లు తెచ్చినందుకూ సంతోషం ఒక ప్రయివేటు బిల్లు యిందులో ఇచ్చాము. టీచింగ్ స్టాపుకూ, నాన్ టీచింగు స్టాపుకూ కూడా సంబంధించి రిమూవల్ ఆఫ్ డిఫికల్టీస్‌కు మేము పొందుపరచాము. ఈనాటి ప్రభుత్వం బిల్లులో ఆ మేరకు ప్రొవిజన్సు లేవు. కాంపిటెంట్ అథారిటీ అనేమాటను గాలికి వదిలేశారు. కాంపిటెంటు అథారిటీ పర్మిషను లేనిదే చర్య తీసుకోడానికి వీలులేదని వదిలేశారు. అట్లా వదిలేసి, రేపు రూల్సులో ఫ్రేమ్ చేస్తారని చెప్పవచ్చు. కానీ బిల్లులోనే పెట్టినట్లయితే ఇక్కడ డిస్కషను వస్తుంది, ప్రభుత్వంవారు మన ముద్రి కూడా తీసుకోవచ్చు టీచరు తప్పుచేస్తే పనిష్‌మెంటు యిచ్చే మేనేజిమెంటుకే అపీలు వినడం అంటే ఏమీ బాగుంటుంది ? మేనేజిమెంటు తరపునుంచీ, టీచర్సు యూనియన్ తరపునుంచీ, స్టాపు తరపునుంచీ, గవర్నమెంటు తరపు నుంచి డి. ఇ. ఒ., యూనివర్శిటీ తరపునుంచి—5 మందితో ఒక కమిటీ వేయించి వారి అనుమతితో చర్య తీసుకోవలసినదిగా మేము సూచనచేసి వున్నాము. అది యీ బిల్లులో రాలేదు. ఇటువంటిది చట్టములోనే వుంటే బాగుంటుంది. ప్రయివేటు మేనేజిమెంటువారు—వారిది కాని డబ్బుతో పెత్తనం చేసే మనుషులు లక్ష రూపాయలు తల్లిదేరో, తాత దేరనో డబ్బు యిచ్చి, యితరులనుంచి డబ్బు తీసుకువచ్చి. ప్రభుత్వం నుంచి కూడా డబ్బు తీసుకొని పెత్తనం చేస్తున్నారు ఆ మనుషులు ప్రభుత్వం వారు ఎలక్షనుల కోసమో దేనికోసమో ఒక లక్ష రూపాయలు యివ్వమంటే వారు సహజంగా ఇస్తారు. ప్రభుత్వం కూడా ఒకటి, రెండు లక్షలు తీసుకున్న తరువాత మొగమాటం కదా, యిక మాటలాడలేరు కదా. అందువల్ల ప్రభుత్వం వారికి లొంగిపోతుందేమోనన్న భయం ప్రజలలో వున్నది. టీచింగు స్టాఫే కాకుండా నాన్ టీచింగు స్టాపును కూడా యింక్లూడ్ చేయాలని ప్రైవేటు బిల్లులో మేము పెట్టాము. టీచింగు స్టాపువరకే యిది తేవడం వల్ల నాన్ టీచింగు స్టాపుకు రక్షణ లేకుండా పోతున్నది. రూల్సు, నిబంధనలు లేక దుర్భరమైన పరిస్థితులున్నాయి. వారికికూడా యిందులో చేర్చాలని నా సవరణ వున్నది. టీచర్ యిన్‌క్లూడ్స్ నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ అల్సో అని సవరణ యిచ్చాను. దానిని ప్రభుత్వంవారు ఒప్పుకోడానికి అభ్యంతరం ఉండకపోవచ్చు.

ఇది వర్తించే యిన్‌స్టిట్యూషన్సులో—టెక్నికల్ యిన్‌స్టిట్యూషన్సునూ, రెలిజియస్ యిన్‌స్టిట్యూషన్సునూ ఎక్స్‌క్లూడ్ చేశారు. జనరలు ఎడ్యుకేషను అయితే ప్రభుత్వం వారు నిర్బంధం చేస్తున్నారని టెక్నికల్ యిన్‌స్టిట్యూషను పెట్టితే యీ పరిధి నుంచి తప్పించుకోడానికి వీలవుతుంది. ఇక ప్రభుత్వానికి పెత్తనం వుండదు. అట్లాగే రెలిజియస్ యిన్‌స్టిట్యూషన్సు. హిందూమతమో, మరొక మతమో అని కొన్ని లక్షలు పెట్టి రెలిజియస్ యిన్‌స్టిట్యూషన్సు పెట్టితే వాటిమీద ప్రభుత్వానికి ఏమీ పెత్తనం వుండదు. అందువల్ల మీనహాయింపులు లేకుండా చేయాలి. కాబట్టి యీ రెండు కూడా చేర్చాలని కోరుతున్నాను. మైనారిటీ యిన్‌స్టిట్యూషన్సు వున్నాయి. ఇది చాలా పెద్ద సమస్య. వారికి ఆర్టికల్ 30 క్రింద రక్షణ ఉన్నది. అందుకోసం మినహాయింపు చేశారు. ఇది యిప్పుడు తేలే సమస్యకాదు. కేరళలో కూడా ప్రయత్నం చేసి ఒక విధమైన ఆమోదానికి వచ్చారు కానీ రాజకీయ కల్లోలం వల్ల ప్రభుత్వం డిస్సిడ్ చేయక తప్పలేదు మైనారిటీ స్కూల్సును వారు కూడా కన్సిడ్ చేయక తప్పలేదు. మన ప్రభుత్వం యిప్పుడు యీ విషయంలో ఏమీ చేయలేదు అనుకొంటున్నాను. ఇందులో పేనల్ క్లాజులు పెట్టారు. చట్టములోని ప్రొవిజన్సునూ, రూల్సునూ వ్యతిరేకిస్తే కలెక్టరు వారిమీద ఫిర్యాదు చేయవచ్చు క్రిమినలు కోర్టులో అన్నారు. కలెక్టరుకు ఎవరైనా చెప్పాలి, కలెక్టరు కాటికైనా కావాలి. కానీ అవతలివారు చాలా పెద్ద మనుషులు వారిమీద కేసు పెట్టడానికి కలెక్టరు ముందుకు రావచ్చు, రాకపోవచ్చు ఫిర్యాదు చేసేది ఏ డిల్లుటీచరో—చాలా చిన్న మనిషి అవుతాడు. లక్షల మీద పెత్తనం చేసే మేనేజిమెంటుమీద కలెక్టరు కేసు పెట్టాలంటే సులభమైన పనికాదు అందువల్ల ప్రయివేటు పార్టీకి కూడా ఆ ప్రొవిజను వుండాలని కోరుతున్నాను. ఆర్ది ఎగ్రీవ్డు పార్టీ అని చెబితే బాగుంటుంది. నేనిచ్చిన ఎమెండుమెంటును గవర్నమెంటు అనుమతించవచ్చు కాంప్రెహెన్సీవ్ బిల్లు రాబోతోంది, మంచి బిల్లు వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. గవర్నమెంటు ఎడ్యుకేషనును పూర్తిగా ఎందుకు టేకోవర్ చేయరు? మునిసిపాలిటీలకు నూటికి నూరుపాళ్లు డబ్బుయిస్తున్నారు ప్రయివేటు మేనేజిమెంట్సుకు నూరుశాతం డబ్బుయిస్తున్నారు—డబ్బుయిచ్చి పెత్తనంవారిచేతిలోపెట్టడం ఎందుకుమనం డబ్బుయివ్వకు డా వారికి పెత్తనంవదిలితే అదివేరే విషయం. నూటికి నూరుపాళ్లు ఖర్చు భరిస్తున్నప్పుడు ఇతరులకు ఏ దుకు పెత్తనం ఇవ్వాలో అర్థం కావడం లేదు. మంత్రిగారు ఆ మాట ఎత్తినప్పుడు భయపడుతున్నట్లు కనబడుతున్నారు. దీనిని పూర్తిగా తీసుకుంటే నిర్వహించగలమా అని వారు భయపడుతున్నారు అనుకుంటాను. ఇంతకంటె ఎక్కువ బాధలు అనుభవిస్తున్నారు. డబ్బు ఇస్తున్నారు. తిట్లు తినడం తప్పడంలేదు. ఈ పాపం భరించక తప్పడంలేదు. విద్యను ప్రభుత్వం పూర్తిగా తీసుకుంటే దేశానికి పట్టిన పీడ వదిలిపోతుంది. ఆ రకంగా తీసుకోడం అవసరమని తీసుకుంటారని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ మరొకపారి ప్రభుత్వానికి మంత్రిగారికి అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. విద్యామంత్రిగారు ఈ విషయంలో ఎంతో కృషి చేస్తున్నప్పటికీ ఆయనపై అనేక ఒకాలైన విమర్శలు వస్తున్నాయి. చాలా విచారించవలసిన విషయం. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మాకుకూడా

కొంత బాధ్యత ఉంది. మంచివారు ఏదైనా మంచి చేసినట్లు ఆ మాట అనకపోతే వారికి ఉత్సాహం ఉండదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మంచి చేశారని అనకపోయినా తిట్టకపోతే చాలును.

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం :—మంచిని మంచి అనకపోతే చేసేవారికి నీరసం వస్తుంది. చిలరకు ఆటువంటివారు చెడ్డవారు అయే ప్రమాదం ఉంది. ఆంతరంగిక మైన కారణాలవల్లనో వేరే రాజకీయాలవల్లనో ఎవరైనా ఏమైనా అన్నా విద్యామంత్రి గారికి నా మనవి ఏమిటంటే—మీరు వాటిని పట్టించుకోకండి, దేశ క్షేమం దృష్ట్యా విద్యా బిల్లును మరింత కఠినంగా కాంప్రహెన్సివ్‌గా తీసుకువచ్చి అది ఒక పురుషునిగా మెలగాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—అధ్యక్ష, ఈ బిల్లు విషయమై మాట్లాడేటప్పుడు ఒక విషయం చూడాలి. విద్యావ్యాప్తిని ప్రధాన లక్ష్యంగా పెట్టుకొని ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలను ప్రారంభించినప్పటికి వాటిని ఈరోజు వ్యాపార సంస్థలుగా మార్చివేసారు. అవి భూస్వామ్య వర్గాలకు విలయంగా తయారైనాయి. వారు ఉపాధ్యాయ వర్గాన్ని నానా అవస్థలుపాలుచేయడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలలో పనిచేసే ఉపాధ్యాయవర్గానికి వారి సర్వీసు కండిషన్స్ విషయంలో భద్రత కలిగించే విషయమై ఈ బిల్లు తీసుకురావడం చాలా మంచిది. నాన్—టీచింగ్ స్టాఫ్‌కు కూడా దీనిని వర్తింప చేయడం చాలా అవసరం. అందువల్ల మా సవరణను ఆంగీకరించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అప్పుడే అక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగులందరూ లాభపడడానికి వీలుంటుంది. మత సంస్థల పేరుతో నడుపుతున్నవాటి విషయమై రాజ్యాంగరీత్యా ఏదైనా అడ్డం వస్తే తప్ప ఆ కారణంగా కొన్నింటిని వదలివేయడం మంచిదికాదని వాటికికూడా ఈ చట్టాన్ని వర్తింపచేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను. 6-10 p.m.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ఈ బిల్లును తీసుకురావడం చాలా మంచిది. ఈ సందర్భంలో చాలామంది ప్రైవేటు సంస్థలవారు నా వద్దకు వస్తే నేను మంత్రిగారిని కలవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వారికి టీచింగ్ గ్రాంటు మాత్రమే ఇస్తున్నది. భవనాలకు కాని, ఫర్నిచరుకు కాని ఇతర సౌకర్యాలకు వేటికి వేరుగా ఇవ్వడం లేదు. అటువంటి ఖర్చులు అక్కడ మేనేజిమెంటువారే భరిస్తున్నారు. మనం డబ్బు ఇస్తున్నప్పుడు వారికి పెత్తనం ఎందుకు అని గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు కాని మిషనరీలు నడుపుతున్న స్కూల్సు, కాన్వెంట్సుకు వారేమీ గ్రాంటు తీసుకోవడం లేదు. ఐనప్పటికి అందరూ పిల్లలను ఆస్కూల్సుకు పంపుతున్నారు. మంత్రుల పిల్లలు కూడా అక్కడే చదువుతారు వారిని ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. ప్రభుత్వానికి శక్తి లేదు. వారు చిన్న క్లాసులకు ఎంతో పెద్ద మొత్తాలు వసూలు చేస్తున్నట్లు ఇక్కడ ఎన్నోసార్లు తెచ్చాం. కాని ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేని స్థితిలో ఉంది మనం ప్రైవేటు సంస్థలను ప్రభుత్వ సంస్థలను పోల్చి చూస్తే ప్రైవేటు సంస్థలలోనే విద్య బాగా ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. అందుకే అక్కడకు పిల్లలను పంపుతున్నారు. ఏ పరీక్షలో తీసుకున్నా ప్రైవేటు సంస్థలలో చదివే వారే ముందుగా ఉంటారు. ప్రైవేటు సంస్థలలో గట్టి మేనేజిమెంటు ఉన్నది ప్రభుత్వ సంస్థలలో

ఏమి ఉంది ? ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు ఇస్తారు. వారు చెబుతున్నారో లేదో చూసేవారు లేరు. ప్రైవేటు సంస్థలలో కొన్నిచోట్ల జీతాలు సరిగా లేకపోవచ్చును. జిల్లా పరిషత్తులలోను మునిసిపాలిటీలలోను ఎనిమిది నెలలైనా జీతాలు లేవని ఇక్కడ వస్తూనే ఉంటుంది. ప్రవేటు సంస్థలకు ఇచ్చే గ్రాంటు కూడా నాలుగు నెలలవరకు ఇవ్వరు. ఈ బిల్లు తీసుకురావడం మంచిదే ఐనప్పటికీ పై 9వేటు సంస్థలలో మంచి చదువు ఉందని అంచే మంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకుంటారని అనుకుంటాను. అక్కడ ఫలితాలు నూటికి నూరు, 99 శాతం అట్లా ఉంటాయి. ప్రభుత్వ సంస్థలలో అట్లా ఉండదు అక్కడ చదువు ఉండదు. భవనం సరిగా ఉండదు. చదువు చెప్పడానికి కావలసిన ఏ సామగ్రి అక్కడ ఉండదు. పిల్లలు కూర్చోడానికి చావలు కూడా ఉండవు షాబాదు రాళ్లు ఉంటాయేమో, టీచర్లు బోర్డుపై వ్రాయడానికి సీమ సున్నం కూడా ఉండదు. చదివి పైకి వచ్చే వారిలో చాలామంది ప్రైవేటు సంస్థలనుంచి వచ్చిన వారే. పార్సీవారుకాని, ఆంగ్లో-ఇండియన్లు కాని నడిపే స్కూల్సు చాలా మంచిగా నడుస్తున్నవి మనకు కనిపిస్తాయి. వారు నిజంగా పిల్లలకు విద్య నేర్పుతున్నారు. అ మేనేజిమెంటుపై మనం వత్తిడి తెస్తే ఇక్కడ కూడా మేనేజిమెంటు దెబ్బతింటుంది. సరైన ఫలితాలు రావు. అక్కడ ఏ సబ్జెక్టులోనైనా సరే ఫలితం సరిగాలేకపోతే హిందీ పండిట్‌ను కాని తెలుగు పండిట్‌ను కాని తీసివేస్తారు అందుకే ఫలితాలు బాగా వస్తున్నాయి అటువంటిది ప్రభుత్వ స్కూల్సులో ఎక్కడ ఉంది ?ఒక విషయాన్ని కూడా చూడాలి. క్రిస్టియన్సు అంతా మంచిగా డబ్బు కలెక్టు చేస్తున్నారు. మనం అందరం కూడా అక్కడికి పంపిస్తున్నాం. చిన్న పిల్లలకు రూ. 25 ల చొప్పున కడుతున్నాం. బ్రతిమిలాడి సీట్స్ తీసుకుంటున్నాం. కొంత మంది తెలియకుండా గవర్నమెంటు డబ్బు అంతా యిస్తున్నదంటున్నారు. అది సరికాదు. గవర్నమెంటు యిచ్చేది గ్రాంటు మాత్రమే. సంస్థలను నడిపేవారు ఆయాలను పెట్టుకోవాలి. బస్సులు పెట్టుకోవాలి. ఇండ్లు కట్టాలి గవర్నమెంటు ఏమి యిస్తుంది ? హౌస్ రెంట్ వెయ్యి రూపాయలు యివ్వాలి. క్లార్కును కావాలి. టీచర్సు కావాలి. ఫైల్సు కావాలి. అన్నీ మానేజిమెంటే పెట్టుకోవాలి. గవర్నమెంటు స్కూల్సులోని స్టడీస్‌కి ప్రయివేటు సూల్సులో స్టడీస్‌కి చాలా భేదం ఉంది. ఉపాధ్యాయులను తీసివేస్తారనే భయం చేతనైనా వారు సరిగా చదువు చెబుతారు. టీచర్సుకు సరిగా జీతాలు యిచ్చేటట్లు చూడవచ్చును. కాని వారికి భయం పెట్టకూడదంచే మంచిది కాదు. గవర్నమెంటు స్కూల్సులో ఏ యినస్పెక్టరు పోతున్నాడు ? ఏ ఉపాధ్యాయుడు పాఠాలు చెబుతున్నాడు ? ఒకసారి నేను ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో ఉన్నప్పుడు నాతో పుల్లారెడ్డి, ప్రతాప్‌రెడ్డి కలిసివెళ్ళి స్కూలు చూస్తే గవర్నమెంటు స్కూల్సులో 13 మంది టీచర్సులో ముగ్గురు టీచర్సు మాత్రమే ఉన్నారు. ఈ విధముగా నడుస్తున్నవి. ఈ బిల్లు దానికని పాసు చేయడంలేదు. ప్రయివేటు స్కూలు మానేజిమెంటు మీద మనం ఒత్తిడి తీసుకు వస్తే అది ఉపాధ్యాయుల పనితనం మీద ప్రభావం కలిగి ఉంటుంది. వారు ఉపాధ్యాయులను భయపెట్టి ఎగ్జామినేషన్సు లోపల కోర్సు పూర్తి చేయించి అవసరం

అయితే ఒక గంట ఎక్కువ చదువు చెప్పించి మంచి ఫలితాలను తీసుకువస్తున్నారు. ఆందుచేత పిల్లలకు చదువు రానీయండని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri. E. Morris (Nomitated):—Mr. Speaker, Sir I speak on behalf of the minorities, We are very glad that this Government is doing its best to assist and protect the teachers in every respect in Andhra Pradesh, but it is a matter of regret that parents and students have been left out of the purview of the bill. While this Bill is helpful to teachers, we feel that our Managements' high standard of discipline will be lowered and perhaps a slight fragrance of it left, inasmuch as they will not be allowed to carry out disciplinary action, themselve, i.e. suspensions and dismissals, etc. but will have to report the offenders to the competent authority who will deal with them. 6-20 p,m.

You will agree, Sir, if this Bill is passed without an amendment, it will not only lower the high standard of discipline and tradition maintained by our institutions, but it will also certainly give the teachers and other staff an opportunity to behave in an undisciplined impertinent and independent manner.

Sir, I would draw the attention of the House to the Andhra Pradesh Education Bill of 1969 which extends to the whole of the State of Andhra Pradesh, in which it is stated that the Bill applies to all Educational Institutions and Tutorial institutions in the State except educational institutions established and administered by the minorities under clause (1) of Art. 30 of the Constitution of India.

Both the Ordinance No. 3 of October 5th 1974 and the proposed comprehensive Bill are flagrantly violative of Clause (1) of Art. 30 of the Constitution of India. If the Government of Andhra Pradesh wish to retain this Bill and pass it into an Act, it must state in unmistakeable terms that nothing contained in the Bill shall apply to the minority schools which enjoy the protection of Clause (1) of the Art. 30 of the Constitution of India.

In view of the series of decisions of the Supreme and High Courts, as has been proved by 20 High Court and 10 Supreme Court decisions the latest being in the St. Xavier's College, Gujarat case A.I.R. 1974 (August) 1389 of which the Government must be fully aware, the minority run institutions have no desire whatever to take any action which may embrass the Government and sincerely trust they will not be driven to do so by this Government passing an Act which, on the face of it, would be violative of the Supreme Court decisions, and palpably unconstitutional.

On behalf of the minorities representing all the Christian and other Educational Institutions of Andhra Pradesh, I make this most

fervent and respectful request to this House that their schools be excluded from the purview of the Bill, when passed

Mr Speaker, Sir before concluding I humbly plead that this augustAssembly seriously considers this whole issue and refers it to the Advocate General and gets his opinion on the legality of the Bill, before it is passed

Thank you, Sir.

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ :—అధ్యక్ష, చాలా కాలం తరువాత ఉపాధ్యాయుల సంక్షేమం కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, వారి సర్వీసెస్ విషయంలో ప్రయివేటు సంస్థలలో పని చేసే ఉపాధ్యాయుల సర్వీసు కండీషన్సు గురించి యిదివరకు తీసుకు వచ్చిన ఆర్డినెన్సు బిల్లు రూపంలో తెచ్చినందుకు కొంతవరకు సంతోషిస్తున్నాను, ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అయితే యిక్కడ రెండు ముఖ్యమైన అంశాలు మనం మననం చేసుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. విద్యా సంస్థల మేనేజిమెంటు మన రాష్ట్రంలో మూడు రకాలుగా ఉన్నవి. 1. ప్రభుత్వ పరంగా ఉన్నవి 2. లోకల్ బాడీస్ స్థానిక సంస్థల పరంగా ఉన్నవి 3 ప్రయివేటు సంస్థల పరంగా నడపబడుతున్నవి. సంస్థలు వేరు వ్యక్తులు వేరు. ప్రయివేటు సంస్థలలో మైనారిటీస్ అని అల్పసంఖ్యాక వర్గాలలో భాషా అల్పసంఖ్యాక వర్గాలని, మత సంబంధమైన అల్పసంఖ్యాక వర్గాలని విభజించి వారికి అనేకమైన రక్షణలు రాజ్యాంగ పూర్వకంగా కల్పించిన రక్షణలు ఏ విధముగా రక్షణ కలుగచేయగలము అనేది మనయొక్క గౌరవమైన సభ ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆర్టికల్ 30 సెక్షను (1) ప్రకారం అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలవారు ఏదైనా విద్యా సంస్థను ఏర్పాటు చేసుకొని నిర్వహించుకోడానికి రక్షణ కల్పించబడినది. దానికి సంబంధించి రూల్స్ మరియు రెగ్యులేషన్స్ ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రూపొందించలేదు. మత సంస్థలకు సంబంధించినంత వరకు ఆ సంస్థలలో వున్నవారు తమ జీవితాలను అంకితము చేసి విద్యావ్యాప్తికి అనే సంవత్సరాలుగా పాటు పడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి ఈశ్వరీబాయిగారు ప్రైవేటు సంస్థల గొప్పతనము గురించి చెప్పారు. ఆ సంస్థలు క్రమశిక్షణకు పేరు పెట్టింది. అక్కడ విద్యాభివృద్ధికి కావలసిన పరిసరము, పరికరాలు వున్నాయి. పరిసరము లేనిదే విద్యాభివృద్ధిని పెంపొందించు కొనలేరు. అనుభవమును కలిగివున్నదే విద్యార్థి విజ్ఞానమును పెంపొందించ గలరు. అటువంటి వాతావరణమును కల్పించి విద్యావ్యాప్తి వి చేస్తున్నారు మైనారటీ సంస్థలకు సంబంధించినంత వరకు మనము ఈనాడు పెట్టిన బిల్లులో కల్పించిన రక్షణలు ఏమీ లేవు. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలలోని స్కూల్స్‌కి గవర్న మెంటు క్రింద వున్న స్కూల్స్‌కి ప్రత్యేకమైన రూల్స్ ఏమీ లేవు. ప్రైవేటు సంస్థ లకు గ్రాంట్సు ప్రభుత్వము యిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఎందుకు ఇస్తున్నాము ? మన బిడ్డలను కూడ విద్యాభ్యాసము కోసము ఆ పాఠశాలలకు పంపుతున్నాము. కంపల్సరీ
6-30 p. m. విద్యాభ్యాసము అనే సిద్ధాంతమును పాటిస్తున్నాము; మన పిల్లలు ఎక్కడకు అయితే పోయి చదువు కొంటారో ఆయా పాఠశాలలకు సహాయము చే యవలసిన బాధ్యత మన

పైన వుంటుంది సమగ్ర విద్యా బిల్లులో అయినా మైనారటీల విద్యా సంస్థల విషయంలో రక్షణలు కల్పించ వలసిన ఆవసరము వుంటుంది. వెంకటరత్నంగారు ఆర్టికల్ 30 ని సవరిస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. ఇప్పుడున్న మైనారిటీ మత సంస్థలచే నడుపబడుతున్న పాఠశాలలందు మైనారిటీల బిడ్డలే విద్యాభ్యాసము చేయడమే లేదు. మెజారిటీ మతాల, కులాల పిల్లలు కూడ అక్కడ విద్యాభ్యాసము చేస్తున్నారు. దేశములోని అన్ని మతాల వారు, అన్ని కులాల వారు మైనారటీల విద్యా సంస్థలందు చదువు కొంటున్నారు. చాలమంది అక్కడ చదువుకొన్నవారు ఉన్నత స్థానములోకి వచ్చారని చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. ఎవరైనా కాదని అంటారా? అనరు. ఆర్టికల్ 30 ప్రకారము మత పరముగా గాని, అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలుగా వున్నవారు గాని సాంఘికముగా అట్టడుగున వున్నవారికి పైకి తీసుకొని రావాలనేదే మన ప్రభుత్వ సిద్ధాంతము, ఆ విధముగా రాజ్యాంగము విర్దేశించినది. ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించిన రక్షణలను తీసివేయడము భావ్యము కాదు ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలను నడుపుతున్న మిషనరీలు కొన్ని రూల్స్, రెగ్యులేషన్సును తయారు చేసుకొని స్టాండర్స్‌ని పెంచడానికి, విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణను అలవర్చే దానికి, విద్యాభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేస్తూ దేశ పురోగతికి తోడ్పడుతున్నారు. ఆ విద్యా సంస్థలకు మనము గ్రాంట్సు రూపములో ఆర్థిక సహాయమును అందచేస్తున్నా వారిపైన కంట్రోల్ అంతా మన చేతులలో వుంటుంది. వారిష్టము ప్రకారము చేస్తే రికగ్నిషన్‌ని విత్‌డ్రా చేసే అధికారము ప్రభుత్వానికి వుంటుంది. వారు విద్యా సంస్థలను మూసివేసు కొనే పరిస్థితి వస్తుంది ఫైనల్ డెసిషన్ ఎప్పుడూ ప్రభుత్వము దగ్గర వుంటుంది. ఈ ఆర్డినెన్స్ వచ్చిన తరువాత కొన్ని మేనేజిమెంట్సు సక్రమముగా చేయవలసిన పద్ధతిలో పని చేయకుండా వుంటే ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులుగా వున్న కౌన్సిల్ సభ్యులు, ఇతర వ్యక్తులు పెట్టిన పిటిషన్స్ అట్లాగే వున్నాయి. అనేక కేసులు వున్నాయి. ఈ ఆర్డినెన్సు వచ్చిన తరువాత కూడ పిటిషన్స్ వచ్చినవి. ఎగ్జిక్యూటివ్, లెజిస్లేచరు జుడిషియరీ అనునవి ప్రధానాంగములుగా ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. ఒక దానిపైన ఒకరు ఎంక్రోచ్ కాకూడదు. ఎగ్జిక్యూటివ్ తగు డైరెక్టివ్స్ యిచ్చి ఉపాధ్యాయుల సర్వీసులకు రక్షణ కల్పించే విధంగా కృషి చేయాలి. సమగ్ర విద్యా బిల్లును త్వరగా తీసుకువచ్చి తగు రక్షణలు మైనారిటీ విద్యా సంస్థలకు కల్పించవలసిన ఆవసరము వుంది. ఈ బిల్లు వచ్చినదని కళ్లనీళ్లు తుడిచే పద్ధతిలో వుండకూడదు. దీనివల్ల మేనేజిమెంటుకు, ఉపాధ్యాయులకు, ప్రభుత్వానికి పెద్ద ఉపకారము జరగదు. సమగ్ర విద్యా బిల్లును తీసుకురావడము ద్వారానే ఉపయోగము కలుగుతుంది. మైనారిటీ సంస్థలు ఒక డెడికేటెడ్ స్పిరిట్‌తో పని చేస్తున్నని. ఆ సంస్థల హక్కులకు భంగము కలుగని విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తూ ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—ఈ బిల్లు ద్వారా మనము కొంతవరకు మార్పును తీసుకువస్తున్నాము. సమగ్రమైన విద్యా బిల్లును తీసుకురావడం ద్వారా మార్పు చేయ వలసి వుంటుంది. సమగ్ర విద్యా బిల్లును త్వరగా తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వము కృషి చేయాలి. మనము గ్రాంట్సు యిచ్చి విద్యా సంస్థలను ప్రైవేటు యాజమాన్యములో వుంచడము సరికాదు.ప్రభుత్వమునుంచి ఎలాంటి సహాయమును తీసుకొనకుండా

రికగ్నిషన్ మాత్రమే పొందిన పాఠశాలలు వున్నాయి. తప్పు చేసిన వారిచేత ప్రభుత్వము అబద్ధము ఆడిస్తుంది. మంచి పని చేసినవారిచేత అబద్ధము ఆడిస్తుంది. ప్రభుత్వము నుంచి ఎలాంటి సహాయమును తీసుకొనని సంస్థలను రు. 1.50 పైసలకంటె ఎక్కువ ఫీజు వసూలు చేయకూడదు అంటున్నారు. రు. 1.50 లు, రు. 2 ల ఫీజుతో పాఠశాలలను ఎట్లా నడపుతారు అనేది గుర్తించాలి ఎక్కువ క్వాలిఫికేషన్ వున్నవారిని మేసుకొంటే ఆభ్యంతరము చెప్పడము న్యాయముకాదు. పరీక్షల పద్ధతి ఎట్లా వుంటుందనేది జులై, ఆగస్టు నాటికి తేలాలి. సం.రం పొడుగునా ఏవో సర్కులర్స్ పంపిస్తూ వుంటే పరీక్షలు ఎట్లా వుంటాయి అనేది పిల్లలకు, ఉపాధ్యాయులకు అర్థము కాని పరిస్థితి వుంటున్నది. 7 వ తరగతి పరీక్షలు ఏ పద్ధతిలో నడుపుతారో ఒక నెల క్రితమే చెప్పడం జరిగింది. అట్లా కాకుండా ముందుగానే నిర్ణయము చేయాలి. ఆశ్రమ స్కూల్స్‌ని, గురుకులం స్కూల్స్‌ని ప్రభుత్వం నడిపిస్తున్నది పెద్ద ఎత్తున నడుపజాలదు. మేమంతా బాల్యదశలో యింటివద్దనే విద్యాభ్యాసము చేయడం జరిగింది.

అది అందరకూ సాధ్యం కాదు. కొంచరు సమిష్టిగా, అభ్యుదయ భావాలతో విద్యాలయాన్ని నడుపుకుంటామంటే వారికి రక్షణ యివ్వకుండా నిముషానిముషానికి వారిని ఇబ్బంది పెట్టటం మంచిది కాదు. వారేదైనా తప్పు చేస్తే అదిలించండి. మంచిగా నడిచే అవకాశం కల్పించండి. చట్టంలో లేకపోయినా మంచి మార్పులు చేసి సరైన పద్ధతులు చేకూర్చండి. కృష్ణారావుగారి హయాంలోనే విద్యావ్యవస్థ బాగు పడుతుందనే ఆశ నాకు వుంది. వారే విద్యావిధానంలో మార్పులు తీసుకురాలేకపోతే దేవుడుకూడా బాగు చేయలేడు. జాతీయభావాలు పిల్లలలో కలిగేటట్లు చూడాలి. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం మంచి మార్పులు తీసుకురండి నీతి నిజాయితి కల్గిన ఉపాధ్యాయులను నియమించండి. నైతిక విలువలను కల్గిన ఆఫీసర్స్‌ను వేయండి. విద్యావిధానంలో నైతికమైన మార్పులు తీసుకురాలేకపోతే మనజాతికి భవిష్యత్తు లేదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :—అధ్యక్ష, ఈ బిల్లును సమగ్రమైన రూపంలో తీసుకురాకుండా పీస్‌మీల్‌గా తీసుకువచ్చినందుకు విచారం ప్రకటిస్తూ కొన్ని ప్రయివేటు మేనేజిమెంట్సుయొక్క ఆక్రమాలను, దుర్మార్గాలను అరికట్టటానికి ఒకమేరకైనా కొన్ని మార్పులు చేసినందుకు సంతోషం ప్రకటిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టిని తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి విద్యావిధానం మీద ఒక సమగ్రమైన పాలసి లేదని చెప్పవలసివుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడి దాదాపు 20 సంవత్సరాలు అవుతున్నప్పటికీ రెండు ప్రాంతాలలో రెండు విధానాలను అమలు పరుస్తున్నాము. తెలంగాణాలో అన్ని విద్యాసంస్థలు ప్రభుత్వ ఆధీనంలో వుంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మూడు రకాలుగా వున్నాయి. అక్కడ గవర్నమెంటు అధ్వర్యంక్రింద కొన్ని, ఆస్థానిక సంస్థల అధ్వర్యంక్రింద కొన్ని, ప్రైవేటు యాజమాన్యం క్రిందకొన్ని వున్నాయి. ఇన్ని సంవత్సరాలు అయినా సమగ్రమైన ఒకే విధానాన్ని అమలు జరపకపోవడం శోచనీయమైన విషయం. పన్నులు వేసేటప్పుడు మాత్రం సమైక్యత పేరులో ఏ ప్రాంతంలో ఎక్కువ వుంటే అది తక్కువ వున్న ప్రాంతానికి కూడా వర్తింప చేస్తున్నాము.

6-40 p.m.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—తెలంగాణాలో కూడా గవర్నమెంటు, స్థానిక సంస్థలు, పై స్కేటువి వున్నాయి.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—నాగార్జునసాగర్‌లో వుంది. లెఫ్ట్ బ్యాంక్ రైట్ బ్యాంకుల వద్ద గవర్నమెంటు ఆఫీసులో వున్నాయి. గుంటూరు జిల్లాలో రైట్ బ్యాంకు పాఠశాలలు మార్చిన తర్వాత మాచెర్ల పంచాయితి సమితికే హ్యాండోవర్ చేశారు.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—నాగార్జునసాగర్‌ని పాజెక్టు స్కూల్స్ వ్యత్యాసాలు మీకు తెలియకపోతే తెలుసుకోండి. నాకు తెలియకపోతే ప్రివేజ్ అనుకోకుండా తెలుసుకుంటాను. తెలియకపోతే మీరూ తెల్సుకోండి

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఏమైనా రెండు ప్రాంతాలకూ ఒక పద్ధతి అమలు జరుపకపోవడం శోచనీయం. ఈనాడు కుల తత్వాలలో అనేక ప్రయివేటు కాలేజీలు వస్తున్నాయి. గుంటూరులో మొదట ఆంధ్రక్రిస్టియన్ కాలేజి వుండేది స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత అనేక కాలేజీలు వచ్చాయి. ఆంధ్రక్రిస్టియన్ కాలేజి తరువాత ఒక్క గుంటూరు విషయమే చూస్తే బ్రాహ్మణ కాలేజి అని హిందూ కాలేజి వచ్చింది. ఇక కమ్మవారికి అని జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి కాలేజి వచ్చింది. వైశ్యుల కోసం జాలయ్య కాలేజి పెట్టారు. బ్రాహ్మణులకు వుం.. వైశ్యులకు వుంది. కమ్మవారికి వుంది. రెడ్లకు లేకుండాపోయిందే అని గుంటూరులో పెట్టటానికి వీలు కాకపోతే వర్సరావు పేటలో రామవమ్మ బ్రహ్మానందరెడ్డి కాలేజి ఒకటి పెట్టే పరిస్థితి వుంది. కాలేజీలు పెట్టి వద్దని కాదు. విద్యాసంస్థలలో కులతత్వాలు వుండకూడదు. ఆ పై కాలేజీలలో స్టాఫ్ కాని, విద్యార్థులు కాని లెక్క చూస్తే 80 పర్సంటు నుండి అయా కులాల వారే వున్నారు. ఇలా కుల తత్వాన్ని మనం ప్రోత్సహిస్తే విద్యార్థు నుంచి మార్గంలో మన దేశ భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దేవారిగా ఎలా తయారు చేయగలమని ప్రశ్నిస్తున్నాను. విరాళాలు ఇస్తుంటే కాలేజీలు పెడుతున్నారు దాతలు విరాళాలు ఇస్తే కాలేజీ పెట్టి ఆ ఆవరణలో వారి మరణానంతరం వారి సమాధి కట్టి ఉత్సవాలు చేయండి, నాకు ఆక్షేపణ లేదు. కాని కులతత్వాలు రెచ్చగొట్టవద్దని, కులాల పేరుతో కాలేజీలు పెట్టవద్దనే నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ఇతర విషయాల గురించి చెప్పాలంటే మా తాలూకాలో హైయ్యర్ గ్రేడ్ పోస్టులు ఖాళీగా వున్నాయి. సెకండరీ గ్రేడ్‌వారిని వేశారు వారికి హైయ్యర్ గ్రేడ్‌లో పని చేస్తున్నారు కనుక వారికి హైయ్యర్ గ్రేడ్ జీతాలు ఇవ్వండి అని ప్రభుత్వం కాంక్షన్ చేయడం లేదు. పంచాయితి సమితులకు మనం డబ్బు ఇస్తున్నాము. స్కూల్ బిల్డింగ్స్‌కు ప్రభుత్వం నుండి డబ్బు వస్తున్నది. సమితులు కేవలం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి, కాంగ్రెసు అధికారులకు హోల్‌సైమ్ వర్కర్స్‌గా సమితి పరిషత్ ప్రెసిడెంట్స్ వుంటున్నారు. ఉపాధ్యాయుల ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేయడం భర్తమ సతైనవల్లి వేస్తే భార్యను వినుకొండ తాలూకాకు ఇలా వేసి భార్యాభర్తను విడదీయడం తప్ప వేరే ముఖ్యవసులు లేవు. పంచాయితీ సమితులకు విద్యను అప్పగించి తరువాత విద్యా విధానం మెరుగైనదని ప్రభుత్వం గుండెలమీద చేయివేసుకొని చెప్పగలదా అని అడుగు

తున్నాను ఇంకా కొన్ని సందర్భాలలో ఎడ్యుకేషన్‌కు వచ్చే ఫండును జనరల్ ఫండులో కలిపి నెలల తరబడి జీతాలు యివ్వలేని పరిస్థితి వుంది ఉపాధ్యాయులను మాస్ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. కలక్టర్సు, మంత్రులు, హైకోర్టు యింటర్ ఫియర్ అయిన పరిస్థితులు వున్నవి అందుకని సమితుల నుండి యీ ఎడ్యుకేషన్‌ను తీసివేయవలసిన అవసరం వుంది. అలాగే ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్సును వీలైనంత తొందరలో రద్దు చేసి ప్రభుత్వం అధ్వర్యములో నడిపినప్పుడే బాగుంటుంది. ఒక సమగ్రమైనటువంటి బిల్లును తీసుకువచ్చి మీరు ప్రవేశపెట్టినప్పుడే ప్రభుత్వం అధ్వర్యం క్రిందనే యీ విద్యా సంస్థలను తీసుకునే దానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేసినప్పుడే పిల్లల భవిష్యత్తు గాని విద్యా విధానము అభివృద్ధి కావడానికి గాని దేశాభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో విద్యార్థుల వుపాధ్యాయుల పాత్ర సక్రమంగా వుండడానికి గాని వీలుంటుంది. వీలైనంత తొందరలో సక్రమమైన బిల్లు తీసుకువస్తారని ఆశిస్తూ తాత్కాలికంగా తెచ్చినటువంటి సవరణ వుపాధ్యాయులకు ఏ మేరకైతే మేలు కలుగజేస్తుందో ఆ మేరకు సంతోషాన్ని ప్రకటిస్తూ, మొత్తం ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్సును ప్రభుత్వం తన ఆధీనములోనికి తీసుకొని నడిపేందుకు కృషి చేస్తుందని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం వి కృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఎందుకు తీసుకురావలసి వచ్చింది దాని ముందు ఆర్డినెన్సు ఎందుకు జారీ చేయవలసి వచ్చింది, గౌరవ సభ్యులు కూడా వివరంగా చెప్పారు. ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్సులో వున్నటువంటి విద్యాలయాలలో వుపాధ్యాయులకు రక్షణ కల్పించడానికి యీ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది గౌరవ సభ్యురాలు ఈశ్వరీబాయిగారు చెప్పినట్లు బాగా పని చేసే ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్సు కూడా వున్నవి. చాలా బాగా పని చేస్తున్నవి. రిజల్ట్సు బాగా తెచ్చేవి వున్నవి. కాని కొన్ని యినిస్టిట్యూషన్స్ దీనిని ఆధారముగా తీసుకొని వుపాధ్యాయులను వారి యిష్టం వచ్చినట్లు తీసి వేయడం సస్పెండు చేయడం చేస్తున్నాయి. అందుకే యీ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది విద్యా శాఖాధికారుల, యూనివర్శిటీ, ప్రభుత్వం వుత్తర్వులను ఖాతరు చేయకుండా కొన్ని ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్సు ప్రవర్తిస్తున్నాయి. దాని గురించి ప్రత్యేకంగా ఆర్డినెన్సు తీసుకురావాలని సభ్యులు పదే పదే కోరడం జరిగింది. ఉభయ సభలలో వాటి మీద చర్చలు కూడా జరిగినవి. వాటి అన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆర్డినెన్సు యిస్యూ చేయడం జరిగింది. ఇది సమగ్రంగా లేదన్నారు. సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం ఆదుర్దాతో వుంది. ఎడ్యుకేషన్ సెమినార్ జరిగినప్పుడు దానిలో కమిటీ వేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు కొంత మంది అందులో వున్నారు. విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు, విద్యార్థులు, మేనేజ్‌మెంటు వారు వున్నారు, అన్ని రకాలవారిని కలిపి కమిటీ వేయడం జరిగింది. వారంతా తీవ్రంగా చర్చించి రికమెండేషన్స్ చేశారు. ఎడ్యుకేషన్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలోకూడా ఆ రికమెండేషన్స్‌మీద చర్చలు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కేబినెట్ సబ్‌కమిటీ పరిశీలనలో వుంది ఆ పరిశీలన అయి పూర్తి కాబినెట్ ఆమోదించిన తరువాత సభకు నివేదించడం జరుగుతుంది. ఇది అయ్యేవరకు ఆలస్యం కావచ్చు, అంతవరకు ఉపాధ్యాయులకు రక్షణ కల్పించడలసిన అవసరందృష్ట్యా ఆర్డినెన్సు యిస్యూ చేయడం

జరిగింది. దానిస్థానే ఈ రోజున కౌన్సిలులో ఆమోదించినటువంటి బిల్లును యిక్కడ ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా గౌరవ సభ్యులు కొన్ని సూచనలు చేశారు. ఇందులో ప్రవేటు మానేజ్‌మెంటులో వుంటున్న టీచింగు స్టాఫ్‌ను కలిపారుగాని నాన్ టీచింగుస్టాఫ్‌ను కలుపలేదని చెప్పారు. బిల్లు లాంగ్ టైటిల్ చూడాలని కోరుతున్నాను.

"Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Bill, 1975" అని వుంది. వుపాధ్యాయులను హరాస్ చేస్తున్నారు. ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంటువారు. అందుకని వారికి రక్షణ కల్పించాలని యీ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది. టీచర్స్‌కు సంబంధించిన యిస్యూ. కాంప్రెహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లు తెచ్చేప్పుడు నాన్‌టీచంగు స్టాఫ్ గురించి పరిశీలన చేయవచ్చు. అందుకని యిప్పుడు కలపలేదు. 6.50 p.m

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—లాంగ్ టైటిల్‌లో లేదుగాబట్టి పెట్టడం లేదని మంత్రిగారు ఆర్గ్యూ చేస్తున్నారు, ఆదేమి ఆర్గ్యుమెంటు?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లు చేసేప్పుడు ఆలోచన చేయవచ్చు.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—టీచర్సు విక్టిమైజేషన్ ప్రివెంటు చేయడానికి యిది చేస్తున్నారు, అలాగే వారికికూడా వర్తించేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంధిగదా.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—టీచర్సుకు సంబంధించి ఈ ఆర్డినెన్సు వచ్చింది.

కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లు వచ్చినప్పుడు ఆ విషయం పరిశీలన చేయవచ్చు. దీనిలో టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ చేర్చాలని చెప్పారు. టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ చాలావున్నవి. ఐ.టి ఐ పాలిటెక్నిక్స్ వున్నవి. ప్రైవేటువి వున్నవి. అవి డైరెక్టర్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఆధ్వర్యములో వున్నవి. వారితో చర్చించి కాంప్రెహెన్సివ్ బిల్లు తెచ్చేప్పుడు వాటి విషయం కూడా పరిశీలన చేయవచ్చు. ఫోకే థీలీజియస్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను మినహాయించాలని చెప్పారు. వాటిని మినహాయించకపోతే చిక్కులు వున్నవి. జాగ్రత్త, కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రొవిజన్ వుంది, వాటిని యీ పరిధిలోకి తీసుకురావడం న్యాయంగాదు అన్నారు. మైనారిటీ యిన్‌స్టిట్యూషన్సు గురించి చెప్పారు. వాటికి వున్న రక్షణ యీ బిల్లు వల్ల పోతుంది అని చెప్పారు. మైనారిటీ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో జోక్యం చేసుకోవాలని వుద్దేశం లేదు. మైనారిటీ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ బాగా పనిచేస్తున్నవి, బాగా డిసిప్లిన్ వుంది. ప్రాబ్లిమ్స్ లేవు అయినా మమ్ములను ఎందుకు కలుపుతున్నారని అడగడం జరిగింది. మెదక్ డిస్ట్రిక్ట్‌తో మీటింగు జరిగినప్పుడు చెప్పాను, బాగా చేస్తున్నప్పుడు వానిగురించి భయపడవలసిన అవసరం లేదు, ఎవరైనా మిస్‌యూజ్ చేసి ఉపాధ్యాయులను హరాస్ చేస్తే అవసరంగా చేస్తే యింటర్‌ఫియర్ అవుతాము తేకపోతే కామని చెప్పడం జరిగింది. దానిగురించి బాధపడనక్కర లేదు, అనవసరంగా యింటర్‌ఫియర్ అయ్యేది లేదు, అని చెప్పడం జరిగింది. కాంప్రిహెన్సు అథారిటి బిల్లులో వుంటే బాగుంటుందని

వెంకటరత్నంగారు చెప్పారు. రూల్సులో ప్రొవైడ్ చేశాము. డి.ఇ.ఓ., డి.పి.ఐ జాయింటు డైరక్టరు, ఇట్లా పెట్టడం జరిగింది. యాక్టులో లేకపోయినా కాంపిటెంటు అథారిటి అంటే రూల్సులో వుంటుంది. పోతే ప్రైవేటు యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను మొత్తం తీసివేసుకుంటే బాగుంటుందని చెప్పారు. కొన్ని చాలా బాగా నడుపుతున్నారు. అయితే కొంత మంది వ్యాపార సరళిలో పోతున్నారు, ఇది కాదనడానికి లేదు. ప్రయివేటు మేనేజిమెంట్సును. అన్నింటిని ప్రభుత్వం తీసుకొని నిర్వహించడానికి అవకాశం లేదు. మున్సిపాలిటీలనుండి తీసుకోలేక 50 శాతం గ్రాంటు యివ్వడానికి అంగీకరిస్తేనే ఒక కోటి 74 లక్షలు అయింది. ప్రైవేటు మేనేజిమెంట్సును అన్నింటిని తీసుకోవాలంటే తగినటువంటి పకడ్బందీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కావాలి. లోకల్‌గా సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు, మునిసిపాలిటీలు సూపర్‌వైజ్ చేస్తున్నాయి. అలా గాకుండ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు సూపర్‌వైజ్ చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుందా? మొత్తం పాఠశాలలను మేనేజ్ చేయడం కష్టంగా వుంటుంది. ప్రైవేటు యిన్‌స్టిటూషన్స్‌ను తీసుకునేటటువంటి ఉద్దేశం ప్రస్తుతం లేదు. అయితే ఎవరి యిష్టం సచ్చినట్లు వారు నడుచుకోడానికి వీలులేదు. సక్రమమైన పద్ధతులలో నడుచుకోడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేస్తుంది. ఆ ఉద్దేశముతోనే యీ బిల్లు తీసుకురావడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. సభ్యులు చేసిన సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని భవిష్యత్తులో పెట్టబోయే సమగ్రచట్టాన్ని రూపొందించేటప్పుడు దీనిలో ఉన్న లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకోవచ్చు కాబట్టి ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. పీటర్‌పాల్ :— మైనారిటీస్ రైట్సు ప్రకారంగా ఇంటర్‌వెన్షన్ కాదు వారు గొప్పగా చేస్తున్నారు కనుక అంటున్నారు. తప్పులు చేస్తే వాళ్ళను శిక్షిస్తామని అంటున్నారు. శిక్షించవలసిందే. తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ ఉంది The minorities govern and administer their own Institutions. I request the Minister to provide certain 'rules' in consultation with the minority Heads, or Managers or Religious Heads. When such Rules are framed, it is only when there is a violation of these Rules. that the Government could interfere with the management. Some such Rules are there for the Municipalities and other Statutory Bodies.

I request the Government to allow the Minority Institutions a free hand and see that these Institutions are exempted, and these institutions should not be included in the Bill·

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఇప్పుడు మేము పెట్టినటువంటి అమెండుమెంట్సు ఏవో ప్రతిపక్షాలు పెట్టాయి కాబట్టి మేము ఒప్పుకుంటే చిన్నతనం వస్తుందనే విధంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. అసలు వారే పెట్టవలసినటువంటివి అవి. మేము గవర్నమెంటు తరపున పోరాడుతూ పెట్టినటువంటిది. రిలిజియస్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు గురించి కాన్‌స్టిట్యూషను అడ్డు వస్తుందేమోనని అన్నారు. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు ఇంటర్‌ఫియర్ అయ్యేది వాళ్ల సిస్టం ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనులో. కాదు, మేనేజిమెంటు ఆఫ్ ది ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌లో దానికి పెత్యులరిజం

ఏమిటి ? అది అడ్డు రావడానికి వీలులేదు. మేము అమెండుమెంటు ఇచ్చాము. నేను రీజన్సు కూడా మనవి చేసాను. చాలా సందర్భాలలో గవర్నమెంటు వారిమీద కేసు పెట్టడానికి జంకవచ్చు. ఇష్టపడక పోవచ్చు. ఎగ్రీవు చెర్సన్సు అంటే కేసు ప్రూవ్ అయితే పనిష్‌మెంటు ఇస్తుంది. అటువంటప్పుడు ఈ కంప్లయింటు మూవ్ చేయడానికి కూడా అగ్రీవు చెర్సన్సుకు ఆపర్చ్యునిటి లేకపోతే చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. ప్రతీదానికి ప్రభుత్వాధికారులమీద ఆధారపడాలంటే చిన్నవారికి సాధ్యం కాదు. అది చేర్చినందువల్ల గవర్నమెంటువారికి వచ్చే నష్టం ఏమిటి ? ఈ అమెండుమెంటును అయినా ఒప్పుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—గౌరవ సభ్యులు పీటర్ పాల్‌గారు చెప్పినట్లు అడ్మినిస్ట్రేషనులో మాకు అధికారం ఉంది. కాని మేము ఇంటర్ ఫియర్ కావడం లేదు. వారికి అధికారం ఉందని వారి ఇషం వచ్చినట్లు చేస్తే ఇట్లా చేయడం బాగుండ లేదని చెప్పడానికే ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చింది. ఎగ్రీవు చెర్సన్సు గురించి చెప్పారు. గవర్నమెంటు వారి తరపున ఉన్నప్పుడు ఇక బాధేమిటి ?

శ్రీ పి. పీటర్ పాల్ :—ఇంతకుముందు గౌరవసభ్యులు మారిప్‌గారు మాట్లాడుతూ గుజరాత్‌లో, కేరళలో జరిగినవి కోట్ చేసారు. ప్రజలలో మైనారిటిసులో ఉద్రేకాలు రెచ్చగొట్టే పరిస్థితులు తీసుకొని రావద్దని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇది హక్కులకు సంబంధించిన విషయం. వారు తప్పు చేస్తే శిచదానికి ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ అధికారం ఉంది. దీనిని ఇన్‌పర్టు చేయడం బాగుండలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని ఆలోచించి అవసరమైతే మమ్మలను పిలిచి మాట్లాడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—మేము చేసేది పీటర్ పాల్‌గారికి చెప్పిందే. తప్పు చేస్తే మేము ఇంటర్ ఫియర్ అవుతాము.

Mr, Speaker:—The question is:

"Whereas it is the Democratic and legitimate right of the Legi- 7-00 p. m.
slature to improve the conditions of the teaching staff and eradicate the malpractices prevailing in private educational institutions on which repeated attention was brought to the notice of the Government on the Floor of the Legislature;

And whereas Government having failed in its duty and the Governer having promulgated a truncated and piecemeal Ordinance No.3 of 1974, this House disapproves that defective Ordinance and requests the Msnister incharge to put forth solid, effective proposals for improvement of the conditions of the teaching staff and to eradicate malpractices of private educational system and abolish private agencies managing educational institutions."

The motions was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

"The Andhra Pradesh Recognised private Educational Institutions (Control) Bill, 1975, (as passed by the Council), be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Sri N. Venkat Ratnam:—Sir, I beg to move:

"Delete sub-clauses (7) (a); and (7) (d) of Clause 2."

Mr. Speaker:—The question is:

Delete sub-clauses (7) (a); and (7) (d) of clause 2."

The amendment was negatived.

Sri N. Venkat Ratnam:—Sir, I beg to move:

"Add the following as sub-clause (8) of clause 2:

"(8) 'Teacher' includes, 'non-teaching staff also' ".

Mr. Speaker:—The question is:

"Add the following as sub-clause (8) of Clause 2:

"(8) 'Teacher' including non-teaching staff also' ".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of Clause 3, add the following, after the words 'no teacher' :

"and other employees".

Mr. Speaker:—The question is:

"In sub-clause (1) of clause 3, add the following, after the words 'no teacher':

"and other employees".

The amendment was negatived.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

"In the proviso to sub-clause (1) of Clause 3 after the word "Teacher" add the words " and other employees".

Mr. Speaker:—The question is :

"In the proviso to sub clause (1) of Clause 3 after the word "Teacher" add the words "and other emyloyees".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

"That Clause 3 do stand part of the Bill".

The motion was adopted and Clause 3 was abded to the Bill.

CLAUSES 4 TO 13

Mr. Speaker:—The question is:

"That Clauses 4 to 13 do stand part of the Bill."

The motion was adopted and Clauses 4 to 13 were added to to the Bill.

CLAUSE 14

Sri N. Venkatratnam :—Sir, I beg to move.

"Add the following at the end of Clause 14 :

"or the agrieved party".

Mr. Speaker :—The question is :

"Add the following at the end of Clause 14:

"or the agrieved party".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clause 14 do stand part of the Bill".

The motion was adopted and Clause 14 was added to the Bill.

Clauses 15 to 21.

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clauses 15 to 21 do stand part of the Bill".

The motion was adopted and Clauses 15 to 21 were added to the Bill.

CLUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE :

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clause 1, Enacting Formula, and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M.V. Krishna Rao :—Sir, I beg to move that :

"The Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Bill, 1975 be passed".

Mr. Speaker :—The question is :

"The Andhra Pradesh Recognised Private Educational Institutions (Control) Bill, be passed".

The motion was adopted and the Bill was passed.

(శ్రీ) కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషను. ఇదివరకు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే రోజున అదర్ బిజినెస్ ఉండేది కాదు. అందుచేత రేపు వేరే బిజినెస్ లేకుండా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned to meet again at 8-30 A.M. tomorrow.

7.05 p. m.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 A.M. on Saturday, the 15th February, 1975.)

—o—o—